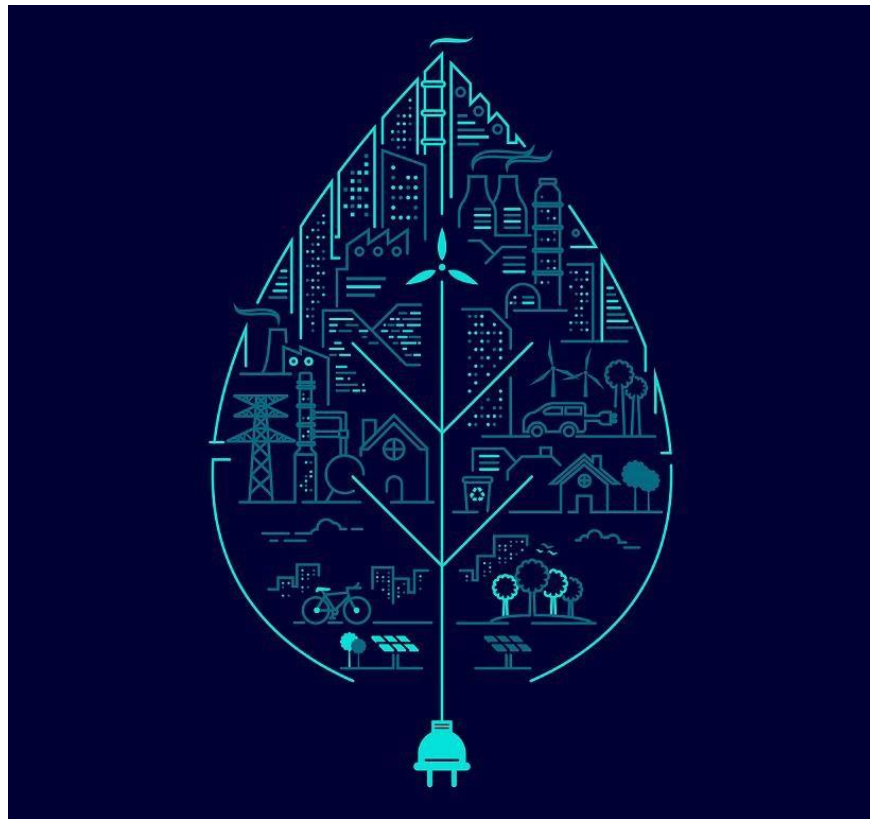

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2021

Υπουργείο Ενέργειας,
Εμπορίου και Βιομηχανίας

ANNUAL REPORT 2021
MINISTRY OF ENERGY, COMMERCE AND INDUSTRY

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	5
2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ	7
3. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	11
4. ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	18
5. ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	22
6. ΤΜΗΜΑ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	31
7. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	37
8. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	70
9. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	85
10. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ	127
11. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	139
12. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ	158
13. ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	161
ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΤΜΗΜΑΤΑ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΥΕΕΒ, ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ	163

CONTENTS

1. STRATEGIC PLANNING UNIT	166
2. ADMINISTRATION	169
3. REFORM AND REORGANIZATION OF THE DEPARTMENT OF REGISTRAR OF COMPANIES AND OFFICIAL RECEIVER	173
4. PROJECT MANAGEMENT UNIT FOR THE IMPLEMENTATION OF INSOLVENCY FRAMEWORK	177
5. DEPARTMENT OF REGISTRAR OF COMPANIES AND OFFICIAL RECEIVER	181
6. DEPARTMENT OF INSOLVENCY SERVICE	191
7. INDUSTRY AND TECHNOLOGY SERVICE	197
8. TRADE SERVICE	210
9. ENERGY SERVICE	215
10. HYDROCARBONS SERVICE	234
11. CONSUMER PROTECTION SERVICE	243
12. WEIGHTS AND MEASURES SERVICE	255
13. CYPRUS ORGANISATION FOR THE PROMOTION OF QUALITY	256

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

ΑΣΤΑ	Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου
ΑΗΚ	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
ΑΚΕ	Αρχή Κρατικών Εκθέσεων
ΔΕΦΑ	Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου
ΔΣΚ	Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο
ΔΣΜ	Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς
ΕΔΥ	Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας
ΕΚΚ	Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή
ΕΠΑ	Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού
ΕΥΚ	Εταιρεία Υδρογονανθράκων Κύπρου
ΙΔΡ. ΕΝΕΡΓ.	Ίδρυμα Ενέργειας
ΚΕΑΠ	Κυπριακή Εταιρεία Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών
ΚΟΔΑΠ	Κυπριακός Οργανισμός Διατήρησης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών
ΚΟΠΠ	Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας
ΚΟΣΑΠΜ	Κυπριακός Οργανισμός Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα
ΠΑΣΥΞΕ	Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων
ΡΑΕΚ	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου
ΣΤΕΚ	Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου
ΥΣΕ	Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών
ΣΤΕΚ	Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου
SOGS	Επιτροπή για την Τυποποίηση και την Αξιολόγηση της Συμμόρφωσης
ILAC	Διεθνής Συνεργασία για τη Διαπίστευση Εργαστηρίων

1. ΜΟΝΑΔΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Στη βάση των προνοιών του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)2014), τον Αύγουστο του 2021 το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ) υπέβαλε στο Υπουργείο Οικονομικών ολοκληρωμένο Στρατηγικό Σχέδιο για την τριετία 2022 – 2024 για σκοπούς κατάθεσης του στο Υπουργικό Συμβούλιο και ακολουθώντας στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Το Στρατηγικό Σχέδιο περιλαμβάνει την αποστολή, το όραμα και τις στρατηγικές επιδιώξεις του Υπουργείου. Παράλληλα, αναλύει τους στόχους και δραστηριότητες των Τμημάτων και Υπηρεσιών του Υπουργείου, οι οποίες επικεντρώνονται στη βέλτιστη αξιοποίηση των γηγενών ενεργειακών πόρων, στην υλοποίηση της πολιτικής για την ενέργεια, στη βελτίωση και ανάπτυξη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στη στήριξη της βιομηχανίας, στην προώθηση των εξαγωγών και στην προστασία των καταναλωτών και του ανταγωνισμού.

Για την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου η κάθε Υπηρεσία καταρτίζει συγκεκριμένο Πλάνο Δράσης, το οποίο περιλαμβάνει λεπτομερείς δράσεις με σχετικά χρονοδιαγράμματα. Στη βάση των Πλάνων Δράσης γίνεται παρακολούθηση της προόδου ή και τυχόν προβλημάτων υλοποίησης και προωθούνται σχετικές διορθωτικές ενέργειες.

Πρόσθετα, οι Υπηρεσίες του Υπουργείου έχουν οριστικοποιήσει ποσοτικούς δείκτες επίδοσης επί των στόχων και δεικτών απόδοσης επί των δραστηριοτήτων, οι οποίοι συμβάλλουν στην αξιολόγηση της ετήσιας υλοποίησης.

Οι δείκτες επίδοσης και απόδοσης, μέσω της απαιτούμενης συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και σε συνάρτηση με την παρακολούθηση των πλάνων δράσης, αποτελούν ένα ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου και αξιολόγησης της υλοποίησης του ετήσιου Στρατηγικού Προγραμματισμού.

Όλες οι πιο πάνω διαδικασίες συμβάλουν στη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών, στην αναβάθμιση του έργου του Υπουργείου, καθώς και στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει ως αποστολή να σχεδιάζει και να υλοποιεί πολιτικές στους τομείς των υδρογονανθράκων, της ενέργειας, του εμπορίου, της βιομηχανίας και της προστασίας των καταναλωτών, με σκοπό την ορθολογική αξιοποίηση των εγχώριων ενεργειακών πόρων, τη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της Κύπρου, την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών και την εξοικονόμηση ενέργειας, την ενίσχυση της επιχειρηματικής ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση των επενδύσεων και την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών.

Οι στρατηγικές επιδιώξεις του Υπουργείου είναι:

1. Βέλτιστη αξιοποίηση των κυπριακών υδρογονανθράκων.
2. Δημιουργία μίας βιώσιμης και ανταγωνιστικής αγοράς ενέργειας.
3. Άρση ενεργειακής απομόνωσης της Κύπρου.
4. Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας της οικονομίας και αξιοποίηση των εγχώριων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
5. Προάσπιση των εθνικών συμφερόντων στο πλαίσιο εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής και της νομοθεσίας της ΕΕ για ευαίσθητα προϊόντα.
6. Ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
7. Αύξηση των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών και προώθηση της Κύπρου ως επιχειρηματικό κέντρο μέσω των Εμπορικών Κέντρων στο εξωτερικό.
8. Ενίσχυση της προστασίας και ενδυνάμωσης των καταναλωτών.
9. Εκσυγχρονισμός Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και διαχείριση ενός επικαιροποιημένου Μητρώου Εταιρειών, εμπορικών επωνυμιών, συνεταιρισμών και αλλοδαπών εταιρειών.
10. Προστασία της πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
11. Αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του Πλαισίου Αφερεγγυότητας και παροχή δεύτερης ευκαιρίας στις επιχειρήσεις.

Όραμά μας είναι να καταστεί η Κύπρος πρωταγωνιστής και πρωτοπόρος σε θέματα ενέργειας στη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου και παράλληλα οι τομείς του εμπορίου, της βιομηχανίας και της επιχειρηματικότητας να ενδυναμωθούν, ώστε να αποτελέσουν πυλώνες στήριξης της αειφόρου ανάπτυξης της οικονομίας και της ευημερίας του συνόλου των πολιτών.

2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η Διοίκηση αναλαμβάνει τον συντονισμό των θεμάτων του Υπουργείου, αλλά και την εκπροσώπησή του στις επιτροπές της Βουλής των Αντιπροσώπων, την ετοιμασία εγκυκλίων που αφορούν οδηγίες και κανονισμούς, καθώς και την παρακολούθηση θεμάτων που υποβάλλονται στα γραφεία της Υπουργού και του Γενικού Διευθυντή.

Στα διοικητικής φύσεως θέματα περιλαμβάνεται η ετοιμασία πρακτικών από συσκέψεις Υπουργού και Γενικού Διευθυντή και η παρακολούθηση της εξέλιξης των σχετικών αποφάσεων, η ετοιμασία ενημερωτικών σημειωμάτων προς το Υπουργικό Συμβούλιο για την πορεία υλοποίησης του κυβερνητικού έργου και των αναπτυξιακών έργων, η παρακολούθηση των εκθέσεων της Επιτρόπου Νομοθεσίας, η προώθηση προτάσεων στο Υπουργικό Συμβούλιο και νομοθετημάτων στη Βουλή των Αντιπροσώπων και ο συντονισμός των απαντήσεων του ΥΕΕΒ σε ερωτήσεις Βουλευτών.

Η Διοίκηση παρακολουθεί επίσης ή και προβαίνει στις δέουσες ενέργειες, την υλοποίηση των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Παράλληλα, χειρίζεται ειδικά θέματα που υποβάλλονται στην Υπουργό, καθώς και θεμάτων που αφορούν το Υπουργικό Συμβούλιο. Επίσης έχει την αρμοδιότητα του γενικού συντονισμού του γραφείου της Υπουργού.

Γενικές Αρμοδιότητες σε σχέση με τα τμήματα και τις υπηρεσίες

Η Διοίκηση του ΥΕΕΒ έχει καθοδηγητικό αλλά και συντονιστικό ρόλο σε ότι αφορά διοικητικής φύσης θέματα που προκύπτουν από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, το Τμήμα Αφερεγγυότητας και τις Υπηρεσίες του Υπουργείου.

Διοικητική υποστήριξη προς τα Τμήματα και Υπηρεσίες του Υπουργείου παρέχεται επίσης σε θέματα που αφορούν στην Ειδική Επιτροπή Υπερωριών, στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και στο Συμβούλιο Προσφορών, ενώ παράλληλα παρέχεται συμβουλευτική υποστήριξη στα θέματα περί δημοσίων συμβάσεων. Από το δεύτερο εξάμηνο του 2021 η Διοίκηση έχει αναλάβει και τον συντονισμό των αναγκών εκπαίδευσης και κατάρτισης προσωπικού των Υπηρεσιών του Υπουργείου.

Εποπτεία οργανισμών δημοσίου δικαίου και κρατικών εταιρειών

Η Διοίκηση χειρίζεται τα γενικά θέματα πολιτικής για τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και κρατικών επιχειρήσεων/εταιρειών των οποίων η εποπτεία εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου.

Συγκεκριμένα, έχει την ευθύνη για τον συντονισμό και προγραμματισμό διοικητικής φύσεως θεμάτων που αφορούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή Οργανισμών, όπως η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜΚ), ο Κυπριακός Οργανισμός Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ), η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) και ο Κυπριακός Οργανισμός Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, καθώς και κρατικές επιχειρήσεις όπως η Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) και η Εταιρεία Υδρογονανθράκων Κύπρου (ΕΥΚ). Τα θέματα αυτά περιλαμβάνουν τη διαμόρφωση και προώθηση νομοσχεδίων και κανονισμών, θέματα προσωπικού, προϋπολογισμού, αναπτυξιακών έργων και εφαρμογή των σχετικών νομοθεσιών, όπως και την εφαρμογή της πολιτικής της Κυβέρνησης σε σχέση με τους οργανισμούς αυτούς.

Θέματα Προσωπικού

Η Διοίκηση χειρίζεται τα θέματα προσωπικού που αφορούν το Υπουργείο. Τα θέματα αυτά περιλαμβάνουν διαδικασίες πλήρωσης θέσεων και στελέχωσης τόσο του Υπουργείου όσο και των Εμπορικών Κέντρων στο Εξωτερικό (ΕΚΕ), μεταθέσεις, αποσπάσεις, αξιολογήσεις, πειθαρχικό κώδικα, ως επίσης και θέματα εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου.

Κατά το 2021 πληρώθηκαν οι ακόλουθες θέσεις:

- Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας: Τρεις (3) θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, μία (1) θέση Λειτουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας Α', μία (1) θέση Λειτουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας Α', δεκαπέντε (15) θέσεις Λειτουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, μια (1) θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανικών Εφαρμογών, μια (1) θέση Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, μια (1) θέση Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας.
- Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας: Μια (1) θέση Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Παράλληλα προωθήθηκαν οι διαδικασίες αποπαινοποίησης αριθμού κενών θέσεων (πρώτου διορισμού και προαγωγής, προαγωγής και πρώτου διορισμού) του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, και Βιομηχανίας, του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας και του Τμήματος Αφερεγγυότητας. Επίσης προωθήθηκαν και διαδικασίες αύξησης των θέσεων του Τμήματος Αφερεγγυότητας.

Συμμετοχή σε Συμβούλια και Επιτροπές

Η Διοίκηση συμμετέχει σε Επιτροπές που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα άλλων Υπουργείων, όπως την Επιτροπή Ελέγχου Μετανάστευσης. Επιπρόσθετα, εκπροσωπεί το Υπουργείο, στο Συμβούλιο Εγγραφής Κομμωτών και Κουρέων και χειρίζεται θέματα που αφορούν το Γραφείο του Επιτρόπου Εθελοντισμού.

Συμμετέχει επίσης με εκπρόσωπό της στην Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτων Αναγκών (Π.Σ.Ε.Α.), η οποία αφορά στον σχεδιασμό της συνδρομής του πολιτικού τομέα, στην αμυντική προσπάθεια του κράτους σε περίοδο που η χώρα βρίσκεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, καθώς και στο σχέδιο Ζήνων που αφορά στην αντιμετώπιση κινδύνων ή κρίσεων σε περίοδο ειρήνης.

Σύμφωνα με τον «Περί ορισμένων τυχερών παιχνιδιών Νόμο του 2018» η Διοίκηση συμμετέχει επίσης στην επιτροπή για την επιλογή κατάλληλου παρόχου σχετικά με τη χορήγηση άδειας κατά αποκλειστικότητα για την οργάνωση, λειτουργία και παροχή των ορισμένων τυχερών παιχνιδιών.

Κατά το έτος 2021 συμμετείχε και στη Συντονιστική Επιτροπή για τη διοργάνωση της επίσημης συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στη «Διεθνή Έκθεση Expro 2020» στο Ντουπαί. Την έκθεση η οποία άνοιξε τις πύλες της τον Οκτώβριο του 2021 και ολοκληρώθηκε στις 31 Μαρτίου 2022 επισκέφθηκε η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας μεταξύ 21 – 25 Φεβρουαρίου 2022.

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Από το 2020 η Διοίκηση ανέλαβε παράλληλα την παρακολούθηση και τον συντονισμό των έργων με τα οποία το Υπουργείο συμμετέχει στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου, του οποίου η Συντονιστική Αρχή είναι η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών. Το Υπουργείο συμμετέχει με έργα που θα συμβάλουν στους «Άξονες Πολιτικής» που αφορούν την ταχεία μετάβαση σε μία πράσινη οικονομία τα οποία εστιάζονται:

- Στην κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ).
- Στις βιώσιμες μεταφορές.
- Στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μέσω πράσινων επενδύσεων.

- Στη διαφοροποίηση της οικονομίας.
- Στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με πράσινες επενδύσεις.
- Στη διασφάλιση της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας.

Άλλες Αρμοδιότητες

Στη βάση της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ.69.782 ημερ.23.12.2009, με στόχο την προστασία των Σχεδίων Χορηγιών του ΥΕΕΒ και την προσπάθεια αποτροπής εκμετάλλευσης από αιτητές, η Διοίκηση του Υπουργείου έχει την ευθύνη για την τήρηση Μητρώου για καταχώρηση αιτητών χορηγιών, φυσικών ή νομικών προσώπων που έχουν καταδικαστεί από το δικαστήριο για δόλο, ή εξαπάτηση, ή οικονομικό αδίκημα για οποιοδήποτε Σχέδιο Χορηγιών του Υπουργείου.

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δημόσιας υπηρεσίας, η Διοίκηση του ΥΕΕΒ, συντονίζει το οριζόντιο θέμα της βελτίωσης του ρυθμιστικού πλαισίου που αποτελεί Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την ονομασία «Smart Regulation» - «Εξυπνη Ρύθμιση». Στόχος της «Εξυπνης Ρύθμισης» είναι η μείωση του διοικητικού φόρτου και της γραφειοκρατίας, καθώς και η απλοποίηση και επικαιροποίηση διοικητικών διαδικασιών που αφορούν αρμοδιότητες του Υπουργείου οι οποίες αναμένεται να αποβούν προς όφελος των καταναλωτών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των επενδύσεων στη χώρα μας.

Πρόσθετα, η Διοίκηση αναλαμβάνει τον συντονισμό της συνεισφοράς του ΥΕΕΒ στην πολιτική του κράτους για τους αναπήρους και τις ευάλωτες ομάδες, χειρίζεται θέματα που προκύπτουν από τον περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμο, όπως παράπονα, προώθηση νομοθεσιών και ιεραρχικών προσφυγών και προωθεί τις αναγκαίες ενέργειες για την ετοιμασία και έκδοση της Ετήσιας Έκθεσης, και την ετοιμασία του Στρατηγικού Σχεδίου του Υπουργείου.

Υποστήριξη παρέχεται και προς το Υφυπουργείο Τουρισμού μέσα από συντονισμό διαδικασιών που αφορούν στην προώθηση θεμάτων προς το Υπουργικό Συμβούλιο, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τη Νομική Υπηρεσία.

Σε σχέση με τις κτιριακές ανάγκες, η Διοίκηση, προωθεί τις απαραίτητες ενέργειες για τη συντήρηση και ανακαίνιση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Υπουργείου, καθώς και για την κάλυψη των αναγκών σε γραφειακούς χώρους.

3. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ/ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΤΕΕΔΙ)

Στις 12.10.2021 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας ο *περί του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 2021 (Ν133(Ι)/2021)*, βάσει του οποίου το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη μετονομάστηκε σε **Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΤΕΕΔΙ)** και ο Κλάδος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σε **Κλάδο Διανοητικής Ιδιοκτησίας**. Η αλλαγή αυτή ήταν απαραίτητη προκειμένου η ονομασία του Τμήματος και του Κλάδου να αντικατοπτρίζει ορθά τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά τους, δεδομένης πλέον της δημιουργίας του Τμήματος Αφερεγγυότητας και της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων και εξουσιών του Επίσημου Παραλήπτη σε αυτό.

Τόσο η μετονομασία του Τμήματος όσο και οι γενικότερες αλλαγές που παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια στο Τμήμα, είναι αποτέλεσμα της υλοποίησης του μεταρρυθμιστικού προγράμματος για τον εκσυγχρονισμό και αναδιοργάνωση του ΤΕΕΔΙ που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 30.4.2014 (Αρ.Αποφ.76.879), με επίκεντρο τους Κλάδους Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Κύριοι στόχοι του μεταρρυθμιστικού προγράμματος είναι:

- Η αύξηση της αποδοτικότητας και παροχή γρήγορης και υψηλής ποιότητας υπηρεσίας στους πολίτες και στις επιχειρήσεις.
- Η εισαγωγή απλοποιημένων διαδικασιών βασιζόμενες σε βέλτιστες πρακτικές.
- Η δημιουργία ενός χώρου εργασίας με ελάχιστες διαδικασίες που να βασίζονται στο χαρτί και η μετάβαση σε ένα ψηφιοποιημένο περιβάλλον. (Paperless Office).
- Η αυτοματοποίηση των διαδικασιών.

Προς επίτευξη των στόχων αυτών οι δράσεις που προωθούνται από την Ομάδα Έργου (ΟΕ) που συστάθηκε στο Υπουργείο στη βάση της πιο πάνω Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, αφορούν στους πιο κάτω μεταρρυθμιστικούς πυλώνες:

- Επικαιροποίηση του Μητρώου νομικών και άλλων οντοτήτων/ Παρακολούθηση τηςσυμμόρφωσης.
- Ενδυνάμωση και εκσυγχρονισμός του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου.
- Ανασχεδιασμός των επιχειρησιακών διαδικασιών και οργανωτική αναδιάρθρωση.
- Ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική διακυβέρνηση.
- Μεταστέγαση.

Κατά το 2021 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση, κυρίως, στα θέματα που αφορούν στη δημιουργία και λειτουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων, στην επικαιροποίηση του Μητρώου Εταιρειών και αξιολόγηση της ΚΔ από το Παγκόσμιο Φόρουμ (Global Forum), στην εφαρμογή νομοθετικών μεταρρυθμίσεων, καθώς και σε θέματα που αφορούν στην τεχνολογική αναβάθμιση και μεταστέγαση του Τμήματος.

Δημιουργία Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων και άλλων νομικών οντοτήτων

Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων: Στις 20.4.2021 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ο *“περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021 (Ν13(Ι)/2021)”*, ο οποίος στοχεύει στην εναρμόνιση με την 5η Ευρωπαϊκή Οδηγία (ΕΕ 2018/843, 30ης Μαΐου 2018) κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο νόμος προνοεί, μεταξύ άλλων, για τη δημιουργία Μητρώου τελικών δικαιούχων εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων, που θα τηρείται από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και θα είναι προσβάσιμο από τις αρμόδιες Αρχές, τις Εποπτικές Αρχές και το ευρύ κοινό.

Στη βάση του πιο πάνω νόμου, στις 12.3.2021, ο Έφορος Εταιρειών δημοσίευσε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας Οδηγία (ΚΔΠ 112/2021 ως έχει τροποποιηθεί) που αφορά στην τήρηση και λειτουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων, βάσει της οποίας δόθηκε στις εταιρείες χρονική περίοδος ενός έτους, δηλαδή μέχρι τις 12.3.2022, για καταχώριση στο σύστημα των πληροφοριών που αφορούν στους πραγματικούς δικαιούχους της νομικής τους οντότητας.

Ακολούθως, στις 16.3.2021, ξεκίνησε η συλλογή των στοιχείων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που αναπτύχθηκε προς τον σκοπό αυτό, στη βάση των τεχνικών προδιαγραφών που ετοίμασε η ΟΕ. Για την ταχύτερη επικαιροποίηση του Μητρώου και για σκοπούς ενημέρωσης και εκπαίδευσης των χρηστών στην κατανόηση της νομοθεσίας και καταχώριση των στοιχείων στο σύστημα, η ΟΕ προέβη στις εξής ενέργειες/δράσεις:

➤ Ετοιμάστηκε και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Κλάδου Εταιρειών, στην αγγλική γλώσσα, εγχειρίδιο το οποίο επεξηγεί τόσο το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Μητρώου όσο και τη διαδικασία πρόσβασης και καταχώρισης στο σύστημα των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων. Το εγχειρίδιο, που ετοιμάστηκε από την εταιρεία *Abacus Ltd* μέσω σύμβασης που υπογράφηκε με την ΟΕ, επικαιροποιείται συχνά με περιπτώσιολογικές μελέτες (case studies) και πληροφορίες σε σχέση με αλλαγές που προκύπτουν στο νομοθετικό πλαίσιο ή στο ηλεκτρονικό σύστημα καταχώρισης.

- Στις 6.4.2021 διοργανώθηκε διαδικτυακό σεμινάριο με τη συμμετοχή της Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κας Νατάσας Πηλείδου, για την παρουσίαση του ηλεκτρονικού συστήματος της ενδιάμεσης λύσης, στο οποίο εγγράφηκαν πέραν των 1980 ατόμων. Λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος που προσέλκυσε το σεμινάριο η προβολή γινόταν ταυτόχρονα στο κανάλι του Υπουργείου στο *Youtube*.
- Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο στήριξης των ενδιαφερομένων η ΟΕ:
 - Διοργάνωσε ή/και συμμετείχε σε αριθμό διαδικτυακών σεμιναρίων για την παρουσίαση του ηλεκτρονικού συστήματος της ενδιάμεσης λύσης στο κοινό και στα οργανωμένα σύνολα (π.χ. ΠΔΣ, ΣΕΛΚ, CIFA, CYFA, CIBA). Οι παρουσιάσεις βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Κλάδου Εταιρειών ([Βάση πληροφοριών, Εγχειρίδια/Παρουσιάσεις](#)).
 - Έχει δημιουργήσει στην ιστοσελίδα του Κλάδου Εταιρειών ειδική θεματική ([Βάση πληροφοριών, Συνήθεις ερωτήσεις-Πραγματικοί δικαιούχοι](#)), όπου αναρτώνται ερωτήματα (FAQs) που υποβάλλονται μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής διεύθυνσης (ubos@meci.gov.cy) που έχει δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό.
 - Υποστήριξε πλήρως καθ' όλη τη διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους, τις ανάγκες των χρηστών παρέχοντας απαντήσεις στα ερωτήματα που υποβάλλονταν μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης (ubos@meci.gov.cy)
- Κατέγραψε τις τεχνικές προδιαγραφές για τη μετεξέλιξη της ενδιάμεσης λύσης σε τελική λύση πληροφορικού συστήματος που θα υποστηρίζει πλήρως τη λειτουργία του Μητρώου, την υλοποίηση της οποίας έχει αναλάβει το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής. Το έργο της ανάπτυξης της τελικής λύσης πληροφορικού συστήματος περιλήφθηκε στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Plan) της ΚΔ που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ στις 20.7.2021 (α/α 145 κάτω από τον άξονα 4.2 - Promote e-government – Reform 4), για εξασφάλιση χρηματοδότησης μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility), που αποτελεί μέρος του έκτακτου Ευρωπαϊκού Μέσου Ανάκαμψης με τίτλο Επόμενη Γενιά ΕΕ (Next Generation EU). Το Σχέδιο στόχο έχει τη βιώσιμη ανάκαμψη από την κρίση της COVID-19, την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της και τη μακροπρόθεσμη θωράκιση των οικονομιών της ΕΕ.

Επικαιροποίηση Μητρώου νομικών και άλλων οντοτήτων / Παρακολούθηση συμμόρφωσης

4^η εκστρατεία συμμόρφωσης εταιρειών: Στο πλαίσιο υλοποίησης της 4^{ης} εκστρατείας συμμόρφωσης των εταιρειών με την εκ του Νόμου (ο περί Εταιρειών Νόμος, Κεφ.113) υποχρέωσή τους για καταχώριση της ετήσιας έκθεσης και οικονομικών καταστάσεων τους για τα έτη 2000-2018, από τις 127.337 εταιρείες που έλαβαν σχετική υπενθυμητική επιστολή, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα για τρίμηνη ειδοποίηση πριν

τη διαγραφή 77.769 εταιρείες. Η εκστρατεία ολοκληρώθηκε με τη διαγραφή 16.504 μη συμμορφούμενων εταιρειών.

2^η εκστρατεία συμμόρφωσης Συνεταιρισμών: Τον Οκτώβριο 2020 και με βάση τη δέσμευσή μας έναντι του Global Forum, ξεκίνησε η αντίστοιχη εκστρατεία συμμόρφωσης για τους Συνεταιρισμούς, με την αποστολή υπενθυμητικών επιστολών σε περίπου 700 Συνεταιρισμούς με υποχρέωση καταχώρισης ετήσιας έκθεσης. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε με τη διαγραφή στις 17/12/2021, 449 μη συμμορφούμενων συνεταιρισμών.

Εφαρμογή χρηματικής επιβάρυνσης: Στο πλαίσιο των μέτρων που λαμβάνονται για βελτίωση του ποσοστού συμμόρφωσης των νομικών οντοτήτων με τις εκ του νόμου υποχρεώσεις του για έγκαιρη ενημέρωση του Μητρώου, από 1/6/2021 τέθηκε σε εφαρμογή το μέτρο της επιβολής χρηματικής επιβάρυνσης για την εκπρόθεσμη καταχώριση ετήσιας έκθεσης και οικονομικών καταστάσεων από εταιρείες και συνεταιρισμούς με ομόρρυθμο σύνεταιρο.

Global Forum: Περί τα τέλη Ιουνίου 2021 υποβλήθηκε στο Global Forum (GF) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), η πρώτη έκθεση προόδου σε σχέση με την υλοποίηση των συστάσεων που αφορούσαν στον Έφορο Εταιρειών και περιλαμβάνονταν στην Έκθεση 2020 για την Κύπρο, οι οποίες συνοψίζονται στις εξής:

- Σύσταση και λειτουργία Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων.
- Επικαιροποίηση του Μητρώου Εταιρειών με την καταχώριση των οφειλόμενων ετήσιων εκθέσεων και λογαριασμών εταιρειών.
- Διαγραφή των μη συμμορφούμενων εταιρειών.

Στη βάση των ενεργειών που λήφθηκαν κατά το 1^ο εξάμηνο του 2021 και των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των εκστρατειών συμμόρφωσης, το GF ενημερώθηκε για:

- Την έναρξη λειτουργίας της ενδιάμεσης λύσης για σκοπούς συλλογής των στοιχείων των ΠΔ εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων, στις 16/3/2021.
- Τις ενέργειες στις οποίες προέβη η ΟΕ για σκοπούς υποστήριξης των χρηστών (βλ. πιο πάνω ενότητα «Δημιουργία Μητρώου ΠΔ και άλλων νομικών οντοτήτων»).
- Για την αύξηση του ποσοστού συμμόρφωσης των εταιρειών για τα έτη 2015-2019 από 67% που ήταν κατά την περίοδο καταρτισμού της έκθεσης 2020 σε 80%, ως αποτέλεσμα της υλοποίησης της 4^{ης} εκστρατείας συμμόρφωσης των εταιρειών.
- Για τη διαγραφή 10.400 μη συμμορφούμενων εταιρειών κατά το πρώτο εξάμηνο 2021.

Ενδυνάμωση και εκσυγχρονισμός του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου

Εφαρμογή των νέων και ανασχεδιασμένων εντύπων του Κλάδου Εταιρειών: Στο πλαίσιο εφαρμογής των νέων και ανασχεδιασμένων εντύπων του Κλάδου Εταιρειών, υπογράφηκε, εντός του 2019, σύμβαση διάρκειας ενός έτους με τον δικηγορικό οίκο Χατζηναστασίου Ιωαννίδη ΔΕΠΕ, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης στους εμπλεκόμενους φορείς (π.χ. ΠΔΣ, ΣΕΛΚ, πάροχοι διοικητικών υπηρεσιών) και στο προσωπικό του Τμήματος σε ότι αφορά στην κατανόηση και συμπλήρωση των εντύπων που θα τύχουν εφαρμογής με τα υφιστάμενα συστήματα του Κλάδου.

Στο πλαίσιο αυτό, και σε συνέχεια των δράσεων που υλοποιήθηκαν το 2020 για την ομαλή και αποτελεσματικότερη εφαρμογή των νέων εντύπων, στις 12/2/2021 τέθηκε σε ισχύ η 1^η Δέσμη (σύνολο 27 έντυπα), με σχετικές γνωστοποιήσεις του Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 20/1/2021.

Επιπρόσθετα, κατά το υπό επισκόπηση έτος, και για σκοπούς ομαλής και αποτελεσματικότερης εφαρμογής της 2^{ης} Δέσμης (σύνολο 22 έντυπα), διοργανώθηκαν σε συνεργασία με το δικηγορικό γραφείο Χατζηναστασίου Ιωαννίδη ΔΕΠΕ, συνολικά 7 διαδικτυακά εκπαιδευτικά εργαστήρια (webinars), εκ των οποίων:

- Τέσσερα απευθύνονταν προς το επιχειρηματικό κοινό (π.χ. μέλη του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, μέλη του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, πάροχοι διοικητικών υπηρεσιών) με τη συμμετοχή περίπου 1500 επαγγελματιών ενώ,
- Τρία απευθύνονταν προς το προσωπικό του Κλάδου Εταιρειών, στα οποία συμμετείχαν περίπου 40 εξεταστές/ λειτουργοί του Κλάδου

Οι παρουσιάσεις των διαδικτυακών εκπαιδευτικών εργαστηρίων αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Κλάδου Εταιρειών για μελλοντική χρήση από το επιχειρηματικό κοινό.

Η 2^η Δέσμη τέθηκε σε εφαρμογή στις 6/12/2021 με σχετικές γνωστοποιήσεις του Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 24/11/2021. Με την εφαρμογή της 2^{ης} Δέσμης τέθηκε σε ισχύ μία από τις σημαντικότερες νομοθετικές μεταρρυθμίσεις της Ομάδας Έργου, η διοικητική επαναφορά εταιρείας που έχει διαγραφεί από τον Έφορο Εταιρειών για λόγους μη συμμόρφωσης. Με τη νέα αυτή διαδικασία εταιρεία που έχει διαγραφεί από το Μητρώο για λόγους μη συμμόρφωσης, δύναται να επανεγγραφεί με απλοποιημένη διαδικασία, χωρίς να απαιτείται η εξασφάλιση

διατάγματος δικαστηρίου.

Ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο προωθήθηκαν οι ακόλουθες ενέργειες:

Διεκπεραίωση εργασίας με απομακρυσμένη πρόσβαση: Δεδομένης της αποτελεσματικότητας του μέτρου στη διατήρηση του χρόνου εξυπηρέτησης των πολιτών/επιχειρήσεων σε ικανοποιητικά επίπεδα, συνεχίστηκε και εντός του 2021 η διεκπεραίωση της εργασίας με απομακρυσμένη πρόσβαση. Το Υπουργείο, εκμεταλλευόμενο τις δυνατότητες που παρέχει η απομακρυσμένη πρόσβαση για βελτιστοποίηση της απόδοσης του Τμήματος, θέτει ως στόχο τη μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης αίτησης στα πιο κάτω επίπεδα:

- **On line:** 24 ώρες (με επίσπευση) και 48 ώρες (κανονικά)
- **Ταμείο:** 3 ημέρες (με επίσπευση) και 7 ημέρες (κανονικά)

Σε γενικές γραμμές οι στόχοι επιτυγχάνονται τόσο για τα έγγραφα που υποβάλλονται μέσω ταμείου όσο και για τις διαδικτυακές καταχωρίσεις. Η απόκλιση που παρατηρείται κάποιες φορές στους πιο πάνω στόχους οφείλεται κατά κύριο λόγο σε τεχνικές βλάβες ή στην έλλειψη προσωπικού για λόγους εκπαίδευσης ή/και αδειών.

Ανάπτυξη ολοκληρωμένης λύσης πληροφορικού συστήματος: Στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των προτάσεων που υποβλήθηκαν κατά τον διαγωνισμό (αρ.διαγ. ΤΥΠ2018/015/A/A) για την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση μίας ολοκληρωμένης πλατφόρμας διαχείρισης μητρώων (New Integrated Registry Platform Solution) στο Τμήμα, κατά το 2021 εξετάστηκαν από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (ΑΑΠ) οι δύο προσφυγές που υποβλήθηκαν εναντίον της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής από τους οικονομικούς φορείς European Dynamics Luxemburg SA (Αρ. 1/2021) και NewCytech Business Solutions Limited (αρ. 41/2020).

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας των ακροάσεων και στη βάση της απόφασης της ΑΑΠ ημερομηνίας 9/6/2021, επαναλήφθηκε η διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και στις 13/9/2021 το ΤΥΠ υπέβαλε νέα έκθεση αξιολόγησης στο Συμβούλιο Προσφορών του Υφυπουργείου Έρευνας Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, η οποία συζητήθηκε κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 23/9/2021.

Στις 7/10/2021 οι οικονομικοί φορείς ενημερώθηκαν για την απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών και

ακολούθως υπέβαλαν νέες προσφυγές (European Dynamics Luxemburg SA αρ. 29/2021 και NewCytech Business Solutions Limited αρ.32/2021). Λόγω των στενών χρονοδιαγραμμάτων που έχουν τεθεί για υλοποίηση του έργου, το οποίο έχει περιληφθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΚΔ (α/α 95 κάτω από τον άξονα 3.3 – Business support for competitiveness – Investment 1), η ΑΑΠ εξέτασε τις πιο πάνω προσφυγές στις 8/12/2021 και η σχετική απόφαση εκδόθηκε στις 25/1/2022.

Ανάπτυξη νέων ιστοσελίδων: Στις 25/1/2021 δημοσιοποιήθηκε η αγγλική έκδοση των νέων ιστοσελίδων του Τμήματος που στόχο έχουν την παροχή βήμα προς βήμα πληροφόρησης και υποστήριξης των χρηστών κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής μίας επιχειρηματικής οντότητας ή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και τη δημιουργία νέων καναλιών επικοινωνίας με τον επιχειρηματικό κόσμο.

Άλλες ψηφιακές μεταρρυθμίσεις: Σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, κατά το υπό επισκόπηση έτος, και αφού ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του δικτύου και του λογισμικού, και υλισμικού των συστημάτων του Κλάδου Εταιρειών του Τμήματος, δρομολογήθηκαν οι πιο κάτω ψηφιακές υπηρεσίες για σκοπούς διευκόλυνσης των χρηστών:

1. Εφαρμογή της **η-σφραγίδας** του Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας πάνω στα πιστοποιητικά που εκδίδονται από το Τμήμα, έτσι ώστε να μειωθεί η ανάγκη ιδίοχειρης υπογραφής τους από τον Έφορο Εταιρειών ή λειτουργό του Τμήματος για σκοπούς πιστοποίησης της αυθεντικότητάς τους.
2. Εφαρμογή της **προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής** στα συνοδευτικά έγγραφα που υποβάλλονται στον έφορο εταιρειών ηλεκτρονικά μέσω efilling (π.χ. ψηφίσματα, επιστολές, λογαριασμοί) και τα οποία δεν αποτελούν θεσμοθετημένα έντυπα του Τμήματος.
3. Δημιουργία **πλατφόρμας αναζήτησης προτεινόμενου ονόματος** για εταιρεία ή άλλη νομική οντότητα μέσω της οποίας ο χρήστης θα μπορεί να καταλήξει στο προτεινόμενο όνομα με τις μεγαλύτερες πιθανότητες να γίνει αποδεκτό από τον Έφορο Εταιρειών.

Μεταστέγαση

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 22/7/2021, εγκρίθηκε, μεταξύ άλλων, η αγορά του κτιρίου Nicosia City Centre (στη συμβολή των Οδών Καλλιπόλεως και Εθνικής Φρουράς, στην ενορία Αγίου Αντωνίου του Δήμου Λευκωσίας) από την εταιρεία PCMK Holdings Ltd, για στέγαση κυβερνητικών υπηρεσιών μεταξύ των οποίων και του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας. Κατά το υπό επισκόπηση έτος, η Ομάδα Έργου σε συνεργασία με το ΤΔΕ προχώρησε στην οριστικοποίηση της χωροθετικής οργάνωσης των δύο Κλάδων του Τμήματος στο κτήριο.

4. ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

Με την ψήφιση του νομικού Πλαισίου για την Αφερεγγυότητα το 2015, ο Υπουργός ανέθεσε στον Επίσημο Παραλήπτη του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, να εκτελεί τα καθήκοντα της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας, όπως προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία. Το Υπουργείο, στην προσπάθεια ενδυνάμωσης της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας, προχώρησε στην αξιολόγηση του λειτουργικού της μοντέλου προκειμένου να ληφθούν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα για τους τομείς που έχρηζαν ενδυνάμωσης. Το συγκεκριμένο έργο, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανάπτυξης και Ανασυγκρότησης (EBRD), ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε μέσα στο 2017. Αποτέλεσμα του έργου αυτού ήταν η κατάρτιση Σχεδίου Δράσης το οποίο στοχεύει στην πλήρη εφαρμογή των διαδικασιών αφερεγγυότητας. Το Σχέδιο Δράσης εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2018 και το Υπουργείο ανέθεσε στη Μονάδα Συντονισμού Εφαρμογής του Πλαισίου Αφερεγγυότητας την υλοποίησή του.

Μέσα από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης προέκυψαν σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Συγκεκριμένα:

- Με την ψήφιση του Προϋπολογισμού για το έτος 2020 εγκρίνεται η δημιουργία του Τμήματος Αφερεγγυότητας για να ενεργεί ως αρμόδια αρχή για θέματα αφερεγγυότητας. Στη βάση αυτής της απόφασης, μέσα στο 2021, ξεκίνησε η διαδικασία στελέχωσης της οργανωτικής δομής του Τμήματος Αφερεγγυότητας. Διαμορφώθηκε το ρυθμιστικό πλαίσιο που εναρμονίζει τις διαδικασίες αδειοδότησης και εκπαίδευσης μεταξύ των αρμόδιων αρχών αδειοδότησης συμβούλων αφερεγγυότητας, δηλαδή του Τμήματος Αφερεγγυότητας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.
- Ανασχεδιάστηκε η ιστοσελίδα του Τμήματος Αφερεγγυότητας και τροχοδρομήθηκε η ανάπτυξη Διαδικτυακής Πύλης για το Τμήμα, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μέσα από το έργο "Support to Increase Awareness about the Insolvency Framework".
- Στο πλαίσιο του πιο πάνω έργου έχει καταρτιστεί Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη γραμμής εξυπηρέτησης πελατών και προβολής και επικοινωνίας εντός του Τμήματος Αφερεγγυότητας. Έχουν εγκριθεί κι έχουν περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του Τμήματος Αφερεγγυότητας για το 2022, θέσεις για τη στελέχωση της Γραμμής αυτής, διασφαλίζοντας την υλοποίηση της προτεινόμενης μεταρρύθμισης.
- Βρίσκεται σε εξέλιξη το έργο που αφορά στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών αφερεγγυότητας. Το έργο στοχεύει στην καταγραφή των προδιαγραφών για αγορά κατάλληλου λογισμικού συστήματος για το Τμήμα Αφερεγγυότητας, ενώ θα εξεταστεί η προοπτική διασύνδεσής του με δικαστική αρχή για να διασφαλίζεται η

γρήγορη και έγκαιρη αξιολόγηση των αιτήσεων για τα σχέδια της αφερεγγυότητας. Επίσης θα αξιολογηθεί και η προοπτική δημιουργίας εξειδικευμένης δικαστικής αρχής για θέματα αφερεγγυότητας.

Η εφαρμογή όλων των μεταρρυθμίσεων που αναφέρονται πιο πάνω, απόρροια της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης για την Αφερεγγυότητα, έχουν περιληφθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης κι Ανθεκτικότητας, με ορόσημο υλοποίησης το Δεκέμβριο του 2022, πλην του λογισμικού συστήματος το οποίο έχει ορόσημο εφαρμογής και υλοποίησης το Δεκέμβριο του 2025.

Τμήμα Αφερεγγυότητας

Το Υπουργικό Συμβούλιο με αρ. απόφασης του 87.517 και ημερομηνίας 22/05/2019, ενέκρινε τη σύσταση του Τμήματος Αφερεγγυότητας το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, διασφαλίζοντας την εξ' ολοκλήρου ανάληψη των θεμάτων του πλαισίου αφερεγγυότητας και των συμβούλων αφερεγγυότητας, συμπεριλαμβανομένου και του διορισμού εξεταστή, καθώς και παραλήπτη διαχειριστή, από το νέο Τμήμα Αφερεγγυότητας.

Η ψήφιση του Προϋπολογισμού για το 2020 έδωσε το έναυσμα για την έναρξη των εργασιών του Τμήματος Αφερεγγυότητας, αφού περιλήφθηκε σε αυτόν νέο άρθρο που αντιστοιχεί στο νεοσύστατο Τμήμα. Ο Προϋπολογισμός του Τμήματος Αφερεγγυότητας, αντικατοπτρίζει αφενός τις οργανωτικές δομές και αφετέρου τους στρατηγικούς στόχους του Τμήματος. Το νέο Τμήμα, αναλαμβάνει μια σειρά από καθήκοντα και αρμοδιότητες για τις οποίες προηγουμένως την ευθύνη είχε ο Επίσημος Παραλήπτης του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, καθώς επίσης και της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας, όπως αυτές περιγράφονται στο νομικό πλαίσιο για την Αφερεγγυότητα.

Ως εκ των πιο πάνω, τον Ιούνιο του 2020, ψηφίστηκε από τη Βουλή, ο περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και Συναφών Θεμάτων Νόμος (Ν.68(Ι)/2020). Στόχος του συγκεκριμένου νόμου είναι αφενός, να καθορίσει και να διευκρινίσει τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που αναλαμβάνει το Τμήμα, αφετέρου να αποσαφηνίσει το ρόλο του Τμήματος σε σχέση με το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

Η πανδημία του κορωνοϊού ανέτρεψε τους αρχικούς σχεδιασμούς και προκάλεσε καθυστερήσεις που παρεμπόδισαν την πλήρη λειτουργία του Τμήματος. Βασική προϋπόθεση για την πλήρη λειτουργία του τμήματος αποτελεί η κατάλληλη στελέχωση. Μέσα στο 2020, ολοκληρώθηκαν οι συζητήσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς που αφορούσαν στα Σχέδια Υπηρεσίας και προωθήθηκαν για ψήφισή τους από τη Βουλή. Το 2021 ξεκίνησε η διαδικασία στελέχωσης της οργανωτικής δομής του Τμήματος στη βάση των

αναγκών που έχουν καταγραφεί μέσα από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για την Αφερεγγυότητα.

Σύμβουλοι Αφερεγγυότητας

Λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που δημιουργήθηκαν από την πανδημία δεν ήταν εφικτή η διεξαγωγή συνελεύσεων πιστωτών με φυσική παρουσία. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαίο να τροποποιηθεί ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων Νόμος, έτσι ώστε, (α) να νομιμοποιούνται οι συνελεύσεις πιστωτών μέσω τηλεδιασκέψεων και (β) να παρατείνεται η περίοδος ισχύος του προστατευτικού διατάγματος για επιπρόσθετο χρόνο που δεν θα ξεπερνά τις σαράντα (40) μέρες, οι οποίες προβλέπονται στον εν λόγω νόμο αναφορικά με τα Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής. Σκοπός της τροποποίησης αυτής ήταν να εξαλείψει τις δυσλειτουργίες του βασικού νόμου που δημιουργήθηκαν κατά την περίοδο της πανδημίας ως προς τα Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής, αναφορικά με τον τρόπο διεξαγωγής συνελεύσεων των πιστωτών και την ισχύ του Προστατευτικού Διατάγματος. Έτσι, ενσωματώθηκε στη νομοθεσία και παρέχεται η επιλογή διενέργειας τηλεδιάσκεψης για τις συνελεύσεις πιστωτών, καθώς και η δυνατότητα παράτασης της ισχύος του Προστατευτικού Διατάγματος για επιπλέον σαράντα (40) ημέρες όταν συντρέχουν έκτακτες ειδικές συνθήκες και περιστάσεις. Η πιο πάνω ρύθμιση απλοποίησε τη διαδικασία για τους Συμβούλους Αφερεγγυότητας και διασφάλιστην απρόσκοπτη εφαρμογή της νομοθεσίας.

Ενδυνάμωση της ενημέρωσης για τις διαδικασίες αφερεγγυότητας

Τον Δεκέμβριο του 2019 ξεκίνησε ακόμη ένα έργο με την υποστήριξη των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το έργο στοχεύει στη δημιουργία Γραμμής Εξυπηρέτησης καθώς επίσης και στη δημιουργία Διαδικτυακής Πύλης, έτσι ώστε οι υπηρεσίες που προσφέρονται σήμερα να καταστούν διαθέσιμες και ηλεκτρονικά. Παράλληλα, θα σχεδιαστούν και θα εφαρμοστούν εκστρατείες προώθησης και ενημέρωσης, αναφορικά με τα εργαλεία του Πλαισίου Αφερεγγυότητας που προλαμβάνουν τη πτώχευση και την εκκαθάριση.

Στο πλαίσιο του Έργου και με τη στήριξη των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχεδιάστηκε η εταιρική ταυτότητα του Τμήματος Αφερεγγυότητας, δημιουργήθηκαν λογαριασμοί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι οποίοι προωθήθηκαν στα ακροατήρια-στόχους του Τμήματος και λειτουργούν ως κανάλια επικοινωνίας.

Προχωρώντας με την υλοποίηση του έργου μέσα στο 2020, καταγράφηκε η πολιτική που αφορά τη δημιουργία Γραμμής Εξυπηρέτησης Πελατών και διαμορφώθηκε το Σχέδιο Δράσης για την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου.

Ταυτόχρονα, προχώρησε ο σχεδιασμός και άρχισε η σταδιακή ανάπτυξη της Διαδικτυακή πύλης του Τμήματος, έχοντας σαν γνώμονα την παροχή απομακρυσμένης πρόσβαση σε υπηρεσίες του Τμήματος για το κοινό. Μέσα στο 2021 ολοκληρώθηκε ο ανασχεδιασμός της ιστοσελίδας του Τμήματος και τροχοδρομήθηκε η περαιτέρω ανάπτυξη της Διαδικτυακής Πύλης. για το Τμήμα.

Αυτοματοποίηση των Διαδικασιών του Τμήματος Αφερεγγυότητας

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης αλλά και της ευθυγράμμισης με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2019/1023 για την προληπτική αναδιάρθρωση και τη 2^η ευκαιρία για τις επιχειρήσεις, το Υπουργείο σε συνεργασία με το Ανώτατο Δικαστήριο, υπέβαλαν από κοινού στη Διεύθυνση της ΕΕ, DG Reform, πρόταση για παροχή τεχνικής βοήθειας για:

- Βελτιστοποίηση της διαχείρισης των διαδικασιών αφερεγγυότητας μέσω της αυτοματοποίησης και της ψηφιοποίησης των λειτουργιών του Τμήματος Αφερεγγυότητας και οποιονδήποτε άλλων διαδικασιών αφερεγγυότητας στις οποίες εμπλέκονται τα δικαστήρια.
- Εξειδίκευση δικαστηρίων/δικαστών για διαχείριση υποθέσεων αφερεγγυότητας.

Η πρόταση εγκρίθηκε αφού πέρασε μέσα από μια ιδιαίτερα ανταγωνιστική διαδικασία. Συγκεκριμένα, υποβλήθηκαν στη Διεύθυνση DG Reform 700 προτάσεις από όλα τα κράτη μέλη. Εγκρίθηκαν συνολικά 226, εκ των οποίων οι 15 προτάσεις αφορούσαν την Κύπρο.

Το Έργο ξεκίνησε μέσα στο 2021 και έχει ορίζοντα ολοκλήρωσης 16 με 18 μήνες.

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Μέσα στο 2020, ανακοινώθηκε το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας από την ΕΕ, ένα εργαλείο που δημιουργήθηκε για να συμβάλει στην ενίσχυση των οικονομιών των κρατών μελών εν μέσω πανδημίας. Κάτω από τον άξονα, «προς μια ανταγωνιστική οικονομία με αποτελεσματικούς θεσμούς» περιλήφθηκαν μεταρρυθμίσεις που αφορούν τον τομέα της Αφερεγγυότητας με στόχο τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές στοχεύουν στην ενδυνάμωση της εφαρμογής του Πλαισίου Αφερεγγυότητας, στην προώθηση των εργαλείων και σχεδίων αφερεγγυότητας και στη διασφάλιση της πλήρους λειτουργίας του Τμήματος Αφερεγγυότητας. Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει την πλήρη εφαρμογή των δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αφερεγγυότητα, την εισαγωγή και εφαρμογή συστήματος αυτοματοποίησης διαδικασιών του Τμήματος και προώθηση της χρήσης των εργαλείων αφερεγγυότητας. Επιπλέον, περιλαμβάνεται η εκπαίδευση του προσωπικού και των επαγγελματιών του κλάδου, καθώς επίσης η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για την ανάπτυξη Γραμμής Εξυπηρέτησης Πελατών εντός του Τμήματος.

5. ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Στις 12.10.21 βάσει των διατάξεων του *περί του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας Νόμο του 2021* (Ν133(Ι)/2021) το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (ΤΕΕΕΠ) μετονομάστηκε σε Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΤΕΕΔΙ) και ο Κλάδος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας μετονομάστηκε σε Κλάδο Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Σκοπός του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας είναι η υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής σε θέματα που υποβοηθούν την καθημερινή λειτουργία και ανάπτυξη της οικονομίας, καθώς και η δημιουργία και διατήρηση κατάλληλων συνθηκών για περαιτέρω δραστηριοποίηση του εμποροβιομηχανικού κόσμου.

Το Τμήμα αποτελεί έναν νευραλγικό άξονα για την ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας, για αυτό και τα τελευταία χρόνια διέρχεται μία εκ βάθρων μεταρρύθμιση, στη βάση εγκεκριμένου, από το Υπουργικό Συμβούλιο, Σχεδίου Δράσης που υλοποιείται από Ομάδα Έργου που συστάθηκε προς τον σκοπό αυτό υπό τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου. Στόχος είναι η δημιουργία μιας αποτελεσματικής, γρήγορης και σύγχρονης Υπηρεσίας, η οποία θα λειτουργεί με απλοποιημένες διαδικασίες, βασισμένες σε βέλτιστες πρακτικές και υποστηριζόμενες από σύγχρονα πληροφορικά συστήματα. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν γίνει και συνεχίζονται σημαντικές διοικητικές αλλαγές, όπως και απλουστεύσεις στον τρόπο διεκπεραίωσης των αιτήσεων και έχουν μειωθεί οι χρόνοι εξυπηρέτησης του κοινού.

Το 2021, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου του εκσυγχρονισμού του Κλάδου Εταιρειών και του Κλάδου Διανοητικής Ιδιοκτησίας, το Τμήμα συνεργάστηκε με την Ομάδα Έργου για την προώθηση ενεργειών που αφορούν στην επικαιροποίηση του Μητρώου Εταιρειών και στη δημιουργία και λειτουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων.

Για το Τμήμα, οι κυριότερες εξελίξεις κατά το 2021 ήταν οι ακόλουθες:

Κλάδος εταιρειών

- Συνεχίστηκε η επικαιροποίηση του Μητρώου Εταιρειών με σκοπό την ορθή πληροφόρηση για κάθε εγγεγραμμένο οργανισμό.

- Παρακολούθηση της συμμόρφωσης νομικών οντοτήτων ανάλογα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας που έχουν εγγραφεί. Το σύνολο των εταιρειών που διαγράφηκαν το 2021 μετά από αίτηση για διαγραφή ανήλθε στις 770.
- Σε συνέχεια της 4^{ης} εκστρατείας συμμόρφωσης των εταιρειών σε σχέση με την υποχρέωσή τους για καταχώριση στον Έφορο Εταιρειών της ετήσιας έκθεσής του και των αντίστοιχων οικονομικών καταστάσεων, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα, σε τρίμηνη δημοσίευση διαγραφής, 77.769 εταιρείες και διαγράφηκαν 16.504 εταιρείες.
- Κατά το υπό επισκόπηση έτος, διαγράφηκαν συνολικά 37.217 εταιρείες για διάφορους λόγους (π.χ. με αίτηση για διαγραφή, χωρίς Δ/ντή κ.λπ.), περιλαμβανομένης της μη συμμόρφωσης.
- Σε συνέχεια της 2^{ης} εκστρατείας συμμόρφωσης, η οποία ξεκίνησε το 2020 κι αφορούσε τους Συνεταιρισμούς -σχετικά με την υποβολή των Ετήσιων Εκθέσεων Σ5 και των αντίστοιχων οικονομικών καταστάσεων-, διαγράφηκαν 449 Συνεταιρισμοί λόγω μη συμμόρφωσης.
- Συμμετοχή στην επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Prevention of money laundering and terrorist financing” που αφορά τη διασύνδεση του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Πλατφόρμα.
- Ολοκληρώθηκε μέσω αγοράς υπηρεσιών, η σύνταξη δεσμευτικών Οδηγιών για τη λειτουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων (Κ.Δ.Π. 112/2021, τροποποιητική Οδηγία Κ.Δ.Π. 317/2021). Η Οδηγία (Κ.Δ.Π. 112/2021) για την Παρεμπόδιση και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων) του 2021 θεσπίζει τη λειτουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων. Παράλληλα, σύμφωνα με την Οδηγία, ο Έφορος Εταιρειών καταρτίζει, τηρεί και δημοσιεύει αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και Άλλων Νομικών Οντοτήτων, στο οποίο φυλάσσονται πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους εταιρειών και άλλες νομικές οντότητες.
- Υπογράφηκε σύμβαση με εξωτερικό συνεργάτη αναφορικά με τη διεξαγωγή διαφημιστικής εκστρατείας με στόχο την ενημέρωση του κοινού για το Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων. Η διαφημιστική εκστρατεία καλούσε όλες τις εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εφόρου Εταιρειών όπως προχωρήσουν στην καταχώριση των στοιχείων πραγματικών δικαιούχων στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και άλλων Νομικών Οντοτήτων, εντός του χρονικού πλαισίου που είχε τεθεί. Η διαφήμιση προβλήθηκε σε ραδιοφωνικούς σταθμούς, εξειδικευμένα περιοδικά οικονομικού περιεχομένου, εφημερίδες και στο διαδίκτυο.

Πέρα από την εκστρατεία στα ΜΜΕ, το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας είχε

αποστέλλει από τον Νοέμβριο του 2021, ενημερωτική επιστολή σε όλες τις εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες με υποχρέωση καταχώρησης των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων στο Μητρώο. Στόχος της επιστολής ήταν η πληροφόρηση ως προς την διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί και γενικά, για τις υποχρεώσεις που προκύπτουν με βάση τη νομοθεσία.

- Κατακυρώθηκε προσφορά σε ιδιωτική εταιρεία για την ψηφιοποίηση εκκρεμούντων ετήσιων εκθέσεων εταιρειών καθώς και των οικονομικών τους καταστάσεων, με στόχο την πλήρη ψηφιοποίηση όλων των εγγράφων που τηρούνται στο Μητρώο Εταιρειών, καθώς και την εύκολη πρόσβαση του κοινού και των λειτουργών στα δεδομένα αυτά. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 1^{ου} εξαμήνου του 2022.
- Στις 5 Νοεμβρίου 2021 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ.3) Νόμος 2021 (Ν.150(Ι)/2021), με τον οποίον εισάγονται οι αναγκαίες πρόνοιες σχετικά με τις εταιρείες επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου.
- Συμμετοχή στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Εμπειρογνώμονες Εταιρικού Δικαίου” στην οποία συζητούνται ενδεχόμενες πρωτοβουλίες στον τομέα του Εταιρικού Δικαίου, καθώς και η εφαρμογή εγκεκριμένων νομοθετικών πράξεων.
- Συμμετοχή στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Accounting Regulatory Committee”, η οποία συζητά θέματα σχετικά με τα Διεθνή Χρηματοπιστωτικά Πρότυπα (ΔΧΠ) και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) και εγκρίνει προτάσεις της ΕΕ για την υιοθέτηση των ΔΧΠ ΚΑΙ ΔΛΠ εντός της Κοινότητας.
- Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας “Εταιρικό Δίκαιο” του Συμβουλίου της ΕΕ, η οποία εξετάζει, συζητεί και εγκρίνει νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα του εταιρικού δικαίου.

Κλάδος διανοητικής ιδιοκτησίας

- Στις 12 Μαΐου 2021 δημοσιεύθηκε στη Επίσημη Εφημερίδα ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021 Ν.107(Ι)/2021. Με τη νομοθεσία αυτή τροποποιήθηκε ο περί Εμπορικών Σημάτων Νόμος (ΚΕΦ.268) με την αντικατάσταση των ορισμών των όρων «αντιπρόσωπος» και «ειδικός πληρεξούσιος» και την προσθήκη του εδαφίου 3 στο άρθρο 62 του βασικού νόμου.
- Ολοκληρώθηκε η σάρωση και μεταφόρτωση των Μητρώων των Εμπορικών Σημάτων και εγγεγραμμένων δικαιούχων χρήσης, της δεύτερης φάσης του προγράμματος “Capture and Store Historical Files” του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO).
- Ολοκληρώθηκαν οι αλλαγές στην υπηρεσία ηλεκτρονικής καταχώρισης εμπορικών σημάτων που αφορούσαν την τελευταία τροποποίηση του περί Εμπορικών Σημάτων νόμου (ΚΕΦ.268).

- Κατά το 2021 μηχανογραφήθηκαν 50 Ευρωπαϊκά Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας, καθώς και διόρθωση και μηχανογράφηση καταχωρημένων στοιχείων σε 200 Ευρωπαϊκά Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας.
- Συναντήσεις CoCoNet: Το 2021 η Κύπρος συμμετείχε και στις δύο διαδικτυακές συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν. Το CoCoNet είναι ένα δίκτυο που δημιουργήθηκε από κοινού από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO) και το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), το οποίο σκοπό έχει την παροχή εκπαίδευσης και πρακτικών συμβουλών σε όσους ασχολούνται με τον τομέα της επικοινωνίας, προώθησης και προβολής των εθνικών γραφείων Πνευματικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.
- Επιπρόσθετα της έως τώρα συμμετοχής του στα θεσμικά όργανα Ευρωπαϊκών & Διεθνών Οργανισμών (Διοικητικά Συμβούλια, Επιτροπές Προϋπολογισμού κλπ), ο Κλάδος συμμετέχει σε επιπλέον συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO), του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO) και του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), που απαιτούνται στο πλαίσιο της απαραίτητης συνεργασίας με τους Οργανισμούς αυτούς. Κατά το 2021 ο Κλάδος συμμετείχε διαδικτυακά στις συναντήσεις για το «Technical and Operational Support Committee (TOSC)», στην Επιτροπή Committee on Patent Law του EPO, και στα Liaison Meeting για Εμπορικά Σήματα και Βιομηχανικά Σχέδια του EUIPO. Συμμετείχε επίσης με φυσική παρουσία στις Ετήσιες Συνελεύσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO General Assemblies) που πραγματοποιήθηκαν στη Γενεύη της Ελβετίας, καθώς και στη Διοικητική Συνάντηση και Συνάντηση Επιτροπής Προϋπολογισμού του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε στο Αλικάντε της Ισπανίας.
- Συμμετοχή στο πρόγραμμα επιχορήγησης “Ideas Powered for Business – SME Fund”, μέσω του οποίου οι κυπριακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούσαν να αιτηθούν επιστροφή του 50% του βασικού τέλους εγγραφής Εμπορικών Σημάτων και Βιομηχανικών Σχεδίων. Το πρόγραμμα επιχορήγησης ολοκληρώθηκε για το 2021 με τη καταβολή συνολικά €76.587 σε 346 εταιρείες στην Κύπρο ως επιστροφή 50% του βασικού τέλους εγγραφής Εμπορικών Σημάτων και Βιομηχανικών Σχεδίων.
- Προωθήθηκε διαφημιστική εκστρατεία στο ραδιόφωνο και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για το πρόγραμμα επιχορήγησης “Ideas Powered for Business - SME Fund”. Η εκστρατεία συγχρηματοδοτήθηκε με ποσοστό 90% από το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, ο Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας συνέχισε την προώθηση του προγράμματος επιχορήγησης με τηλεοπτική και ραδιοφωνικές συνεντεύξεις. Μέσω των συνεντεύξεων έγινε επίσης ενημέρωση για την σημασία της προστασίας της

Διανοητικής Ιδιοκτησίας με την εγγραφή τους στο Εθνικό Μητρώο και τα οφέλη που έχουν οι επιχειρήσεις οι οποίες εγγράφουν και προστατεύουν τα Εμπορικά τους Σήματα, τα Βιομηχανικά τους Σχέδια και τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας τους.

- Στο πλαίσιο του Προγράμματος Συνεργασίας με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) διοργανώθηκαν διαδικτυακά εκπαιδευτικά σεμινάρια σχετικά με την εναρμόνιση του περὶ Εμπορικών Σημάτων νόμου (ΚΕΦ.268) με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2015/2436, τα οποία απευθύνονταν στους χρήστες Εμπορικών Σημάτων καθώς και σε άλλους τους ενδιαφερόμενους. Συνδιοργανώθηκαν, επίσης διαδικτυακά, μαζί με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το σεμινάριο *IPforYOU* το οποίο αφορούσε τα οφέλη προστασίας της Διανοητικής Ιδιοκτησίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και το σεμινάριο «Ideas Powered for Business» με το οποίο έγινε ενημέρωση για το πρόγραμμα επιχορήγησης “Ideas Powered for Business – SME Fund”.
- Ο Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας έλαβε μέρος στο πρόγραμμα σύγκλισης πρακτικών των εθνικών γραφείων διανοητικής ιδιοκτησίας του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), που σκοπό έχει την καταγραφή και σύγκλιση των πρακτικών των κρατών μελών. Έλαβε συγκεκριμένα μέρος στις ακόλουθες ομάδες έργων:
 - ECP8 – Collaborative Services (PEER Coordination) Working Group.
 - ECP6 - Supporting SMEs Working Group
 - ECP6 – Outreach and Information Sub Working Group
- Δημοσίευση Κοινών Πρακτικών 11 και 12: Ο Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας δημοσίευσε την Κοινή Πρακτική 11 «Νέα Είδη Εμπορικών Σημάτων: Εξέταση Τυπικών Προϋποθέσεων και Λόγων Απαράδεκτου» και την Κοινή Πρακτική 12 «Αποδεικτικά Στοιχεία στο Πλαίσιο Διαδικασιών Προσφυγής για Εμπορικά Σήματα: Κατάθεση, Διάρθρωση και Παρουσίαση Αποδεικτικών Στοιχείων και Χειρισμός Αποδεικτικών Στοιχείων Εμπιστευτικού Χαρακτήρα», μέσα στο πλαίσιο σύγκλισης των πρακτικών για τα Εμπορικά Σήματα και Βιομηχανικά Σχέδια του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ημερομηνία εφαρμογής των Κοινών Πρακτικών 11 και 12 στην Κύπρο ορίστηκε η 14/07/2021 και 30/06/2021 αντίστοιχα.
- Ο Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας συμμετείχε στην παρουσίαση Junior Achievement Cyprus, όπου ενημέρωσε τους συμμετέχοντες μαθητές για θέματα που αφορούν τη διανοητική ιδιοκτησία.

Ηλεκτρονική πληροφόρηση

Μηχανογράφηση: Κατά το 2021 συνεχίστηκε η μηχανογράφηση του Μητρώου Εμπορικών Σημάτων με

την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του προγράμματος "Capture and Store Historical Files" του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO). Το έργο της ψηφιοποίησης, το οποίο άρχισε τον Ιανουάριο του 2020, επιχορηγήθηκε από το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO).

Χρήση Διαδικτύου:

Το κοινό μπορεί να αποτίνεται στις ιστοσελίδες των Κλάδων του Τμήματος (<https://www.intellectualproperty.gov.cy/gr/>), (<https://www.intellectualproperty.gov.cy/en/>), (<https://www.companies.gov.cy/gr/>) και (<https://www.companies.gov.cy/en/>) για άμεση και πληρέστερη εξυπηρέτηση και πληροφόρηση. Στις ιστοσελίδες των Κλάδων παρουσιάζονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

- Οι υπηρεσίες που προσφέρονται από το Τμήμα.
- Στατιστικά στοιχεία αναφορικά με εγγραφές οργανισμών, αιτήσεις εμπορικών σημάτων, αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.
- Κείμενα και ανακοινώσεις που αφορούν τα εμπορικά σήματα, βιομηχανικά σχέδια, πατέντες και τις επιχειρηματικές οντότητες, καθώς και πρακτικές που ακολουθούνται από τους Κλάδους.
- Πληροφορίες και καθοδήγηση για τη σύσταση και λειτουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων.
- Τα τέλη για κάθε υπηρεσία, καθώς και έντυπα αιτήσεων.
- Παρέχεται η δυνατότητα έρευνας στο Μητρώο Εμπορικών Σημάτων και σύνδεσμοι σε διάφορες ευρωπαϊκές και παγκόσμιες ιστοσελίδες και βάσεις δεδομένων.
- Ενημερωμένος κατάλογος/μητρώο των οργανισμών (ενημερώνεται σε τακτά διαστήματα εντός της ίδιας ημέρας), που είναι εγγεγραμμένοι ή των ονομάτων για τα οποία υποβλήθηκε αίτηση.
- Πληροφορίες για έναρξη, λειτουργία και τερματισμό επιχειρηματικών οντοτήτων.
- Εργαλείο για υπολογισμό της ημερομηνίας αναφοράς της ετήσιας έκθεσης.
- Δυνατότητα αναζήτησης στο κατάλογο εγγεγραμμένων οργανισμών/έρευνα στο φάκελο (e-search) και δυνατότητα πληρωμής του ετήσιου τέλους εταιρείας διαδικτυακά.

Έσοδα

Κατά το χρονικό διάστημα 2019-2021 η αναλυτική κατάσταση εσόδων του Τμήματος είχε ως εξής:

Έσοδα Τμήματος Εφόρου Εταιρειών 2018-2020	2019	2020	2021
Εταιρείες	71.926.716	65.819.856	74.209.712
Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας	2.719.952	2.689.345	2.619.902
Τέλη Αρχής Δικαιωμάτων Πνευμ. Ιδιοκτησίας	0.00	0.00	0.00
Εμπορικά Σήματα	568.530	705.038	687.860
Πώληση Εκδόσεων	26.054	14.211	10.345
Τέλη καταχώρησης Βιομηχανικών Σχεδίων, Παραδοσιακών Προϊόντων	5.826	4.596	4.391
Άλλα Δικαιώματα, Οφειλές	328.436	653.771	619.730
ΣΥΝΟΛΟ	€78.212.430	€69.886.817	€78.151.940

Κλάδος Εταιρειών

Ο Κλάδος Εταιρειών ασχολείται με την εγγραφή, παρακολούθηση, έλεγχο και διαγραφή των ημεδαπών και αλλοδαπών εταιρειών, των συνεταιρισμών και των εμπορικών επωνυμιών. Στόχος η διασφάλιση της επαρκούς και ακριβούς πληροφόρησης σε ότι αφορά στα στοιχεία των οργανισμών που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του Τμήματος. Ο Κλάδος συμβουλεύει, προωθεί, υποστηρίζει και διευκολύνει τις εμπορικές συναλλαγές σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Πίνακας Εγγραφής Εταιρειών	2019	2020	2021
Εγγραφές Νέων Εταιρειών	12.781	11.053	12.604
Αλλοδαπές Εταιρείες	110	100	73
Εμπορικές Επωνυμίες & Συνεταιρισμοί	1.902	2.070	2.162

Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας

Στον Κλάδο Διανοητικής Ιδιοκτησίας υπάγονται τα Εμπορικά Σήματα (εθνικά, ευρωπαϊκά, διεθνή), τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (εθνικά, μεταφράσεις ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ευρωπαϊκά, διεθνή), τα Βιομηχανικά Σχέδια και Υποδείγματα, τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας, οι Γεωγραφικές Ενδείξεις και Ονομασίες Προέλευσης Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων και τέλος οι Τοπογραφίες Προϊόντων Ημιαγωγών. Ο Κλάδος, με βάση τις ισχύουσες νομοθεσίες, προσφέρει εγγραφή με αποτέλεσμα την προστασία όλων των πιο πάνω εκτός από τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα οποία δεν χρειάζεται εγγραφή. Για τις Γεωγραφικές Ενδείξεις και Ονομασίες Προέλευσης, τηρείται μόνο το προσωρινό Μητρώο, μέχρι αυτές προστατευθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ οι αιτήσεις καταχωρούνται στο Υπ. Γεωργίας.

Παράλληλα ενεργεί ως γραφείο παραλαβής ευρωπαϊκών αιτήσεων για διπλώματα ευρεσιτεχνίας (ΕΡ) και διεθνών αιτήσεων για διπλώματα ευρεσιτεχνίας (ΡCΤ), ενώ έχει την υποχρέωση να παραλαμβάνει αιτήσεις για διεθνή εγγραφή εμπορικών σημάτων, οι οποίες αφού εξεταστούν και πιστοποιηθεί η ορθότητά τους, προωθούνται στον Διεθνή Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPΟ).

Η Κύπρος είναι μέλος και εκπροσωπείται από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας στις εργασίες των θεσμικών οργάνων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΡΟ), του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPΟ) και του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕUIPΟ). Ο περί Εμπορικών Σημάτων Νόμος (Κεφ. 268), σε συνδυασμό με τη Διεθνή Σύμβαση για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Νόμοι 63/65 και 66/83, Ένωση των Παρισίων), προστατεύει τα εμπορικά σήματα τόσο των Κυπρίων, όσο και των αλλοδαπών ιδιοκτητών.

Αιτήσεις Εμπορικών Σημάτων και Σημάτων Υπηρεσιών για τα έτη 2019 μέχρι 2021

Έτος	Ολικό
2019	1.396
2020	1.132
2021	1.028

Διεθνείς Αιτήσεις για Εμπορικά Σήματα που λήφθηκαν με βάση το σύστημα της Μαδρίτης, με την Κύπρο ως χώρα προσδιορισμού για τα έτη 2019 μέχρι 2021

Έτος	Αριθμός Αιτήσεων
------	------------------

2019	953
2020	733
2021	701

Αιτήσεις Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων για τα έτη 2019 μέχρι 2021

Έτος	Αιτήσεις
2019	17
2020	13
2021	8

Αιτήσεις Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας για τα έτη 2019 μέχρι 2021

Έτος	Εθνικές Αιτήσεις	Μεταφράσεις Ευρωπαϊκών Διπλωμάτων	Μεταφράσεις Αξιώσεων Ευρ. Διπλ.	Ανανεώσεις Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας	Ευρωπαϊκές Αιτήσεις	Διεθνείς Αιτήσεις
2019	5	1.353	1	8.708	0	2
2020	1	1.233	1	8.544	2	2
2021	3	1.100	1	7.967	0	2

Για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην Κύπρο ουδεμία εγγραφή χρειάζεται. Ο «περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος (Ν.59/76)» προστατεύει τους Κύπριους πολίτες για τα έργα τους που δημοσιεύονται οπουδήποτε και τους πολίτες ξένων χωρών φτάνει η δημοσίευσή τους να γίνει στην Κύπρο. Μόνο οι ιδιοκτήτες του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να επαναπαράξουν, μεταφράσουν και παρουσιάσουν τα έργα τους προς το κοινό.

6. ΤΜΗΜΑ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

Το Τμήμα Αφερεγγυότητας (ΤΑ) συστάθηκε την 1η Ιανουαρίου 2020. Οι αρμοδιότητες και η λειτουργία του Τμήματος καθορίστηκαν με βάση τον Νόμο (Ν. 68 (Ι)/2020), στον οποίο το ΤΑ καθίσταται αρμόδιο για να εκτελεί τα καθήκοντα, αρμοδιότητες και εξουσίες που εκχωρούνται από οποιοδήποτε σχετικό Νόμο ή και Κανονισμό στην Υπηρεσία Αφερεγγυότητας και στον Επίσημο Παραλήπτη, καθώς και στον Κλάδο Εταιρειών του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, σε σχέση με: α) Τις εκούσιες εκκαθαρίσεις εταιρειών, β) τον διορισμό παραλήπτη ή διαχειριστή, και γ) τον μηχανισμό για την αναδιάρθρωση χρέους εταιρειών.

Ο στόχος του Τμήματος είναι να ανταποκρίνεται με επιτυχία στην εκτέλεση των καθηκόντων του, συμβάλλοντας έτσι στην επίλυση των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι πολίτες και οι επιχειρήσεις. Ο απώτερος σκοπός του Τμήματος είναι η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η διατήρηση της απασχόλησης, η ενθάρρυνση της οικονομικής δραστηριότητας και η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Σύμφωνα με το Νομικό και Ρυθμιστικό Πλαίσιο Αφερεγγυότητας επιτυγχάνεται:

- Η αποτελεσματική διαχείριση της πτωχευτικής και εκκαθαριστικής περιουσίας.
- Η κουλτούρα της επιβίωσης και της δεύτερης ευκαιρίας, σε αντίθεση με την πτώχευση και την εκκαθάριση.
- Η διάσωση και η αποκατάσταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και η ανασυγκρότηση και διατήρηση των βιώσιμων επιχειρήσεων, μέσω της θεσμοθέτησης μηχανισμού αναδιάρθρωσης χρέους εταιρειών.
- Η βιωσιμότητα φυσικών και νομικών προσώπων, μέσω της παροχής κατάλληλων εργαλείων και πλαισίου αναδιάρθρωσης των δανείων τους.
- Η ευνοϊκότερη μεταχείριση των εγγυητών.

Οι κυριότερες δραστηριότητες του Τμήματος κατά τη διάρκεια του 2021 ήταν οι ακόλουθες:

- Ετοιμασία εναρμονιστικών νομοσχεδίων για ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την Οδηγία (ΕΕ)2019/1023.
- Διασύνδεση της ιστοσελίδας του Τμήματος με την Ενιαία Ψηφιακή Θύρα της ΕΕ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724, για ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις εθνικές διαδικασίες αφερεγγυότητας και εκκαθάρισης.

- Διαχείριση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ)2015/848 σχετικά με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας.
- Συμμετοχή στις ομάδες εργασίας της Επιτροπής και του Συμβουλίου της ΕΕ για θέματα αφερεγγυότητας.
- Συμμετοχή σε Επιτροπές Συνδιασκέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.
- Διασύνδεση του Τμήματος με την Κυβερνητική Αποθήκη Πληροφοριών, με σκοπό την αποδοτικότερη διεκπεραίωση της έρευνας στοιχείων που διεξάγει το Τμήμα για τις υποθέσεις αφερεγγυότητας τις οποίες διαχειρίζεται.
- Διατήρηση στατιστικών στοιχείων για όλες τις δράσεις του Τμήματος, τα οποία δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του.
- Συνεχής ενημέρωση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με τα στοιχεία επικοινωνίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων του Πλαισίου Αφερεγγυότητας.
- Ανασχεδιασμός/αναβάθμιση της ιστοσελίδας του Τμήματος.

Τομέας Πτώχευσεων και Εκκαθαρίσεων

- Εκτέλεση διαταγμάτων πτώχευσης, εκκαθάρισης εταιρειών, δήμευσης, εκκαθάρισης ημικρατικών οργανισμών και πληρωμή μερισμάτων.
- Έλεγχος και καταχώρηση εγγράφων εκούσιων εκκαθαρίσεων.
- Έλεγχος και καταχώρηση εγγράφων διορισμού παραλήπτη - διαχειριστή.
- Διατήρηση Δημόσιου Μητρώου Πτώχευσεων και Εκκαθαρίσεων.
- Διατήρηση Δημόσιου Μητρώου Διορισμού Παραλήπτη-Διαχειριστή.
- Απαλλαγή πολιτών που τελούσαν υπό καθεστώς πτώχευσης και παροχή δεύτερης ευκαιρίας.

Τομέας Αφερεγγυότητας

- Αδειοδότηση Συμβούλων Αφερεγγυότητας.
- Ανανέωση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος συμβούλων αφερεγγυότητας.
- Διατήρηση Δημόσιου Μητρώου Συμβούλων Αφερεγγυότητας.
- Παροχή διοικητικής/γραμματειακής υποστήριξης στην Εξεταστική Επιτροπή Συμβούλων Αφερεγγυότητας.
- Διαχείριση Προσωπικών Σχεδίων Αποπληρωμής.
- Διαχείριση Διαταγμάτων Απαλλαγής Οφειλών.
- Διατήρηση Δημόσιου Μητρώου Προσωπικών Σχεδίων Αποπληρωμής (ΠΣΑ).

- ο Διατήρηση Δημόσιου Μητρώου Διαταγμάτων Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ).

Έσοδα	
Έσοδα Τμήματος Αφερεγγυότητας	2021
Τομέας Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων	€2.774.846
Τομέας Αφερεγγυότητας	€20.334
ΣΥΝΟΛΟ	€2.795.180

Τομέας Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων

Ο Τομέας Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των διαδικασιών αφερεγγυότητας που αφορούν τις πτωχεύσεις και εκκαθαρίσεις. Στις κυριότερες δραστηριότητές περιλαμβάνεται:

- ο Η έγκαιρη ολοκλήρωση της πτωχευτικής και εκκαθαριστικής διαδικασίας και η πληρωμή μερισμάτων.
- ο Η εφαρμογή της αναδιοργάνωσης όπως προκύπτει από το Σχέδιο Δράσης για τον Τομέα των Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων Εταιρειών.
- ο Η διασφάλιση της εύρυθμης εφαρμογής των Νομοθετημάτων της Πτωχευτικής και Εκκαθαριστικής διαδικασίας και της εναρμόνισής τους με το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον λειτουργίας του Τμήματος.

Ετήσια στατιστικά στοιχεία Τομέα Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων						
Έτος	Διατάγματα Παραλαβής/ Πτώχευσης	Διατάγματα Εκκαθάρισης	Εκούσιες Εκκαθαρίσεις	Διατάγματα Δήμευσης	Εκκαθαρίσεις Ημικρατικών Οργανισμών	Σύνολο
2017	37	92	2497	0	0	2626
2018	34	97	2378	0	0	2509
2019	38	67	2097	1	1	2204
2020	31	77	2235	0	0	2343
2021	31	74	2161	0	0	2266

Δραστηριότητες Τομέα Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων

Έτος	Έκδοση Πιστοποιητικών	Αποκατάσταση Πτωχευσάντων	Ακύρωση Διαταγμάτων Πτώχευσης	Ακύρωση Διαταγμάτων Εκκαθάρισης	Διάλυση Εταιρειών	Συνελεύσεις Πιστωτών/ Μετόχων	Πληρωμή Μερισμάτων
2017	14206	81	57	6	571	0	9
2018	13240	61	21	9	310	7	16
2019	14335	36	26	7	51	0	23
2020	14245	42	11	2	78	0	11
2021	14932	22	22	0	112	2	24
Άλλες Δραστηριότητες Τομέα Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων				2019	2020	2021	
Πωλήσεις ακινήτων				25	19	28	

Τομέας Αφερεγγυότητας

Ο Τομέας Αφερεγγυότητας είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των διαδικασιών αφερεγγυότητας που αφορούν τα Σχέδια Διακανονισμού και τους Συμβούλους Αφερεγγυότητας. Στις κυριότερες δραστηριότητες του Τομέα Αφερεγγυότητας περιλαμβάνεται:

- Η έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας Διαταγμάτων Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ) και της διαδικασίας έκδοσης Προστατευτικού Διατάγματος (ΠΔ) για τα Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής.
- Η εφαρμογή των Διαδικασιών Αδειοδότησης, Εποπτείας και Εκπαίδευσης των Συμβούλων Αφερεγγυότητας.
- Η εφαρμογή της αναδιοργάνωσης όπως προκύπτει από το Σχέδιο Δράσης για τον Τομέα Αφερεγγυότητας.
- Η αντιμετώπιση του συσσωρευμένου όγκου εργασίας.
- Η διασφάλιση της εύρυθμης εφαρμογής των Νομοθετημάτων της διαδικασίας των Σχεδίων Διακανονισμού και της εναρμόνισής τους με το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον λειτουργίας του Τμήματος.

Ετήσια Στατιστικά Στοιχεία Αιτήσεων ΔΑΟ

Έτος	Αιτήσεις που παραλήφθηκαν	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από ΤΑ	Αιτήσεις που αποσύρθηκαν από χρεώστη	Αιτήσεις που καταχωρήθηκαν στο δικαστήριο	Αιτήσεις που εγκρίθηκαν από το δικαστήριο	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από το δικαστήριο
2017	262	163	35	374	345	5
2018	163	124	19	195	189	23
2019	107	123	13	132	127	9
2020	51	38	10	107	116	3
2021	50	6	4	65	70	0

Ετήσια Στατιστικά Στοιχεία Αιτήσεων ΠΣΑ											
Έτος	Αιτήσεις που παραλήφθηκαν	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από ΤΑ	Αιτήσεις που αποσύρθηκαν	Αιτήσεις που καταχωρήθηκαν στο δικαστήριο για προστατευτικό διάταγμα	Αιτήσεις που εγκρίθηκαν από το δικαστήριο για προστατευτικό διάταγμα	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από το δικαστήριο για προστατευτικό διάταγμα	Αιτήσεις που εγκρίθηκαν από τους πιστωτές	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από τους πιστωτές	Αιτήσεις που επικυρώθηκαν από το δικαστήριο	Αιτήσεις με μη συναινετικό ΠΣΑ	Αιτήσεις με εκκρεμή στοιχεία
2017	60	1	0	53	49	1	15	11	3	7	17
2018	64	0	5	65	67	0	27	9	24	12	12
2019	63	0	1	51	51	0	18	8	22	8	4
2020	103	1	10	73	73	0	14	33	19	27	6
2021	195	2	5	157	163	0	19	65	19	63	31

7. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας εστιάζεται σε τέσσερις κύριους τομείς με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας:

- Στην προώθηση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των υφιστάμενων.
- Στον εκσυγχρονισμό και ενίσχυση της κυπριακής βιομηχανίας.
- Στην προώθηση της ψηφιοποίησης των επιχειρήσεων και των βιομηχανιών.
- Στη διευκόλυνση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

Οι ΜμΕ αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των κυπριακών επιχειρήσεων. Αποτελούν τον πυρήνα της κυπριακής, αλλά και της ευρωπαϊκής οικονομίας και είναι ουσιαστικά η κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης, της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης. Το ΥΕΕΒ, έχει θέσει την πολιτική για τις ΜμΕ μεταξύ των βασικών του προτεραιοτήτων, δεδομένης της σημαντικότητας και του ρόλου που διαδραματίζουν στην ευρύτερη ανάπτυξη.

Έμπρακτη στήριξη επιχειρηματικότητας

Το 2021 βρήκε την Κύπρο, όπως και τον υπόλοιπο πλανήτη, στην αναζήτηση τρόπων διαχείρισης των συνεπειών της πρωτοφανούς υγειονομικής κρίσης, εν αναμονή ενός ασφαλούς και αποτελεσματικού εμβολίου. Πέρα από τα άμεσα μέτρα στήριξης που έλαβε η Κυβέρνηση, τα οποία συγκράτησαν την ανεργία και στήριξαν τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, ήταν ολοφάνερο η οικονομία χρειαζόταν μία ακόμη τονωτική ένεση για να επανακάμψει και να μπει σε τροχιά ανάπτυξης. Στην προσπάθεια έμπρακτης στήριξης των επιχειρήσεων το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας προχώρησε στην εμπροσθοβαρή αξιοποίηση των κονδυλίων που εξασφαλίστηκαν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ, προκηρύσσοντας σχέδια χορηγιών που μέχρι το τέλος του 2021 έφτασαν τα €130 εκατ. Τα σχέδια χορηγιών επανασχεδιάστηκαν και εκσυγχρονίστηκαν λαμβάνοντας υπόψη τη δύσκολη οικονομική συγκυρία που προκλήθηκε από την πανδημία, αλλά και τα σημεία βελτίωσης που εντοπίστηκαν από προηγούμενες προκηρύξεις. Μεταξύ άλλων αυξήθηκε σημαντικά το ύψος των επιχορηγήσεων και το ποσοστό επιδότησης, δόθηκε επιπλέον μοριοδότηση σε ορεινές περιοχές και

σε τομείς έξυπνης εξειδίκευσης, ενώ προχώρησε και η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων, η απλοποίηση των διαδικασιών και η επέκταση των περιόδων υποβολής αιτήσεων.

Νέα Βιομηχανική Πολιτική και Εθνική Στρατηγική για κυκλική οικονομία

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας προωθεί την υλοποίηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στη Νέα Εθνική Βιομηχανική Πολιτική, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 6 Μαΐου 2019. Η Νέα Βιομηχανική Πολιτική αποτελεί μία οριζόντια πολιτική η οποία απευθύνεται σε όλους τους τομείς της οικονομίας, περιλαμβανομένων και των παραδοσιακών κλάδων της βιομηχανίας. Στρατηγικά, επιδιώκει να διασυνδέσει την παραδοσιακή βιομηχανία με τους υπόλοιπους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, για να μεταμορφώσει το υφιστάμενο αναπτυξιακό μοντέλο της Κύπρου σε ένα σύγχρονο, συνδυαστικό μοντέλο ανάπτυξης. Αυτό θα επιτευχθεί μέσα από τη σταδιακή εφαρμογή του προγράμματος από το 2019 έως το 2030.

Η Πολιτική εστιάζει στον εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας και στην προώθηση των εξαγωγών, αλλά και σε μέτρα που διευκολύνουν τη μεταποιητική δραστηριότητα, καθιστώντας τη βιομηχανία ζωτικό πυλώνα οικονομικής ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων της Νέας Εθνικής Βιομηχανικής Πολιτικής διενεργήθηκε μελέτη για την προώθηση και ανάπτυξη της Κυκλικής Οικονομίας στην Κύπρο, η οποία ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2020. Περιλαμβάνει χαρτογράφηση της παρούσας κατάστασης και των εμποδίων και ευκαιριών που προκύπτουν από τη ναξιοποίηση της κυκλικής οικονομίας για τις κυπριακές επιχειρήσεις. Όπως καταγράφεται στη μελέτη υπάρχουν τεράστιες προοπτικές για τις επιχειρήσεις και την οικονομία από τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, γεγονός που έχει κινητοποιήσει το Υπουργείο για να προχωρήσει σε δράσεις σε συνεργασία με άλλα εμπλεκόμενα Υπουργεία.

Το 2021 έχει οριστικοποιηθεί, με βάση τη ευρήματα της μελέτης, το σχέδιο δράσης για ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, το οποίο περιλαμβάνει κίνητρα για επενδύσεις και άλλα συναφή μέτρα, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16/06/2021 και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων κίνητρα προς τις επιχειρήσεις για ενίσχυση των επενδύσεων στη κυκλική οικονομία. Η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κα Νατάσα Πηλείδου παρουσίασε σε συνέντευξη Τύπου στις 27 Ιουνίου 2021, μαζί τους

συναρμόδιους Υπουργούς Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής το Εθνικό Σχέδιο Δράσης. Το κόστος υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα ανέλθει στα €90 εκατ. Οι πυλώνες του Σχεδίου είναι οι εξής:

1ος Πυλώνας, καλλιέργεια κουλτούρας: Περιλαμβάνει ενημέρωση της επιχειρηματικής κοινότητας και των καταναλωτών για τις προοπτικές και επιχειρηματικές ευκαιρίες της κυκλικής οικονομίας, ενημερωτική εκστρατεία για το σχέδιο βιώσιμης διαχείρισης «Πληρώνω Όσο Πετώ» και εκπαίδευση σε θέματα κυκλικότητας.

2ος Πυλώνας, παροχή κινήτρων: Περιλαμβάνει τη δημιουργία σχεδίου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και χρηματοδοτικής καθοδήγησης ύψους €1 εκατ. (€15 χιλ. ανά εταιρεία), τη δημιουργία σχεδίων χορηγιών «Go Circular» από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας για ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών κυκλικότητας ύψους €1 εκατ., και την αξιοποίηση σχεδίων της ΑναΔ για εκπαίδευση σε θέματα κυκλικότητας.

3ος Πυλώνας, υποδομές: Με συνολικό κόστος €2 εκατ., διενέργεια μελέτης για καθορισμό αποβλήτων που θα αποχαρακτηριστούν, δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας που θα παρέχει τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις να μοιράζονται εξοπλισμό, υπηρεσίες, εγκαταστάσεις, απόβλητα κ.ά., και δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος εποπτείας και παρακολούθησης έργων διαχείρισης αποβλήτων.

4ος Πυλώνας, διαχείριση δημοτικών αποβλήτων: Δημιουργία προγράμματος «Πληρώνω Όσο Πετώ» (€25 εκατ.), πρόγραμμα χωριστής συλλογής σε ορεινές περιοχές, κατασκευή και λειτουργία δικτύου πράσινων σημείων ανακύκλωσης για εξυπηρέτηση απομακρυσμένων κοινοτήτων (€3.5 εκατ.), οικιακή κομποστοποίηση οργανικών αποβλήτων (€7 εκατ.), κατασκευή κέντρων επισκευής και επαναχρησιμοποίησης προϊόντων (€4 εκατ.), μείωση και χωριστή συλλογή στερεών αποβλήτων Λεμεσού – Πάφου (€5 εκατ.) και σχέδιο αξιοποίησης αποβλήτων που συλλέχθηκαν χωριστά (€15 εκατ.).

Το ΥΕΕΒ ξεκίνησε το 2021 την ετοιμασία του Οδηγού του Σχεδίου που θα προκηρυχθεί το 2022, το οποίο θα δίνει την ευκαιρία στις βιομηχανίες να επενδύσουν σε έργα και πρακτικές που οδηγούν στην κυκλικότητα.

Εβδομάδα Βιομηχανίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των δράσεων της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας διοργάνωσε τη δεύτερη «Εβδομάδα Βιομηχανίας», στις 20-24 Σεπτεμβρίου 2021, με τίτλο #GoingCircular, «Οικοδομώντας μια εύρωστη, ανταγωνιστική και κυκλική οικονομία».

Κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Βιομηχανίας πραγματοποιήθηκε σειρά εκδηλώσεων, οι οποίες απευθύνονταν σε επαγγελματίες, βιομηχάνους, στελέχη επιχειρήσεων, φοιτητές και ακαδημαϊκούς και περιλάμβαναν εργαστήρια για την εφαρμογή κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων καθώς και χρηματοδοτικές ευκαιρίες στο επιχειρείν. Πραγματοποιήθηκαν, επίσης, από την Υπουργό Ενέργειας, επισκέψεις σε βιομηχανίες που εφαρμόζουν κυκλικότητα. Η Υπουργός παρουσίασε εξάλλου σε συνέντευξη Τύπου το σημαντικό έργο που παράχθηκε στο πλαίσιο της υλοποίησης της νέας Βιομηχανικής Πολιτικής, κάτι το οποίο ανοίγει δρόμους για την υλοποίηση του στόχου του εκσυγχρονισμού της μεταποιητικής βιομηχανίας και της διεξόδου της καινοτομίας στον κλάδο, ώστε να δημιουργηθούν καινοτόμα, κυκλικά και ανταγωνιστικά προϊόντα στη διεθνή αγορά, τα οποία θα δίνουν λύσεις και στα προβλήματα διαχείρισης αποβλήτων.

Κατά τη διάρκεια του έτους η κα Νατάσα Πηλείδου επισκέφθηκε όλες τις βιομηχανικές περιοχές παγκύπρια και μέσα από αυτές, πέρα από το υψηλό επίπεδο και τις προοπτικές της κυπριακής βιομηχανίας διαπίστωσε, τα προβλήματα του κλάδου για τα οποία επιθυμία του Υπουργείου είναι να δίνονται αμέσως λύσεις όπου αυτό είναι εφικτό.

Κατά το 2021 στο πλαίσιο της υλοποίησης της νέας Βιομηχανικής Πολιτικής υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- Εκπόνηση μελέτης για τη δημιουργία νέων Βιομηχανικών Περιοχών και Ζωνών, ώστε να καλυφθούν οι αυξημένες ανάγκες. Η προκήρυξη των προσφορών αναμένεται εντός των ημερών.
- Διαθέτεθηκαν 27 βιομηχανικά τεμάχια σε τέσσερις βιομηχανικές περιοχές, στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας για ανάκληση αναξιοποίητων τεμαχίων, ώστε να διατεθούν σε άλλους ενδιαφερομένους.
- Συνεχίστηκαν οι εργασίες για την κατασκευή του τερματικού εισαγωγής και επαναεριοποίησης υδροποιημένου φυσικού αερίου στο Βασιλικό.

- Προωθήθηκαν σημαντικά έργα υποδομής όπως η ολοκλήρωση έργου ασφαλτόστρωσης λωρίδων διαφυγής και η δημιουργία αντιπυρικής ζώνης στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα.
- Προχώρησε η περιφράξη της Βιομηχανικής Περιοχής Στροβόλου για σκοπούς ασφάλειας. Στόχος είναι να γίνουν ελεγχόμενες περιφράξεις σε όλες τις Βιομηχανικές Περιοχές .
- Συνεχίστηκε ο διάλογος με τον Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου και τα τραπεζικά ιδρύματα για εξεύρεση μηχανισμών για διευκόλυνση του δανεισμού των επιχειρήσεων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.
- Μέσα από τη Νέα Εμπορική Πολιτική προωθούνται δράσεις που ενισχύουν την εξωστρέφεια των βιομηχανικών προϊόντων: εκσυγχρονισμός των εμπορικών κέντρων στο εξωτερικό/καλύτερη στόχευση αγορών, δημιουργία ενιαίου εθνικού σήματος - branding για κυπριακά βιομηχανικά προϊόντα και υπηρεσίες, ετοιμασία νέου σχεδίου χορηγιών για ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων €8,43 εκατ., εκπόνηση μελέτης για ενίσχυση εξαγωγικής δραστηριότητας των χαλλουμιού, φαρμάκων και φρέσκων χυμών.
- Προώθηση εκδηλώσεων για την ενθάρρυνση των νέων να σκεφτούν τον τομέα της βιομηχανίας ως ευκαιρία σταδιοδρομίας με υψηλές αμοιβές, ειδικά σε τεχνικά επαγγέλματα. Προς αυτό τον σκοπό το ΥΕΕΒ προχώρησε το 2021 στην παραγωγή σειράς από φιλμάκια, ώστε να φτάσει το μήνυμα αυτό στους μαθητές.
- Κατά τη διάρκεια του 2021 υπογράφηκε Μνημόνιο με το Κέντρο Αριστείας Cyprus Marine and Maritime Institute, με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε τομείς που η βιομηχανία παρουσιάζει ελλείψεις.

Θεσμοθέτηση της οικοτεχνίας

Το Υπουργείο έχει αναλάβει τον συντονισμό της ετοιμασίας σχετικού νομοσχεδίου για την οικοτεχνία το οποίο μέσα στο 2022 στάλθηκε στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική έλεγχο. Πρόκειται για μία πολύ σημαντική πρωτοβουλία η οποία στοχεύει στη νομοθετική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν στην ίδρυση και λειτουργία μονάδων οικοτεχνίας, καθώς και τον αποτελεσματικό έλεγχό τους, τα οποία δεν ρυθμίζονται από άλλες υφιστάμενες νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Στο νομοσχέδιο καθορίζονται οι όροι και οι απαιτήσεις της μεταποιητικής παραγωγής και διάθεσης μικρών ποσοτήτων οικοτεχνικών προϊόντων καθώς και οι προϋποθέσεις για την υποχρεωτική εγγραφή των Οικοτεχνικών Εγκαταστάσεων στο Μητρώο που θα τηρείται για το σκοπό αυτό. Αρχές του 2022 είχε προχωρήσει η δημόσια διαβούλευση του νομοσχεδίου. Με τη θεσμοθέτηση της οικοτεχνίας, μικρές μονάδες που διεξάγουν τις εργασίες τους

από το σπίτι, θα μπορούν με την εγγραφή τους στο Μητρώο να εξασφαλίζουν χορηγίες και να πωλούν στη λιανική αγορά τα προϊόντα τους, κάτι που εκτιμάται ότι θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στις περιοχές της υπαίθρου, ειδικά στους τομείς των παραδοσιακών προϊόντων, αλλά και στη συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού, κυρίως, στις ορεινές περιοχές.

Χρηματοδοτήσεις – Εφαρμογή Σχεδίων Χορηγιών

Η εφαρμογή συγχρηματοδοτούμενων σχεδίων χορηγιών αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων της Υπηρεσίας. Αναμφίβολα η χρηματοδότηση αποτελεί ένα από τους βασικότερους παράγοντες της επιχειρηματικής δραστηριότητας, γι' αυτό έχει δοθεί έμφαση στην αξιοποίηση όσο το δυνατό περισσότερων πόρων από τα Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία τόσο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (2014-2020), όσο και της νέας της περιόδου 2021-2027. Σημειώνεται πως για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027 η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας (ΥΒΤ) έχει εξασφαλίσει €209 εκατ. για εφαρμογή διαφόρων Σχεδίων.

Επιπρόσθετα, έχουν παραχωρηθεί €100.4 εκατ. για εφαρμογή πρόσθετων Σχεδίων από την ΥΒΤ τα οποία θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα Σχέδια καλύπτουν την ενεργειακή αναβάθμιση στις επιχειρήσεις, στήριξη του μεταποιητικού τομέα στις μεγάλες επιχειρήσεις, ενίσχυση του τομέα της μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων, ενθάρρυνση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία, ψηφιακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων κ.ά.

Δεδομένου ότι οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων δεν καλύπτονται από τα συγχρηματοδοτούμενα Σχέδια με βάση το πρωτόκολλο αρ.3 της Συνθήκης Προσχώρησης, το Υπουργείο εφαρμόζει παρόμοια Σχέδια Χορηγιών για τις συγκεκριμένες περιοχές με χρηματοδότηση από Εθνικούς Πόρους.

Το έργο της Υπηρεσίας κατά το 2021 στο τομέα αυτό παρουσιάζεται ανά Σχέδιο πιο κάτω.

Σχέδιο Ενίσχυσης της Ανταγωνιστικότητας των ΜμΕ του Μεταποιητικού Τομέα

Το Σχέδιο Χορηγιών για «Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του Μεταποιητικού Τομέα και άλλων Στοχευμένων Οικονομικών Δραστηριοτήτων» περιλαμβάνεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2014-2020 «Ανταγωνιστικότητα & Αειφόρος Ανάπτυξη» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ε.Ε. (Ε.Τ.Π.Α) και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Έγινε μια προκήρυξη τον Μάρτιο του 2015 και εγκρίθηκαν 260 επιχειρήσεις για συνολικές επενδύσεις ύψους €52.7 εκατ. που αντιστοιχούν σε χορηγίες ύψους €23 εκατ., ενώ απορρίφθηκαν 143 επιχειρήσεις γιατί δεν πληρούσαν τις τυπικές προϋποθέσεις ή γιατί τελικά απέσυραν το ενδιαφέρον τους για το Σχέδιο. Έχουν υπογράψει τη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης 249 επιχειρήσεις για χορηγία συνολικού ύψους €21.3 εκατ. και μέχρι το τέλος του 2021 καταβλήθηκε χορηγία ύψους €15.3 εκατ. σε 210 επιχειρήσεις (τελική ή/ και ενδιάμεση πληρωμή). Κατά το 2021 καταβλήθηκε χορηγία ύψους €0.8 εκατ. σε 8 επιχειρήσεις (τελική ή/ και ενδιάμεση πληρωμή).

Στις 9 Φεβρουαρίου 2021, ανακοινώθηκε το Σχέδιο Χορηγιών για «Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του Μεταποιητικού Τομέα και άλλων Στοχευμένων Οικονομικών Δραστηριοτήτων», στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, το οποίο περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα «Θ.Α.Ε.Ι.Α». Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες του Σχεδίου ανέρχεται στα €50 εκατ. Έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά 653 αιτήσεις για συνολικές επενδύσεις ύψους € 138.7 εκατ. που αντιστοιχούν σε χορηγία ύψους € 71.8 εκατ. Μέχρι το τέλος του 2021, ακυρώθηκαν 48 επιχειρήσεις γιατί δεν πληρούσαν τις τυπικές προϋποθέσεις ή γιατί τελικά απέσυραν το ενδιαφέρον τους για το Σχέδιο. Οι πρώτες εγκρίσεις δόθηκαν αρχές του 2022.

Σχέδιο Χορηγιών για Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ του μεταποιητικού σε περιοχές εντός των Βρετανικών Βάσεων

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προκήρυξε τον Μάρτιο του 2021 το Σχέδιο Χορηγιών για «Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του Μεταποιητικού Τομέα και άλλων Στοχευμένων Οικονομικών Δραστηριοτήτων σε περιοχές εντός των Βρετανικών Βάσεων», το οποίο χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους. Το Σχέδιο στοχεύει στην υποστήριξη, ανάπτυξη και προώθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα και άλλων στοχευμένων οικονομικών δραστηριοτήτων που βρίσκονται εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν σε περιοχές των Βρετανικών Βάσεων. Υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά 13 αιτήσεις για συνολικές επενδύσεις €2.77 εκατ. που αντιστοιχούν σε χορηγία ύψους €1.59 εκατ.

Τον Νοέμβριο του 2021 εγκρίθηκαν 12 επιχειρήσεις για συνολικές επενδύσεις ύψους €2.4 εκατ. που αντιστοιχούν σε χορηγίες ύψους €1.4, ενώ μια επιχείρηση απορρίφθηκε γιατί δεν πληρούσε τις τυπικές προϋποθέσεις του Σχεδίου. Μέχρι το τέλος του 2021 υπέγραψαν τη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης 10 επιχειρήσεις για συνολική χορηγία ύψους €1,04 εκατ.

Σχέδιο Ψηφιακής Αναβάθμισης των Επιχειρήσεων

Στις 2 Δεκεμβρίου 2019 προκηρύχθηκε το «Σχέδιο Ψηφιακής Αναβάθμισης των Επιχειρήσεων» το οποίο περιλαμβάνεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2014-2020 «Ανταγωνιστικότητα & Αειφόρος Ανάπτυξη» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της ΕΕ και την Κυπριακή Δημοκρατία. Το Σχέδιο στοχεύει στην ενίσχυση του βαθμού ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας στις επιχειρήσεις που βρίσκονται εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν σε περιοχές της Κύπρου που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Εγκρίθηκαν 371 επιχειρήσεις για συνολικές επενδύσεις ύψους €11.9 εκατ. που αντιστοιχούν σε χορηγίες ύψους €5.2 εκατ. ενώ έχουν υπογράψει τη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης 358 επιχειρήσεις για χορηγία συνολικού ύψους €5.1 εκατ. Συνολικά 157 επιχειρήσεις έχουν ακυρωθεί ή αποσυρθεί από το Σχέδιο. Κατά το 2021 καταβλήθηκε χορηγία ύψους €1.1 εκατ. σε 79 επιχειρήσεις (προκαταβολή ή/ και τελική πληρωμή).

Σχέδιο για τη δημιουργία και Εκσυγχρονισμό Μονάδων Μεταποίησης, Εμπορίας και/ή Ανάπτυξης Γεωργικών Προϊόντων

Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020. Το συνολικό ποσό που διατέθηκε για τις ανάγκες του Σχεδίου κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του ανέρχεται στα €15 εκατ.

Έγινε μια προκήρυξη και εγκρίθηκαν 132 επιχειρήσεις που συνεχίζουν με την υλοποίηση των επενδυτικών τους προγραμμάτων για χορηγία που ανέρχεται σε **€19,1 εκατ.** και αναλογεί σε επενδύσεις ύψους €53.9 εκατ.

Κατά τη διάρκεια του 2021 παραχωρήθηκε χορηγία ύψους €3.4 εκατ. σε 31 επιχειρήσεις που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της 1^{ης} προκήρυξης. Μέχρι τέλη του 2021 η συνολική πληρωθείσα χορηγία έφθασε τα €10.8 εκατ. προς σε 101 επιχειρήσεις.

Σχέδιο για την Προώθηση Επενδύσεων σε Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας, Οινοποιίας και Εμπορίας Οίνων:

Το Σχέδιο χρηματοδοτείται κατά 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και περιλαμβάνεται στο Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης του Αμπελοοινικού Τομέα. Κατά την περίοδο 2014 -

2021 έγιναν συνολικά έξι προκηρύξεις (2014, 2015, 2017, 2018, 2019 και 2021).

Τα συγκεντρωτικά στοιχεία για τις έξι (6) προκηρύξεις φαίνονται στο πιο κάτω πίνακα:

Σχέδιο Προώθησης Επενδύσεων στα Οινοποιεία

Έτος	Αρ. επιχειρήσεων ανά Προκήρυξη (Α και Β Φάση)	Ποσό πληρωθείσας χορηγίας
2014	7	€962.787
2015	9	€1.153.574
2016	22	€1.981.637
2017	14	€2.460.679
2018	16	€2.013.660
2019	27	€2.260.137
2020	26	€755.573
2021	16	€735.325
Σύνολο	137	€12.323.372

Σχέδιο Ενίσχυσης της Νέας Επιχειρηματικότητας: Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί βασική επιδίωξη της πολιτικής της Κυβέρνησης όπως αναφέρεται και πιο πάνω, δεδομένου ότι είναι η βάση για την επιχειρηματική πρωτοβουλία, ιδιαίτερα για την καινοτομία. Το Υπουργείο έχει επιλέξει τις δύο ομάδες στόχου (νέες/νέους και γυναίκες) για να τους δώσει την ευκαιρία να αναπτύξουν τα ταλέντα, τις γνώσεις και τις διοικητικές τους ικανότητες, δημιουργώντας τη δική τους επιχείρηση. Τα συγκεκριμένα Σχέδια εντάχθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2014-2020» και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Για τις ανάγκες των δύο Σχεδίων για την περίοδο 2014-2020 αναμενόταν να διατεθούν συνολικά €21.75 εκατ. Αναλυτικά για το Σχέδιο Ενίσχυσης της Νεανικής Επιχειρηματικότητας θα διατεθούν συνολικά €16 εκατ. από τα οποία, €10 εκατ. για την 1η προκήρυξη, ενώ για το Σχέδιο Ενίσχυσης της Γυναικείας

Επιχειρηματικότητας θα διατεθούν συνολικά €5.75 εκατ. από τα οποία €3.75 εκατ. για την 1η προκήρυξη.

1^η Προκήρυξη: Τον Φεβρουάριο του 2015 ανακοινώθηκε η 1η προκήρυξη των Σχεδίων Νεανικής και Γυναικείας Επιχειρηματικότητας. Υποβλήθηκαν 580 και 251 αιτήσεις αντίστοιχα. Τελικά για το Σχέδιο Νεανικής Επιχειρηματικότητας εγκρίθηκαν 350 αιτήσεις και συνεχίζουν 205 αιτήσεις για χορηγία ύψους €7 εκατ. Σε ότι αφορά στο Σχέδιο Γυναικείας Επιχειρηματικότητας εγκρίθηκαν 150 αιτήσεις και συνεχίζουν 67 αιτήσεις για χορηγία ύψους €2.3 εκατ. Η συνολική χορηγία που καταβλήθηκε στο Σχέδιο της Νεανικής Επιχειρηματικότητας μέχρι το τέλος του 2021 ανέρχεται σε €5.9 εκατ. σε 202 επιχειρήσεις, ενώ για το Σχέδιο της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας έχει καταβληθεί χορηγία ύψους €1.77 εκατ. σε 65 επιχειρήσεις.

2^η Προκήρυξη: Το Δεκέμβριο του 2017 έγινε η 2η Προκήρυξη των Σχεδίων Νεανικής και Γυναικείας Επιχειρηματικότητας και οι αιτήσεις έγιναν για πρώτη φορά ηλεκτρονικά μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας που έχει δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό.

Εγκρίθηκαν 283 αιτήσεις στο πλαίσιο του Σχεδίου Νεανικής Επιχειρηματικότητας ύψους €9 εκατ. και 106 αιτήσεις στο πλαίσιο του Σχεδίου Γυναικείας Επιχειρηματικότητας για συνολική χορηγία ύψους €3.7 εκατ. Η συνολική χορηγία που καταβλήθηκε μέχρι το τέλος του 2021 ανέρχεται σε €2.3 εκατ. σε 78 επιχειρήσεις για το Σχέδιο Νεανικής Επιχειρηματικότητας και €958 χιλιάδες σε 29 επιχειρήσεις για το Σχέδιο Γυναικείας Επιχειρηματικότητας.

Νέα Προγραμματική Περίοδος 2021-2027:

Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, το Υπουργείο προχώρησε στην ενοποίηση των Σχεδίων Νεανικής και Γυναικείας Επιχειρηματικότητας και δημιούργησε το νέο σχέδιο για Ενίσχυση της Νέας Επιχειρηματικής Δραστηριότητας. Το σχέδιο έχει ως στόχο την ανάπτυξη νέων, μικρών και βιώσιμων επιχειρήσεων από τρεις ηλικιακές ομάδες, νέους 18-29 ετών, άνδρες 30-50 και γυναίκες 30-55.

Προκηρύχθηκε στις 13 Μαΐου 2021 και η υποβολή αιτήσεων ολοκληρώθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Συνολικά υποβλήθηκαν 820 αιτήσεις μέσω του ηλεκτρονικού Συστήματος Σχεδίων Χορηγιών του ΥΕΕΒ και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός για την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται στα €30 εκατ.

Σχέδιο Ενίσχυσης της Επιχειρηματικής Καινοτομίας

Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και τη

Κυπριακή Δημοκρατία.

Έγινε μία προκήρυξη του Σχεδίου το Δεκέμβριο του 2014 και για τη χρηματοδότηση της διατέθηκαν €10.6 εκατ. εκ των οποίων τα €8.6 εκατ. για έργα στην κατηγορία υφιστάμενων επιχειρήσεων και €2 εκατ. για έργα στην κατηγορία νεοσύστατων επιχειρήσεων. Υποβλήθηκαν 266 αιτήσεις από επιχειρήσεις για 220 έργα εκ των οποίων το 15% ήταν από συνεργασίες επιχειρήσεων-ερευνητικών-οργανισμών και το 40% από νεοσύστατες επιχειρήσεις. Η αξιολόγηση έγινε από καθηγητές Πανεπιστημίων και σύμβουλους επιχειρήσεων. Στο Σχέδιο εντάχθηκαν 47 έργα στην κατηγορία υφιστάμενων και 37 έργα στην κατηγορία των νεοσύστατων επιχειρήσεων.

Μέχρι το τέλος του 2021 πληρώθηκαν €8,2 εκατ. και έχουν καταβληθεί πλήρως οι χορηγίες για 64 επιχειρήσεις. Τα υπόλοιπα έργα έχουν ολοκληρώσει τις επενδύσεις τους και αναμένεται υποβολή τελικών εκθέσεων και τα αιτημάτων πληρωμών εντός του 2022. Κατά το 2021 πληρώθηκαν συνολικά €2 εκατ. σε 37 επιχειρήσεις από τις οποίες οι 29 έχουν ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους έναντι του Σχεδίου εντός του 2021.

Σχέδιο «Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω στις Επιχειρήσεις»

Το Σχέδιο προκηρύχθηκε το Δεκέμβριο του 2014 στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014 - 2020 και για τη χρηματοδότηση του διατέθηκαν €8.7 εκατ. Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και την Κυπριακή Δημοκρατία. Εγκρίθηκαν 127 αιτήσεις, απορρίφθηκαν 27 και αποσύρθηκαν 10. Μέχρι τις 31/12/2021 καταβλήθηκε συνολικό ποσό χορηγίας €7.06 εκατ. σε 102 επιχειρήσεις που ολοκλήρωσαν τις επενδύσεις τους.

Το επόμενο σχέδιο για την ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων θα προκηρυχθεί το 2022.

Σχέδιο «Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω στις Κατοικίες»

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην ενεργειακή αναβάθμιση μεγάλης κλίμακας υφιστάμενων κτιρίων ή κτιριακών μονάδων που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οι οποίες ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα που ζουν μόνιμα στις περιοχές που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 έγιναν δύο προκηρύξεις: Η πρώτη το 2016 και η 2η το 2018. Συνολικά, από τις δύο προκηρύξεις θα διατεθούν €20.4 εκατ, εκ των οποίων τα €2 εκατ. θα

διατεθούν από το Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Στο πλαίσιο των προκηρύξεων της περιόδου 2014-2020 παραλήφθηκαν συνολικά 2.369 προτάσεις για όλες τις κατηγορίες επενδύσεων. Μετά την αξιολόγηση τους έλαβαν έγκριση 2.072 αιτητές, ενώ απορρίφθηκαν/ αποσύρθηκαν 341 αιτήσεις. Το συνολικό ποσό χορηγίας που καταβλήθηκε σε 1.753 αιτητές που ολοκλήρωσαν τις επενδύσεις αναβάθμισης στις οικίες τους μέχρι την 31/12/2021 ανέρχεται σε €16.52 εκατ.

Τον Φεβρουάριο του 2021, το ΥΕΕΒ ανακοίνωσε νέα πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το Σχέδιο, στα πλαίσια του Προγράμματος «Θ.Αλ.Ε.Ι.Α» 2021-2027. Κατά την πρώτη πρόσκληση του 2021, που παρέμεινε ανοικτή από τις 9 Μαρτίου 2021 μέχρι τις 22 Ιουνίου 2021, υποβλήθηκαν συνολικά 2.152 αιτήσεις για συνολικό προϋπολογισμό €35 εκατ. Μέχρι τον 31 Δεκέμβριο του 2021, εγκρίθηκαν 261 αιτήσεις με συνολικό εγκεκριμένο ποσό χορηγίας €4.33 εκατ.

Το επόμενο σχέδιο για την ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων θα προκηρυχθεί το 2022.

Καινοτομίες σχεδίων και ενημερωτικές εκδηλώσεις

Με τη συμμετοχή και της Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, παρουσιάστηκαν στους ενδιαφερομένους, κυρίως μέσα από διαδικτυακές εκδηλώσεις λόγω της πανδημίας, οι οποίες διοργανώθηκαν είτε από το Υπουργείο είτε από φορείς που εκπροσωπούν τους επιχειρηματίες, τα σχέδια χορηγιών που προκηρύχθηκαν εντός του 2021. Στις ενημερωτικές εκδηλώσεις συμμετείχε μεγάλος αριθμός ενδιαφερομένων, ενώ σε αυτές προβλήθηκαν και φιλμάκια στα οποία επιχειρηματίες που είχαν λάβει επιχορήγηση σε προηγούμενα σχέδια μίλησαν για τη σημαντικότητα των σχεδίων.

Σημαντικές καινοτομίες των σχεδίων της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027 αποτελεί η αύξηση του ανώτατου επιλέξιμου προϋπολογισμού αλλά και του ποσοστού ενίσχυσης, η επιπλέον μοριοδότηση σε αιτητές ορεινών/μειονεκτικών περιοχών, πρόνοια που συνάδει με τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για Ανάπτυξη των Ορεινών Κοινοτήτων και η επιπλέον μοριοδότηση σε τομείς δραστηριοτήτων Έξυπνης Εξειδίκευσης, κάτι που συνάδει με την Εθνική Στρατηγική της Κυβέρνησης για την Έξυπνη Εξειδίκευση.

Άλλες σημαντικές αλλαγές που αφορούν όλα τα σχέδια που προκηρύσσει το Υπουργείο, για αποφυγή καθυστερήσεων και μείωση γραφειοκρατίας, έχουν ως ακολούθως:

- Ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων.
- Ψηφιοποίηση διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων.
- Απλοποίηση και μείωση αριθμού διαδικασιών.
- Επέκταση περιόδου υποβολής των αιτήσεων.
- Τα Σχέδια παραμένουν ανοικτά για καθορισμένα χρονικά διαστήματα (cut-off dates).

Βιομηχανικές Περιοχές και Βιομηχανικές Ζώνες

Βιομηχανικές Περιοχές

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει θέσει μεταξύ των προτεραιοτήτων τη συνεχή αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των 13 Βιομηχανικών Περιοχών που λειτουργούν παγκύπρια, κατά τρόπο που να τις καθιστά πιο λειτουργικές ως προς την εξυπηρέτηση των 940 περίπου επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε αυτές. Στόχος η στήριξη και περαιτέρω ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και γι' αυτό επενδύονται, σε ετήσια βάση, σημαντικά ποσά για την υλοποίηση έργων αναβάθμισης των υποδομών των βιομηχανικών περιοχών. Κατά το 2021 υλοποιήθηκαν έργα συνολικού ύψους €563.800.

Η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κα Νατάσα Πηλείδου, μαζί με υπηρεσιακούς παράγοντες και εκπροσώπους του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ, διενήργησε το 2021 στο πλαίσιο της συνεχούς επικοινωνίας με τους βιομήχανους, επισκέψεις σε Βιομηχανικές Περιοχές όπου και είχε την ευκαιρία να συζητήσει τα προβλήματα που τους απασχολούν και να ακούσει τις εισηγήσεις τους για την αναβάθμιση των Βιομηχανικών Περιοχών. Ήδη έχουν τροχοδρομηθεί ενέργειες προς επίλυση διαφόρων προβλημάτων, τα οποία αφορούν την ασφάλεια, πυρασφάλεια, εξωραϊσμό και καθαριότητα των Βιομηχανικών Περιοχών.

Έργα Υποδομής

Κατά τη διάρκεια του 2021 μέσα στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας για δημιουργία και αναβάθμιση της αναγκαίας βιομηχανικής υποδομής, αλλά και για υποβοήθηση της ανάπτυξης του τομέα της βιομηχανίας, εκτελέστηκαν διάφορα βελτιωτικά έργα στις Βιομηχανικές Περιοχές συνολικής δαπάνης ύψους €400.000 περίπου. Αναλυτικά εκτελέστηκαν τα πιο κάτω έργα:

- Βιομηχανική Περιοχή Λάρνακας: Ασφαλτόστρωση οδοστρώματος έναντι δαπάνης €225.700
- Βιομηχανική και Εμπορική Περιοχή Αραδίππου: Κατασκευή πεζοδρομίων έναντι δαπάνης €165.000
- Βιομηχανική Περιοχή Πάφου (Μεσόγη): Επιδιόρθωση / Ασφαλτόστρωση οδοστρώματος έναντι δαπάνης €9.500.

Πέραν των πιο πάνω το 2021 διατέθηκε χορηγία ειδικού σκοπού για εκτέλεση εντός του 2022, του έργου που αφορά την περιφράξη και εγκατάσταση αυτόματων συστημάτων εισόδου/εξόδου στη Βιομηχανική Περιοχή Στροβόλου με κόστος €163.000 .

Επίσης κατά το έτος 2021 ολοκληρώθηκε η δημιουργία αντιπυρικής λωρίδας και η ασφαλτόστρωση λωρίδων διαφυγής στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα, για τις οποίες έχει διατεθεί το συνολικό ποσό των €180.000 περίπου μέσω χορηγιών ειδικού σκοπού.

Λειτουργία και Συντήρηση Βιομηχανικών Περιοχών

Για την εύρυθμη λειτουργία των κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών, το Υπουργείο, κατά την διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους, προώθησε ή και διεκπεραίωσε θέματα/αιτήματα που αφορούσαν τους μισθωτές. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικών Περιοχών πραγματοποίησε 19 συνεδριάσεις, όπου εξέτασε διάφορα αιτήματα. Έχουν εισπραχθεί ενοίκια από τους μισθωτές των Βιομηχανικών Περιοχών της τάξης των €4.2 εκατ. περίπου και εκτελέστηκαν εργασίες καθαριότητας των 13 Βιομηχανικών Περιοχών έναντι συνολικής δαπάνης €170.000 περίπου. Επιπρόσθετα δαπανήθηκε συνολικό ποσό ύψους €172.000 για διάφορες άλλες λειτουργικές δαπάνες .

Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού

Στη Περιοχή Βασιλικού με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 2014 έχει ιδρυθεί η Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού (ΕΒΠΒ) στην οποία κατά προτεραιότητα θα εγκατασταθούν οι εταιρείες πετρελαιοειδών και υγραερίου που πρέπει να μετακινηθούν από το παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας. Κατά τη διάρκεια του 2021 συνεχίστηκε η κατασκευή του οδικού δικτύου της ΕΒΠΒ σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) και μέχρι το τέλος του 2021 δαπανήθηκε συνολικό ποσό ύψους €10.5 εκατ. Παράλληλα προωθήθηκαν τα αρχιτεκτονικά σχέδια και οι μελέτες για αδειοδότηση των εταιρειών πετρελαιοειδών και υγραερίου, και έχουν προχωρήσει σε σημαντικό βαθμό οι εργασίες ανέγερσης της εγκατάστασης για την αποθήκευση και διανομή υγραερίου.

Βιομηχανικές / Βιοτεχνικές Ζώνες

Η Κυβέρνηση με στόχο αφενός την ισόρροπη ανάπτυξη του νησιού και με σκοπό την προστασία της υγείας, των ανέσεων και της γενικότερης ευημερίας των πολιτών και αφετέρου την ανάπτυξη της βιομηχανίας, καθορίζει Βιομηχανικές/Βιοτεχνικές Ζώνες. Σε όλη την ελεύθερη Κύπρο υπάρχουν περίπου 100 Βιομηχανικές/Βιοτεχνικές Ζώνες. Μέσα στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για τη δημιουργία της αναγκαίας βιομηχανικής υποδομής με στόχο την ανάπτυξη της βιομηχανίας, το Υπουργείο κατά το έτος 2021 έχει προχωρήσει, σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές, την εκτέλεση έργων υποδομής σε Βιομηχανικές/Βιοτεχνικές Ζώνες και έχει δαπανήσει για τον σκοπό αυτό συνολικό ποσό ύψους €57.600 περίπου, που αφορούσαν τις Βιομηχανικές Ζώνες Μοναγρουλίου και Γερίου.

Πρώθηση ηλεκτρονικού εμπορίου

Η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας έχει την αρμοδιότητα για εποπτεία και εφαρμογή της νομοθεσίας (Ν.156(Ι)/2004) και της οδηγίας (L178/2000) που αφορούν το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Κύπρο. Στο παρόν στάδιο η νομοθεσία τυγχάνει τροποποίησης με σκοπό την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της νομοθεσίας.

Μονοθυριδική Πρόσβαση για τη σύσταση επιχείρησης

Η «Μονοθυριδική Πρόσβαση» αποτελεί ένα σημαντικό θεσμό με στόχο την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και την περαιτέρω προώθηση της επιχειρηματικότητας. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται αφορούν κυρίως τις αρχικές βασικές εγγραφές για έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Κύπρο, όπως η εγγραφή μιας νέας οντότητας στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών & Επίσημου Παραλήπτη. Η ενημέρωση των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών για τις διαδικασίες και τις διατυπώσεις για έναρξη επιχείρησης στη Δημοκρατία, η εξυπηρέτηση σε υπηρεσίες του Κλάδου Εταιρειών του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών & Επίσημου Παραλήπτη και η Εγγραφή Φορολογούμενου (Φυσικού Προσώπου, Νομικού Προσώπου, Συνεταιρισμού) του Τμήματος Φορολογίας (Άμεση και Έμμεση Φορολογία) συγκαταλέγονται στις κυριότερες από αυτές.

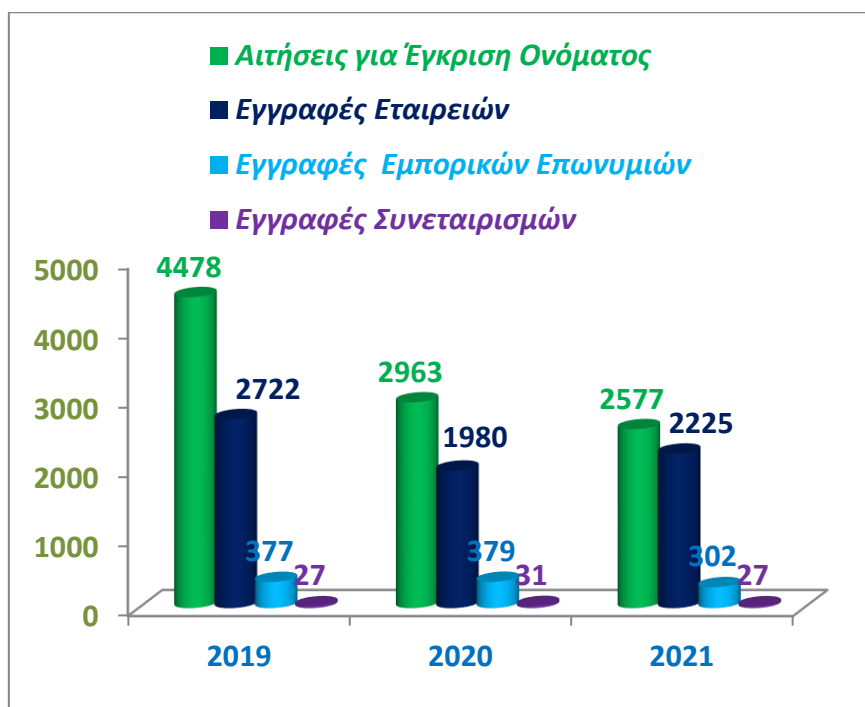
Συγκεκριμένα, προσφέρεται σε κύρια βάση ενημέρωση ενδιαφερομένων σχετικά με τις διαδικασίες και διατυπώσεις που προβλέπονται για βασική εγκατάσταση στην Κύπρο όπως:

- Εγγραφή ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, συνεταιρισμού, εμπορικής επωνυμίας και εγγραφή άλλων οντοτήτων για τις οποίες οι αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν στην Μονοθυριδική.

- Εγγραφή στο Μητρώο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Μισθωτού, Αυτοτελώς Εργαζομένου και Εργοδότη).
- Πρόνοιες της φορολογίας στην Κύπρο.
- Αδειοδότηση για επαγγελματικά υποστατικά.
- Διαθεσιμότητα σχεδίων χορηγιών για επιχειρήσεις.
- Εγγραφή στο Μητρώο του Τμήματος Φορολογίας για Εταιρείες και Συνεταιρισμούς τόσο για σκοπούς Άμεσης όσο και Έμμεσης Φορολογίας.
- Διεκπεραίωση μεγάλου αριθμού υπηρεσιών που αφορούν τον Κλάδο Εταιρειών του Εφόρου Εταιρειών όπως έκδοση Πιστοποιημένων Αντιγράφων Εταιρειών, Έγκριση/Αλλαγή Ονόματος, Υποβολή Ετήσιου Τέλους Εταιρειών, Υποβολή Ετήσιας Έκθεσης Δημόσιας/Ιδιωτικής Εταιρείας (με Μετοχικό Κεφάλαιο και χωρίς), Αλλαγές σε Πιστοποιητικά Εταιρειών (π.χ. Αλλαγή Διεύθυνσης Εγγεγραμμένου Γραφείου, Αλλαγή Αξιωματούχων), Μεταβίβαση Μετοχών Ιδιωτικής Εταιρείας, Αύξηση/Μείωση Ονομαστικού Κεφαλαίου.

Κατά τη διάρκεια του 2021, σημειώθηκε μικρή ποσοστιαία μείωση του αριθμού των δημοφιλέστερων αιτήσεων που υποβλήθηκαν με φυσική παρουσία των αιτητών, με εξαίρεση την υποβολή αιτήσεων για εγγραφή νέας εταιρείας η οποία σημείωσε αύξηση. Το γεγονός αυτό οφείλεται στην ολοένα αυξανόμενη επιλογή της ηλεκτρονικής καταχώρισης αιτήσεων μέσω διαδικτύου, στην Κυβερνητική Διαδικτυακή Δίοδο Ασφαλείας «Αριάδνη», και, εν μέρει, στις νέες συνθήκες περιορισμού της διακίνησης και εφαρμογής της τηλεργασίας που επέβαλε η παγκόσμια πανδημία. Συγκεκριμένα, καταχωρήθηκαν 2.225 αιτήσεις για εγγραφή εταιρείας (αύξηση 12% σε σχέση με το 2020), 2.577 αιτήσεις για έγκριση ονόματος (μείωση της τάξης του 13% από το σύνολο του 2020), 302 αιτήσεις για εγγραφή Εμπορικής Επωνυμίας (μείωση 20%) και 27 αιτήσεις για εγγραφή Συνεταιρισμού (μείωση 13%).

Διάγραμμα: Καταχωρίσεις Αιτήσεων μέσω της Μονοθυριδικής Πρόσβασης 2019- 2021

Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ)

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας στην προσπάθεια επίτευξης του στόχου της Οδηγίας των Υπηρεσιών 2006/123/ΕΚ, θέσπισε τον περί της Ελευθερίας Εγκατάστασης Παρόχων Υπηρεσιών και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Υπηρεσιών Νόμο του 2010 και ίδρυσε το Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ Κύπρου). Στόχος του η διευκόλυνση της εγκατάστασης παρόχων υπηρεσιών, καθώς και η διευκόλυνση για περιστασιακή και διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών στην Κύπρο από παρόχους εγκατεστημένους σε άλλα Κράτη Μέλη και χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

Η διαδικτυακή πύλη του ΕΚΕ Κύπρου (<https://www.businessincyprus.gov.cy>) αποτελεί ένα κεντρικό σημείο πληροφόρησης σχετικά με τις διαδικασίες και διατυπώσεις που απαιτούνται για την πρόσβαση σε θεσμοθετημένες δραστηριότητες παροχής Υπηρεσιών και την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματών στην Κυπριακή Δημοκρατία, όπως καθορίζεται από τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές οδηγίες των Υπηρεσιών και της Αναγνώριση των Επαγγελματικών Προσόντων. Μέσω της διαδικτυακής πύλης

παρέχεται επίσης η βασική πληροφόρηση τόσο για εγγραφή οντότητας όσο και για έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Το ΕΚΕ σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής (ΥΦΕΚΨ) προετοιμάζει το έδαφος για πλήρη ηλεκτρονική ολοκλήρωση των νομοθετικά ρυθμιζόμενων διαδικασιών αδειοδότησης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 για την Ενιαία Ψηφιακή Θύρα. Συγκεκριμένα, εντός του 2020 ολοκληρώθηκε η συλλογή των πληροφοριών από τις διάφορες αρμόδιες αρχές αδειοδότησης, βάσει οδηγιών του ΥΦΕΚΨ, για προετοιμασία των προδιαγραφών των ηλεκτρονικών αιτήσεων.

Η νέα και σύγχρονη ιστοσελίδα του Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης συνεχίζει να λαμβάνει πληθώρα ερωτημάτων σταθερά και σε καθημερινή βάση. Για το 2021, απαντήθηκαν, μόνο, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου 373 ερωτήματα επιχειρηματικής φύσης (αύξηση 71% από τα 218 του 2020), με τα ερωτήματα να απαντώνται, κατά μέσο όρο, αυθημερόν.

Μηχανισμός Ταχείας Δραστηριοποίησης: Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 3 Σεπτεμβρίου 2020 η Κυπριακή Δημοκρατία υιοθέτησε το Μηχανισμό Ταχείας Δραστηριοποίησης, στο πλαίσιο της προσπάθειας για περαιτέρω προσέλκυση ξένων εταιρειών, καθώς και για ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση αιτημάτων που λαμβάνονται από εταιρείες ξένων χωρών για εγκατάσταση στην Κύπρο. Οι ενδιαφερόμενες εταιρείες για να ενταχθούν στο Μηχανισμό Ταχείας Δραστηριοποίησης, πρέπει να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και η δραστηριοποίησή τους να έχει θετικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021 εντάχθηκαν στον Μηχανισμό 27 επιχειρήσεις.

Στις 15 Οκτωβρίου 2021 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη «Στρατηγική για την Προσέλκυση Εταιρειών για Δραστηριοποίηση ή/και Επέκταση των Δραστηριοτήτων τους στην Κύπρο» και στη βάση αυτής της Απόφασης ο Μηχανισμός Ταχείας Δραστηριοποίησης' μετεξελίσσεται σε 'Μονάδα Διευκόλυνσης Εταιρειών'. Η Μονάδα θα αποτελεί το ενιαίο σημείο επαφής για ξένες εταιρείες. Σκοπός της νέας μονάδας θα είναι η γρήγορη και αποτελεσματική διεκπεραίωση των αιτημάτων που λαμβάνονται από ξένες εταιρείες για την ίδρυση και λειτουργία εταιρείας στην Κύπρο ή η επέκταση των δραστηριοτήτων υφιστάμενων εταιρειών.

Εθνικό Κέντρο Βοηθείας IMI

Στην Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας λειτουργεί το Εθνικό Κέντρο Βοηθείας IMI (National IMI Helpdesk) για υποστήριξη και εκπαίδευση των χρηστών. Στο σύστημα βρίσκονται καταχωρισμένες 157 κυπριακές αρχές. Μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευτεί πέραν των 550 χρηστών από διάφορες αρμόδιες αρχές που είναι καταχωρισμένες στο σύστημα.

Η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας έχει τον Εθνικό Συντονισμό του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (Internal Market Information system “IMI”). Το IMI είναι ένα ασφαλές, πολυγλωσσικό ηλεκτρονικό εργαλείο που διευκολύνει την ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των δημοσίων αρχών που εμπλέκονται στην πρακτική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι φιλικό ως προς την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Βοηθά τις αρμόδιες αρχές να εκπληρώνουν τις διασυνωριακές διοικητικές υποχρεώσεις σε πολλαπλούς νομοθετικούς τομείς πολιτικής της Ενιαίας Αγοράς.

Επί του παρόντος, υποστηρίζει 67 διαδικασίες διοικητικής συνεργασίας σε 17 διαφορετικούς τομείς πολιτικής. Το IMI προσαρμόζεται με ελάχιστες ή καθόλου προσαρμογές για υποστήριξη περαιτέρω τομέων πολιτικής.

Κατά το 2020, το IMI ενσωμάτωσε το Δίκτυο Συνεργασίας Προστασίας των Καταναλωτών (Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2394). Το 2022 το IMI θα υποστηρίξει την ανταλλαγή πληροφοριών που απαιτείται για την Οδηγία σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (Οδηγία (ΕΕ) 2021/555 καθώς και την Οδηγία για τη θέσπιση κανόνων για την Απόσπαση Οδηγών (Οδηγία (ΕΕ) 2020/1057).

Το IMI καλύπτει τις πιο κοινές διοικητικές διαδικασίες:

- Αιτήματα κατευθείαν μεταξύ αρμοδίων αρχών (one-to-one)
- Γνωστοποιήσεις και προειδοποιήσεις (one-to-many) που μοιράζονται τα κράτη μέλη μεταξύ τους και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Αποθετήρια IMI για να μοιράζονται τα κράτη μέλη πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένους τομείς πολιτικής
- Δημόσιο περιβάλλον οθόνης που επιτρέπει την πρόσβαση σε εξωτερικούς φορείς να επικοινωνούν με τις καταχωρισμένες αρμόδιες αρχές στο IMI

Απόδοση της Κύπρου στο IMI σύμφωνα με τον Πίνακα Αποτελεσμάτων Ενιαίας Αγοράς (Single Market Scoreboard) που αφορά το έτος 2020. (Για το 2021 δεν υπήρχαν ακόμη διαθέσιμα στοιχεία όταν γινόταν η συγγραφή της Ετήσιας Έκθεσης.

Η Κύπρος διατήρησε και το 2020 την εξαιρετική απόδοση που είχε στα προηγούμενα έτη. Το σχόλιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρει: “Cyprus maintained its excellent performance”

- All indicators were among the top 5 results in the EEA
- Cyprus had the best performance for requests replied to within deadline (99%)
- The answering speed was excellent, being the second fastest in all countries

Η απόδοση της Κύπρου και στους πέντε (5) δείκτες απόδοσης (Key Point Indicators – KPI's) είναι σημαντικά πιο πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

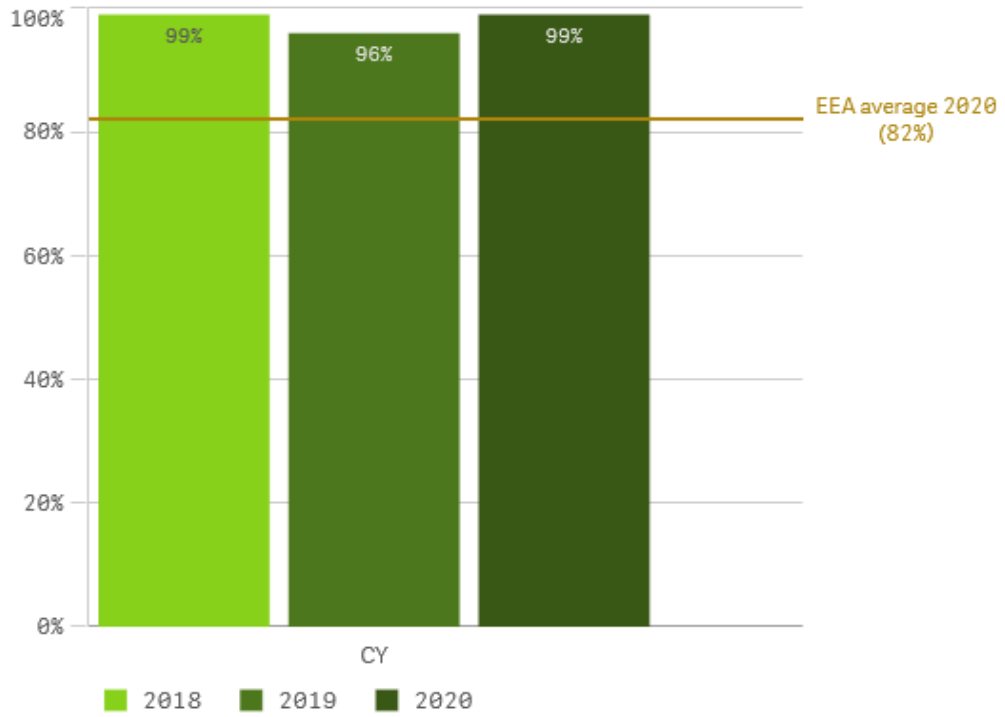
Η Κύπρος βρίσκεται ανάμεσα στα πέντε (5) καλύτερα κράτη μέλη και στους πέντε (5) δείκτες απόδοσης (KPI's):

- Τα αιτήματα που απαντήθηκαν μέσα στην καθορισμένη προθεσμία είχαν ποσοστό επιτυχίας 99% (ο Ευρωπαϊκός αντίστοιχος μέσος όρος ήταν 82%)
- Η ταχύτητα στην παροχή απάντησης ήταν κατά μέσο όρο πέντε (5) μέρες (ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος ήταν και ήταν η δεύτερη καλύτερη από τα 27 κράτη μέλη
- Τα αιτήματα που έγιναν αποδεκτά μέσα σε μία (1), βδομάδα από τη λήψη τους είχαν ποσοστό επιτυχίας 92% (ο αντίστοιχος Ευρωπαϊκός μέσος όρος ήταν 81%)
- Οι αντίστοιχες Αρχές των άλλων κρατών μελών έμειναν ικανοποιημένες από τις απαντήσεις που έχει δώσει η Κύπρος σε ποσοστό 99% (ο αντίστοιχος Ευρωπαϊκός μέσος όρος ήταν 92%)
- Επίσης οι ομόλογοι στις Αρχές των άλλων Κρατών Μελών έμειναν ικανοποιημένοι από τις προσπάθειες που έχουν καταβάλει οι κυπριακές Αρχές στην παροχή απάντησης και πάλι σε ποσοστό 99% (ο αντίστοιχος Ευρωπαϊκός μέσος όρος ήταν στο 94%).

Τα γραφήματα πιο κάτω δείχνουν την απόδοση της Κύπρου για τα έτη 2018, 2019 και 2020.

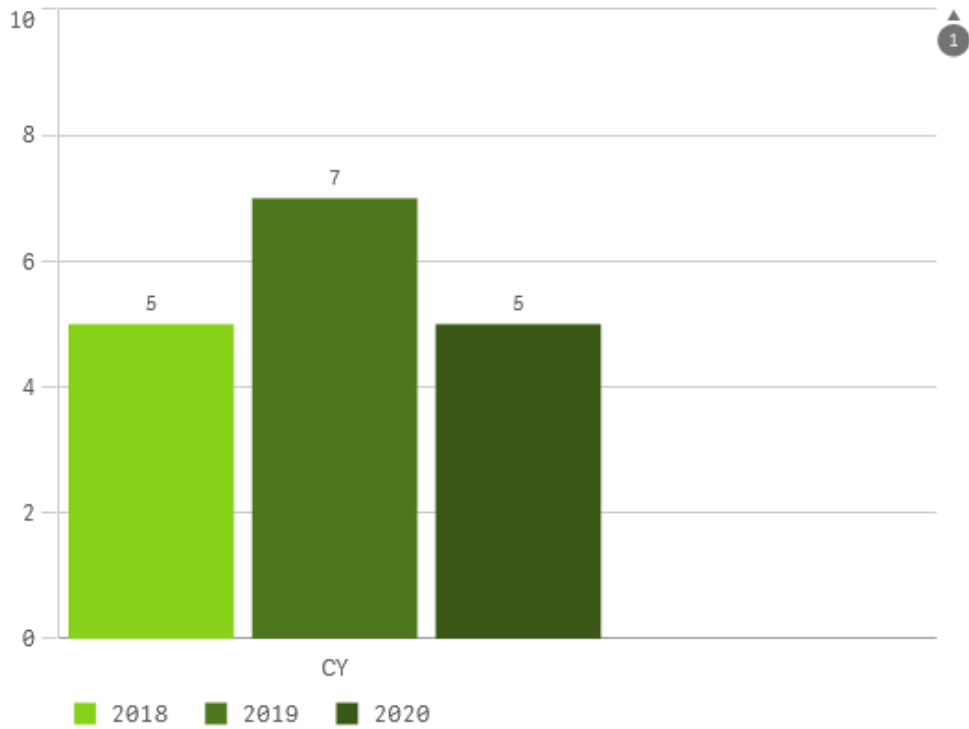

Requests answered by the deadline agreed in IMI (%)

Speed in answering requests (days)

Performance indicators

Perf. Ind.	AT	BE	BG	CY	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	IS	LI	NO		
indicator 1	Green	Yellow	Red	Green	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Red	Green	Green	Green	Yellow	Green	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Red	Green	
indicator 2	Green	Green	Red	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Yellow
indicator 3	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Red	Yellow	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Yellow
indicator 4	Green	Green	Red	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Red	Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Green
indicator 5	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green

[1] Speed in accepting requests (% accepted within 7 days)	≥ 80	60 – 79	< 60
[2] Speed in answering requests (avg. no. of days taken to answer)	< 16	16 – 25	> 25
[3] Requests answered by the date agreed in IMI (%)	≥ 80	60 – 79	< 60
[4] Timeliness of replies as rated by counterparts (% of negative evaluations)	< 5	5 – 14	≥ 15
[5] Efforts made as rated by counterparts (% of negative evaluations)	< 5	5 – 14	≥ 15

The performance indicators are based on information requests sent in the following legal areas: Professional Qualifications, Services, Posting of Workers and Patients' Rights.

Τα αποτελέσματα της Κύπρου είναι προσβάσιμα μέσω του συνδέσμου:

https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/countries/cyprus_en

Ενιαία Ψηφιακή Θύρα (Single Digital Gateway)

Η Ενιαία Ψηφιακή Θύρα εγκαθιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1724 για να παρέχει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις πρόσβαση στην πληροφόρηση, σε επιγραμμικές (on-line) ηλεκτρονικές υπηρεσίες/διαδικασίες και στις υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων. Καθορίζονται χρονοδιαγράμματα υλοποίησης σε δύο φάσεις:

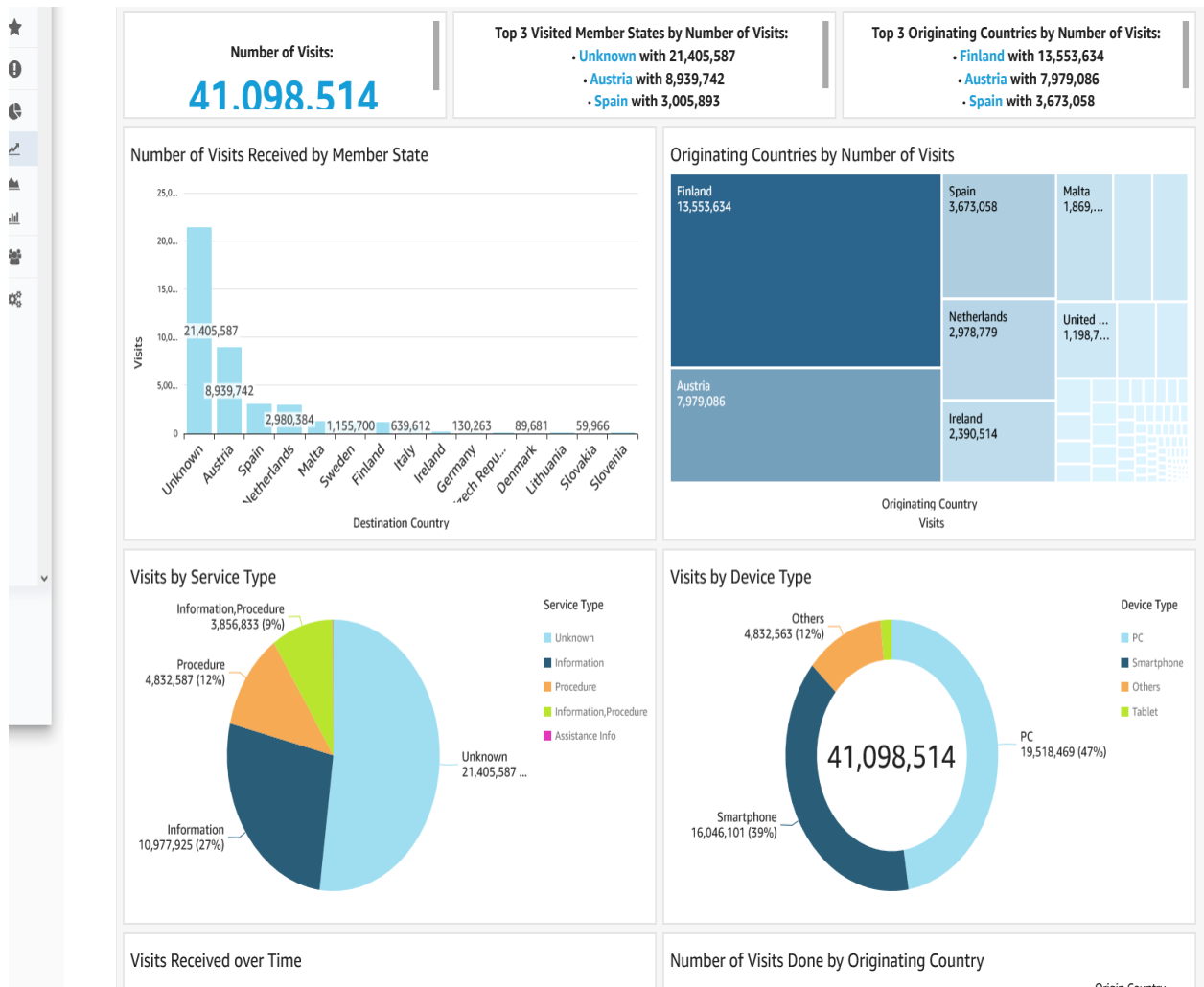

- Πληροφόρηση – 12 Δεκεμβρίου 2020
- Παροχή ηλεκτρονικών διασυνοριακών υπηρεσιών – 12 Δεκεμβρίου 2023

Ουσιαστικά πρόκειται για ένα ενιαίο «σημείο εισόδου για την αναζήτηση πληροφόρησης και ηλεκτρονικών διαδικασιών για διεκπεραίωση θεμάτων που αναφέρονται στον Κανονισμό, όπως επίσης διευκόλυνση τους για πληροφόρηση για υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων. Οι λειτουργίες και τα διάφορα ηλεκτρονικά εργαλεία της Θύρας ενσωματώθηκαν στην ευρωπαϊκή πύλη “Your Europe”. Στο κοινό θα είναι γνωστή πλέον με το όνομα “Your Europe”

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας είναι ο Εθνικός Συντονιστής της Ενιαίας Ψηφιακής Θύρας. Ως επιπρόσθετος συντονιστής για τα θέματα που εμπίπτουν στον τομέα της Τεχνολογίας της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ICT) ορίστηκε το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής λόγω αρμοδιότητας. Έχει το συντονισμό της υλοποίησης της ανάπτυξης ηλεκτρονικών διαδικασιών για 21 «γεγονότα της ζωής/ υπηρεσίες» μέχρι τον Δεκέμβριο 2023.

Από τις 12 Δεκεμβρίου 2020 άρχισε η λειτουργία της πρώτης φάσης με την παροχή πληροφόρησης σε συγκεκριμένους τομείς που αναφέρονται στον Κανονισμό της Ενιαίας Ψηφιακής Θύρας. Η Κύπρος έχει υποβάλει μέχρι σήμερα 861 συνδέσμους (URLs) όπου περιέχονται πληροφορίες οι οποίες προστέθηκαν στο αποθετήριο συνδέσμων για να συνδεθούν με τη μηχανή αναζήτησης της Θύρας.

Η δεύτερη φάση θα λειτουργήσει μέχρι τις 12 Δεκεμβρίου 2023 και θα παρέχει πρόσβαση σε ηλεκτρονικές επιγραμμικές διαδικασίες/υπηρεσίες (on-line).

Ψηφιακή εκδήλωση για προώθηση της Ενιαίας Ψηφιακής Θύρας

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων μας που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1724 και σε συνεργασία την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Παρασκευή 22 Οκτωβρίου Κύπρος πραγματοποίησε τη δική της ψηφιακή εκδήλωση για προβολή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 με τη δημιουργία Ενιαίας Ψηφιακής Θύρας με θέμα: «Εκπαίδευση και Νεολαία».

SOLVIT

Στο Υπουργείο το 2021 λειτούργησε το δίκτυο επίλυσης προβλημάτων Solvit. Το Solvit είναι μια εντελώς δωρεάν και εύχρηστη υπηρεσία που σκοπό έχει να βοηθά τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ να βρίσκουν γρήγορες και ρεαλιστικές λύσεις σε προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην εσωτερική αγορά. Είναι ένα δίκτυο επίλυσης προβλημάτων στην εσωτερική αγορά με σκοπό να αντιμετωπίσει την ανομοιομορφία και να προωθήσει την εναρμόνιση μεταξύ των κρατών μελών.

Το SOLVIT σκοπό έχει την εξεύρεση λύσης μέσα σε δέκα (10) εβδομάδες – ξεκινώντας από την ημέρα που αναλαμβάνει την υπόθεσή το κέντρο SOLVIT της χώρας όπου ανέκυψε το πρόβλημα.

Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Το έργο «Κοινωνικοί και Δημιουργοί» (Social and Creative) του Μεσογειακού προγράμματος (InterregMed) στο οποίο συμμετέχει το Υπουργείο, έχει σκοπό την ανάπτυξη μέσω πιο βιώσιμων μεθόδων όπως αυτών που χαρακτηρίζουν την κοινωνική καινοτομία. Η κοινωνική καινοτομία περιγράφει ολόκληρη τη διαδικασία με την οποία αναπτύσσονται νέες απαντήσεις (προϊόντα, υπηρεσίες και μοντέλα) στις κοινωνικές ανάγκες προκειμένου να παραχθούν καλύτερα κοινωνικά αποτελέσματα, δημιουργώντας νέες κοινωνικές σχέσεις ή τρόπους συνεργασίας.

Το Social & Creative στοχεύει στην προώθηση διακρατικών συμπλεγμάτων καινοτομίας για δημιουργική και κοινωνική καινοτομία, παρέχοντας μέσα που επιτρέπουν στα διακρατικά αρθρωτά προγράμματα, που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια του έργου TALIA, να συνδεθούν με τοπικές κοινότητες καινοτομίας, ξεκινώντας από τις περιοχές των συμμετεχόντων εταίρων.

Μέσα στο 2021 το Υπουργείο ολοκλήρωσε τρεις μελέτες στο πλαίσιο του έργου «Κοινωνικοί και Δημιουργοί» (Social and Creative) που αφορούσαν τη διερεύνηση τρόπων ενίσχυσης των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη «Δημιουργική Βιομηχανία», στη «Μεσογειακή Διατροφή» και στη «συνεργασία των δημιουργικών επιχειρήσεων με της επιχειρήσεις της βιομηχανικής παραγωγής».

Τα συμπεράσματα των μελετών έχουν δείξει ότι ένα Σχέδιο για τη δημιουργία Συμπλεγμάτων Φορέων θα μπορούσε να βοηθήσει αυτές τις δραστηριότητες, νοούμενου ότι σχεδιαστεί με γνώμονα τα αποτελέσματα των μελετών αλλά και των εισηγήσεων από τους συνεργαζόμενους φορείς στο έργο «Κοινωνικοί και Δημιουργοί» (Social and Creative). Το Υπουργείο είχε συναντήσεις με τους συνεργαζόμενους φορείς στο έργο «Κοινωνικοί και Δημιουργοί» και ειδικά με τον συντονιστή του έργου SMATH στο πλαίσιο του οποίου έχει συνταχθεί εγχειρίδιο για τη δημιουργία Συμπλεγμάτων Φορέων για τις Δημιουργικές Βιομηχανίες.

Το Υπουργείο θα συνεχίσει τη μελέτη για το Σχέδιο Χορηγιών ενίσχυσης Συμπλεγμάτων Φορέων με τη μέθοδο OBN Oriented Bayesian Networks, η οποία θα χρησιμοποιηθεί ερευνητικά για τον έλεγχο εργαλείων πολιτικής. Το έργο συνεχίζεται και στο 2022 όπου θα ολοκληρωθούν εργαλεία πολιτικής

και εκπαίδευση των ενδιαφερόμενων φορέων στην ανάπτυξη βιώσιμων συμπλεγμάτων φορέων

Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, μέσω της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας, δίδει ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση και διατήρηση των παραδοσιακών τεχνικών και επαγγελμάτων, τα οποία αποτελούν μέρος της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Παράλληλα, με την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων, συμβάλλει στη διάδοση, στην αναβίωση και εξέλιξη της πολιτιστικής κληρονομιάς τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας προωθεί επίσης την τοπική οικονομία χειροτεχνών, αριστοτεχνών και σχεδιαστών μέσα από την προβολή και διάθεση των δημιουργιών τους στα καταστήματα της Υπηρεσίας στη Λευκωσία, Λεμεσό και Πάφο. Το έτος 2021 ήταν έτος καμπής για την Κυπριακή Χειροτεχνία καθώς εντατικοποιήθηκε η προσπάθεια αναδιοργάνωσης και εκσυγχρονισμού της Υπηρεσίας, ώστε να συμβάλει στην ανάπτυξη του τομέα της χειροτεχνίας, ως χώρου οικονομικής δραστηριότητας και επιχειρηματικότητας.

Στρατηγικός Σχεδιασμός

Το 2021 ολοκληρώθηκε η εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου με σκοπό την καταγραφή, διατήρηση, εξέλιξη και ανάδειξη των χειροτεχνών/ αριστοτεχνών και σχεδιαστών της Κύπρου και του οδικού χάρτη δράσεων για την περίοδο 2021- 2026. Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης προκύπτει ξεκάθαρα η ανάγκη αναπροσανατολισμού της δράσης της Υπηρεσίας, με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας διαμόρφωσης και υλοποίησης ενός ολοκληρωμένου πλαισίου δημόσιων πολιτικών για την προώθηση της χειροτεχνίας. Ο νέος αυτός ρόλος θέτει τους χειροτέχνες και τις ανάγκες τους στο επίκεντρο της δραστηριότητας και λειτουργίας της Υπηρεσίας.

Κεντρικοί άξονες της αναδιοργάνωσης είναι:

- Η καταγραφή, διασφάλιση και εξέλιξη της κυπριακής χειροτεχνίας και του σχεδιασμού.
- Η προώθηση της εξωστρέφειας και η βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας των χειροτεχνικών προϊόντων.
- Η ανάπτυξη της έρευνας και καινοτομίας στο σχεδιασμό χειροτεχνικών προϊόντων, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής Χειροτεχνίας.

- Η ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων με στόχο την ικανοποίηση των μελλοντικών αναγκών και προσδοκιών της κοινωνίας.
- Η προώθηση και διάδοση της κυπριακής χειροτεχνίας και αριστοτεχνίας, καθώς και του σύγχρονου σχεδιασμού στην Κύπρο και διεθνώς.
- Η αναδιοργάνωση των δόμων της Υπηρεσίας για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη οργάνωση και λειτουργία της.
- Η δημιουργία νέας οπτικής ταυτότητας για την Κυπριακή Χειροτεχνία.

Εκπαιδευτικά Προγράμματα

- Το 2021 ξεκίνησε πιλοτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα στα Λεύκαρα για εκμάθηση του Λευκαρίτικου κεντήματος. Δυο αριστοτέχνισσες μεταλαμπαδεύουν την τεχνογνωσία τους σε δέκα νέες εκπαιδευόμενες κεντήτριες από την περιοχή των Λευκάρων, με στόχο να συνεχίσουν το επάγγελμα της κεντητικής. Παράλληλα στην κοινότητα Γουρίου έχουν διοργανωθεί μαθήματα υφαντικής σε συνεργασία με το Κέντρο Υφαντικής της κοινότητας. Το πιλοτικό αυτό πρόγραμμα, το οποίο κρίνεται επιτυχές, αποτελεί την απαρχή του σχεδιασμού και της δημιουργίας προγραμμάτων για τη διάσωση και στήριξη των παραδοσιακών τεχνών και επαγγελμάτων της Κύπρου.
- Στις 3 Ιουνίου 2021, υπογράφηκε από την Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου τριετές Μνημόνιο Συνεργασίας. Σκοπός του Μνημονίου είναι η επιστημονική και ερευνητική συνεργασία της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας με το Εργαστήριο Ενέργειας και Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού Κτιρίων του Τμήματος Αρχιτεκτονικής για την καταγραφή, διασφάλιση και εξέλιξη της κυπριακής χειροτεχνίας και του σχεδιασμού, την προώθηση και βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας των χειροτεχνικών προϊόντων, την ανάπτυξη κοινών δράσεων, εκπαιδευτικών και μη, σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος και της παροχής τεχνογνωσίας και εμπειρογνωμοσύνης. Σε πρώτη φάση η συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου εστιάζεται στην ετοιμασία πρότυπων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε τρεις σε πρώτη φάση παραδοσιακές τεχνικές: την κεραμική, την υφαντική και την κεντητική.
- Σε σχέση και με το πιο πάνω η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας έχει εγκριθεί από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού ως Κέντρο Εκπαιδευτικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) και

ως Δομή Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΕΚ). Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάζονται σε συνεργασία και με το Πανεπιστήμιο Κύπρου εκπαιδευτικά προγράμματα για ανέργους στους τομείς της παραδοσιακής χειροτεχνίας στους κλάδους της κεντητικής, της κεραμικής και της υφαντικής. Τα προγράμματα θα υλοποιηθούν από το ΚΕΚ- Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας με την οικονομική στήριξη της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

- Κατά τη διάρκεια του 2021 στα εργαστήρια της Υπηρεσίας πραγματοποιήθηκαν εκπαιδεύσεις εκμάθησης παραδοσιακών τεχνικών σε φοιτητές από την Κύπρο και το εξωτερικό, σε σχεδιαστές/ καλλιτέχνες ή επαγγελματίες του είδους που προσήλθαν αυτόβουλα.
- Πραγματοποιήθηκαν επίσης εκπαιδευτικές και ενημερωτικές επισκέψεις από εκπροσώπους και προσωπικό των Πρεσβειών και των διπλωματικών αποστολών ξένων κρατών στα εργαστήρια της Υπηρεσίας. Κατά τη διάρκεια αυτών των επισκέψεων πραγματοποιήθηκαν ξεναγήσεις και εργαστήρια κεραμικής στα οποία συμμετείχαν ενεργά τα ενδιαφερόμενα άτομα.

Άλλες Δραστηριότητες

- Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας στην προσπάθεια της για προβολή και διάσωση του Λευκαρίτικου Κεντήματος, δημιούργησε σε συνεργασία με έμπειρες κεντήτριες 40 ζώνες με Λευκαρίτικο Κέντημα για τα γυναικεία μέλη της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων οι οποίες αποτελούν μέρος της επίσημης ενδυμασίας τους.
- Στις 16 Δεκεμβρίου 2021, η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κα Νατάσα Πηλείδου παρέδωσε σε ειδική τελετή τις χειροποίητες ζώνες που φιλοτεχνήθηκαν από αριστοτέχνισσες του λευκαρίτικου κεντήματος και προσφέρθηκαν δωρεάν από την Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας.
- Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας σε συνεργασία με την Hermes Airports ανέθεσε σε χειροτέχνες τη δημιουργία χριστουγεννιάτικων στολιδιών για να κοσμήσουν τα χριστουγεννιάτικα δέντρα του αεροδρομίου Λάρνακας και Πάφου. Τα χειροποίητα στολίδια, εμπνευσμένα απ' την κυπριακή παράδοση, έδωσαν στους επιβάτες μια πολυεπίπεδη εικόνα της κουλτούρας της χώρας

μας.

- Συνεργασία με κυβερνητικούς και τοπικούς φορείς για τη δημιουργία και τη συντήρηση Μουσείων Λαϊκής Τέχνης και παράδοσης και συντήρηση των εκθεμάτων τους.
- Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας συμμετέχει στην επιτροπή του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης για την εκπόνηση προτύπου για το Φυτιώτικο Υφαντό. Για τις ανάγκες του προτύπου η ΥΚΧ έχει φωτογραφίσει από το αρχείο της τα διαφορετικά μοτίβα φυθικιώτικων υφαντών και στην συνέχεια τα αποτύπωσε σε σχεδιαστικό πρόγραμμα.
- Το εργαστήριο της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας στην Λάρνακα μεταφέρθηκε τον Μάιο του 2021 από τον προσφυγικό συνοικισμό Τσιακιλερού στον Πολυχώρο Δημιουργικότητας και Πολιτισμού (Λέσχη Λάρνακας- Οικία Ματτέι). Στον χώρο αυτό διατηρούν επίσης εργαστήρια με τεχνίτες και οι Δήμοι Λευκάρων, Αθένου, Λιβαδιών και ο κεραμίστας Ευθύμιος Συμεού.

Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Ακάμα

Στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Προγράμματος Ακάμα, που συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, οργανώθηκε το 5ο Πειραματικό Εργαστήρι Κεραμικής Ανδρολύκου υπό τον κεραμέα Βάσο Δημητρίου. Οι δραστηριότητες του εργαστηρίου πραγματοποιήθηκαν σε δύο φάσεις, από 21 έως 26 Ιουνίου 2021 και από 5 έως 10 Ιουλίου 2021, με συνολικό αριθμό συμμετεχόντων τα 30 άτομα εκ των οποίων συμπεριλαμβάνονταν σε αυτούς φοιτητές, καλλιτέχνες, χειροτέχνες, εκπαιδευτικοί κτλ. Κύριος στόχος του εργαστηρίου ήταν ο εντοπισμός και η αξιοποίηση ντόπιων χρωμάτων, κατάλληλων για την ανάπτυξη μορφών σύγχρονης κεραμικής.

Νέα Προϊόντα

Το 2021 υποβλήθηκαν προς αξιολόγηση από το επιστημονικό προσωπικό της Υπηρεσίας νέα δείγματα από χειροτέχνες, αριστοτέχνες, σχεδιαστές του ιδιωτικού τομέα και της Υπηρεσίας. Μετά από την αξιολόγηση αρκετά από αυτά έχουν επιλεγεί για τις συλλογές των καταστημάτων της Υπηρεσίας. Παράλληλα το επιστημονικό προσωπικό της Υπηρεσίας πραγματοποίησε σειρά επισκέψεων σε εργαστήρια τοπικών χειροτεχνών και σχεδιαστών με σκοπό την ανάπτυξη μελλοντικών προϊόντων και συνεργασιών.

Εκθέσεις- Παρουσιάσεις-Διαλέξεις

- Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας έχει ενταχθεί στον Ευρωπαϊκό χάρτη αριστοτεχνίας, αφού πλέον περιλαμβάνεται στην ψηφιακή πλατφόρμα “Homo Faber Guide” homofaberguide.com. Η πλατφόρμα δημιουργήθηκε από το Ίδρυμα για τη Δημιουργικότητα και τη Χειροτεχνία «Michelangelo», το οποίο συνδέει τεχνίτες, ατελιέ, μουσεία, γκαλερί και εμπειρίες, με τους λάτρεις της εξαιρετικής αριστοτεχνίας, τους συλλέκτες, τους πελάτες και τους ταξιδιώτες που ενδιαφέρονται να μάθουν για την αριστεία της χειροτεχνίας. Σε πρώτη φάση στην πλατφόρμα αυτή άρχισαν να προβάλλονται επίσης και δεκαπέντε Κύπριοι αριστοτέχνες οι οποίοι με αυτό τον τρόπο προωθούν την δουλειά τους διεθνώς.
- Η ομάδα εκπροσώπησης της Κύπρου στην 17η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας συνεργάστηκε με την Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας για την κατασκευή αντικειμένων χειροτεχνίας τα οποία παρουσιάστηκαν τοποθετημένα στην εγκατάσταση που σχεδίασαν, μια από τις πιο αρχαιολογικές δομές και ένα από τα πιο κοινωνικά αντικείμενα το τραπέζι.
- Το εργαστήριο υφαντικής της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας στην Λάρνακα κατασκεύασε υφαντό για τον σχεδιαστή μόδας Χαρίλαο Μελετίου για την ειδικού χαρακτήρα επίδειξη μόδας του, με τίτλο “Sold Out”, που παρουσιάστηκε στο Φυτώριο Εικαστικής Δημιουργίας στις 13 Ιουνίου, 2021. Η ΥΚΧ συμπεριλήφθηκε στους χορηγούς της εν λόγω εκδήλωσης και προβλήθηκε στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.
- Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας έχει συμπεριληφθεί στην 11η έκδοση οδηγού “The Walking Society” της εταιρίας Camper που είναι αφιερωμένη στην Κύπρο. Στην έκδοση αυτή γίνεται αναφορά σε κύπριους χειροτέχνες και σχεδιαστές όπως επίσης και στην τεχνική του λευκαρίτικου κεντήματος. Στην έκδοση και στα βίντεο που έχουν ετοιμάσει συμπεριλήφθηκαν φωτογραφίες αντικειμένων και πλάνα από τα εργαστήρια της Υπηρεσίας.
- Διαδικτυακή παρουσίαση της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας ως νέου μέλους στην Γενική Συνέλευση του World Craft Council Europe στις 13 Οκτωβρίου 2021, στο Δουβλίνο Ιρλανδίας.
- Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας σε συνεργασία με το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο και το Kohila International Wood Firing Symposium της Εσθονίας διοργάνωσε διάλεξη στις 27 Οκτωβρίου 2021, με θέμα «Τεχνικές ψησίματος κεραμικής σε ξυλόφουρνο». Η διάλεξη δόθηκε από τις Lumi

Kristin Vihterpal την Jekaterina Kultajeva οργανώτριες του Kohila International Symposium το 2021, την Aigi Orav ιδρύτρια και σύμβουλος του Kohila International Wood Firing Symposium και την Ελύσια Αθάνατου Εικαστικό/ κεραμίστρια.

- Η κυπριακή κολεκτίβα ΦΧΨ Heritage Design σε συνεργασία με υφάντριες της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας κατασκεύασαν υφάσματα για να πλαισιώσουν το έργο τους «Η Κορού εν Στύλος τζαι Καμάρα» παίρνοντας στοιχεία από (την κορού) της τοπικής τέχνης του «φιθκιώτικου» υφαντού. Το έργο παρουσιάστηκε στο πλαίσιο του Winter Gallery Tour of the SPINNEREI 2022.

Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας στο πλαίσιο προώθησης των αντικειμένων που παράγει στα εργαστήρια της σε συνεργασία με χειροτέχνες και σχεδιαστές, προωθεί τη δημιουργία ειδικών αντικειμένων για το πωλητήριο του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου. Οι ομαδικές επισκέψεις στο Κέντρο Κυπριακής Χειροτεχνίας κατά τη διάρκεια του 2021 ήταν μειωμένες λόγω των περιοριστικών μέτρων κατά του Covid 19 και λόγω των περιορισμένων αφίξεων τουριστών .

Η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας διατηρεί τρία καταστήματα στην Λευκωσία, Λεμεσό και Πάφο. Οι πωλήσεις κατά το 2021 ανήλθαν στις €282,627.00.

8. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Στο πλαίσιο της πολιτικής για στήριξη και περαιτέρω ανάπτυξη των εξαγωγών κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών, η Υπηρεσία Εμπορίου έχει προχωρήσει το 2021 στην κατάρτιση ενός βραχυπρόθεσμου Σχεδίου Δράσης το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από ενέργειες για εντατικοποίηση των προσπαθειών προβολής των κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών στο εξωτερικό. Προς αυτό το σκοπό σχεδιάστηκε και η Νέα Εμπορική Πολιτική, η οποία παρουσιάστηκε τον Φεβρουάριο του 2021 από την Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας στον επιχειρηματικό κόσμο και στα ΜΜΕ. Οι δραστηριότητες και οι ενέργειες που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, από τους Κλάδους της Υπηρεσίας Εμπορίου και τα Εμπορικά Κέντρα που λειτουργούν στο εξωτερικό, συνοψίζονται πιο κάτω.

Η προώθηση των εξαγωγών μέσω της ανάπτυξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Υπηρεσίας Εμπορίου. Για το σκοπό αυτό, κατά τη διάρκεια του 2021, υλοποιήθηκε σειρά ενεργειών με στόχο την περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών εγχώριων κυπριακών προϊόντων.

Δυστυχώς, οι ιδιόμορφες συνθήκες που προέκυψαν από την εξάπλωση της πανδημίας λειτούργησαν και αυτή τη χρονιά περιοριστικά ως προς τη δυνατότητα διενέργειας προωθητικών δράσεων για τα κυπριακά προϊόντα και υπηρεσίες, με αποτέλεσμα αρκετές προγραμματισμένες προωθητικές δράσεις τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό να ακυρωθούν ή να πραγματοποιηθούν με περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων. Ωστόσο, ο Κλάδος Προώθησης Εμπορίου σε συνεργασία με τα Κυπριακά Εμπορικά Κέντρα στο εξωτερικό, κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για την ενίσχυση των διαδικτυακών και άλλων δράσεων για τις οποίες δεν απαιτείται η φυσική παρουσία (όπως συμμετοχή σε διαδικτυακές εκδηλώσεις, ιστοσεμινάρια (webinar), χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και καταχώρηση διαφημίσεων σε εξειδικευμένα ηλεκτρονικά περιοδικά και ιστοσελίδες).

Το 2021 εφαρμόστηκαν τέσσερα (4) σχέδια παραχώρησης οικονομικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας «De Minimis» προς κυπριακές επιχειρήσεις με σκοπό την προβολή και προώθηση τόσο γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων όσο και των υπηρεσιών. Τα εν λόγω 4 σχέδια De Minimis, από τα οποία το 2021 επωφελήθηκαν συνολικά 92 επιχειρήσεις με χορηγίες ύψους €811.092, είναι τα εξής:

- Σχέδιο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας 'De Minimis' προς κυπριακές επιχειρήσεις για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμμετέχει με κρατικό περίπτερο.
- Σχέδιο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (De minimis) προς κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, για ιδιωτική συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό.
- Σχέδιο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (De minimis) για κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας βιομηχανικών προϊόντων, για ιδιωτική συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό.
- Σχέδιο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (De minimis) προς κυπριακές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, για ιδιωτική συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό.

Συνολική χορηγία στα σχέδια ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis"			
Έτος	2019	2020	2021
Σχέδιο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας 'De Minimis' προς κυπριακές επιχειρήσεις οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμμετέχει με κρατικό περίπτερο.	€ 839.786	€ 515.298	€ 685.860
Σχέδιο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (De minimis) προς κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, για ιδιωτική συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό.	€ 128.889	€ 9.429	€ 17.825
Σχέδιο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (De minimis) για κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας βιομηχανικών προϊόντων, για ιδιωτική συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό.	€ 210.756	€ 53.053	€ 77.282
Σχέδιο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (De minimis) προς κυπριακές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, για	€ 37.290	€ 19.140	€ 30.125

ιδιωτική συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό.			
Σύνολο	€1.216.721	€596.920	€ 811.092

Αριθμός δικαιούχων στα σχέδια ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis"			
Έτος	2019	2020	2021
Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές επιχειρήσεις οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμμετέχει με κρατικό περίπτερο	61	52	51
Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας γεωργικών προϊόντων για ιδιωτική συμμετοχή σε εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό	38	6	7
Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας βιομηχανικών προϊόντων για ιδιωτική συμμετοχή σε εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό	43	18	21
Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, για ιδιωτική συμμετοχή σε εκθέσεις στο εξωτερικό	12	11	13
Σύνολο	154	87	92

Το 2021, στο πλαίσιο του σχετικού Σχεδίου De Minimis, το Υπουργείο συμμετείχε με κρατικό ή πληροφοριακό περίπτερο στις πιο κάτω εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό:

Εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο συμμετείχε με κρατικό ή πληροφοριακό περίπτερο το 2021		
Έκθεση	Πόλη	Ημερομηνία
ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ		
ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ		
Gulf Food and Hotel Equipment	Ντουμπάι	21-25/02/2021
Anuga	Κολωνία	09-13/10/2021
ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΠΙΤΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ		
The Big 5	Ντουμπάι	12-15/09/2021
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ		
London Wine Fair	Λονδίνο (διαδικτυακή)	17-19/05/21
MDR (Connect)	Νέα Υόρκη	9-11/06/21
Mediterranean Diet Round Table	Νέα Υόρκη (διαδικτυακή)	21-22/09/21
China International Import Expo (CIIE)	Σαγκάη	5-10/11/21
China International Import Expo (CIIE)	Σαγκάη (διαδικτυακή)	5-10/11/21
China International Fair for Trade in Services (CIFTIS)	Πεκίνο (διαδικτυακή)	2-7/09/21
Alles fürdenGast – Herbst	Σάλτσμπουργκ	6-10/11/21
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη	11-19/09/241

Χάρτης των Γεύσεων	Αθήνα	27-28/11/21
World Food Poland	Βαρσοβία (διαδικτυακή)	20-22/04/21

Επίσης, καταχωρήθηκαν άρθρα και διαφημίσεις σε εξειδικευμένα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, τα οποία καταγράφονται στον πιο κάτω πίνακα:

Καταχώρηση άρθρων και διαφημίσεων	
Εμπορικό Κέντρο	Θέμα
Αθηνών	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση του Κυπριακού Οίνου στο περιοδικό "Wine Plus"
Λονδίνο	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση του χαλλουμιού στο περιοδικό "Speciality Food".
	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση των παραδοσιακών αλλαντικών στο περιοδικό "Grocer"
	Καταχώρηση άρθρου για την προώθηση των φρέσκων φρούτων και λαχανικών στο περιοδικό "Fresh Produce Journal".
	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση των κυπριακών φαρμάκων στο περιοδικό "Pharma Times"
Βιέννης	Καταχώρηση άρθρου για την προώθηση των γεωργικών προϊόντων στο έντυπο REGAL
	Καταχώρηση άρθρου για την προώθηση του χαλλουμιού στο έντυπο Grillzeit
Βαρσοβίας	Καταχώρηση άρθρου για την προώθηση των κυπριακών πατατών στο περιοδικό "Poradnik Handlowca"
	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση του χαλλουμιού στο περιοδικό "Hendel"
	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση των κυπριακών φαρμάκων στο περιοδικό "PoradnikInzyniera"

Βερολίνου	Καταχώρηση συνταγής για την προώθηση του χαλλουμιού στο περιοδικό “Rezepte mit Herz”
	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση του χαλλουμιού στο περιοδικό “ Foodscout”
	Καταχώρηση “Newsletter” για την προώθηση του χαλλουμιού στο περιοδικό Rezepte mit Herz
	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση των παραδοσιακών αλλαντικών στο περιοδικό “Fleischmarketing”
Μόσχα	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση του κυπριακού οίνου στο διαδικτυακό περιοδικό “Simple Wine News”
Ντουμπάι	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση του χαλλουμιού στην εφημερίδα “Khaleej” Times
Πεκίνο	Παραχώρηση Συνέντευξης για προβολή του κυπριακού εμπορικού τομέα στο περιοδικό “China Foreign Trade Magazine”
	Καταχώρηση άρθρου για προβολή της Κύπρου και του κυπριακού εμπορικού τομέα στο περιοδικό “VICTWO”
Κέντρο	Καταχώρηση διαφήμισης για την προώθηση του χαλλουμιού και των παραδοσιακών αλλαντικών στο περιοδικό “Welcome Magazine of Hermes Airports”
	Διαδικτυακή έκδοση “Cyprus Country Report 2021-2022” για τα κυπριακά προϊόντα και υπηρεσίες

Brand για κυπριακά προϊόντα και κυπριακό οίνο

Επίσης, στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων του Υπουργείου, και με σκοπό την καλύτερη δυνατή προβολή των κυπριακών προϊόντων, η Υπηρεσία Εμπορίου προχώρησε στη θέσπιση και εφαρμογή Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση του Κυπριακού Οίνου, ενώ ταυτόχρονα προχωρεί στη θέσπιση εθνικής οπτικής ταυτότητας για τα κυπριακά προϊόντα (Products of Cyprus Branding) και στη θέσπιση εθνικής οπτικής ταυτότητας για τον κυπριακό οίνο (Cyprus Wine Branding).

Τομέας Προώθησης Υπηρεσιών

Λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν ανά το παγκόσμιο αρκετές προγραμματισμένες δράσεις του τομέα ακυρώθηκαν.

- Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, μέσω του Εμπορικού Κέντρου Αθηνών, συμμετείχε στην 85η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, που πραγματοποιήθηκε 11-19 Σεπτεμβρίου 2021, με πληροφοριακό περίπτερο. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης δίνονταν πληροφορίες και έντυπο πληροφοριακό υλικό σε ενδιαφερόμενους, για εταιρείες στην Κύπρο στον τομέα των βιομηχανικών και γεωργικών προϊόντων, καθώς επίσης και για υπηρεσίες.
- Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, μέσω του Εμπορικού Κέντρου Αθηνών, συμμετείχε με πληροφοριακό περίπτερο στην 8η Έκθεση “Εφοδιαστική Αλυσίδα & Logistics” στο εκθεσιακό κέντρο Αθηνών, Metropolitan Expo Athens, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 2-4 Οκτωβρίου 2021. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης επισκέφθηκαν το κυπριακό περίπτερο ενδιαφερόμενοι στον τομέα των μεταφορών και των αποθηκείσεων, και δόθηκαν έντυπο υλικό και σχετικές πληροφορίες.
- Σε συνεργασία με το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) διοργανώθηκε επιχειρηματικό φόρουμ στη Ρώμη στις 29 Σεπτεμβρίου 2021, παρουσία της Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Σκοπός του φόρουμ ήταν η προώθηση των εξαγωγών υπηρεσιών στην Ιταλική αγορά και προβολή της Κύπρου ως διεθνές κέντρο παροχής υπηρεσιών.
- Πρόσθετα, σε συνεργασία με το ΚΕΒΕ, στις 20 και 21 Νοεμβρίου 2021 πραγματοποιήθηκε διήμερη επιχειρηματική αποστολή στην Αθήνα με σκοπό την παρουσίαση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο και για προώθηση των εξαγωγών εκπαιδευτικών υπηρεσιών στην ελληνική αγορά. Το 25% περίπου των φοιτητών στην Κύπρο προέρχονται από την Ελλάδα και μια τέτοια δράση βοηθά σημαντικά την προσπάθεια που καταβάλλεται για προβολή και προώθηση των δυνατοτήτων της χώρας μας στον τομέα της παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα, διοργανώθηκαν τρία (3) διαδικτυακά σεμινάρια (webinars), τα οποία παρατίθενται πιο κάτω:

Πραγματοποίηση Ιστοσεμιναρίων (Webinars)		
Εμπορικό Κέντρο	Θέμα	Ημερομηνία
Αθήνα	Πρώθηση της κυπριακής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	14 Απριλίου 2021
Παρίσι	«Κύπρος: ένας περιφερειακός κόμβος»	6 Μαΐου 2021
Λονδίνο	'Cyprus: The International Island of the European Union' με επίκεντρο την ινδική επιχειρηματική κοινότητα στο Ηνωμένο Βασίλειο	15 Ιουνίου 2021

Επίσης, καταχωρήθηκαν άρθρα και διαφημίσεις σε εξειδικευμένα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, τα οποία καταγράφονται στον πιο κάτω πίνακα:

Καταχώρηση άρθρων και διαφημίσεων	
Εμπορικό Κέντρο	Θέμα
Αθήνα	Δημιουργία posts στα κοινωνικά δίκτυα (Facebook, LinkedIn και Twitter) για την προώθηση των κυπριακών υπηρεσιών για προβολή της διαδικτυακής παρουσίασης των πανεπιστημίων της Κύπρου (14 Απριλίου 2021) καθώς και ψηφιακή διαφήμιση στις πλατφόρμες Google&Facebook.
	Δημιουργία ειδικής σελίδας στο διαδίκτυο για προώθηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (www.stundyincyprus.gr).
Λονδίνο	Καταχώρηση διαφήμισης για προώθηση των υπηρεσιών στο Ημερολόγιο Αρχιεπισκοπής Θυατείρων & Μεγάλης Βρετανίας.
	Ανάρτηση banner στην FT.com για προώθηση των υπηρεσιών.
Βαρσοβία	Καταχώρηση διαφήμισης στην ιστοσελίδα της εφημερίδας Gazeta Prawna για την προώθηση των υπηρεσιών.
Ντουμπάι	Καταχώρηση άρθρου και διαφήμισης στην εφημερίδα Khaleej Times για προώθηση των υπηρεσιών.

Διαχείριση Χώρου Κρατικής Έκθεσης

Το Υπουργείο με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ανέλαβε από το 2014 τη διαχείριση λειτουργίας του χώρου της Κρατικής Έκθεσης. Παράλληλα το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφαση (Αρ. 1561/2019), ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2019, διόρισε Επιτροπή Έργου για την άμεση διεξαγωγή μελέτης για τον καλύτερο τρόπο αξιοποίησης της Κρατικής Έκθεσης. Η πιο πάνω απόφαση προνοεί τον τερματισμό της υφιστάμενης πρακτικής για παραχώρηση χώρων και τη σύναψη νέων συμβάσεων, με εξαίρεση την ενοικίαση για εκθέσεις και εκδηλώσεις. Τον Δεκέμβριο του 2020 προκηρύχθηκαν δυο διαγωνισμοί, Μελέτης Βιωσιμότητας για την Αξιολόγηση του Χώρου της Κρατικής Έκθεσης και Παροχής Υπηρεσιών για την ετοιμασία Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Η έναρξη υλοποίησης των δύο συμβάσεων έγινε τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο 2021 αντίστοιχα. Παράλληλα ορίστηκε Καθοδηγική Επιτροπή για τη διαχείριση του έργου και παρακολούθηση των δυο συμβάσεων. Η Ομάδα Έργου θα ολοκληρώσει και θα παρουσιάσει την ολοκληρωμένη πρόταση το Μάρτιο 2022.

Στο μεταξύ, περίπτερα στην Κρατική Έκθεση παραχωρήθηκαν στο Υπουργείο Υγείας για χρήση ως εμβολιαστικά κέντρα σε μια καταλυτική προσπάθεια στον αγώνα που δίνει το κράτος για τη διαχείριση της πανδημίας.

Κατά τη διάρκεια του 2021 υπήρξε μειωμένο ενδιαφέρον για παραχώρηση χώρων για εκθέσεις σε ενδιαφερόμενους λόγω της πανδημίας. Το 2021 τα έσοδα από τη διαχείριση του χώρου της Κρατικής Έκθεσης ανήλθαν στις €352.803 σε σύγκριση με €325.263 για το 2020. Αντίστοιχα οι δαπάνες ανήλθαν στις €247.835 σε σύγκριση με €216.227 το 2020.

Εμπορικά Κέντρα Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας στο εξωτερικό, δημόσιες σχέσεις και Export Helpdesk

Εμπορικά κέντρα: Η ίδρυση και λειτουργία των κυπριακών εμπορικών κέντρων στο εξωτερικό εντάσσεται στο πλαίσιο των προσπαθειών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για αύξηση και διαφοροποίηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών στο εξωτερικό. Επίσης, τα Εμπορικά Κέντρα δραστηριοποιούνται στην προώθηση της Κύπρου ως Διεθνούς Επιχειρηματικού

Κέντρου, καθώς και στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Κατά τη διάρκεια του 2021 λειτουργούσαν 14 Εμπορικά Κέντρα σε χώρες με ιδιαίτερο εμπορικό και οικονομικό ενδιαφέρον για την Κύπρο τα οποία εδρεύουν σε Αθήνα, Βαρσοβία, Βερολίνο, Βηρυτό, Βιέννη, Κάιρο, Λονδίνο, Μόσχα, Νέα Υόρκη, Ντουμπάι, Παρίσι, Πεκίνο, Τελ Αβίβ και Τεχεράνη και καλύπτουν 42 χώρες.

Τα Εμπορικά Κέντρα, μέσω των πολλαπλών δραστηριοτήτων τους, προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες και εξυπηρετούν τα συμφέροντα των κυπρίων επιχειρηματιών. Κατά τη διάρκεια του 2021:

- (α) Παρείχαν βοήθεια και διευκολύνσεις σε Κύπριους εξαγωγείς προσφέροντάς τους εμπορικές και οικονομικές πληροφορίες, καθώς επίσης στοιχεία εισαγωγών, επικοινωνώντας με διάφορες επιχειρήσεις και οργανισμούς, και διευθετώντας συναντήσεις.
- (β) Ανταποκρίθηκαν σε αιτήματα για την παροχή εμπορικών και άλλων πληροφοριών για την Κύπρο κατόπιν ενδιαφέροντος που έδειξαν ξένες εταιρείες για συνεργασία με κυπριακές βιομηχανίες, ενώ παράλληλα διευκολύνθηκε η επικοινωνία ξένων επενδυτών/ επιχειρηματιών με υπηρεσίες και οργανισμούς στην Κύπρο.
- (γ) Πραγματοποίησαν επαφές και συναντήσεις με διάφορους εισαγωγείς, αγοραστές, διανομείς, επιχειρηματίες, επενδυτές κλπ., με σκοπό την προώθηση των εγχώριων εξαγωγών και των επενδύσεων στην Κύπρο.

Η Υπηρεσία Εμπορίου παρακολουθεί στενά και ελέγχει το έργο που επιτελούν οι Εμπορικοί Σύμβουλοι μέσω διαφόρων μηχανισμών, όπως η παρακολούθηση των σχεδίων δράσης που ετοιμάζονται από τα Εμπορικά Κέντρα και των αποτελεσμάτων των δαπανών που διενεργούνται, μέσω της ετοιμασίας ενημερωτικών εκθέσεων που ετοιμάζονται από τα Εμπορικά Κέντρα για τις εξελίξεις των αιτήσεων των εταιρειών που υπέβαλαν αίτηση στο Export Helpdesk, και μέσω της χρήσης ενός 'κοινού ημερολογίου' με το οποίο η Υπηρεσία Εμπορίου παρακολουθεί πάνω σε καθημερινή βάση τις κυριότερες δραστηριότητες των Εμπορικών Κέντρων. Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία Εμπορίου προβαίνει σε αξιολόγηση των ιδίων των Εμπορικών Συμβούλων.

Export Helpdesk: Άμεσα συνυφασμένη με τις δραστηριότητες των Εμπορικών Κέντρων είναι και η υπηρεσία Export Helpdesk της οποίας η λειτουργία προσθέτει ακόμα ένα εργαλείο στη διάθεση των Κυπρίων εξαγωγέων στη συνολική προσπάθεια που καταβάλλεται από το Υπουργείο για περαιτέρω διεύρυνση στις αγορές του εξωτερικού. Η υπηρεσία αυτή αποσκοπεί στην πιο στοχευμένη προώθηση

των εγχώριων εξαγωγών, τόσο σε χώρες που καλύπτουν τα Εμπορικά Κέντρα του Υπουργείου μέσω της επαφής που γίνεται από τα Εμπορικά Κέντρα με εισαγωγείς όσο και σε χώρες που δεν καλύπτονται από τα Εμπορικά Κέντρα, για ορισμένα προϊόντα και ορισμένες υπηρεσίες μέσω της αποστολής πληροφοριών για δυνητικούς εισαγωγείς που αντλούνται μέσα από διάφορες βάσεις δεδομένων. Αυτό πραγματοποιείται μέσω της ενεργής διαμεσολάβησης των λειτουργιών της Υπηρεσίας Εμπορίου στο Κέντρο, οι οποίοι φέρνουν σε επαφή τις κυπριακές εταιρείες με τα Εμπορικά Κέντρα μέσω διαδικτυακών συναντήσεων που διοργανώνονται με στόχο τη συμμετοχή και εμπλοκή των Εμπορικών Κέντρων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης των υποβληθέντων αιτήσεων και της παροχής πληροφοριών τόσο από τα Εμπορικά Κέντρα για τις ξένες αγορές όσο και από τις κυπριακές εταιρείες.

Κατά το 2021 εξυπηρετήθηκαν 96 εταιρείες σε σύγκριση με 71 εταιρείες που εξυπηρετήθηκαν μέσα στο 2020, 29 επιχειρήσεις το 2019 και 21 εταιρείες το 2018.

Διμερείς σχέσεις: Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο ο Κλάδος ασχολήθηκε ενεργά με την προώθηση των διμερών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων της Κύπρου με άλλες χώρες. Στο πλαίσιο των προσπαθειών για περαιτέρω βελτίωση αυτών των σχέσεων, ο Κλάδος ανέλαβε τα πιο κάτω:

- Συντονισμό και οργάνωση επισκέψεων επίσημων κυπριακών αποστολών στο εξωτερικό και ξένων αποστολών στην Κύπρο.
- Ετοιμασία σημειωμάτων για τις εμπορικές σχέσεις της Κύπρου με άλλες χώρες.
- Διοργάνωση του Βραβείου Εξαγωγών και επίσημων γευμάτων της Υπουργού.
- Παρακολούθηση των διμερών εμπορικών σχέσεων της Κύπρου συμπεριλαμβανομένων των Διακυβερνητικών Συμφωνιών Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Συνεργασίας με τρίτες χώρες.
- Συντονισμό των θέσεων του Υπουργείου, στα πλαίσια της διεξαγωγής Τριμερών /Τετραμερών Συνόδων Αρχηγών Κρατών/ Υπουργών.

Μονάδα Διαχείρισης Εμπορικών Σημάτων για το χαλλούμι

Βασικός στόχος της Μονάδας Διαχείρισης Εμπορικών Σημάτων είναι η προστασία, προώθηση και

διαχείριση των εμπορικών σημάτων για το χαλλούμι στην Κύπρο και το εξωτερικό, με απώτερο στόχο την ανάπτυξη του παραδοσιακού μας προϊόντος ονομαζόμενου Χαλλούμι. Στις αρμοδιότητες της Μονάδας εντάσσονται, επίσης, οι διαδικασίες εγγραφής εμπορικών σημάτων για το Χαλλούμι σε νέες αγορές, και η παρακολούθηση και διαχείριση των υποθέσεων παραβίασης των εγγεγραμμένων εμπορικών σημάτων.

Για την προστασία των εμπορικών σημάτων, το Ίδρυμα και το Υπουργείο, σε στενή συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία και τους εξουσιοδοτημένους νομικούς συμβούλους της, λαμβάνει τις δέουσες ενέργειες εναντίον προϊόντων τα οποία φέρουν την ονομασία χαλλούμι και τα οποία παράγονται από μη εγκεκριμένους χρήστες των Σημάτων και εναντίον αιτήσεων εταιρειών για κατοχύρωση εμπορικών σημάτων που προσομοιάζουν ή περιλαμβάνουν τη λέξη χαλλούμι σε χώρες της ΕΕ, στο EUIPO ή/και σε τρίτες χώρες. Κατά το 2021 βρίσκονταν σε εξέλιξη πέραν των 50 τέτοιων υποθέσεων για τις οποίες λαμβάνονταν μέτρα από το ΥΕΕΒ και το Ίδρυμα.

Στρατηγική για προώθηση του χαλλουμιού ως ΠΟΠ: Τέλος, το Υπουργείο προέβη στην αγορά υπηρεσιών για καταρτισμό σχεδίου δράσης και επικοινωνιακής στρατηγικής για προώθηση του παραδοσιακού τυριού της Κύπρου Ονομαζόμενου Χαλλούμι. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτείται από την ΕΕ μέσω του Σχεδίου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης. Αντικείμενο της Σύμβασης είναι ο καταρτισμός σχεδίου δράσης για την ανάπτυξη και εφαρμογή από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ) μιας ολοκληρωμένης επικοινωνιακής στρατηγικής με σκοπό να αυξηθεί η αναγνωρισιμότητα του χαλλουμιού ως αυθεντικού Κυπριακού προϊόντος και ο σχεδιασμός καμπάνιας προώθησης και ευαισθητοποίησης της κοινής καταναλωτικής γνώμης στο εξωτερικό ως προς την προέλευση του προϊόντος αυτού.

Ειδικότερα, το Σχέδιο Δράσης θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, συγκεκριμένες προωθητικές ενέργειες για τα επόμενα τρία χρόνια (περίοδος 2022-2024), στις αγορές-στόχους των ΗΠΑ, Κίνας, Ιαπωνίας, Αυστραλίας, και των Χωρών του Κόλπου (Σαουδική Αραβία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Κατάρ, Κουβέιτ, Μπαχρέιν). Στόχος της προτεινόμενης επικοινωνιακής στρατηγικής είναι η ανάδειξη της μοναδικότητας της ποιότητας και της αυθεντικότητας του Χαλλουμιού λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις ιδιαιτερότητες και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του.

Εμπορική πολιτική και διμερείς σχέσεις

Ο Κλάδος Εμπορικής Πολιτικής και Διμερών Σχέσεων ασχολείται με θέματα εξωτερικής εμπορικής πολιτικής, που αφορούν εμπόριο προϊόντων, υπηρεσιών, επενδύσεων και διμερών επενδυτικών συμφωνιών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται παρακολούθηση των εξελίξεων σε σχέση με το διεθνές εμπόριο στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στους διάφορους διεθνείς οργανισμούς. Ο Κλάδος είναι επίσης υπεύθυνος για την προώθηση των διμερών επενδυτικών σχέσεων της Κύπρου με άλλες χώρες. Οι αρμοδιότητες του Κλάδου επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

- Διμερείς Επενδυτικές Συμφωνίες Κυπριακής Δημοκρατίας με τρίτες χώρες.
- Παρακολούθηση και συμμετοχή στις εργασίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου σε σχέση με τις πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες και άλλα θέματα σχετικά με το διεθνές εμπόριο. Επιπρόσθετα, στις αρμοδιότητες του Κλάδου, εμπίπτει και η παρακολούθηση των εξελίξεων για θέματα που αφορούν την ανάπτυξη του εμπορίου σε διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς όπως είναι ο ΟΟΣΑ (Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη), η UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development), το ITC (International Trade Centre), καθώς και η Κοινοπολιτεία.
- Συμμετοχή στις Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας της ΕΕ οι οποίες ασχολούνται με τον καθορισμό και την εφαρμογή της Κοινής Εμπορικής Πολιτικής της ΕΕ.
- Σχέσεις της ΕΕ με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και άλλους διεθνείς οργανισμούς.
- Εμπορικές συμφωνίες που διαπραγματεύεται η ΕΕ με τρίτες χώρες ή ομάδες τρίτων χωρών.
- Συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις για ολοκλήρωση των εμπορικών συμφωνιών. Το 2021 οι διαπραγματεύσεις αφορούσαν εμπορικές συμφωνίες ΕΕ με Κίνα, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Μεξικό, Ιαπωνία και Mercosur.
- Το 2021 εξετάστηκαν 33 υποθέσεις για επιβολή δασμών αντι-ντάμπινγκ και αντι-επιδοτήσεων στα πλαίσια των μέτρων εμπορικής άμυνας.
- Προσωρινό σημείο επαφής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/452 που θεσπίζει το πλαίσιο ελέγχου των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο του εν λόγω Κανονισμού, κατά το έτος 2021, έχει ληφθεί μεγάλος αριθμός κοινοποιήσεων από Κράτη Μέλη για άμεσες ξένες επενδύσεις που τελούσαν υπό έλεγχο από τους μηχανισμούς ελέγχου των συγκεκριμένων Κρατών Μελών.
- Γενικευμένο σύστημα δασμολογικών προτιμήσεων.

- Πρόσβαση κοινοτικών προϊόντων σε αγορές τρίτων χωρών. Παρακολούθηση των θεμάτων αυτών σε συνάρτηση με τις σχετικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η Κύπρος, είναι σημαντική για τη διαφύλαξη της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Ιδιαίτερα, είναι σημαντική, για την ενίσχυση της δυνατότητας των κυπριακών επιχειρήσεων να εξαγάγουν προϊόντα και υπηρεσίες και να διεκδικούν δημόσιες συμβάσεις στο εξωτερικό, για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και για την προστασία της κυπριακής οικονομίας από έντονο και αθέμιτο ανταγωνισμό. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα και οι ευκαιρίες διεθνοποίησης των κυπριακών επιχειρήσεων.

Κλάδος Έκδοσης Αδειών Εισαγωγής/ Εξαγωγής

Ο Κλάδος Έκδοσης Αδειών Εισαγωγής/Εξαγωγής ασχολείται κυρίως με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τον έλεγχο της εξαγωγής ειδών διπλής χρήσης (δηλαδή είδη που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν τόσο για πολιτική, όσο και για στρατιωτική χρήση), όπλων και στρατιωτικού εξοπλισμού. Εκδίδονται άδειες εξαγωγής για τα εν λόγω είδη σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και τις άλλες Αρχές που συμμετέχουν στη Συμβουλευτική Επιτροπή.

Ακόμη, ο Κλάδος μαζί με τα καθ' ύλην εμπλεκόμενα Υπουργεία / Τμήματα /Υπηρεσίες/ Αρχές¹, είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών. Μέσα στο 2021 ψηφίστηκε «ο περί της Κυκλοφορίας στην Αγορά και της Χρήσης Πρόδρομων Ουσιών Εκρηκτικών Υλών Νόμος του 2021, Ν.48(Ι)2021» για την εφαρμογή του νέου Κανονισμού της ΕΕ 2019/1148. Ο Κλάδος, μετά τη δημοσίευση του νέου Νόμου, προέβη σε ενημέρωση των εμπορευόμενων για τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Ορίστηκαν επίσης οι επιθεωρητές που είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο της αγοράς από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το Τμήμα Γεωργίας και την Υπηρεσία Μεταλλείων.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ο Κλάδος παρακολουθεί επίσης τις σχετικές εξελίξεις στην ΕΕ και συνεργάζεται με άλλα κράτη μέλη.

Το 2021 εκδόθηκε ο ακόλουθος αριθμός αδειών:

- 110 άδειες εξαγωγής ειδών διπλής χρήσης.

¹Εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, του Τμήματος Γεωργίας και της Υπηρεσίας Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γενικού Χημείου του Υπουργείου Υγείας και της Αστυνομίας.

- 307 άδειες εξαγωγής πυροβόλων όπλων για μη στρατιωτική χρήση.
- 3 άδειες εξαγωγής στρατιωτικού εξοπλισμού.
- 3 άδειες για ενδο-ενωσιακή μεταφορά στρατιωτικού εξοπλισμού.

9. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η μετάβαση της Κύπρου στην εποχή της πράσινης ενέργειας απαιτεί την υλοποίηση μίας πολυδιάστατης στρατηγικής. Η Υπηρεσία Ενέργειας έχει ως αποστολή τη διαμόρφωση και την υλοποίηση της πολιτικής του κράτους στον τομέα της ενέργειας, με κύριους στρατηγικούς στόχους το 2021 τη δημιουργία μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής αγοράς ενέργειας και την αξιοποίηση του εθνικού δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας και των εγχώριων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Οι στόχοι που τέθηκαν από την Υπηρεσία Ενέργειας κατά το 2021, υλοποιήθηκαν σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο της Υπηρεσίας 2021-2023, διαμέσου των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Δημιουργία των απαραίτητων ενεργειακών υποδομών.
- Ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου για ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου.
- Διασφάλιση της ποιότητας των πετρελαιοειδών και καυσίμων.
- Επίτευξη των Εθνικών Στόχων Ενεργειακής Απόδοσης.
- Επίτευξη των Εθνικών Στόχων για τις Ανανεώσιμες Πηγές.

Ταυτόχρονα κατά το 2021 συνεχίστηκε η παρακολούθηση και η υποβοήθηση αδειοδότησης της υλοποίησης των 3 Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος της ΕΕ (ΕΚΕ), που θα συμβάλουν στην άρση της ενεργειακής απομόνωσης της Κύπρου και στην επίτευξη των στόχων της Ενεργειακής Ένωσης για το 2030 (EuroAsia Interconnector, EastMed Pipeline, CyprusGas4EU (Cyprus LNG Import Terminal)). Πρόσθετα, στηρίχτηκαν τα τρία ΕΚΕ κατά τη διαδικασία καταρτισμού του 5ου Ενωσιακού Καταλόγου ΕΚΕ (θα υιοθετηθεί τον Μάρτιο του 2022). Σημειώνεται ότι τον Ιανουάριο του 2022 εγκρίθηκε για χρηματοδότηση εργασιών κατασκευής ύψους €657 εκατ., από τον μηχανισμό «Connecting Europe Facility». Πρόσθετα, με απόφαση της ΚΔ, το έργο εντάχθηκε στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για χρηματοδότηση εργασιών κατασκευής στην Κύπρο, συνολικού ύψους €100 εκατ.

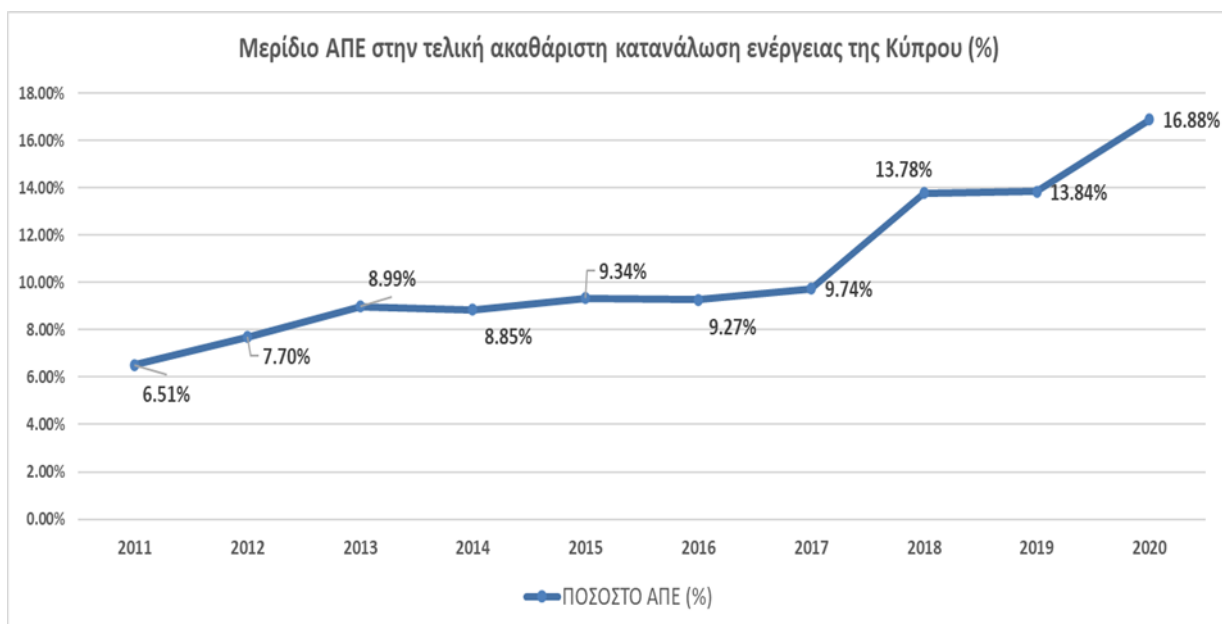
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Βασικός στόχος συνεχίζει να είναι η αύξηση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) με τον πλέον αποδοτικό τρόπο και η επίτευξη των εθνικών στόχων για την Ενέργεια και το Κλίμα. Στο πλαίσιο των πιο πάνω, κατά το 2021, δρομολογήθηκαν πρόσθετα μέτρα και πολιτικές με σκοπό την περεταίρω διείσδυση των ΑΠΕ, συνέχισε η λειτουργία καθεστώτων στήριξης και η πιστοποίηση εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ΑΠΕ, ετοιμάστηκε και κατατέθηκε για νομοτεχνικό έλεγχο το προσχέδιο νομοσχεδίου για την εναρμόνιση με τη νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία (2001/2018/ΕΚ) για την προώθηση των ΑΠΕ και έχουν διεξαχθεί μελέτες και αναπτύχθηκαν προγράμματα αναφορικά με την περεταίρω διείσδυση των ΑΠΕ στους τομείς της ηλεκτροπαραγωγής, θέρμανσης-ψύξης και μεταφορές.

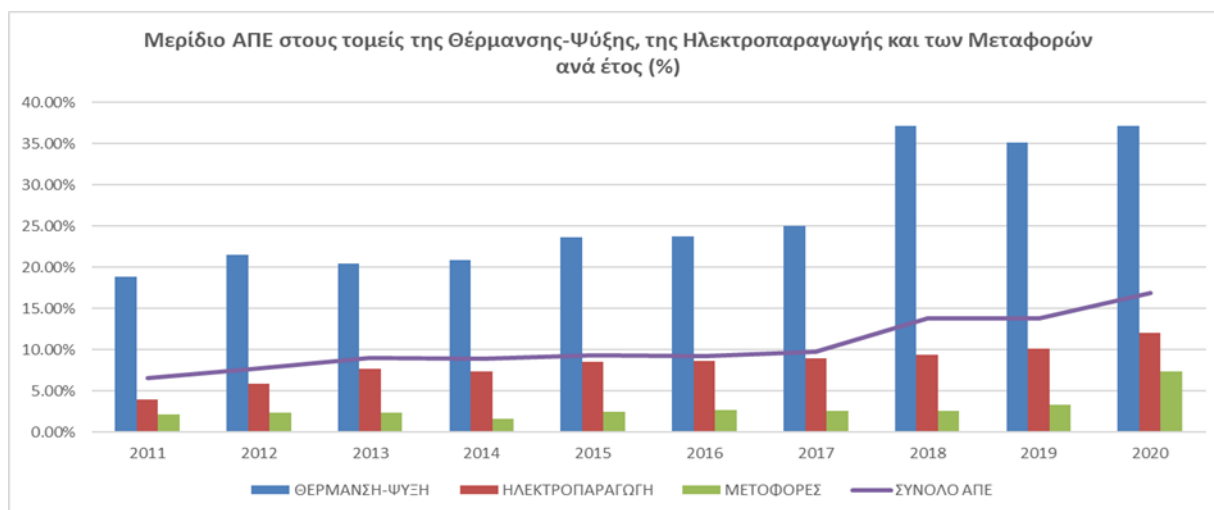
Συνεισφορά ΑΠΕ στη συνολική κατανάλωση ενέργειας

Το 2020, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν το 2021, το μερίδιο ενέργειας από ΑΠΕ στην ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας της Κυπριακής Δημοκρατίας ανήλθε περίπου στο 17%, ξεπερνώντας τον εθνικό υποχρεωτικό στόχο για μερίδιο 13% ΑΠΕ το 2020, σύμφωνα με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ. Επιπρόσθετα, το μερίδιο ΑΠΕ στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής ανήλθε στο 12,04%, στον τομέα της θέρμανσης-ψύξης στο 37,12% και στις μεταφορές στο 7,31%.

Στο **Διάγραμμα 1** πιο κάτω παρουσιάζεται το μερίδιο χρήσης ΑΠΕ στη συνολική κατανάλωση ενέργειας και στο **Διάγραμμα 2** το μερίδιο ΑΠΕ ανά τομέα (ηλεκτροπαραγωγή, θέρμανση και ψύξη, και μεταφορές).

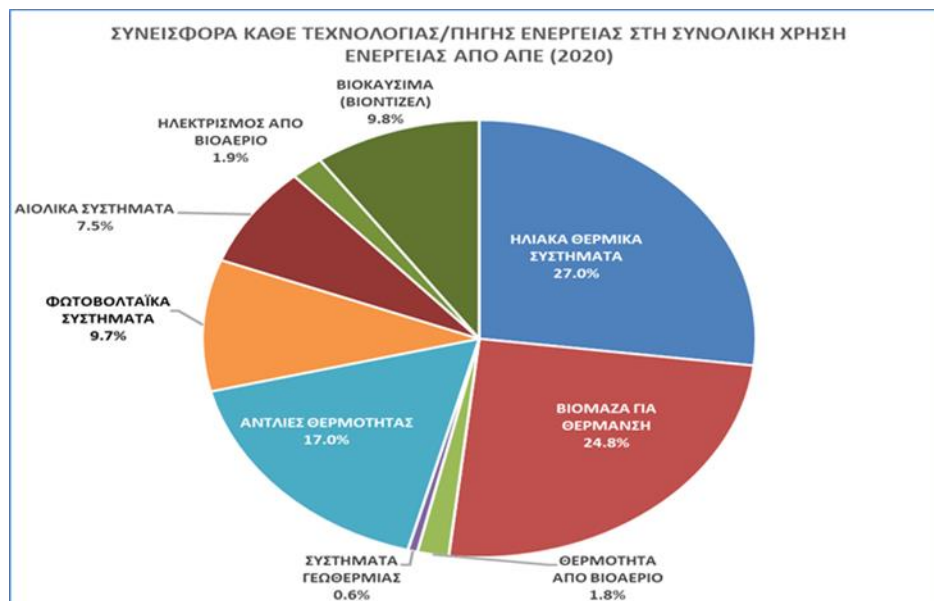

Διάγραμμα 1: Μερίδιο χρήσης ΑΠΕ στη συνολική κατανάλωση ενέργειας.

Διάγραμμα 2: Μερίδιο ΑΠΕ ανά τομέα (ηλεκτροπαραγωγή, θέρμανση και ψύξη, και μεταφορές)

Στο **Διάγραμμα 3** παρουσιάζεται η συνεισφορά κάθε τεχνολογίας/ ανανεώσιμης πηγής ενέργειας στο συνολικό ποσοστό χρήσης ΑΠΕ στην Κυπριακή Δημοκρατία το 2020. Διαφαίνεται η κυριαρχία της ηλιακής ενέργειας, που αντιστοιχεί στο 36,7% του συνολικού ποσοστού χρήσης ΑΠΕ και η οποία οφείλεται στην ευρεία χρήση ηλιακών θερμικών και φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Διάγραμμα 3: Συνεισφορά κάθε τεχνολογίας/ ανανεώσιμης πηγής ενέργειας στο συνολικό ποσοστό χρήσης ΑΠΕ στην Κυπριακή Δημοκρατία το 2020.

Το 2021 η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των διάφορων συστημάτων ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή ήταν η ακόλουθη:

314,22 MW φωτοβολταϊκών συστημάτων εκ των οποίων:

- 100,92 MW συμψηφισμός ενέργειας (net-metering)
- 19,6 MW συμψηφισμός λογαριασμών (net-billing)
- 2,8 MW αυτοπαραγωγή
- 77,6 MW με σταθερή τιμή
- 113,3 MW για ένταξη στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού
- 157,5 MW από αιολικά πάρκα.
- 12,62 MW από μονάδες βιομάζας/βιοαερίου.

Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) καθορίστηκαν, μεταξύ άλλων, οι εθνικοί στόχοι για τις ΑΠΕ για το 2030 καθώς επίσης τα μέτρα και τις πολιτικές που θα λάβει το κράτος για να τους επιτύχει. Οι στόχοι που έχουν τεθεί σε εθνικό επίπεδο είναι:

- 23% ΑΠΕ στην εθνική ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2030
- Στόχος 14% ΑΠΕ στις μεταφορές το 2030
- Ενδεικτικός στόχος 1,1% ετήσια αύξηση στην θέρμανση-ψύξη από ΑΠΕ, από το 2021-2030.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 14/07/21 ανακοίνωσε πρόταση για τροποποίηση της «Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» στο πλαίσιο της Δέσμης προτάσεων 'FIT FOR 55' για εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η αναθεώρηση αποσκοπεί στην περεταίρω αύξησης της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030. Με την αναθεώρηση αναμένεται να αυξηθεί ο δεσμευτικός στόχος σε επίπεδο ΕΕ για χρήση ΑΠΕ το 2030 και η αντίστοιχη εθνική συνεισφορά και επιπρόσθετα να εισαχθούν νέες υποχρεώσεις και νέοι στόχοι αλλά και να ενισχυθούν οι υφιστάμενοι στόχοι για τις ΑΠΕ.

Ήδη το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε συνεργασία με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία, ακαδημαϊκά ιδρύματα (Imperial και Cyprus Institute), καθώς και τον διεθνή οργανισμό IRENA, προχωρεί με τη διαδικασία αναθεώρησης του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030 ώστε να τεθούν ακόμη πιο φιλόδοξοι στόχοι εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πολιτικές στήριξης για αύξηση των ΑΠΕ

A. Σχέδιο για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια κατανάλωση

Το 2021 συνεχίστηκε με επιτυχία η λειτουργία του «Σχεδίου για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια κατανάλωση», το οποίο καλύπτει τις ακόλουθες επενδύσεις:

- Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων (ΦΒ) με τη μέθοδο συμψηφισμού μετρήσεων (net-

metering), ισχύος μέχρι 10kW, για όλους τους καταναλωτές (οικιακούς και μη οικιακούς/εμπορικούς καταναλωτές).

- ο Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων καθώς και άλλων συστημάτων ΑΠΕ (μονάδες εκμετάλλευσης βιομάζας/βιοαερίου, ανεμογεννήτριες), ισχύος μέχρι 10MW, με την μέθοδο του συμψηφισμού λογαριασμών (net-billing) για όλους τους καταναλωτές.
- ο Εγκατάσταση αυτόνομων συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα υποστατικά κάθε καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας.

Κατά τη Συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου στις 21/12/2021, εγκρίθηκε τροποποίηση του «Σχεδίου για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια κατανάλωση». Βασική τροποποίηση του Σχεδίου είναι η εισαγωγή της κατηγορίας του εικονικού συμψηφισμού μετρήσεων (virtual net-metering). Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας παρέχεται η δυνατότητα σε οικιακούς καταναλωτές και επαγγελματίες γεωργούς, που λόγω έλλειψης χώρου ή και άλλων πολεοδομικών/περιβαλλοντικών περιορισμών δεν μπορούν να εγκαταστήσουν στα υποστατικά τους φωτοβολταϊκά σύστημα, να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκά συστήματα σε διαφορετικό χώρο και η παραγωγή τους να συμψηφίζεται με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας των υποστατικών τους. Η μέγιστη ισχύς του κάθε ΦΒ συστήματος που δύναται να εγκατασταθεί στην κατηγορία του εικονικού συμψηφισμού μετρήσεων είναι 10,4 kW για οικιακούς καταναλωτές και 20 kW για επαγγελματίες γεωργούς.

Η συνολική ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων που εγκαταστάθηκαν στο πλαίσιο του πλάνου πάνω Σχεδίου, μέχρι το Νοέμβριο του 2021, παρουσιάζεται στον **Πίνακα 1**. Επιπρόσθετα έχει εγκατασταθεί ένα σύστημα εκμετάλλευσης βιομάζας συνολικής δυναμικότητας 2,406 MW στο πλαίσιο της κατηγορίας του συμψηφισμού λογαριασμών (net-billing).

ΕΤΟΣ	Αριθμός εγκατεστημένων ΦΒ συστημάτων συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering)	Συνολική εγκατεστημένη ισχύς (kW)	Αριθμός εγκατεστημένων ΦΒ συστημάτων αυτοπαραγωγής και συστημάτων συμψηφισμού λογαριασμών (net-billing)	Συνολική εγκατεστημένη ισχύς (kW) αυτοπαραγωγής και net-billing
2014	5,973	17.925	0	0
2015	8,045	24.160	39	1.792
2016	9,135	28.250	81	3.653
2017	10,360	33.213	94	4.276
2018	11,613	38.602	117	5.994
2019	14,780	54.000	147	14.500
2020	19,768	77.403	221	14.653
2021	24,262	100.92	273	21.687

Πίνακας 1: Συνολική ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων που εγκαταστάθηκαν στα πλαίσια του Σχεδίου Χορηγιών, μέχρι το Νοέμβριο του 2021

Β. Σχέδιο για την Παραγωγή Ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με τελική κατάληξη την ένταξη των έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού (2017)

Μέχρι το τέλος του 2021, είχαν συνδεθεί με το δίκτυο 73 έργα συνολικής δυναμικότητας 96,6MW. Όπως φαίνεται στο πιο κάτω αναλυτικό πίνακα στο Σχέδιο έχουν ενταχθεί:

Τεχνολογία ΑΠΕ	Αρ. Έργων	Συνολική ισχύς (MW)
Φωτοβολταϊκά	76	101,3
Αιολικό Πάρκο	1	12,5
Σταθμός αξιοποίησης Βιομάζας	1	2,3
Σύνολο	78	116,1

Πίνακας 2: Έργα ανά τεχνολογία, Σχέδιο ΑΑΗ

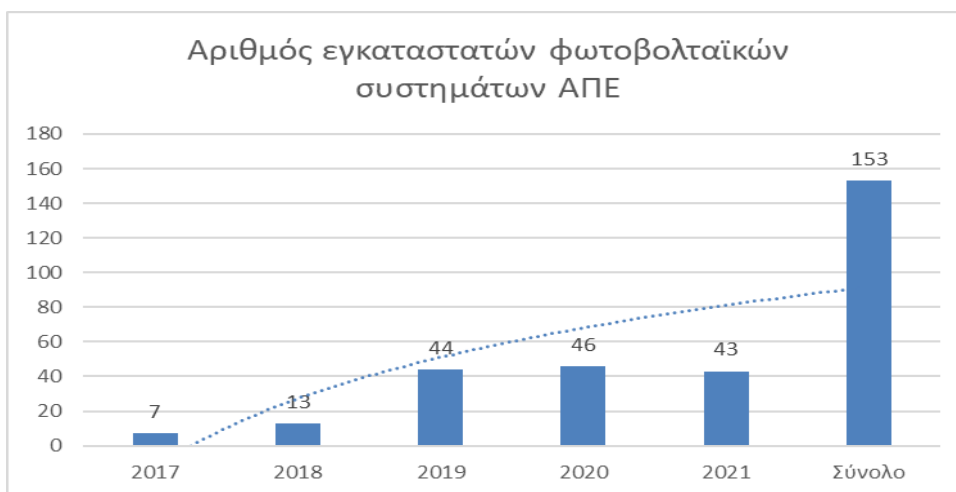
Γ. Σχέδιο για την παραγωγή Ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στο πλαίσιο της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού, με Τελική κατάληξη των έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού (2018)

Στο Σχέδιο εντάχθηκαν 146 έργα και έχουν εκδοθεί προκαταρκτικοί όροι σε 142 αιτητές ΦΒ Πάρκων συνολικής δυναμικότητας 236MW. Εξ' αυτών βρίσκονται ήδη σε λειτουργία 17 έργα ισχύος 16,3 MW. Αρκετά από τα υπόλοιπα έργα βρίσκονται ήδη στο στάδιο της κατασκευής, ή στο στάδιο χωρομέτρησης ή εκπόνησης μελέτης ή στην διαδικασία εξασφάλισης των αναγκαίων Κυβερνητικών Εγκρίσεων, Αδειών Διαβάσεων και των άλλων διατυπώσεων που απαιτεί ο Νόμος.

Πιστοποίηση εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ΑΠΕ

Η Υπηρεσία Ενέργειας, ως αρμόδια αρχή, έχει προβεί στην έγκριση Φορέων Κατάρτισης και Εξεταστικών Οργανισμών για τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εξετάσεων για την πιστοποίηση εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ΑΠΕ.

Μέχρι το τέλος του 2021 έχουν πιστοποιηθεί και εγγραφεί στο Μητρώο Εγκαταστατών Μικρής Κλίμακας Συστημάτων ΑΠΕ, 153 εγκαταστάτες φωτοβολταϊκών συστημάτων και 29 εγκαταστάτες ηλιακών θερμικών συστημάτων, με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στους περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Πιστοποίηση Εγκαταστατών Μικρής Κλίμακας Συστημάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας) Κανονισμούς του 2015 - Κ.Δ.Π.374/2015. Στο ακόλουθο Διάγραμμα παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός εγκαταστατών φωτοβολταϊκών συστημάτων που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο τα προηγούμενα έτη.

Διάγραμμα 4: Αριθμός εγκαταστατών φωτοβολταϊκών συστημάτων ΑΠΕ

Ερευνητικά Προγράμματα και Μελέτες

Η Υπηρεσία Ενέργειας συμμετέχει στα ακόλουθα ερευνητικά προγράμματα RESTART:

- **EMPOWER** : Το πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Κυπριακής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) μέσω ερευνητικών δραστηριοτήτων, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, εστιάζοντας στον τομέα προτεραιότητας της ενέργειας. Το έργο βρίσκεται στο τελικό στάδιο υλοποίησης του. Στα πλαίσια του έργου έχουν εγκατασταθεί συστήματα μέτρησης σε υποσταθμούς της ΑΗΚ και παράλληλα έχει υλοποιηθεί η ανάπτυξη πλατφόρμας παρακολούθησης και ελέγχου του ηλεκτρικού συστήματος.
- **SREC**: Το πρόγραμμα είχε στόχο να αναδείξει τις καινοτόμες τεχνολογίες αποθήκευσης με σκοπό να επιτευχθεί η βελτίωση του ισοζυγίου των ΑΠΕ στην Κύπρο στο σύστημα μεταφοράς (π.χ. κεντρικό σύστημα αποθήκευσης ενέργειας). Το έργο έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς τον Δεκέμβριο του 2021. Στα πλαίσια του έργου έχει γίνει λεπτομερής ανάλυση του δικτύου ηλεκτρισμού της Κύπρου καθώς και αναγνώριση τεχνολογιών αποθήκευσης. Επιπλέον, έχει υλοποιηθεί τεχνική μελέτη και μελέτη βιωσιμότητας έργου για σύστημα αποθήκευσης με αντλησιοταμίευση και έχει κατατεθεί σχετική αίτηση στη ΡΑΕΚ. Στα πλαίσια του έργου οργανώθηκαν ανοιχτές προς το κοινό Διαδικτυακές Ημερίδες στις 18 & 19/11/2021, με θέμα την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του έργου. Τέλος, ετοιμάστηκε και δημοσιεύτηκε άρθρο με

τον τίτλο “Simulation of an isolated system behavior at high RES penetration coupled with storage”, η δημοσίευσή του βρίσκεται στον ακόλουθο σύνδεσμο, [πατήστε εδώ](#).

- **BUS2FUELS:** Το πρόγραμμα έχει στόχο την ενσωμάτωση καινοτόμων, πράσινων τεχνολογιών σε υπάρχοντα λεωφορεία δημοσίων μεταφορών, με σκοπό την εξοικονόμηση 5%-30% σε καύσιμα και τη μείωση σε εκπομπές καυσαερίων κατά 20%. Το έργο βρίσκεται στο τελικό στάδιο υλοποίησης του. Από τις μέχρι στιγμής εργασίες του προγράμματος, έχει ολοκληρωθεί η ανάπτυξη συστήματος παραγωγής και έγχυσης υδρογόνου ως προσθετικό καύσης και η εγκατάσταση αυτού σε όχημα για σκοπούς μελέτης της απόδοσης του. Τα πρώτα αποτελέσματα καταδεικνύουν όφελος εξοικονόμησης καυσίμου της τάξεως του 15% σε σχέση με την απόδοση του οχήματος χωρίς το εν λόγω σύστημα. Επόμενες ενέργειες αφορούν τη βελτιστοποίηση του συστήματος καθώς και η εγκατάστασή του σε λεωφορείο για σκοπούς ολοκληρωμένης μελέτης.
- **ELECTRA:** Το έργο στοχεύει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Κυπριακής Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας μέσω ερευνητικών δραστηριοτήτων στον τομέα του ηλεκτρισμού, των υποδομών και της ανάπτυξης των ΑΠΕ.

Άλλες Δραστηριότητες / Ενέργειες στον τομέα των ΑΠΕ

Επιπρόσθετα κατά τη διάρκεια του 2021 και σε σχέση με τις ΑΠΕ:

1. Ετοιμάστηκε, κατόπιν σχετικού διαγωνισμού, Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αναφορικά με τη νέα ολοκληρωμένη Χωροθετική Πολιτική για έργα που αξιοποιούν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής. Η ΣΜΠΕ υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και τέθηκε, όπως προνοεί ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμος του 2005 (Ν102/2005), σε Δημόσια Διαβούλευση. Το Δεκέμβριο του 2021 ολοκληρώθηκε η εξέταση των σχολίων που υποβλήθηκαν κατά τη Δημόσια Διαβούλευση και απομένει η έκδοση σχετικής γνωμάτευσης από την Περιβαλλοντική Αρχή.

2. Πραγματοποιήθηκε αριθμός συναντήσεων με τους εμπλεκόμενους φορείς και δρομολογήθηκε η δημιουργία Κοινού Σημείου Επαφής «One-Stop-Shop» το οποίο θα παρέχει καθοδήγηση, πληροφόρηση και διευκόλυνση στους ενδιαφερόμενους επενδυτές αναφορικά με την αδειοδότηση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και την υλοποίηση ενεργειακών αναβαθμίσεων σε κτήρια. Επίσης ετοιμάστηκε σχετικός Τεχνικός Οδηγός υποστήριξης.
3. Συμμετοχή στον Διεθνή Οργανισμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA). Το 2021 η Κύπρος εξελέγη ως αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου του IRENA. Η Υπηρεσία Ενέργειας συμμετείχε στις εργασίες του 21ου και 22ου Συμβουλίου του Διεθνούς Οργανισμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA) που πραγματοποιήθηκαν σε εικονική μορφή.
4. Η Υπηρεσία Ενέργειας έχει προχωρήσει σε διαγωνισμό για την εκπόνηση Μελέτης για ετοιμασία Μεθοδολογίας Υπολογισμού της Ανανεώσιμης Ενέργειας από Ηλιακά Θερμικά Συστήματα και τα οφέλη που προκύπτουν από την αντικατάσταση αυτών.
5. Τροποποιήθηκε το «Σχέδιο για Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Δημόσια Σχολικά Κτήρια» έτσι ώστε να διευκολυνθεί η υλοποίηση του έργου του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ) και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ-Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες) για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και θερμομόνωση οροφής σε όλα τα δημόσια σχολικά κτήρια.

Εξοικονόμηση Ενέργειας

Εθνικός Στόχος Ενεργειακής Απόδοσης, βελτιστοποίηση του Υφιστάμενου Εθνικού Σχεδιασμού και Καθορισμός Στρατηγικής για την Εξοικονόμηση Ενέργειας μετά το2020.

Με βάση την Ετήσια Έκθεση για τους στόχους ΑΠΕ και ΕΞΕ μέχρι το 2020 η οποία υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Απρίλιο του 2022, με τα μέτρα ΕΞΕ που υλοποιήθηκαν στη χώρα κατά την περίοδο 2014-2020, επιτυγχάνεται ο υποχρεωτικός στόχος για σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση, που αφορούσε εξοικονόμηση 241.588 Τόνων Ισοδύναμου

Πετρελαίου (ΤΙΠ) την περίοδο 2014-2020. Συγκεκριμένα οι εξοικονομήσεις ενέργειας που επιτευχθήκαν στην τελική χρήση κατά την περίοδο 2014-2020 ανέρχονται σε 325.235 ΤΙΠ με αποτέλεσμα ο στόχος να έχει επιτευχθεί κατά 135%. Επίσης, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία από την EUROSTAT για το έτος 2020, έχουν επιτευχθεί οι εθνικοί ενδεικτικοί στόχοι σε σχέση με την πρωτογενή κατανάλωση ενέργειας και τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020, με ποσοστά επίτευξης 102% και 122% αντίστοιχα.

Τα κυριότερα μέτρα που έχουν συνεισφέρει στην επίτευξη του στόχου είναι οι φόροι κατανάλωσης στα καύσιμα κίνησης πέρα από τα ελάχιστα που ορίζει η σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία, το Σχέδιο Χορηγιών Εξοικονομώ Αναβαθμίζω στις Κατοικίες και τις Επιχειρήσεις, το Σχέδιο Χορηγιών θερμομόνωσης οροφών σε κατοικίες και οι ενημερωτικές εκστρατείες για θέματα ΕΞΕ..

Άλλα μέτρα τα οποία έχουν βοηθήσει στην υπερέκλυση του στόχου είναι τα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια του δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, η αντικατάσταση λαμπτήρων οδικού φωτισμού στους δρόμους που είναι υπό την ευθύνη των Δήμων και των Κοινοτήτων, αντικατάσταση λαμπτήρων οδικού φωτισμού στους αυτοκινητόδρομους και το Σχέδιο Χορηγιών για αντικατάσταση οικιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης.

Στο ΕΣΕΚ τίθενται, μεταξύ άλλων, οι εθνικοί στόχοι για την ενεργειακή απόδοση για το 2030 καθώς επίσης τα μέτρα και τις πολιτικές που θα λάβει το κράτος για να τους επιτύχει. Οι στόχοι που έχουν τεθεί είναι:

- Επίτευξη εθνικού υποχρεωτικού σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση ύψους 243,04ktoe τα έτη 2021-2030, με λήψη μέτρων πέραν των όσων επιβάλλουν οι ευρωπαϊκές νομοθεσίες.
- Ενδεικτική εθνική συνεισφορά στο στόχο της Ε. Ένωσης: «Πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας της χώρας το 2030 μέχρι 2,4 Mtoe και τελική κατανάλωση νέργειας το 2030 μέχρι 2,0 Mtoe (μείωση 17% και 13% αντίστοιχα σε σχέση με την αντίστοιχη πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κύπρο το 2007)».

Ως προς την υλοποίηση του ΕΣΕΚ, δρομολογήθηκαν διαδικασίες για παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την επίτευξη του υποχρεωτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση ύψους 243.044 τόνων ισοδύναμου πετρελαίου για την περίοδο 2021-2030.

Ταυτόχρονα έχει ξεκινήσει η ενημέρωση των φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση των πολιτικών και των μέτρων ως προς τα στοιχεία που πρέπει να συλλέγονται και αποστέλλονται σε ετήσια βάση στην Υπηρεσία Ενέργειας για σκοπούς ελέγχου της προόδου.

Πέραν των πιο πάνω, στις 12 Μαΐου 2021 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας ο περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας τροποποιητικός Νόμος του 2021 (108(I)/2021) και ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης τροποποιητικός Νόμος του 2021 (N109(I)/2021). Οι τροποποιήσεις έγιναν στα πλαίσια νομοθετικής εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση (Οδηγία 2018/2002 για τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ).

Επιπρόσθετα, τον Δεκέμβριο του 2021 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας οι περί της Ενεργειακής Απόδοσης (Υπόχρεα Μέρη) Κανονισμοί του 2021 (ΚΔΠ 488/2021), με τους οποίους θεσμοθετείται το εθνικό Καθεστώς Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης. Μέσω των Κανονισμών ρυθμίζεται η επιβολή σε διανομείς ενέργειας (υπόχρεα μέρη), υποχρέωσης για επίτευξη μέρους του εθνικού υποχρεωτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση για την περίοδο 2021-2030.

Τον Ιούλιο του 2021 ολοκληρώθηκε και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η επικαιροποίηση της περιεκτικής μελέτης αξιολόγησης του εθνικού δυναμικού για αποδοτική θέρμανση και ψύξη, όπως απαιτείται από την Οδηγία 2012/27/ΕΕ. Από τη μελέτη προκύπτει ότι στον οικιστικό και τριτογενή τομέα η τεχνολογία με το μεγαλύτερο οικονομικό δυναμικό εντοπίζεται στις αντλίες θερμότητας συνδεδεμένες με φωτοβολταϊκό σύστημα, ενώ στο βιομηχανικό τομέα οι μονάδες συμπαγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) που τροφοδοτούνται από υγραέριο και πετρέλαιο. Μεταξύ των παραδοτέων της περιεκτικής μελέτης ήταν και η ανάπτυξη διαδικτυακά προσβάσιμου χάρτης θερμότητας ο οποίος μαζί με τη μελέτη, έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας.

Στο πλαίσιο του πακέτου «fit for 55» έχει προταθεί η αναδιατύπωση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση με στόχο την προσαρμογή των Κρατών Μελών στον αυξημένο στόχο για μείωση των καθαρών εκπομπών κατά 55 % έως το 2030. Η αναθεώρηση αποσκοπεί στην περεταίρω βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης έως το 2030. Με την αναθεώρηση αναμένεται να

αυξηθεί ο δεσμευτικός στόχος σε επίπεδο ΕΕ για μείωση της πρωτογενούς και τελικής κατανάλωσης ενέργειας έως το 2030 και η αντίστοιχη εθνική συνεισφορά, να αυξηθεί ο εθνικός υποχρεωτικός στόχος για εξοικονόμηση ενέργειας στην τελική χρήση και επιπρόσθετα να εισαχθούν νέες υποχρεώσεις και νέοι επιμέρους στόχοι για εξοικονόμηση ενέργειας.

Από τον Σεπτέμβριο του 2018 έχει ανακοινωθεί και παραμένει σε ισχύ καθεστώς στήριξης που αφορά την εγκατάσταση μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης με δυναμικότητα μέχρι 5 MW στον τριτογενή και δημόσιο τομέα και βασίζεται στην αρχή του συμψηφισμού λογαριασμών (net-billing). Η συνολική δυναμικότητα εγκατάστασης μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης κάτω από το καθεστώς στήριξης είναι 20 MW.

Έχει επίσης προχωρήσει η υλοποίηση των δύο έργων ΣΥΝΕΡΓΕΙΝ και STRATENERGY που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Ελλάδα- Κύπρος 2014-2020. Μέσω των έργων αυτών πόροι ύψους €3,1 εκατ. θα αξιοποιηθούν κυρίως για έργα ενεργειακής αναβάθμισης σε 11 κτίρια των δήμων, κοινοτήτων, καθώς και άλλων οργανισμών του ευρύτερου δημοσίου τομέα της Κύπρου. Οι διαγωνισμοί για την υλοποίηση των έργων στα κτίρια έχουν προκηρυχθεί το 2021. Οι ενεργειακές αναβαθμίσεις στα κτίρια για τα οποία θα επιτευχθεί συμβασιοποίηση αναμένεται να αρχίσουν εντός του 2022. Επιπλέον, η Υπηρεσία Ενέργειας, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου STRATENERGY, έχει διενεργήσει σε διαγωνισμό και προχωρεί με εκπόνηση μελέτης για τη διαμόρφωση του στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού για την αποδοτική χρήση ενέργειας σε κτίρια του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα στην Κύπρο.

Μέτρα Πληροφόρησης και Κατάρτισης των Καταναλωτών για Εξοικονόμηση Ενέργειας:

Η Υπηρεσία Ενέργειας προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διαφώτιση των πολιτών σε θέματα ενέργειας. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού κατά το 2021 πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

- Λειτουργία λογαριασμού της Υπηρεσίας Ενέργειας σε Facebook και Twitter, με σκοπό την προώθηση μεταξύ άλλων της ΕΞΕ και των ΑΠΕ.
- Προώθηση ενημερωτικού και πληροφοριακού υλικού μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Facebook και Twitter) και την ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας.
- Προώθηση συνεργασίας με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών για αναδιαμόρφωση της εθνικής ενημερωτικής εκστρατείας για την εξοικονόμηση ενέργειας, η οποία θα υλοποιηθεί

το 2022.

Μέτρα για Αδειοδότηση Επαγγελματιών στον Τομέα της Εξοικονόμησης Ενέργειας:

Έχουν θεσπιστεί και εφαρμόζονται νομοθεσίες για αδειοδότηση Ενεργειακών Ελεγκτών για κτίρια, βιομηχανίες και μεταφορές καθώς και για αδειοδότηση Παρόχων Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΠΕΥ). Εντός του 2021 πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα και εξετάσεις από εγκεκριμένους από την Αρμόδια Αρχή (Υπηρεσία Ενέργειας) οργανισμούς για υποψήφιους ενεργειακούς ελεγκτές, ενώ παρέμειναν σε ισχύ κίνητρα για αύξηση του ενδιαφέροντος για διενέργεια πρόσθετων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τις μεταφορές και για αύξηση του αριθμού αδειοδοτημένων ενεργειακών ελεγκτών στις μεταφορές.

Μέχρι το τέλος του 2021 υπήρχαν εγγεγραμμένοι στο μητρώο που διατηρεί η Υπηρεσία Ενέργειας 72 ενεργειακοί ελεγκτές στις κατηγορίες Α (κτίρια) ή/και Β (βιομηχανίες) ή/και Γ (μεταφορές) σε σχέση με τους 65 ενεργειακούς ελεγκτές που ήταν εγγεγραμμένοι το 2020. Στο Μητρώο Παρόχων Ενεργειακών Υπηρεσιών υπήρχαν εγγεγραμμένοι μέχρι το τέλος του 2021, 10 Πάροχοι σε σχέση με 13 που ήταν εγγεγραμμένοι το 2020. Τα σχετικά μητρώα είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας.

Έχουν επικαιροποιηθεί οι κατάλογοι των μη μικρομεσαίων επιχειρήσεων (μη-ΜΜΕ) με στοιχεία του 2018 από τη Στατιστική Υπηρεσία και το Τμήμα Φορολογίας, με σκοπό την παρακολούθηση της υποχρέωσής τους να προβαίνουν σε ενεργειακό έλεγχο. Παράλληλα εντατικοποιήθηκαν οι έλεγχοι της Υπηρεσίας Ενέργειας ως προς τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία. Επιπλέον, στο πλαίσιο υλοποίησης του μνημονίου οικονομικής στήριξης της Κύπρου, προχώρησε, και θα ολοκληρωθεί εντός του 2022, η ετοιμασία μεθοδολογίας για τον ποιοτικό έλεγχο των ενεργειακών ελέγχων που εκπονούνται από αδειούχους ενεργειακούς ελεγκτές και η ηλεκτρονική διαχείριση των μητρώων που διατηρεί η Υπηρεσία Ενέργειας.

Εξοικονόμηση Ενέργειας - Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων

Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού τομέα, με την εφαρμογή πρωτίστως των κατάλληλων μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και την ενσωμάτωση συστημάτων ΑΠΕ, παραμένει ένας βασικός στόχος της Υπηρεσίας. Το 2021 συνεχίστηκε η εφαρμογή μέτρων και κινήτρων για την κατασκευή νέων κτιρίων που θα είναι κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (ΚΣΜΚΕ) και για την αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης του υφιστάμενου κτιριακού

αποθέματος.

Σημαντικότερα Νομοθετικά Μέτρα

Σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης σχεδόν όλα τα νέα κτίρια πρέπει να είναι ΚΣΜΚΕ, ενώ σε περιπτώσεις κτιρίων που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας θα πρέπει να αναβαθμιστούν σε ενεργειακή κατηγορία Α εφόσον πρόκειται για κατοικίες και τουλάχιστον στην κατηγορία Β+ όλα τα υπόλοιπα κτίρια. Επιπλέον, απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης εφαρμόζονται και σε στοιχεία του κελύφους υφιστάμενων κτιρίων όταν αυτά αντικαθίστανται ή τοποθετούνται εκ των υστέρων.

Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) είναι ένας αξιόπιστος τρόπος για την απεικόνιση της ενεργειακής κατάστασης ενός κτιρίου και για την καταγραφή εισηγήσεων αναβάθμισής του. Απαιτείται η έκδοση του σε νέα κτίρια και κτίρια που διατίθενται προς πώληση ή ενοικίαση. Επιπλέον, στις εμπορικές διαφημίσεις κτιρίων που ενοικιάζονται ή πωλούνται θα πρέπει να αναγράφεται η ενεργειακή κατηγορία. Μέχρι το τέλος του 2021 είχαν εκδοθεί ΠΕΑ για 67.198 κτίρια και κτιριακές μονάδες, εκ των οποίων 8.581 εκδοθήκαν μέσα το 2021.

Με στόχο την ανάπτυξη υποδομών ηλεκτροκίνησης στα κτίρια, για όσα κτίρια δεν χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και διαθέτουν περισσότερους από 10 χώρους στάθμευσης και όταν η αίτηση έκδοσης άδειας οικοδομής κατατίθεται μετά τη 10^η Μαρτίου 2021, θα πρέπει να γίνεται η εγκατάσταση τουλάχιστον ενός σταθμού επαναφόρτισης ηλεκτρικού οχήματος, καθώς και της υποδομής καλωδίωσης για τουλάχιστον ένα χώρο στάθμευσης ανά πέντε. Η ίδια υποχρέωση εφαρμόζεται και σε κτίρια που δεν χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και διαθέτουν περισσότερους από 10 χώρους στάθμευσης όταν υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας. Επιπλέον, έως την 1η Ιανουαρίου 2025, όλα τα κτίρια που δεν χρησιμοποιούνται ως κατοικίες κι έχουν περισσότερους από 20 χώρους στάθμευσης θα πρέπει να εγκαταστήσουν τουλάχιστον ένα σταθμό επαναφόρτισης ηλεκτρικού οχήματος

Όσον αφορά στις κατοικίες, όταν η αίτηση έκδοσης άδειας οικοδομής κατατίθεται μετά τη 10^η Μαρτίου 2021 και όταν υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας και εφόσον διαθέτουν περισσότερους από δύο χώρους στάθμευσης, θα πρέπει να γίνεται η υποδομή καλωδίωσης για κάθε χώρο στάθμευσης.

Επιπρόσθετα, συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού ονομαστικής ισχύος μεγαλύτερης των 70kW, συμπεριλαμβανομένου και του εξαερισμού εφόσον συνδυάζεται με τα εν λόγω συστήματα, πρέπει να επιθεωρούνται κάθε πέντε έτη. Μπορούν να εξαιρεθούν από την υποχρέωση επιθεώρησης συστήματα στα οποία έχει εγκατασταθεί σύστημα αυτοματισμού και ελέγχου ή που καλύπτονται από σύμβασή ενεργειακής απόδοσης ή συμφωνηθέν κριτήριο ενεργειακής απόδοσης ή που τη λειτουργία τους έχει αναλάβει φορέας εκμετάλλευσης ή διαχειριστής δικτύου.

Εποπτεία Εφαρμογής του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου (Ν142(Ι)/2006)

Το 2021 εντεταλμένοι επιθεωρητές της Υπηρεσίας Ενέργειας επιθεώρησαν 1.198 κτίρια και κτιριακές μονάδες, για σκοπούς επαλήθευσης των δεδομένων ΠΕΑ και για συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης. Επίσης, έγινε έλεγχος σε 675 εμπορικές διαφημίσεις κτιρίων που πωλούνται ή ενοικιάζονται για συμμόρφωση με την υποχρέωση για ανάρτηση σε αυτές της ενεργειακής κατηγορίας. Από τον έλεγχο αυτό και τις παραβιάσεις που διαπιστώθηκαν επιβλήθηκαν διοικητικά πρόστιμα σε 9 εταιρείες.

Κίνητρα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων

Στον τομέα της ενεργειακής αναβάθμισης των υφιστάμενων κτηρίων, συνεχίστηκε η υλοποίηση ενεργειακών αναβαθμίσεων κτιρίων μέσω του σχεδίου «Εξοικονομώ- Αναβαθμίζω» και μέσω των σχεδίων του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ.

Το 2020 ο Υπουργός Εσωτερικών έκδωσε την Εντολή 1 του 2020 με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο. Σύμφωνα με την Εντολή, στα νέα κτίρια και στα κτίρια που ανακαινίζονται δίδεται δυνατότητα αύξησης του συντελεστή δόμησης κατά 5% σε περίπτωση που είναι ενεργειακής κλάσης Α και η κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας ετησίως δεν ξεπερνά τις 50 kWh/m², απαιτώντας δηλαδή υψηλότερες απαιτήσεις από αυτές που καθορίζονται για ΚΣΜΚΕ. Η Εντολή 1 του 2020 διαμορφώθηκε με εισηγήσεις της Υπηρεσίας Ενέργειας και έρχεται να αντικαταστήσει την Εντολή 1 του 2014 που έθετε πιο χαμηλά κριτήρια ενεργειακής απόδοσης. Το 2021 για 465 περιπτώσεις κτιρίων που αποτάθηκαν στην Υπηρεσία Ενέργειας, δόθηκε βεβαίωση ότι πληρούν τα κριτήρια της Εντολής. Η εν λόγω βεβαίωση είναι προαπαιτούμενο από την

πολεοδομική αρχή για την παραχώρηση του κινήτρου προς τον αιτητή. Εντεταλμένοι επιθεωρητές της Υπηρεσίας Ενέργειας επιθεώρησαν μέσα στο 2021, 753 κτίρια που έλαβαν το κίνητρο.

Ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες και εγκαταστάτες στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων

Μέσα από νομοθετικές ρυθμίσεις έχουν δημιουργηθεί ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες οι οποίοι έχουν ως αποστολή να δίνουν, με αντικειμενικό και ανεξάρτητο τρόπο, συμβουλές για ενεργειακή βελτίωση του κτιρίου. Πιο συγκεκριμένα οι ειδικευμένοι εμπειρογνώμονες έχουν την αρμοδιότητα έκδοσης ΠΕΑ και οι επιθεωρητές συστημάτων θέρμανσης και οι επιθεωρητές συστημάτων κλιματισμού τη διεξαγωγή επιθεώρησης συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού, αντίστοιχα. Στον Πίνακα 4 παρουσιάζονται συνοπτικά όλες οι κατηγορίες ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και ο αριθμός αυτών που είναι εγγεγραμμένοι στα σχετικά μητρώα.

	Αρ. Εγγεγραμμένων
Ειδικευμένοι Εμπειρογνώμονες	200
Επιθεωρητές Συστημάτων Θέρμανσης	72
Επιθεωρητές Συστημάτων Κλιματισμού	79

Πίνακας 4: Αριθμός εγγεγραμμένων ειδικευμένων εμπειρογνομόνων, επιθεωρητών συστημάτων θέρμανσης και επιθεωρητών συστημάτων κλιματισμού

Όσον αφορά στους εγκαταστάτες έχει δημιουργηθεί το Μητρώο Εγκαταστατών Τεχνικών Συστημάτων. Στο μητρώο εγγράφονται φυσικά πρόσωπα ως εγκαταστάτες, αν μεταξύ άλλων, διαθέτουν σχετικά πιστοποιητικά επαγγελματικών προσόντων για καθορισμένες κατηγορίες.

Εγγράφονται επίσης νομικά πρόσωπα ως εγκαταστάτες τεχνικών συστημάτων, με την προϋπόθεση ότι έχουν στο δυναμικό τους τουλάχιστον ένα εγγεγραμμένο εγκαταστάτη ή έχουν συμβληθεί με τουλάχιστον ένα φυσικό πρόσωπο εγκαταστάτη. Στο Μητρώο Εγκαταστατών Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίων είναι καταχωρημένες 37 εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και 3 φυσικά πρόσωπα.

Άλλες Δραστηριότητες / Ενέργειες

Μέσα στο 2021 έχει ολοκληρωθεί η ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμού για την ανάπτυξη λογισμικού που θα προσομοιώνει ανάπτυξη τη νέας μεθοδολογίας υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου, έργο το οποίο είχε ανατεθεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Στόχος είναι το νέο λογισμικό να είναι λειτουργικό, εύχρηστο και φιλικό προς το χρήστη, να αντικατοπτρίζει τις νέες απαιτήσεις της Οδηγίας 2018/844/ΕΕ, να ενσωματώσει τα νέα πρότυπα για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που έχει εκδώσει ο CEN και να καλύψει κενά που έχουν παρατηρηθεί από την εφαρμογή της υφιστάμενης μεθοδολογίας. Επίσης, το νέο λογισμικό, θα πρέπει να καλύψει κενά που έχουν παρατηρηθεί από την εφαρμογή της υφιστάμενης μεθοδολογίας. Σημειώνεται, ότι η νέα μεθοδολογία υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου αναπτύχθηκε βάσει των απαιτήσεων της Οδηγίας 2018/844/ΕΕ και ενσωματώνει τα νέα πρότυπα για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που έχει εκδώσει ο CEN. Μέσα στο 2022 προγραμματίζεται η διενέργεια του διαγωνισμού για τη δημιουργία του εν λόγω λογισμικού που θα προσημειώνει τη νέα μεθοδολογία.

Επιπλέον, το 2021, ξεκίνησε η εκπαίδευση των επιθεωρητών συστημάτων θέρμανσης και επιθεωρητών συστημάτων κλιματισμού, επί της μεθόδου επιθεωρήσεων συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού και του μέρους των απαιτήσεων τεχνικών συστημάτων που αφορούν τη θέρμανση και τον κλιματισμό. Η παρακολούθηση του προγράμματος εκπαίδευσης είναι απαραίτητη για τους επιθεωρητές συστημάτων θέρμανσης και επιθεωρητές συστημάτων κλιματισμού, καθώς το 2020 έχουν εκδοθεί νέος οδηγός επιθεώρησης των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού και νέος οδηγός απαιτήσεων για τεχνικά συστήματα που εγκαθίστανται σε υφιστάμενα κτίρια ή αναβαθμίζονται.

Ενεργειακά Αποδοτικά Προϊόντα

Το Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή σήμανση έχει διπλό σκοπό: Αφενός να εξασφαλίσει ότι μεγαλύτερος αριθμός ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων εισέρχεται στην αγορά (μέσω του οικολογικού σχεδιασμού) και, αφετέρου να ενθαρρύνει και να στηρίζει τους καταναλωτές ώστε να αγοράζουν τα πλέον αποδοτικά προϊόντα βάσει χρήσιμων πληροφοριών (μέσω της ενεργειακής σήμανσης). Η Υπηρεσία Ενέργειας, βάσει ετήσιου προγράμματος, παρακολουθεί και συντονίζει τους ελέγχους για επιτήρηση της αγοράς όσον αφορά στις υποχρεώσεις για ενεργειακή σήμανση των συσκευών και των ελαστικών, και τον οικολογικό σχεδιασμό.

Εποπτεία αγοράς των συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων:

Η Υπηρεσία Ενέργειας, με βάση ετήσιο πρόγραμμα εποπτείας της αγοράς, διεξάγει επιθεωρήσεις παγκύπρια, λαμβάνοντας υπόψη τη γεωγραφική κατανομή των σημείων πώλησης και το ιστορικό των παραβιάσεων, ενώ έμφαση δίδεται στα προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες. Οι επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται σε φυσικά και διαδικτυακά σημεία πώλησης, σε πωλήσεις από απόσταση αλλά και σε έντυπο και ηλεκτρονικό διαφημιστικό υλικό, ακολουθώντας τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ιδίως σε ό,τι αφορά στις βέλτιστες πρακτικές για τη δοκιμή των προϊόντων και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών εποπτείας της αγοράς και της Επιτροπής (σχετικό το άρθρο 8(4) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369).

Για βελτίωση των διαδικασιών, το 2021 ξεκίνησε η αναθεώρηση των τριών οδηγιών επιθεώρησης στο πλαίσιο της επιτήρησης της αγοράς των προϊόντων (οικολογικού σχεδιασμού, ενεργειακής σήμανσης, σήμανση ελαστικών επισώτρων οχημάτων) που περιλαμβάνουν αποτελεσματικές και ολοκληρωμένες διαδικασίες για την επιθεώρηση και τον αντιπροσωπευτικό, δειγματοληπτικό έλεγχο της συμμόρφωσης των προϊόντων. Με σκοπό τη διασφάλιση της σωστής λειτουργίας της αγοράς των προϊόντων που συνδέονται με την ενέργεια, πραγματοποιήθηκαν παγκύπρια το 2021 1236 δειγματοληπτικοί έλεγχοι στα σημεία διάθεσης προϊόντων με ενεργειακή σήμανση και 228 ελεγχοι στα σημεία διάθεσης ελαστικών επισώτρων για την εφαρμογή των νομοθεσιών που αφορούν:

- Τις απαιτήσεις Οικολογικού Σχεδιασμού.
- Την Ενεργειακή Σήμανση και
- Τη Σήμανση των ελαστικών επισώτρων.

Οικολογικός Σχεδιασμός:

Οι έλεγχοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του «περί Καθορισμού Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού Προϊόντων που Συνδέονται με την Ενέργεια Νόμου του 2011 (Ν 17(Ι)/2011)» και των σχετικών Ευρωπαϊκών Κανονισμών που έχουν εκδοθεί δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ. Εξουσιοδοτημένοι Λειτουργοί προέβησαν σε 265 συνολικά ελέγχους προϊόντων.

Ενεργειακή Σήμανση:

Για την εφαρμογή του περί Σήμανσης της Ενεργειακής Απόδοσης, της Κατανάλωσης Ενέργειας και Λοιπών Πόρων από τα συνδεδεμένα με την Ενέργεια Προϊόντα κατά την Χρήση τους Νόμου του 2021 (N44 (I)/2021) και των σχετικών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που έχουν εκδοθεί δυνάμει της Οδηγίας 2017/1369/ΕΕ, εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί προέβησαν σε 1.236 ελέγχους που αφορούν σε περίπου 90.000 προϊόντα.

Σήμανση Ελαστικών Επισώτρων:

Για την εφαρμογή του Περί Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων» Νόμου (N.54(I)/2013) σε σχέση με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων αναφορικά με την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες ουσιώδεις παραμέτρους (Κανονισμός (ΕΚ) Αριθ. 1222/2009) πραγματοποιήθηκαν το 2021, 228 επιθεωρήσεις σε υποστατικά προμηθευτών (εισαγωγέων) ελαστικών, διανομέων (εγκαταστατών και επιδιορθωτών) και προμηθευτών και διανομέων οχημάτων.

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια του 2021:

- ο Αξιολογήθηκε η λειτουργία των δραστηριοτήτων εποπτείας της αγοράς για το έτος 2020 και εντοπίστηκαν δράσεις και μέτρα που θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της εποπτείας. Στο πρόγραμμα ελέγχου της αγοράς έγινε καλύτερη κατανομή του στόχου των επιθεωρήσεων στις επαρχίες και το δείγμα προϊόντων προς επιθεώρηση έγινε πιο αντιπροσωπευτικό.
- ο Για την καλύτερη εφαρμογή του Κανονισμού 2017/1369 έχει θεσπιστεί ο περί Σήμανσης της Ενεργειακής Απόδοσης, της Κατανάλωσης Ενέργειας και Λοιπών Πόρων από τα συνδεδεμένα με την Ενέργεια Προϊόντα κατά την Χρήση τους Νόμος του 2021 (N44 (I)/2021), ο οποίος κατάργησε τους περί της Ένδειξης της Κατανάλωσης Ενέργειας και Λοιπών Πόρων από τα Συνδεδεμένα με την Ενέργεια Προϊόντα Νόμους του 2001 μέχρι 2012.
- ο Για σκοπούς αποτελεσματικής εφαρμογής ορισμένων διατάξεων της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2020/740 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2019 σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων όσο αφορά την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες παραμέτρους, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 και την κατάργηση του κανονισμού

(ΕΚ) αριθ. 1222/2009», έχει ετοιμαστεί και τεθεί σε Δημόσια Διαβούλευση νομοσχέδιο με τίτλο «ο περί της Σήμανσης της Εξοικονόμησης Καυσίμου και άλλων Παραμέτρων των Ελαστικών Επισώτρων Νόμος του 2021». Το νομοσχέδιο βρίσκεται στην Νομική Υπηρεσία για Νομοτεχνικό Έλεγχο και αναμένεται να καταθέτει στην Βουλή των Αντιπροσώπων εντός του 2022.

- Έγινε εκπαίδευση των εξουσιοδοτημένων λειτουργών στις διαδικασίες των επιθεωρήσεων για τις νέες σημάνσεις ενεργειακής απόδοσης προϊόντων και ελαστικών επισώτρων.
- Συνεχίστηκε η ενημέρωση των προμηθευτών και διανομέων για την εφαρμογή νέας ενεργειακής σήμανσης ομάδας προϊόντων από την 1η Μαρτίου 2021 και των υποχρεώσεων τους σχετικά με την αντικατάσταση των υφιστάμενων ενεργειακών σημάνσεων.
- Έγινε ενημέρωση των προμηθευτών και διανομέων ελαστικών επισώτρων για τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/740 και τις μεταβατικές διατάξεις.
- Η Υπηρεσία Ενέργειας συμμετέχει στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα EEPLIANT3 Concerted Action (Energy Efficient Compliant Product 2018) που αποτελεί τη συντονισμένη δράση για την επίβλεψη της αγοράς κάτω από το πρόγραμμα Horizon 2020 με στόχους την καθαρή, ασφαλή και αποδοτική χρήση της ενέργειας. Η κοινοπραξία του έργου αποτελείται από τις 24 αρχές εποπτείας της αγοράς των χωρών μελών και 5 άλλους ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Σκοπός της συντονισμένης αυτής δράσης (concerted action) είναι να διαφανούν τα οικονομικά και περιβαλλοντολογικά οφέλη του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 όσον αφορά το πλαίσιο ενεργειακής σήμανσης και της οδηγίας οικολογικού σχεδιασμού 2009/125 με τον έλεγχο και την αύξηση του βαθμού της συμμόρφωσης των προϊόντων. Η Κύπρος συμμετέχει στο πακέτο εργασίας που αφορά θερμαντήρες νερού και δεξαμενές αποθήκευσης ζεστού νερού.

Εσωτερική Αγορά Ενέργειας - Αγορά Ηλεκτρισμού

Κύρια επιδίωξη είναι ο σχεδιασμός και η προώθηση της ενεργειακής πολιτικής που αφορά τη λειτουργία μιας ανταγωνιστικής, διαφανούς και αμερόληπτης αγοράς ηλεκτρισμού στην Κύπρο, στην οποία θα συμμετέχουν απευθείας παραγωγοί με συμβατικά καύσιμα ή/και ΑΠΕ,

εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, προμηθευτές, απευθείας ή μέσω εκπροσώπησης μικρότερες μονάδες παραγωγής και συστήματα αποθήκευσης, καθώς και ενεργοί πελάτες, και η οποία θα διασφαλίζει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της χώρας και την ενίσχυση της θέσης των καταναλωτών.

Στις 7 Οκτωβρίου 2021 τέθηκε σε ισχύ το νομοθετικό πακέτο που αποτελείται από τον «περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2021», τον «περί Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμο του 2023» και τον «περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικό) Νόμο του 2021», μέσω των οποίων επιτυγχάνονται τα ακόλουθα:

Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο:

- Η εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση).
- Η μερική εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση).
- Η μερική εναρμόνιση με την Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ.
- Η αποτελεσματική εφαρμογή της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στην χονδρική αγορά ενέργειας».
- Η αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009.
- Η αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/943 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση).

- ο Η αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2019, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Ανεξαρτησία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου:

- ο Το υφιστάμενο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που είναι γνωστό ως ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) ανεξαρτητοποιείται πλήρως από την καθετοποιημένη Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), στη βάση της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. ΕΜ 85.257, ημερομηνίας 4/7/2018, για τροποποίηση της νομοθεσίας με σκοπό ο ΔΣΜΚ να καταστεί ανεξάρτητος από την καθετοποιημένη ΑΗΚ σύμφωνα με τις πρόνοιες του «Εγγράφου Αρχών για την Ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ από την καθετοποιημένη ΑΗΚ».

Σύσταση και Λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου:

- ο Συστήνεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου» (ΡΑΕΚ), το οποίο διατηρεί τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις που υπέχουν η ΡΑΕΚ και το Γραφείο της ΡΑΕΚ που ιδρύθηκαν σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 μέχρι 2018. Επιπρόσθετα, η ΡΑΕΚ ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στην χονδρική αγορά ενέργειας, καθώς και ως η αρμόδια αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

Ενίσχυση της θέσης και των δικαιωμάτων των καταναλωτών:

- ο Ενημέρωση των οικιακών πελατών σχετικά με εναλλακτικά μέτρα έναντι της αποσύνδεσης και μη καταβολή πρόσθετης χρέωσης σε περίπτωση που αντιμετωπίζουν τέτοιο ενδεχόμενο.
- ο Από την 1/1/2026 η αλλαγή προμηθευτή πρέπει να πραγματοποιείται εντός 24 ωρών. Η αλλαγή προμηθευτή γίνεται χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση.
- ο Δικαίωμα συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρισμού (ενεργοί πελάτες), την κατοχή έξυπνου μετρητή, την πώληση υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας ανεξάρτητα από τη σύμβαση

προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν συνάψει, την εγκαθίδρυση και λειτουργία ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, το δικαίωμα να επιλέγουν δυναμική τιμολόγηση.

- Πρόσβαση σε εργαλεία σύγκρισης προσφορών.
- Υποχρέωση για τις πληροφορίες και τον τρόπο που αυτές αναγράφονται ή σηματοδοτούνται στο τιμολόγιο, για διατύπωση όρων και προϋποθέσεων σε σαφή και κατανοητή γλώσσα.
- Προστασία των προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών μέσω σύστασης ειδικού μηχανισμού.
- Δικαίωμα συμμετοχής σε μηχανισμό εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.
- Υποχρέωση για παροχή καλού επιπέδου υπηρεσιών και χειρισμού παραπόνων εκ μέρους των προμηθευτών, οι οποίοι χειρίζονται τις καταγγελίες με απλό, δίκαιο και έγκαιρο τρόπο.
- Αναθεώρηση των προνοιών που αφορούν την υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας, δηλαδή του δικαιώματος των οικιακών πελατών (και κατόπιν Υπουργικού Διατάγματος των μικρών επιχειρήσεων) να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια σε συγκεκριμένη ποιότητα στην επικράτεια της Δημοκρατίας.
- Ρυθμίζεται ο τρόπος καθορισμού του προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου.
- Ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στον καθορισμό και τη μέτρηση της ενεργειακής φτώχειας, τον ορισμό των ευάλωτων πελατών, των κατηγοριών και μέτρων που λαμβάνονται για την προστασία τους.

Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού:

Ο ΔΣΜΚ, που είναι ορισμένος και ως Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, προχωρά με την εγκατάσταση και παραμετροποίηση του Συστήματος Διαχείρισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Market Management System – MMS), με ανάδοχο την εταιρεία Grid SolutionsSAS. Εντός του 2021 συμπλήρωσε τα στάδια σχεδιασμού, ανάπτυξης και ελέγχου επιμέρους εφαρμογών λογισμικού, τους εργοστασιακούς ελέγχους αποδοχής και μέρος της ενσωμάτωσης συστημάτων. Το MMS αναμένεται να μπει σε εμπορική λειτουργία περί τα τέλη του 2022. Η παραγωγή ηλεκτρισμού στο πλαίσιο της μεταβατικής ρύθμισης για το έτος 2021, ανήλθε στο 3,5% της συνολικής παραγωγής ηλεκτρισμού, ενώ αδειοδοτήθηκαν από τη ΡΑΕΚ ακόμα τρεις προμηθευτές, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό αδειοδοτημένων προμηθευτών στους 20.

Προστασία ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας:

Με βάση τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 μέχρι 2018,

συνεχίστηκαν εντός του 2021 τα μέτρα προστασίας των ευάλωτων πελατών ηλεκτρικής ενέργειας όπως αυτά καθορίζονται σε σχετική Απόφαση (Κ.Δ.Π. 286/2016) και το σχετικό Διάταγμα (Κ.Δ.Π.289/2015) του Υπουργού ΕΕΒ και περιλαμβάνουν:

- Το δικαίωμα υποβολής αίτησης για ένταξη στην ειδική οικιακή διατίμηση με Κώδικα 08 της ΑΗΚ.
- Το δικαίωμα υποβολής αίτησης για ένταξη στο μέτρο της μη-αποκοπής ή επανασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας σε κρίσιμες περιόδους σε όσους από τους ευάλωτους πελάτες αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας.
- Την παροχή οικονομικών κινήτρων για την εγκατάσταση οικιακού φωτοβολταϊκού συστήματος με τη μέθοδο «net-metering».
- Την παροχή οικονομικών κινήτρων για ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών τους μέσω του Σχεδίου «Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω στις Κατοικίες».

Αγορά Φυσικού Αερίου

Με σκοπό τη δημιουργία αγοράς φυσικού αερίου (ΦΑ) στην Κύπρο προωθούνται έργα ανάπτυξης των απαραίτητων υποδομών εισαγωγής Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) και της προμήθειας φυσικού αερίου στην εγχώρια αγορά. Η ανάπτυξη της αγοράς ΦΑ προβλέπεται σε πρώτο στάδιο να περιοριστεί για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής και στη συνέχεια να επεκταθεί και σε άλλους τομείς, στοχεύοντας μεταξύ άλλων, στην άρση της ενεργειακής απομόνωσης της Κύπρου.

Υποδομές για έλευση φυσικού αερίου: Στη βάση των σχετικών Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και μέσω της Συντονιστικής Επιτροπή Διαχείρισης Έργου και της Υπεύθυνης Έργου εκ μέρους της Δημοκρατίας (Project Manager), η Υπηρεσία Ενέργειας συντονίζει και υποστηρίζει τις διαδικασίες με την Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου Λτδ (ΕΤΥΦΑ) η οποία έχει την ευθύνη για την υλοποίηση των υποδομών για έλευση υγροποιημένου φυσικού αερίου στην Κύπρο (έργο «Cyprus LNG Import Terminal»).

Στις 28 Σεπτεμβρίου 2020 οριστικοποιήθηκε το αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασιών του έργου και ξεκίνησαν επίσημα οι εργασίες για την υλοποίηση του. Το έργο αποτελείται από:

1. Πλωτή μονάδα εισαγωγής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης του ΥΦΑ (FSRU).
2. Προβλήτα (jetty) πάνω στην οποία θα είναι μόνιμα προσδεδεμένη η πλωτή μονάδα, καθώς και οι εγκαταστάσεις πρόσδεσης.
3. Αγωγό επί της προβλήτας και βραχίονες φόρτωσης.
4. Χερσαίο αγωγό μέχρι το σύνορο του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Βασιλικού.
5. Σύστημα αποθήκευσης φυσικού αερίου (ΦΑ) για αύξηση της αδράνειας για ασφάλεια εφοδιασμού (buffer).
6. Επίγειες εγκαταστάσεις ΦΑ (ρυθμιστικός και μετρητικός σταθμός ΦΑ) παρά του σημείου παράδοσης του ΦΑ.

Εντός του έτους 2021 οι εργασίες αφορούσαν την ολοκλήρωση ενός μεγάλου αριθμού μελετών σχετικά με τον σχεδιασμό του έργου, ως επίσης και εργασίες που αφορούν την αδειοδότηση από τις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της πολεοδομικής άδειας για τις προκαταρκτικές εργασίες.

Νομοθετικές Ρυθμίσεις:

Σε σχέση με την αγορά φυσικού αερίου, προωθήθηκαν τα ακόλουθα νομοθετήματα:

(α) Η ΡΑΕΚ υπέβαλε εντός του 2019 εισηγήσεις για πλήρη αναθεώρηση των περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων του 2004 μέχρι 2018 με σκοπό την βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Οι εισηγήσεις της ΡΑΕΚ εξετάστηκαν από το Υπουργείο ΕΕΒ εντός του 2019 και υποβλήθηκαν σχόλια. Εντός του 2020 πραγματοποιήθηκαν τεχνοκρατικές συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων του Υπουργείου και της ΡΑΕΚ για την κατά άρθρο εξέταση των εισηγήσεων της ΡΑΕΚ και των σχολίων του Υπουργείου ΕΕΒ και οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2022, με σκοπό την περαιτέρω προώθηση του Νομοσχεδίου.

(β) Εντός του 2020 ετοιμάστηκαν, τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση και αποστάλθηκαν στην Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο, προσχέδιο Κανονισμών για την λειτουργία της Αγοράς Φυσικού Αερίου για το διάστημα ισχύος της αναδυόμενης αγοράς, καθώς και προσχέδιο νομοσχεδίου για μετατροπή της ΔΕΦΑ σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Εντός του 2021 υπήρξε επικοινωνία με την Νομική Υπηρεσία και τους εμπλεκόμενους φορείς για προώθηση των εν λόγω προσχεδίων νομοθετημάτων.

Πετρελαιοειδή

Στο πλαίσιο της διασφάλισης της ποιότητας των πετρελαιοειδών και καυσίμων που διατίθενται στην κυπριακή αγορά και καταναλώνονται στην επικράτεια της Δημοκρατίας, συνεχίστηκε η εφαρμογή του συστήματος ελέγχου της ποιότητας των πετρελαιοειδών και καυσίμων από πρατήρια πετρελαιοειδών, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και αποθήκες καυσίμων πλοίων και προωθήθηκε το νομοσχέδιο με τίτλο «ο περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμος του 2021». Επιπλέον συνεχίστηκε και κατά το υπό ανασκόπηση έτος ο συντονισμός των ενεργειών για τη μετακίνηση των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών, υγραερίου και ασφάλτου από το παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας στην Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού (ΕΒΠΒ). Παράλληλα συντονίζονται οι εργασίες υλοποίησης νέων υποδομών κοινής ωφέλειας στο υπό ανάπτυξη Ενεργειακό Κέντρο Βασιλικού με σκοπό την ομαλή μετάβαση και λειτουργία των εταιρειών στα νέα τερματικά που ανεγέρθηκαν.

Μετακίνηση εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών και υγραερίου:

Σε συνέχεια της υπογραφής το 2018, του Μνημονίου Συνεργασίας και Συναντίληψης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και των εταιρειών πετρελαιοειδών και υγραερίου για τη μετακίνηση των εγκαταστάσεων τους από το παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας, αναπόσπαστο μέρος του οποίου είναι ο Οδικός Χάρτης στον οποίο καταγράφονται αναλυτικά οι ενέργειες που θα πρέπει να κάνει τόσο το κράτος όσο και οι εταιρείες με σκοπό την υλοποίηση της μετακίνησης, η Υπηρεσία Ενέργειας συνέχισε

τον συντονισμό των ενεργειών για τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων.

Στο πλαίσιο των προνοιών του Μνημονίου, η Υπηρεσία συντόνισε την υλοποίηση των απαιτούμενων συσκέψεων της Καθοδηγητικής και της Υπουργικής Επιτροπής κατά τις οποίες συζητήθηκαν και επιλύθηκαν προβλήματα, καθυστερήσεις και εκκρεμότητες που δυσχέραναν τη μετακίνηση, και σε τριμηνιαία βάση ετοίμαζε εκθέσεις προόδου τις οποίες η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας υπέβαλε προς το Υπουργικό Συμβούλιο για ενημέρωση. Ως αποτελέσματος πιο πάνω ενεργειών και παρά τις δυσκολίες που προέκυψαν λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας, προχώρησαν τα ακόλουθα:

- Εντός του 2021 λειτούργησαν σε μόνιμη βάση στο Βασιλικό όλες οι δραστηριότητες των υγρών καυσίμων.
- Οι δύο εταιρείες ασφάλτου που χρησιμοποιούσαν τις εγκαταστάσεις ασφάλτου της Κυπριακής Εταιρείας Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών Λτδ (ΚΕΤΑΠ) στη Λάρνακα, επίσης μετακινήθηκαν σε άλλο τερματικό προσωρινά, μέχρι την ολοκλήρωση των τερματικών ασφάλτου που ανεγείρουν στο Βασιλικό. Η μία εξ αυτών έχει προχωρήσει με τις κατασκευαστικές εργασίες και αναμένεται να λειτουργήσει στο Βασιλικό το Μάρτιο του 2022.
- Η ΚΕΤΑΠ ξεκίνησε τις εργασίες κατεδάφισης των δεξαμενών ασφάλτου και οι εταιρείες πετρελαιοειδών προχώρησαν στην αποξήλωση των εγκαταστάσεων τους στη Λάρνακα.
- Η Κοινοπραξία υγραερίου, η οποία αποτελείται πλέον από τις τέσσερις εταιρείες υγραερίου που δραστηριοποιούνται σήμερα στη Λάρνακα, προχώρησε σε συμφωνία, έλαβε τις σχετικές εγκρίσεις από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ) και έχει προχωρήσει με τις κατασκευαστικές εργασίες για ανέγερση νέου τερματικού στην Ενεργειακή Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού. Η ολοκλήρωση των εργασιών και η μετακίνηση των δραστηριοτήτων αναμένεται περί τον Απρίλιο του 2022.
- Ο Κυπριακός Οργανισμός Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ) προχώρησε με τις απαιτούμενες διαδικασίες για προκήρυξη διαγωνισμών για ανέγερση του ιδιόκτητου τερματικού αποθήκευσης πετρελαιοειδών στην Ενεργειακή Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού για αποθήκευση των εθνικών αποθεμάτων, για το οποίο το 2018 εξασφάλισε χρηματοδότηση ύψους €35 εκατ. από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.
- Ο ΚΟΔΑΠ προχώρησε με τον τελικό σχεδιασμό των αγωγών πυρόσβεσης της περιοχής Βασιλικού και την αδειοδότηση του έργου, το οποίο αποφασίστηκε όπως χρηματοδοτηθεί από το ΥΕΕΒ και να υλοποιηθεί από τον ΚΟΔΑΠ.

- ο Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για την κατασκευή της Α΄ φάσης του οδικού δικτύου και της ανέγερσης του πυροσβεστικού σταθμού, ο οποίος αρχές του 2022 θα παραδοθεί στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.
- ο Προχώρησε ο σχεδιασμός των υποδομών που πρέπει να γίνουν στην Ενεργειακή Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού στο πλαίσιο της φυσικής ασφάλειας και προστασίας των εγκαταστάσεων που βρίσκονται ή/και προγραμματίζεται να εγκατασταθούν στην περιοχή, καθόσον χαρακτηρίζονται ως υποδομές ζωτικής σημασίας για τη Δημοκρατία.
- ο Προχώρησε η υλοποίηση της σύμβασης με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για λήψη τεχνικής βοήθειας για τη σύσταση και τους όρους εντολής της Διαχειριστικού Οργάνου για την επιτήρηση της ευρύτερης περιοχής του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού. Συγκεκριμένα ολοκληρώθηκε η 1^η φάση της διαδικασίας και εντός του 2022 θα ξεκινήσουν οι λεπτομερείς μελέτες.

Έλεγχος Ποιότητας Πετρελαιοειδών και Καυσίμων:

Για τη διασφάλιση της ποιότητας των πετρελαιοειδών και καυσίμων που διατίθενται και καταναλώνονται στην επικράτεια της Δημοκρατίας, εφαρμόζεται σύστημα ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας για τα καύσιμα οδικών μεταφορών, βιομηχανίας, θέρμανσης, καθώς και των καυσίμων πλοίων. Στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμων του 2003 μέχρι 2018, λαμβάνονται δείγματα πετρελαιοειδών από πρατήρια λιανικής πώλησης καυσίμων, βιομηχανίες, εγκαταστάσεις καύσης, οχήματα, πλοία, τερματικά αποθήκευσης πετρελαιοειδών κ.α. για διενέργεια εργαστηριακού ελέγχου αναφορικά με την ποιότητα τους. Για τον σκοπό αυτό, η Υπηρεσία Ενέργειας διαθέτει Κινητή Εργαστηριακή Μονάδα (ΚΕΜ), με κατάλληλο εξοπλισμό και εκπαιδευμένο προσωπικό, ώστε να διενεργεί εργαστηριακές αναλύσεις επί περιοδεία και σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, για σκοπούς ελέγχου της ποιότητας των πετρελαιοειδών, υπάρχει στενή συνεργασία με το Χημείο πετρελαιοειδών της ΚΕΤΑΠ, όπου επίσης διενεργούνται εργαστηριακοί έλεγχοι.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2021, διενεργήθηκαν συνολικά έλεγχοι σε 939 δείγματα καυσίμων ως ακολούθως:

(α) Σε 244 από τα 318 πρατήρια λιανικής πώλησης πετρελαιοειδών όλων των εταιρειών, πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε 875 δείγματα (βλ. πιο κάτω πίνακα).

	Καύσιμο	Αριθμός Δειγμάτων που ελέγχθηκαν
1	Βενζίνη 95 οκτανίων	267
2	Βενζίνη 98 οκτανίων	214
3	Βενζίνη 100 οκτανίων	5
4	Πετρέλαιο κίνησης	287
5	Πετρέλαιο θέρμανσης	47
6	Αγροτικό πετρέλαιο	16
7	Φωτιστικό πετρέλαιο	39

Πίνακας 5: Έλεγχοι σε πρατήρια λιανικής πώλησης πετρελαιοειδών

Οι έλεγχοι αφορούσαν συστηματικούς ελέγχους των προδιαγραφών των πετρελαιοειδών που πωλούνται από πρατήρια πετρελαιοειδών, καθώς και ελέγχους που διεξήχθησαν κατόπιν παραπόνων καταναλωτών.

(β) Έλεγχοι σε 19 δείγματα που λήφθηκαν από βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

	Καύσιμο	Αριθμός Δειγμάτων που ελέγχθηκαν
1	Βαρύ και ελαφρύ μαζούτ	8
2	Πετρέλαιο κίνησης	3
3	Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης	8

Πίνακας 6: Έλεγχοι σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις

(γ) Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε 6 φιάλες υγραερίου που λήφθηκαν από τερματικά εισαγωγής, αποθήκευσης και διαχείρισης υγραερίου στα πλαίσια παραπόνων.

(δ) Στο πλαίσιο εφαρμογής της «Εκτελεστικής Απόφασης της (ΕΕ) 2015/253 της Επιτροπής της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2015 για τον καθορισμό των κανόνων σχετικά με τη δειγματοληψία και την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο της Οδηγίας 1999/32/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την περιεκτικότητα ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο»,

πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες καυσίμων από πλοία κάθε σημαίας που προσέγγισαν και ήταν ελλιμενισμένα σε λιμάνια της Δημοκρατίας, καθώς και από τους τοπικούς προμηθευτές καυσίμων πλοίων που δραστηριοποιούνται στη Δημοκρατία (βλ. πίνακα πιο κάτω).

	Καύσιμο	Αριθμός Δειγμάτων που ελέγχθηκαν
1	Καύσιμα πλοίων από πλοία που βρίσκονταν ελλιμενισμένα σε λιμάνια της Δημοκρατίας	37
2	Καύσιμα από τοπικούς προμηθευτές καυσίμων πλοίων	2

Πίνακας 7: Έλεγχοι σε πλοία και τοπικούς προμηθευτές

Από αυτά διαπιστώθηκε ότι ένα πλοίο, ενώ ήταν ελλιμενισμένο σε λιμάνι της Δημοκρατίας χρησιμοποιούσε καύσιμο με υψηλότερη περιεκτικότητα σε θείο, από αυτήν που ορίζει η νομοθεσία. Ως εκ τούτου, επιβλήθηκε από τον Αρχιεπιθεωρητή διοικητικό πρόστιμο €300. Σε ότι αφορά στους τοπικούς προμηθευτές καυσίμων πλοίων, οι έλεγχοι έδειξαν ότι αυτοί συμμορφώνονται πλήρως με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

(ε) Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Υπηρεσία Ενέργειας διερεύνησε παράπονα καταναλωτών για την ποιότητα των καυσίμων. Ο συνολικός αριθμός παραπόνων που δέχθηκε η Υπηρεσία κατά το 2021 ήταν 7 και όλα έτυχαν διερεύνησης.

Σημειώνεται ότι, ο έλεγχος της ποιότητας των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ στην κυπριακή αγορά γίνεται με βάση το ευρωπαϊκό πρότυπο ISO EN 14274 Fuel Quality Monitoring System. Κάθε χρόνο ετοιμάζεται σχετική έκθεση που υποβάλλεται στην ΕΕ. Επίσης, ετήσιες εκθέσεις ετοιμάζονται και υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την περιεκτικότητα σε θείο των καυσίμων πλοίων, του πετρελαίου εσωτερικής καύσης και του μαζούτ. Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων κατά το 2021, διαπιστώνεται ότι η ποιότητα των πετρελαιοειδών που διατέθηκε στην αγορά της Κύπρου ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που καθορίζει η νομοθεσία, καθόσον μόνον σε 5 περιπτώσεις διαπιστώθηκε παράβαση της νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, δύο περιπτώσεις αφορούσαν βενζίνη 95 οκτανίων, δύο αφορούσαν βενζίνη 98 οκτανίων και μία περίπτωση

αφορούσε φιάλη υγραερίου. Σε όλες τις περιπτώσεις απαγορεύθηκε άμεσα η διάθεση του εκτός προδιαγραφών καυσίμου και εφαρμόστηκαν οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία διαδικασίες.

Νομοθετικές Ρυθμίσεις:

Το 2021 ετοιμάστηκε προσχέδιο νομοσχεδίου με τίτλο «ο περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμος του 2021», το οποίο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 29/1/2021 μέχρι τις 26/2/2021 και ακολούθως υποβλήθηκε στην Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Το νομοσχέδιο αποσκοπεί: (α) Στην εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις πρόνοιες της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίες αφορούν τους στόχους των μεταφορών και τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας. (β) Στον εκσυγχρονισμό και αντικατάσταση των εν ισχύει περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμων του 2003 μέχρι το 2018.

Διατήρηση Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών:

Η Κυπριακή Δημοκρατία, στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Διατήρησης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών Νόμων του 2003 έως 2020, έχει υποχρέωση από την 01.01.2015 να διατηρεί αποθέματα πετρελαιοειδών που αντιστοιχούν σε 90 ημέρες μέσων ημερήσιων καθαρών εισαγωγών, τα οποία για το 2021 αντιστοιχούσαν σε 508.770 μετρικούς τόνους πετρελαιοειδών (βενζίνη, ντίζελ, πετρέλαιο εσωτερικής καύσης, κηροζίνη αεροπλάνων, φωτιστικό πετρέλαιο, μαζούτ). Η υποχρέωση αυτή, που ανατέθηκε με τους πιο πάνω νόμους στον ΚΟΔΑΠ, εκπληρώθηκε με τη διατήρηση σημαντικού μέρους των ιδιόκτητων αποθεμάτων του ΚΟΔΑΠ στην Κύπρο, σε ενοικιαζόμενους αποθηκευτικούς χώρους, μέχρι την ανέγερση από τον ΚΟΔΑΠ ιδιόκτητου τερματικού. Τα υπόλοιπα αποθέματα διατηρούνταν υπό μορφή ενοικιαζόμενων αποθεμάτων (ticketing) κυρίως στην Ελλάδα και το Βέλγιο.

Παρακολούθηση των Τιμών Πετρελαιοειδών:

Η Υπηρεσία Ενέργειας, στο πλαίσιο εφαρμογής του περί Κόστους Εφοδιασμού του Αργού Πετρελαίου και των Τιμών Πετρελαιοειδών Νόμου του 2002 και σχετικών Διαταγμάτων, συλλέγει από πρατήρια και εταιρείες πετρελαιοειδών τις τιμές διάθεσης στην κατανάλωση των πετρελαιοειδών που ισχύουν κάθε Δευτέρα για να υπολογιστούν οι εβδομαδιαίοι μέσοι όροι των τιμών των πετρελαιοειδών που διατίθενται για κατανάλωση στη Δημοκρατία. Οι εβδομαδιαίες μέσες τιμές διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να

συμπεριληφθούν και δημοσιευθούν στο εβδομαδιαίο Πετρελαϊκό Δελτίο (Oil Bulletin). Με βάση τις εβδομαδιαίες μέσες τιμές, υπολογίζονται οι μηνιαίες μέσες τιμές λιανικής πώλησης των πετρελαιοειδών, οι οποίες αποτελούν τη βάση για εφαρμογή της Συμφωνίας Πλαίσιο για την Προμήθεια Καυσίμων στον Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.

Στόχοι Μεταφορών - Βιοκαύσιμα:

Στόχοι Μεταφορών

Προκειμένου η κατανάλωση βιοκαυσίμων να συμβάλει στην επίτευξη των υποχρεωτικών στόχων των μεταφορών, το υποχρεωτικό ποσοστό ανάμιξης των συμβατικών καυσίμων των μεταφορών με βιοκαύσιμα το 2021 παρέμεινε στο 7,3% με βάση το ενεργειακό περιεχόμενο. Τα βιοκαύσιμα συμβάλλουν στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων στις μεταφορές:

1. Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κύκλου ζωής ανά μονάδα ενέργειας από το καύσιμο και την παρεχόμενη ενέργεια κατά 6% ετησίως, σε σύγκριση με το βασικό πρότυπο καυσίμου, υποχρέωση η οποία συνεχίζει και μετά το 2020.
2. Το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλες τις μορφές μεταφορών να αντιπροσωπεύει το 2030 ποσοστό τουλάχιστον 14% της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές στη Δημοκρατία.

Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω στόχοι είναι υπό αναθεώρηση στο πλαίσιο της πρότασης οδηγίας για αναθεώρηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση των ΑΠΕ.

Με βάση τα στοιχεία των δελτίων πωλήσεων που αποστέλλουν οι προμηθευτές καυσίμων στην Υπηρεσία Ενέργειας, κατά το 2021 διατέθηκαν στην αγορά 26.400 toe βιοκαυσίμων και επιτεύχθηκε συνολικός ετήσιος στόχος 7,31%. Επίσης, οι προμηθευτές προέβησαν σε αγορά δικαιωμάτων μείωσης των εκπομπών κατά το πρώτο στάδιο (Upstream Emission Reduction) και πέτυχαν τον στόχο για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 6% σε σύγκριση με το βασικό πρότυπο καυσίμου.

Σύγκριση τιμών καυσίμων (FPC): Η υποχρέωση για αναγραφή σχετικών συγκριτικών τιμών των καυσίμων σε μία κοινή μονάδα για όλη την Ένωση, προκύπτει από το άρθρο 7.3 της Οδηγίας 2014/94/ΕΕ για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων. Σκοπός της εν λόγω υποχρέωσης είναι η ενημέρωση των καταναλωτών και η διαφάνεια στις τιμές των καυσίμων, με τρόπο ομοιόμορφο σε ολόκληρη την Ένωση και η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών που θα οδηγήσει στη μετάβαση προς τις οδικές μεταφορές χαμηλών και

μηδενικών ρύπων. Η πληροφόρηση γίνεται σε κοινή μονάδα σε ολόκληρη την Ένωση, η οποία καθορίστηκε με τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2018/732, σε €/100km και επιτρέπει τη σύγκριση του κόστους χρήσης των εναλλακτικών και συμβατικών καυσίμων.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού, η Υπηρεσία Ενέργειας ετοιμάζει και αποστέλλει ανά τρίμηνο στις εταιρείες πετρελαιοειδών, ηλεκτρονικό αρχείο με την απεικόνιση των συγκριτικών τιμών. Το εν λόγω αρχείο αναρτάται σε αριθμό πρατηρίων ανά το παγκύπριο για πληροφόρηση του κοινού σχετικά με το κόστος χρήσης των εναλλακτικών και συμβατικών καυσίμων.

Ενεργειακό Ισοζύγιο της Κύπρου

Τα βασικά στατιστικά ενεργειακά στοιχεία, δείχνουν μικρή μείωση της κατανάλωσης ενέργειας το 2020 σε σχέση με το 2019. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ενεργειακού Ισοζυγίου για το 2020⁵, η πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας ανήλθε στα 2.217.400 toe και η τελική κατανάλωση ενέργειας στα 1.599.729 toe. Η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ήταν στα 276.032 toe, η συνεισφορά της οποίας στην τελική κατανάλωση ενέργειας μετά την κανονικοποίηση ήταν περίπου 17%. Στον Πίνακα 8 φαίνονται τα σημαντικά ενεργειακά στοιχεία της Κύπρου για τα έτη 2018, 2019 και 2020 (βλ. πίνακα πιο κάτω).

	2018	2019	2020
Πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας (toe)	2.563.674	2.565.364	2.217.400
Τελική κατανάλωση ενέργειας (toe)	1.887.182	1.909.265	1.599.729
Πετρελαιοειδή	1.205.709	1.221.637	908.702
Ηλεκτρισμός	398.406	404.524	373.989
Στερεά Καύσιμα	69.434	58.841	60.588
Ενέργεια από ΑΠΕ	231.233	239.237	276.032
Ποσοστό ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας (%)	12,25	12,53	17,25

Πίνακας 8: Ενεργειακά στοιχεία για τα έτη 2018, 2019 και 2020.

Προώθηση υδρογόνου

Στο πλαίσιο της Διακυβέρνησης για την Ενέργεια και το Κλίμα, συστάθηκε υπό την προεδρία της Υπ. Ενέργειας, Τεχνική Επιτροπή για το Υδρογόνο στην οποία συμμετέχουν όλες οι εμπλεκόμενες αρμόδιες αρχές και ενδιαφερόμενοι φορείς, ώστε να εξεταστούν όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τις υποδομές Υδρογόνου και να μελετηθούν και αξιολογηθούν μεταξύ άλλων, η δυνατότητα εγχώριας παραγωγής υδρογόνου, οι διάφορες διαθέσιμες τεχνολογίες και χρήσεις του σε τομείς όπως οι μεταφορές, η αποθήκευση ενέργειας και σε άλλους τομείς, ως επίσης και το σχετικό νομοθετικό/ρυθμιστικό πλαίσιο. Παράλληλα, εξασφαλίστηκε τεχνική βοήθεια κάτω από το RePowerEU με σκοπό την ετοιμασία Εθνικής Στρατηγικής για το Υδρογόνο.

Εργαστήριο Εφαρμογών Ενέργειας

Το Εργαστήριο Εφαρμογών Ενέργειας, δραστηριοποιείται στο χώρο των ηλιακών θερμικών τεχνολογιών, και συγκεκριμένα στις δοκιμές σε ηλιακούς συλλέκτες και τα ηλιακά συστήματα παραγωγής ζεστού νερού. Το Εργαστήριο σκοπό έχει να βοηθήσει την κυπριακή βιομηχανία ηλιακών συστημάτων να βελτιώσει τα προϊόντα που παράγει και μέσω της πιστοποίησης των προϊόντων της να γίνει ανταγωνιστική και εξαγωγική. Είναι αξιοσημείωτο να αναφερθεί ότι το Εργαστήριο είναι ένα από τα 19 διαπιστευμένα εργαστήρια που δραστηριοποιούνται στον κόσμο.

⁵ Τα στοιχεία είναι οι καθαροί αριθμοί χωρίς οποιαδήποτε επεξεργασία/μεθοδολογία που εφαρμόζεται για σκοπούς επίτευξης των ενεργειακών στόχων. Τα στοιχεία του 2020 θα δημοσιευτούν μετά την έκδοση της παρούσας έκθεσης.

Το Εργαστήριο Εφαρμογών Ενέργειας είναι διαπιστευμένο από τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας με βάση το διεθνές πρότυπο CYSENISO/ IEC 17025:2017 για διενέργεια δοκιμών σε ηλιακά θερμικά συστήματα σύμφωνα με ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα. Το πεδίο διαπίστευσης του Εργαστηρίου αφορά δοκιμές που διενεργούνται σύμφωνα με τα πρότυπα ISO9806, EN12976 και ISO9459.

Οι δοκιμές που προσφέρει το Εργαστήριο χρησιμοποιούνται και για την πιστοποίηση ηλιακών θερμικών τεχνολογιών με το σύστημα πιστοποίησης SolarKeymark, το οποίο εφαρμόζεται σε πέραντων 1200 ηλιακών θερμικών προϊόντων και υποδηλώνει ότι πληρούν τα ευρωπαϊκά πρότυπα EN12975 για τους ηλιακούς συλλέκτες και EN12976 για τα ηλιακά συστήματα. Τα ηλιακά θερμικά τα οποία φέρουν τη σήμανση Solar Keymark διεισδύουν στις ευρωπαϊκές και άλλες αγορές και προτιμώνται από τους καταναλωτές επειδή είναι επιλέξιμα για σκοπούς επιχορηγήσεων.

Οι δοκιμές που διενεργούνται από το Εργαστήριο ταξινομούνται ως ακολούθως:

- Ηλιακοί θερμικοί συλλέκτες (ISO9806).
- Ηλιακά θερμικά συστήματα (EN12976) .
- Ηλιακές και συμβατικές δεξαμενές ζεστού νερού (EN12977-3).
- Ηλεκτρική θερμαντήρες νερού με δεξαμενή (prEN50440).

Η Ανώτατη διοίκηση του Εργαστηρίου, διαβλέποντας την ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη των προσφερόμενων υπηρεσιών του Εργαστηρίου στην κυπριακή βιομηχανία, αποφάσισε όπως το Εργαστήριο παραχωρηθεί σε πανεπιστημιακό ίδρυμα. Για τον σκοπό αυτό εντός του 2019 προωθήθηκε η υπογραφή μνημονίου συναντίληψης μεταξύ του Υπουργείου και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ).

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι δοκιμές που διεκπεραιώθηκαν την περίοδο 2019-2021.

Δοκιμές	2019	2020	2021
Ηλιακοί Συλλέκτες	5	3	2
Solar Keymark (Συλλέκτες)	1	0	1
Ηλιακά Συστήματα	0	0	0
Ενεργειακή σήμανση δεξαμενών ζεστού νερού & ηλεκτρικών θερμαντήρων νερού	17	9	23
Σύνολο Δοκιμών	23	12	26

Πίνακας 9: Δοκιμές που διεκπεραιώθηκαν την περίοδο 2019-2021.

Σχέδια Χορηγιών Ταμείου ΑΠΕ & ΕΞΕ

Τα Σχέδια Χορηγιών που προκηρύσσονται από το Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας, ετοιμάζονται από την Υπηρεσία Ενέργειας και εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν πρότασης του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Το Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ εφάρμοσε κατά το 2021 τα πιο κάτω Σχέδια Χορηγιών:

- **Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας στις κατοικίες:** Το Σχέδιο προνοούσε επιχορήγηση για θερμομόνωση οροφής ή/και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος σε υφιστάμενες κατοικίες, και κάλυπτε τις ακόλουθες Κατηγορίες Επενδύσεων:

Κατηγορία 1: Θερμομόνωση Οροφών Υφιστάμενων Κατοικιών, με χορηγία 30% επί των επιλέξιμων δαπανών της κάθε αίτησης, με μέγιστο ποσό χορηγίας ανά αίτηση τα €1.500. Για τις ορεινές περιοχές το ποσό χορηγίας διπλασιάζεται (αύξηση 100%). Υποβλήθηκαν 235 αιτήσεις.

Κατηγορία 2: Θερμομόνωση Οροφών Υφιστάμενων Κατοικιών σε συνδυασμό με εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος (ΦΒ) με τη μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων με χορηγία 35% επί των επιλέξιμων δαπανών για τη θερμομόνωση οροφής με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €1.800 και χορηγία €300 ανά εγκαταστημένο kW ΦΒ με μέγιστο ποσό χορηγίας €1.200. Για τις ορεινές περιοχές το ποσό χορηγίας διπλασιάζεται (αύξηση 100%). Υποβλήθηκαν 50 αιτήσεις.

Κατηγορία 3Α: Εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος (ΦΒ) με τη μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων σε υφιστάμενες κατοικίες, με χορηγία €250 ανά εγκαταστημένο kW ΦΒ με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €1.000. Για τις ορεινές περιοχές το ποσό χορηγίας διπλασιάζεται (αύξηση 100%). Υποβλήθηκαν 2557 αιτήσεις.

Κατηγορία 3Β: Εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος (ΦΒ) με τη μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων σε κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών, με χορηγία €750 ανά εγκαταστημένο kW ΦΒ με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €3.750. Υποβλήθηκαν 1022 αιτήσεις.

- **Σχέδιο Χορηγιών για αντικατάσταση ηλεκτρικών συσκευών σε κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας:** Το Σχέδιο αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων, υπό μορφή χορηγίας, για την αντικατάσταση ενεργοβόρων ηλεκτρικών συσκευών. Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι οι ευάλωτοι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτοί καθορίζονται στο Διάταγμα Κ.Δ.Π. 289/2015. Οι χορηγίες κυμαίνονται από €300 έως €600, αναλόγως συσκευής. Συνολικά θα παραχωρηθούν €5 εκατ. Επιλέξιμες συσκευές είναι τα ψυγεία/ψυγείοκαταψύκτες, τα πλυντήρια ρούχων και τα κλιματιστικά. Μέχρι το τέλος του 2021 υποβλήθηκαν περίπου 2.500 αιτήσεις.
- **Σχέδιο Χορηγιών για εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης στις κατοικίες:** Το Σχέδιο αποσκοπούσε στην παροχή οικονομικών κινήτρων για την εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης σε υφιστάμενες κατοικίες και κάλυπτε επενδύσεις που αφορούν αγορά και εγκατάσταση καινούριου εξοπλισμού. Υποβλήθηκαν 1000 αιτήσεις.

- **Σχέδιο Χορηγιών για προώθηση των ενεργειακών ελέγχων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ):** Το Σχέδιο αποσκοπεί στην προώθηση της διενέργειας ενεργειακών ελέγχων στους χώρους όπου οι ΜΜΕ ασκούν την οικονομική τους δραστηριότητα και στους οποίους καταναλώνεται ενέργεια.
- **Σχέδιο χορηγιών για την εγκατάσταση/επέκταση φωτοβολταϊκών συστημάτων ή και σημείων φόρτισης και έξυπνων μετρητών σε οικίες, για τη φόρτιση ηλεκτρικού ή υβριδικού οχήματος τύπου plug-in:** Το Σχέδιο αποσκοπούσε στην παροχή οικονομικών κινήτρων, υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας, για την εγκατάσταση/επέκταση φωτοβολταϊκού συστήματος, σημείου φόρτισης και έξυπνου μετρητή ηλεκτρικής ενέργειας, ανά περίπτωση, σε κατοικίες με σκοπό τη φόρτιση ηλεκτρικού οχήματος ή υβριδικού οχήματος τύπου plug-in.

Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος

Η ΚΔ ως κράτος μέλος της ΕΕ προωθεί από το 2013, τρία Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος, ένα στον ηλεκτρισμό, το "EuroAsia Interconnector" και δύο στον τομέα του φυσικού αερίου, το "CyprusGas2EU" και το "EastMed Pipeline". Το έργο "CyprusGas2EU" αφορά τις υποδομές έλευσης ΥΦΑ για το οποίο γίνεται αναφορά στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου.

Τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος έχουν δικαίωμα λήψης χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά ταμεία, λόγω του θετικού αντίκτυπου που θα έχουν και στην ενεργειακή αγορά της Ευρώπης. Το ΥΕΕΒ έχει οριστεί, με Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου, ως η Εθνική Αρμόδια Αρχή για τον συντονισμό της αδειοδότησης των έργων αυτών. Από το 2019 την αρμοδιότητα αυτή την έχει η Υπηρεσία Ενέργειας, η οποία κατά τη διάρκεια του 2021 συμμετείχε στη διαδικασία επιλογής έργων για τον καταρτισμό του 5ου Ενωσιακού Καταλόγου ΕΚΕ, με τη στήριξη των τριών έργων που προωθεί. Μετά την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2021 ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός με τον 5ο Κατάλογο ΕΚΕ (καταρτίζεται κάθε δύο χρόνια) υποβλήθηκε στο Ευρωκοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και η υιοθέτηση του αναμένεται εντός του 2022.

Κανονισμός (ΕΕ) αρ. 347/13: Τον Δεκέμβριο του 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε

πρόταση αναθεώρησης του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 347/201 που καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και ζωνών προτεραιότητας των διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών. Η αναθεώρηση απασχολεί στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του πλαισίου Διευρωπαϊκών Δικτύων Ενέργειας. Η πρόταση παρουσιάστηκε στην ομάδα εργασίας ενέργειας τον Ιανουάριο του 2021 και τον Ιούνιο του 2021 το Συμβούλιο κατέληξε σε συμφωνία Γενικής προσέγγισης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε τη θέση του τον Σεπτέμβριο του 2021, ενώ ακολούθησαν 4 τριλόγοι μεταξύ Κοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής, εκ των οποίων οι τρεις έλαβαν χώρα μέχρι το τέλος του 2021. Αξιοσημείωτη είναι η επίτευξη παρέκκλισης για Κύπρο και Μάλτα μέχρι το 2029, η οποία αφορά τη δυνατότητα διασύνδεσης με τα ευρωπαϊκά δίκτυα φυσικού αερίου για την άρση της ενεργειακής απομόνωσης. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η αποκλειστική μεταφορά υδρογόνου μέχρι το 2036, ενώ η δυνατότητα χρηματοδότησης υφίσταται μέχρι το τέλος του 2027.

Το ΕΚΕ «EastMed Pipeline», το οποίο προωθείται από την κοινοπραξία IGI POSEIDON S.A (Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ), στοχεύει στη σύνδεση της ευρωπαϊκής αγοράς με τις νέες ανακαλύψεις στη λεκάνη της Λεβαντίνης. Πρόκειται για σύστημα υποθαλάσσιων αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου που θα συνδέει Ισραήλ-Κύπρο-Ελλάδα, συνολικού μήκους 1900 km. Ο αγωγός EastMed Pipeline θα μεταφέρει 11+1 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα/έτος από τα αποθέματα φυσικού αερίου στη λεκάνη της Λεβαντίνης-Ισραήλ και 10 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα/έτος από τα αποθέματα φυσικού αερίου Λεβαντίνη- Κύπρος στην Ελλάδα (Κρήτη) και σε συνδυασμό με τους αγωγούς Poseidon και IGB, στην Ευρώπη. ΟΦΥ έχει ολοκληρώσει τις μελέτες PRE-FEED και προχώρησε στην έναρξη των μελετών του τελικού σχεδιασμού του έργου, δηλαδή τις μελέτες FEED (Front End Engineering Design Studies), οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν περί τα μέσα του 2023. Οι μελέτες PRE-FEED υποστηρίζονται από τη διευκόλυνση "Συνδέοντας την Ευρώπη(CEF)", με χρηματοδότηση ύψους €2 εκατ. ενώ οι μελέτες FEED με χρηματοδότηση ύψους €34,5 εκατ.

Η ηλεκτρική διασύνδεση «EuroAsia Interconnector», με ΦΥ την EuroAsia Interconnector Ltd, είναι μια υποθαλάσσια ηλεκτρική διασύνδεση HVDC που θα συνδέει τα ηλεκτρικά συστήματα Ισραήλ – Κύπρου - Κρήτης. Συγκεκριμένα, πρόκειται για δύο ΕΚΕ: τις ηλεκτρικές διασυνδέσεις Ισραήλ - Κύπρου και Κύπρου – Κρήτης. Η συνολική χρηματοδότηση του ΕΚΕ από τη διευκόλυνση "Συνδέοντας την Ευρώπη (CEF)" για τις μελέτες PRE-FEED και FEED ανέρχεται στα € 13,5 εκατ. Τον Νοέμβριο του 2019, με την αποδοχή του φακέλου του έργου από την Εθνική Αρμόδια Αρχή, ξεκίνησε η διαδικασία αδειοδότησης του έργου (permitting procedure),

η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2022 με τη λήψη εμπεριστατωμένης απόφασης. Ο ΦΥ υπέβαλε τον Οκτώβριο του 2021 αίτημα για χρηματοδότηση εργασιών κατασκευής της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου - Κρήτης από τη Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη (CEF) με τη υποστήριξη Κύπρου και Ελλάδας. Το έργο εγκρίθηκε για χρηματοδότηση εργασιών κατασκευής ύψους €657 εκατ., εξασφαλίζοντας τη μερίδα του λέοντος από τον προϋπολογισμό του «Connecting Europe Facility». Πρόσθετα, με απόφαση της ΚΔ, το έργο εντάχθηκε στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για χρηματοδότηση εργασιών κατασκευής στην Κύπρο, συνολικού ύψους €100 εκ.. Τον Μάρτιο του 2021 η Κύπρος, το Ισραήλ και η Ελλάδα υπέγραψαν Μνημόνιο Συναντίληψης για την προώθηση και την έγκαιρη υλοποίηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης των ηλεκτρικών συστημάτων τους.

10. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ

Το όραμα της Υπηρεσίας Υδρογονανθράκων είναι ευθυγραμμισμένο με αυτό του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ) και εστιάζεται στην καθιέρωση της Κύπρου ως σημαντικού παράγοντα σε θέματα ενέργειας, στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, γεγονός που θα συνεισφέρει στην πρόοδο και στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας προς όφελος των πολιτών της.

Στρατηγικός στόχος της Υπηρεσίας είναι η ανακάλυψη και η βέλτιστη και βιώσιμη αξιοποίηση των υδρογονανθρακικών πόρων της Κύπρου, με απώτερο σκοπό τη συμβολή στη μεγιστοποίηση των εσόδων του κράτους και στην ανάπτυξη της οικονομίας προς όφελος της κοινωνίας και των μελλοντικών γενεών. Η υλοποίηση του κύριου στόχου που έχει θέσει η Υπηρεσία Υδρογονανθράκων επιτυγχάνεται μέσω προώθησης της εξερεύνησης για υδρογονάνθρακες με την αδειοδότηση ερευνητικών τεμαχίων εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) της Κύπρου, σε φορείς που κατέχουν την τεχνογνωσία εξερεύνησης σε βαθιές θάλασσες. Η συνεχής παρακολούθηση και εποπτεία της εφαρμογής των συμβατικών υποχρεώσεων των αδειούχων φορέων, δυνάμει των Συμβολαίων Έρευνας και Αναλογικού Καταμερισμού Παραγωγής, θα έχει ως αποτέλεσμα την επίτευξη του στόχου που έχει τεθεί από την Υπηρεσία Υδρογονανθράκων.

Η ανάπτυξη του τομέα των υδρογονανθράκων στην Κύπρο, πρόκειται να συμβάλει στην προσέλκυση επενδύσεων, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε όλη την αλυσίδα της βιομηχανίας, ενισχύοντας περαιτέρω την οικονομική ανάκαμψη της χώρας και βοηθώντας στη μετατροπή της Κυπριακής οικονομίας σε οικονομία βασιζόμενη στη γνώση. Στο πλαίσιο αυτό, στη βάση συμβατικής υποχρέωσης των αδειούχων εταιρειών, χρηματοδοτούνται εκπαιδευτικά προγράμματα για την εξειδίκευση στον τομέα των υδρογονανθράκων και τη βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων, τόσο των δημόσιων λειτουργών όσο και των πολιτών που πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια.

Το φυσικό αέριο είναι το καύσιμο κλειδί για την ενεργειακή μετάβαση στην πράσινη ενέργεια και στην κυκλική οικονομία στα επόμενα 20-30 χρόνια. Επομένως, η προώθηση της εξερεύνησης για φυσικό αέριο, παράλληλα με την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, είναι ουσιώδους σημασίας για την Κύπρο.

Η Κύπρος, ως πλήρες κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επικεντρώνεται στην αξιοποίηση των υδρογονανθρακικών της πόρων και στην κατασκευή των απαραίτητων ενεργειακών υποδομών, συνεισφέροντας στην ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει τις δυνατότητες να συνεισφέρει στη μετατροπή της περιοχής της Ανατολικής Μεσογείου σε μια περιοχή αιεφόρου και ισορροπημένης οικονομικής ανάπτυξης, ενισχύοντας την πολιτική σταθερότητα και βελτιώνοντας τις διμερείς σχέσεις, αξιοποιώντας τις συνέργειες που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων στην περιοχή. Ένας από τους στόχους της Υπηρεσίας Υδρογονανθράκων, άλλωστε, είναι η μετατροπή της Κύπρου σε ενεργειακό κέντρο της Ανατολικής Μεσογείου.

Εξερεύνηση και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων

Στο πλαίσιο των διαδικασιών χορήγησης αδειών έρευνας υδρογονανθράκων σε ερευνητικά τεμάχια εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) της Κυπριακής Δημοκρατίας που διεξάχθηκαν τα έτη 2007, 2012, 2016, 2018 και 2021, βρίσκονται σε ισχύ το 2021 συνολικά δέκα Συμβόλαια Έρευνας και Αναλογικού Καταμερισμού Παραγωγής (εφεξής «Συμβόλαια») για ισάριθμα ερευνητικά τεμάχια με τις ακόλουθες εταιρείες/κοινοπραξίες:

- Eni Cyprus Limited^{*2} / KOGAS Cyprus Limited / TotalEnergies EP Cyprus B.V. για τα Ερευνητικά Τεμάχια 2, 3 και 9 (τα Συμβόλαια υπογράφηκαν το 2013).
- ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited* / Qatar Petroleum International Upstream LLC για το Ερευνητικό Τεμάχιο 5 (το Συμβόλαιο υπογράφηκε το 2021).
- Eni Cyprus Limited* / TotalEnergies EP Cyprus B.V. για το Ερευνητικό Τεμάχιο 6 (το Συμβόλαιο υπογράφηκε το 2017).
- TotalEnergies EP Cyprus B.V.* / Eni Cyprus Limited για το Ερευνητικό Τεμάχιο 7 (το Συμβόλαιο υπογράφηκε το 2019).
- Eni Cyprus Limited* / TotalEnergies EP Cyprus B.V. για το Ερευνητικό Τεμάχιο 8 (το Συμβόλαιο υπογράφηκε το 2017).
- ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited* / Qatar Petroleum International Upstream LLC για το Ερευνητικό Τεμάχιο 10 (το Συμβόλαιο υπογράφηκε το 2017).
- TotalEnergies EP Cyprus B.V.* / Eni Cyprus Limited για το Ερευνητικό Τεμάχιο 11 (το Συμβόλαιο υπογράφηκε το 2013).
- Noble Energy International Ltd* (Chevron) / Delek Drilling Limited Partnership / BG Cyprus Limited (Shell) για το Ερευνητικό Τεμάχιο 12 (το Συμβόλαιο υπογράφηκε το 2008).

Εντός του 2021 εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο τα εξής:

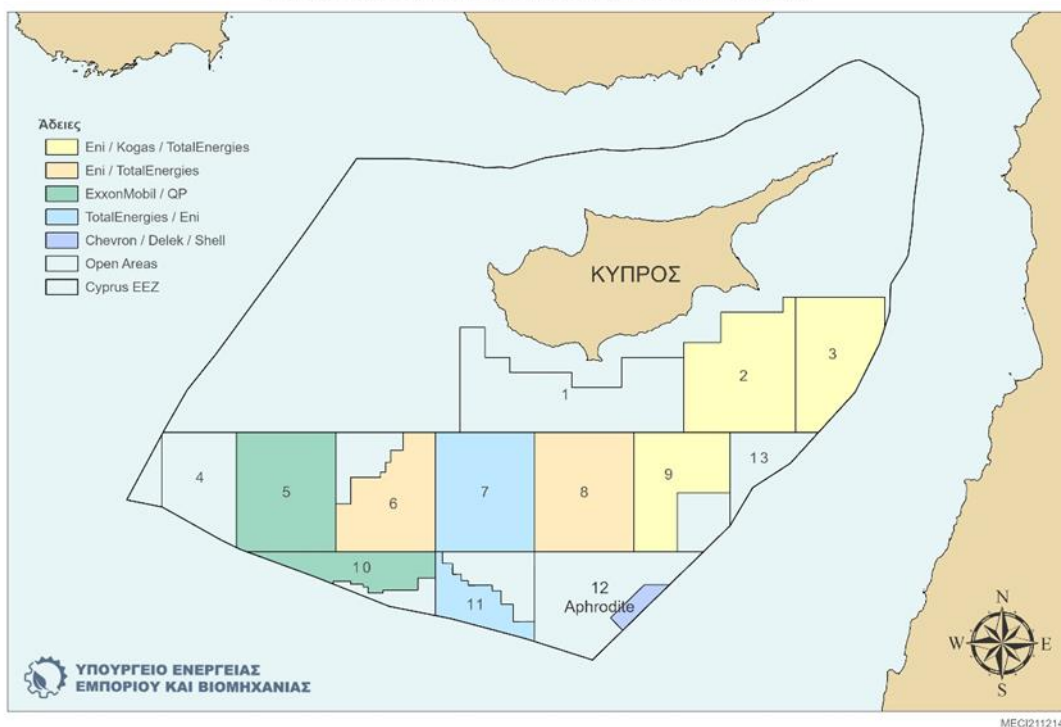
² Με * η εταιρεία που έχει το ρόλο του «Διαχειριστή» στις εργασίες υδρογονανθράκων.

- (α) Μονοετής παράταση της αρχικής περιόδου της Άδειας Έρευνας Υδρογονανθράκων για τα Ερευνητικά Τεμάχια 2 και 3 στην κοινοπραξία Eni Cyprus Limited / KOGAS Cyprus Limited / TotalEnergies EP Cyprus B.V.
- (β) Μονοετής παράταση της αρχικής περιόδου της Άδειας Έρευνας Υδρογονανθράκων για το Ερευνητικό Τεμάχιο 8 στην κοινοπραξία Eni Cyprus Limited / TotalEnergies EP Cyprus B.V..
- (γ) Μονοετής παράταση της περιόδου της Πρώτης Ανανέωσης της Άδειας Έρευνας Υδρογονανθράκων για το Ερευνητικό Τεμάχιο 9 στην κοινοπραξία Eni Cyprus Limited / KOGAS Cyprus Limited / TotalEnergies EP Cyprus B.V..
- (δ) Μονοετής παράταση της περιόδου της Πρώτης Ανανέωσης της Άδειας Έρευνας Υδρογονανθράκων για το Ερευνητικό Τεμάχιο 10 στην κοινοπραξία ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited / Qatar Petroleum International Upstream LLC.
- (ε) Μονοετής παράταση της περιόδου της Δεύτερης Ανανέωσης της Άδειας Έρευνας Υδρογονανθράκων για το Ερευνητικό Τεμάχιο 11 στην κοινοπραξία TotalEnergies EP Cyprus B.V. / Eni Cyprus Limited.
- (στ) Χορήγηση Άδειας Έρευνας Υδρογονανθράκων για το Ερευνητικό Τεμάχιο 5 στην κοινοπραξία ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited / Qatar Petroleum International Upstream LLC.

Άδειες Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων

Σχήμα: Αδειοδοτημένα ερευνητικά τεμάχια εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εξερευνητική δραστηριότητα αδειούχων εταιρειών

Εντός του τέταρτου τριμήνου του 2021 ξεκίνησε η ανόρυξη της γεώτρησης αξιολόγησης της ανακάλυψης «Γλαύκος» εντός του Τεμαχίου 10. Επιπρόσθετα, είχε προγραμματισθεί η ανόρυξη τριών ερευνητικών γεωτρήσεων στα Ερευνητικά Τεμάχια 6, 8 και 11, ωστόσο οι συνέπειες από τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19 οδήγησαν σε καθυστέρηση της πραγματοποίησης των γεωτρήσεων, οι οποίες αναμένεται να πραγματοποιηθούν εντός του 2022.

Εμπορική διάθεση του κοιτάσματος φυσικού αερίου «Αφροδίτη»

Ιστορικό: Ορόσημο στη διαδικασία εμπορικής διάθεσης του κοιτάσματος «Αφροδίτη» αποτέλεσε ο Ιούνιος του 2015, κατά τον οποίο η εταιρεία Noble Energy International Ltd και οι τότε εταίροι της (Delek Drilling Limited Partnership / Avner Oil Exploration Limited Partnership), αδειούχοι του Ερευνητικού Τεμαχίου 12, ανακοίνωσαν την εμπορευσιμότητα του κοιτάσματος «Αφροδίτη» (Declaration of Commerciality) και ακολούθως υπέβαλαν το Σχέδιο Ανάπτυξης και Παραγωγής

στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Η ανακοίνωση αυτή είναι η πρώτη που γίνεται για ενδογενές κοιτάσμα φυσικού αερίου για την Κύπρο.

Μετά από σχετικές μελέτες για αξιολόγηση των διάφορων εναλλακτικών επιλογών για την αξιοποίηση του κοιτάσματος «Αφροδίτη», οι αδειούχοι σε συνεργασία με το ΥΕΕΒ κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι, κάτω από το σημερινό οικονομικό και εμπορικό περιβάλλον στον τομέα πετρελαίου και φυσικού αερίου, αλλά και τις διαθέσιμες ποσότητες, η βέλτιστη επιλογή για πώληση του κυπριακού φυσικού αερίου είναι οι περιφερειακές αγορές και ειδικότερα η αγορά της Αιγύπτου.

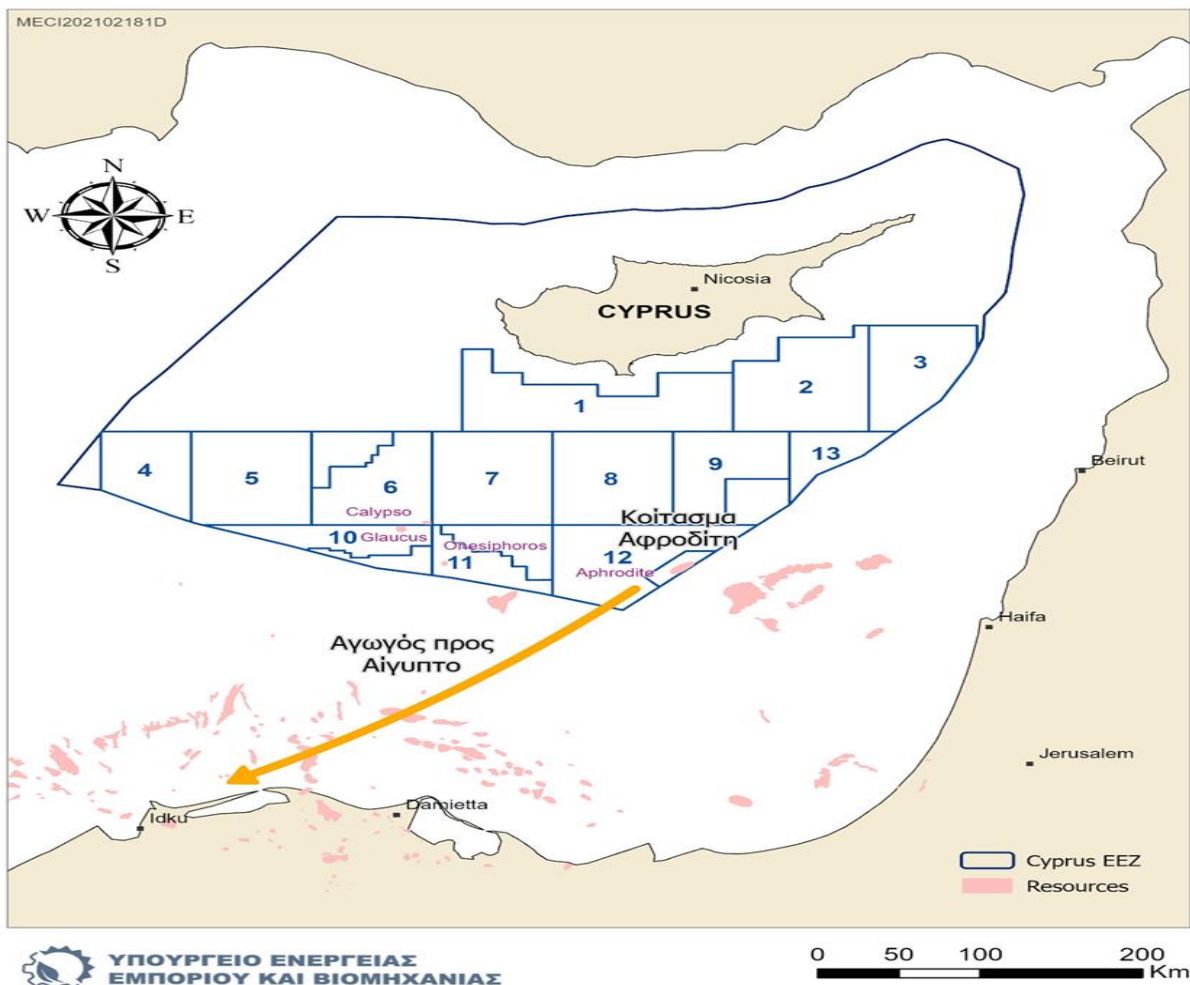
Πιο συγκεκριμένα, το φυσικό αέριο από το κοιτάσμα «Αφροδίτη» να μεταφέρεται στην Αίγυπτο μέσω υποθαλάσσιου αγωγού, να υγροποιείται στον Σταθμό Υγροποίησης Φυσικού Αερίου Idku της Αιγύπτου και να εξάγεται στην Ευρώπη και τις παγκόσμιες αγορές. Μέρος του φυσικού αερίου θα δύναται να πωλείται στην εσωτερική αγορά της Αιγύπτου. Προς τούτο, οι κυβερνήσεις Κύπρου και Αιγύπτου κατέληξαν στη διακρατική συμφωνία που θέτει το πλαίσιο λειτουργίας του αγωγού για τη μεταφορά φυσικού αερίου από το κοιτάσμα «Αφροδίτη» στο σταθμό υγροποίησης στο Idku της Αιγύπτου, η οποία υπεγράφη τον Σεπτέμβριο του 2018 στη Λευκωσία και επικυρώθηκε από τα Κοινοβούλια των δύο χωρών το 2019. Η Κυπριακή Δημοκρατία επικύρωσε την εν λόγω συμφωνία δυνάμει του «Περί της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου (Κυρωτικού) Νόμου του 2019».

Μετά από σχετικό αίτημα της κοινοπραξίας, το Νοέμβριο του 2018 ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κοινοπραξίας για αλλαγή των όρων του Συμβολαίου, ώστε να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη του κοιτάσματος «Αφροδίτη» το συντομότερο δυνατό, με τρόπο επωφελή και για τα δύο μέρη. Οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν τον Νοέμβριο του 2019, οπότε και υπεγράφη το αναθεωρημένο Συμβόλαιο. Το 2019 η κοινοπραξία υπέβαλε αναθεωρημένο Σχέδιο Ανάπτυξης και Παραγωγής του κοιτάσματος «Αφροδίτη». Μετά από συζητήσεις μεταξύ των δύο πλευρών, το Σχέδιο εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2019 και παραχωρήθηκε στην Κοινοπραξία Άδεια Εκμετάλλευσης του κοιτάσματος, η πρώτη που παραχωρεί η Κυπριακή Δημοκρατία. Σύμφωνα με το Σχέδιο Ανάπτυξης και Παραγωγής, η παραγωγή φυσικού αερίου αναμένεται να ξεκινήσει περίπου τέσσερα χρόνια μετά τη λήψη της τελικής επενδυτικής απόφασης.

Τρέχουσα κατάσταση: Το 2020, η εταιρεία Chevron Corporation απέκτησε τη Noble Energy, Inc. και κατ' επέκταση την Noble Energy International Ltd και τα δικαιώματα του κοιτάσματος

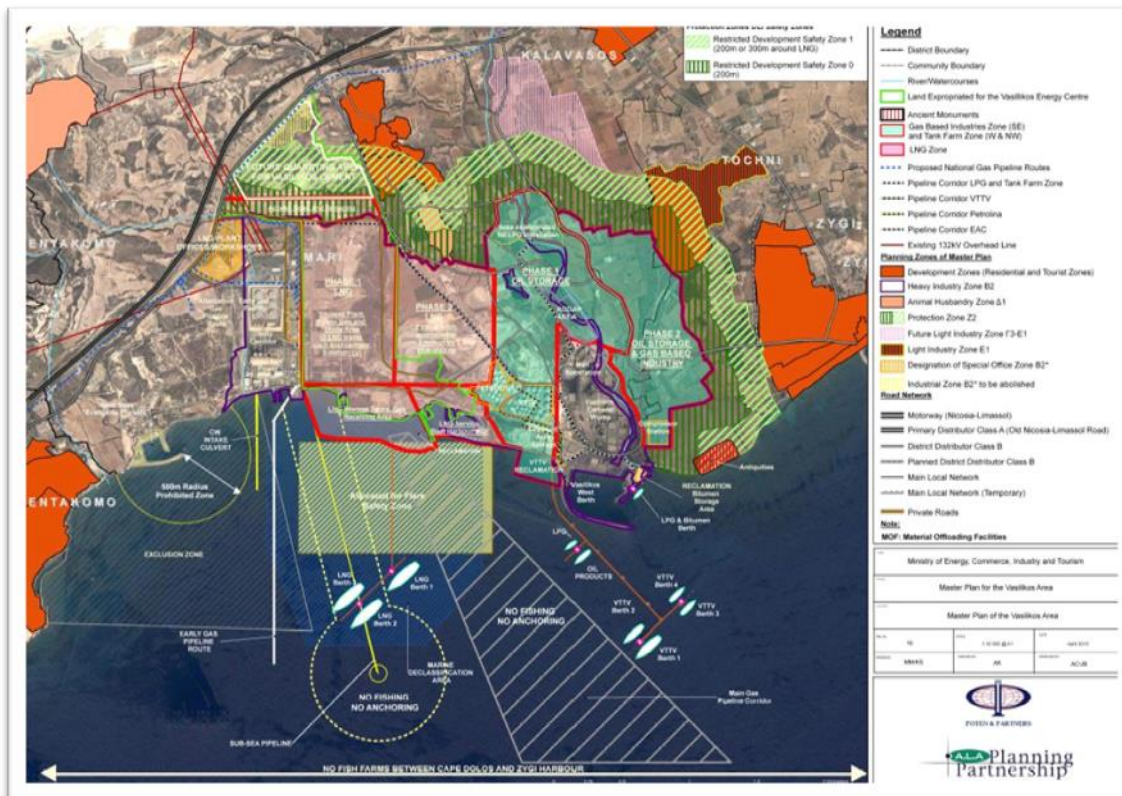
«Αφροδίτη». Ως εκ τούτου, η εταιρεία Chevron, αξιοποιώντας τη μεγάλη εμπειρία και τεχνογνωσία που διαθέτει προχώρησε το 2021 σε αξιολόγηση του Σχεδίου Ανάπτυξης και Παραγωγής του κοιτάσματος διερευνώντας τυχόν συνέργειες με άλλες υποδομές στην περιοχή, με σκοπό τη βελτιστοποίηση του Σχεδίου Ανάπτυξης και Παραγωγής για μεταφορά του φυσικού αερίου στην Αίγυπτο. Η εργασία αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές με μέσα του 2022.

Σχήμα: Προτεινόμενη επιλογή για την αξιοποίηση του κοιτάσματος «Αφροδίτη».

Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης περιοχής Βασιλικού

Στο πλαίσιο των μελετών για τον προτεινόμενο Σταθμό Υγροποίησης Φυσικού Αερίου στο Βασιλικό, συμφωνήθηκε μεταξύ της εταιρείας Noble Energy International Ltd, των εταίρων της και του ΥΕΕΒ, όπως αναθεωρηθεί το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού που είχε εκπονηθεί το 2009, λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα και την προοπτική νέων ανακαλύψεων φυσικού αερίου εντός της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το τελικό προσχέδιο του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2015.

Σχήμα: Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης Περιοχής Βασιλικού.

Στη συνέχεια, εκπονήθηκε η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης, η οποία ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2015, οπότε και τέθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση. Ως αποτέλεσμα της Δημόσιας Διαβούλευσης και της αξιολόγησης της προαναφερόμενης μελέτης από την Επιτροπή Αξιολόγησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Σχέδια και/ ή Προγράμματα, εκδόθηκε στις 26 Ιανουαρίου 2017 η Περιβαλλοντική Γνωμάτευση από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Το 2017 αποφασίστηκε η επέκταση του Λιμένα Βασιλικού για ενεργειακές κυρίως δραστηριότητες, ως εκ τούτου κρίθηκε απαραίτητη η αναθεώρηση του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης και της σχετικής ΣΜΠΕ. Η εκπόνηση των πιο πάνω μελετών, η οποία ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2019, στην οποία περιλαμβάνονται, πέραν της επέκτασης του Λιμένα Βασιλικού, έργα, χρήσεις και δραστηριότητες που προγραμματίζονται να υλοποιηθούν στην περιοχή του Βασιλικού, τα οποία είτε δεν είχαν ληφθεί υπόψη στο προηγούμενο Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης είτε έγιναν αλλαγές στο

σχεδιασμό ή την χωροθέτηση τους. Τον Νοέμβριο 2020, ολοκληρώθηκε το πρώτο προσχέδιο της αναθεώρησης του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού.

Η ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής δίνει τη δυνατότητα στο κράτος να προχωρήσει με τον βέλτιστο τρόπο στους σχεδιασμούς του στην περιοχή Βασιλικού για τη δημιουργία και λειτουργία του Ενεργειακού Κέντρου, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη θέματα που αφορούν την ασφάλεια, την υγεία, το περιβάλλον, καθώς και την κοινωνική διάσταση.

Σχέσεις Κύπρου με γείτονες χώρες

Τα τελευταία χρόνια η Κυπριακή Δημοκρατία, στο πλαίσιο της εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής της, προώθησε διμερείς, τριμερείς και τετραμερείς συμφωνίες, οι οποίες περιλαμβάνουν και θέματα συνεργασίας στον τομέα των υδρογονανθράκων, με χώρες όπως η Ελλάδα, το Ισραήλ, η Ιταλία, η Αίγυπτος, ο Λίβανος, η Ιορδανία η Παλαιστίνη και οι ΗΠΑ.

Συγκεκριμένα, εντός του 2021, πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

- Τον Απρίλιο του 2021, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, η 2^η Τριμερής Συνάντηση Υπουργών Εξωτερικών, μεταξύ Κύπρου – Ελλάδας – Λιβανού, όπου συζητήθηκαν μεταξύ άλλων και θέματα περιφερειακής συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας με σεβασμό στο Διεθνές Δίκαιο, οριοθέτησης της ΑΟΖ, Συμφωνίας Συνεκμετάλλευσης μεταξύ Κύπρου και Λιβάνου.
- Τον Ιούλιο του 2021 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα η 3^η Τριμερής Σύνοδος Κορυφής Κύπρου – Ελλάδας – Ιορδανίας, όπου επιβεβαιώθηκε η θετική στάση των εμπλεκόμενων χωρών για περιφερειακή ασφάλεια και συνεργασία.
- Τον Οκτώβριο του 2021 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα η 9^η Τριμερής Σύνοδος Κορυφής Κύπρου – Ελλάδας – Αιγύπτου, όπου συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, η ενεργειακή ασφάλεια, η αναγκαιότητα του φυσικού αερίου στα επόμενα χρόνια, καθώς και θέματα του οργανισμού East Mediterranean Gas Forum (EMGF).
- Τον Νοέμβριο του 2021, πραγματοποιήθηκε, στην Αθήνα, Τετραμερής Συνάντηση Υπουργών Εξωτερικών μεταξύ Κύπρου – Ελλάδας- Αιγύπτου και Γαλλίας, κατά την εν λόγω συνάντηση συζητήθηκαν και ενεργειακά θέματα όπως ενεργειακή ασφάλεια, μεταφορά LNG, ηλεκτρική διασύνδεση και ο οργανισμός EMGF.
- Τον Δεκέμβριο του 2021 πραγματοποιήθηκε στα Ιεροσόλυμα, Τριμερής Σύνοδος Κορυφής Κύπρου – Ελλάδας – Ισραήλ, κατά την οποία συζητήθηκαν οι τελευταίες εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο, το EMGF, οι περιφερειακές προκλήσεις και το πλαίσιο Συνεργασίας 3+1 (οι προαναφερόμενες χώρες με τις ΗΠΑ).

Αναφορικά με το πλαίσιο Συνεργασίας 3+1 (Κύπρος-Ελλάδα-Ισραήλ+ΗΠΑ), αξίζει να σημειωθούν τα πολύ σημαντικά σημεία ορόσημα που επιτευχθήκαν τα προηγούμενα χρόνια όπως:

- Η υψηλού επιπέδου συνάντηση μεταξύ των κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών, του κράτους του Ισραήλ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας τον Μάρτιο του 2019 στα Ιεροσόλυμα, όπου επιβεβαιώθηκε η κοινή τους δέσμευση για προώθηση της ειρήνης, της σταθερότητας, της ασφάλειας και της ευημερίας στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Ο τότε Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών, κ. Mike Pompeo, υπογράμμισε τη στήριξη των ΗΠΑ στον τριμερή μηχανισμό που θέσπισαν το Ισραήλ, η Ελλάδα και η Κύπρος, επισημαίνοντας την σημασία της αυξημένης συνεργασίας.
- Τη συνάντηση των 3+1 στην Αθήνα, τον Αύγουστο του 2019, κατά την οποία συμφωνήθηκε η δημιουργία μιας κοινής δομής τεχνικής συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων χωρών.
- Την πρώτη συνάντηση των τεχνικών ομάδων 3+1 που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία, τον Φεβρουάριο του 2020, με θέμα τους μηχανισμούς ετοιμότητας και ανταπόκρισης έκτακτης ανάγκης για υπεράκτιες δραστηριότητες υδρογονανθράκων στην οποία παρέστησαν ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κ. Γεώργιος Λακκοτύπης, και ο Assistant Secretary for the Bureau of Energy Resources at the U.S. Department of State, κ. Francis R. Fannon.
- Τη δεύτερη συνάντηση των τεχνικών ομάδων 3+1 που πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά με θέμα τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Στο πλαίσιο της περιφερειακής συνεργασίας που προωθεί και έμπρακτα υποστηρίζει η Κύπρος, πολύ σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι η Κύπρος αποτελεί ένα από τα επτά ιδρυτικά μέλη (Αίγυπτος, Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισραήλ, Ιορδανία και Παλαιστίνη) του διεθνούς οργανισμού East Mediterranean Gas Forum, το καταστατικό του οποίου υπογράφηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 2020 κατά τη διάρκεια διαδικτυακής τελετής. Ο διεθνής οργανισμός EMGF έχει ως αντικείμενο την τεχνική και εμπορική συνεργασία μεταξύ παραγωγών, αγοραστών και διαμετακομιστικών χωρών του φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου. Απώτερος στόχος είναι, η δημιουργία μιας βιώσιμης αγοράς αερίου στην περιοχή, η οποία θα επιτρέψει την όσο το δυνατόν πιο σύντομη εμπορευματοποίηση υφιστάμενων και μελλοντικών ανακαλύψεων, αξιοποιώντας υπάρχουσες υποδομές και αναπτύσσοντας καινούργιες.

Η πρώτη Υπουργική Σύνοδος του EMGF, μετά την έναρξη ισχύος του καταστατικού, πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2021 στην Αίγυπτο, όπου αποφασίστηκε η ένταξη της Γαλλίας ως πλήρες Μέλος και των ΗΠΑ ως Παρατηρητή. Στις 6 Ιουλίου 2021, στα πλαίσια της 5ης

Υπουργικής Συνόδου, εγκρίθηκε η διεύρυνση του EMGF με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του οργανισμού World Bank, ως Παρατηρητές.

Κατά την 6η Υπουργική Σύνοδο, στις 25 Νοεμβρίου 2021 στο Κάιρο, οι Υπουργοί ομόφωνα συμφώνησαν στο διορισμό του κ. Osama Mobarez (Υπουργείο Πετρελαίου και Ορυκτών Πόρων της Αιγύπτου) ως του πρώτου Γενικού Γραμματέα του EMGF για 3 χρόνια, αρχής γενομένης από τον Ιανουάριο του 2022. Επίσης, αποφασίστηκε, ότι η Κύπρος θα αναλάβει, για το 2022, την προεδρία του EMGF.

Ως εκ τούτου, κατά την 6η Σύνοδο Κορυφής οι Υπουργοί διόρισαν την Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, κα Νατάσα Πηλείδου, ως Πρόεδρο του EMGF και της επερχόμενης Συνόδου Κορυφής που θα πραγματοποιηθεί το 2022, ενώ ο Υπουργός Πετρελαίου και Ορυκτών Πόρων της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, κ. Tarek El Molla διορίστηκε ως Αναπληρωτής Πρόεδρος του EMGF για το έτος 2022.

Επίσης, ο κ. Μάριος Παναγίδης, Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει διοριστεί ως Πρόεδρος του Εκτελεστικού Συμβουλίου για το ίδιο έτος.

Εκπαίδευση και βελτίωση επαγγελματικών ικανοτήτων δημοσίων λειτουργών

Εντός του 2021 χρηματοδοτήθηκαν από το Υπουργείο εκπαιδευτικά προγράμματα για την εξειδίκευση και βελτίωση των επαγγελματικών ικανοτήτων δημοσίων λειτουργών, δυνάμει σχετικής συμβατικής υποχρέωσης των αδειούχων εταιρειών. Περιλήφθηκαν στα εκπαιδευτικά προγράμματα λειτουργοί διαφόρων κρατικών υπηρεσιών που εμπλέκονται στα θέματα υδρογονανθράκων, όπως του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης, του Υπουργείου Άμυνας, του Υπουργείου ΕΕΒ, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, του Τμήματος Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας, του Κέντρου Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (ΚΣΕΔ), καθώς και του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS).

Επιπρόσθετα, κατά το 2021, το ΥΕΕΒ δημοσίευσε ανακοίνωση για υποβολή αιτήσεων από πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας για την παραχώρηση υποτροφιών για προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων και διδακτορικών, για σπουδές σε κλάδους σχετικούς με τους υδρογονάνθρακες, ύψους €400.000. Η αξιολόγηση των αιτήσεων βασίστηκε σε ακαδημαϊκά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια.

Διαχείριση των αποβλήτων σε μαρίνες και σκάφη αναψυχής

Η Υπηρεσία Υδρογονανθράκων ήταν και το 2021 υπεύθυνη για την εφαρμογή στις Μαρίνες των Κανονισμών περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απόρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου του 2003.

Στο πλαίσιο αυτό, διενήργησε κατά τη διάρκεια του έτους επιθεωρήσεις στις τέσσερις υπό λειτουργία Μαρίνες της Κύπρου (Μαρίνα Λάρνακας, Μαρίνα St. Raphael, Μαρίνα Λεμεσού και Μαρίνα Αγίας Νάπας). Οι μαρίνες αυτές έχουν συμμορφωθεί πλήρως με τις πρόνοιες των εν λόγω Κανονισμών και σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης των Αποβλήτων τους.

11. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Στρατηγικός στόχος της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή είναι η ενίσχυση της προστασίας και η ενδυνάμωση των καταναλωτών. Επιτυγχάνεται μέσω από ένα πλέγμα δράσεων με στόχο (α) να διασφαλίσουν την επιβολή της νομοθεσίας, (β) να ενισχύσουν την ασφάλεια των καταναλωτών, και (γ) να βελτιώσουν την πληροφόρηση και εκπαίδευση των καταναλωτών και επιχειρήσεων.

Νομοπαρασκευαστική εργασία

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εφαρμογή, επιβολή και εκσυγχρονισμό της σχετικής κυπριακής νομοθεσίας, καθώς και στην εναρμόνισή της με τις νέες Οδηγίες και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Υπηρεσία εφαρμόζει μεγάλο αριθμό νομοθεσιών που αφορούν στην προστασία του καταναλωτή και των συμφερόντων του. Κατά το 2021 προωθήθηκαν οι ακόλουθες νομοθετικές δράσεις:

- ❖ Στο πλαίσιο ενοποίησης/κωδικοποίησης συγκεκριμένων νομοθεσιών, που ρυθμίζουν θέματα προστασίας των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, καθώς και ενίσχυσης και ενδυνάμωσης των εξουσιών και αρμοδιοτήτων της εντεταλμένης υπηρεσίας με σκοπό την καλύτερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή των εν λόγω νομοθεσιών, στις 12/5/2021 ψηφίστηκε ο «*Ο Περί της Προστασίας του Καταναλωτή Νόμος του 2021*» (N.112(I)/2021), με τον οποίο ενοποιούνται οι ακόλουθες υφιστάμενες οριζόντιες νομοθεσίες:
 - Ο περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμος του 2007 (103(I)/2007) ως τροποποιήθηκε.
 - Ο περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμος του 2000 (92(I)/2000) ως τροποποιήθηκε.
 - Ο περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών Νόμος του 2013 (133(I)/2013) ως τροποποιήθηκε.
 - Ο περί Ορισμένων Πτυχών της Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών Εγγυήσεων Νόμος του 2000 (7(I)/2000) ως τροποποιήθηκε.
 - Ο περί της Αναγραφής της Τιμής Πώλησης και της Μοναδιαίας Τιμής των Προϊόντων που προσφέρονται στους Καταναλωτές Νόμος του 2000 (112(I)/2000) ως τροποποιήθηκε.
 - Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμος του 1996 (93(I)/1996) ως τροποποιήθηκε.

- Οι περί των Προϋποθέσεων Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1990 (34/1990) ως τροποποιήθηκε.

Η ενοποίηση των προαναφερθεισών νομοθεσιών στοχεύει κυρίως στην αποτελεσματικότερη προστασία του καταναλωτή, στην ενδυνάμωση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών, καθώς και στην ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου και των εξουσιών της αρμόδιας αρχής, με σκοπό την ορθότερη και καλύτερη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, η οποία έχρηζε εκσυγχρονισμού και απλοποίησης.

- ❖ Στο πλαίσιο εναρμόνισης με την Οδηγία 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ και με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, καταρτίστηκαν από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, τα αντίστοιχα προσχέδια νομοσχεδίων με τίτλο «**Ο περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμος του 2021**» και «**Ο περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για την Προμήθεια Ψηφιακού Περιεχομένου και Ψηφιακών Υπηρεσιών Νόμος του 2021**». Τα εν λόγω νομοσχέδια ψηφίστηκαν από την Βουλή των Αντιπροσώπων στις 5/11/2021 και τέθηκαν σε ισχύ την 1/1/2022.
- ❖ Περαιτέρω, στο πλαίσιο εναρμόνισης με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/2161 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 98/6/ΕΚ, 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την καλύτερη επιβολή και τον εκσυγχρονισμό των κανόνων της Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών, (γνωστή και ως «Νέα Συμφωνία για τους Καταναλωτές»), καταρτίστηκε από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, το αντίστοιχο προσχέδιο νομοσχεδίου με τίτλο «**Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021**». Σκοπός της εν λόγω Οδηγίας είναι η εξασφάλιση περισσότερης διαφάνειας στις διαδικτυακές αγορές, με την εισαγωγή πρόσθετων υποχρεώσεων

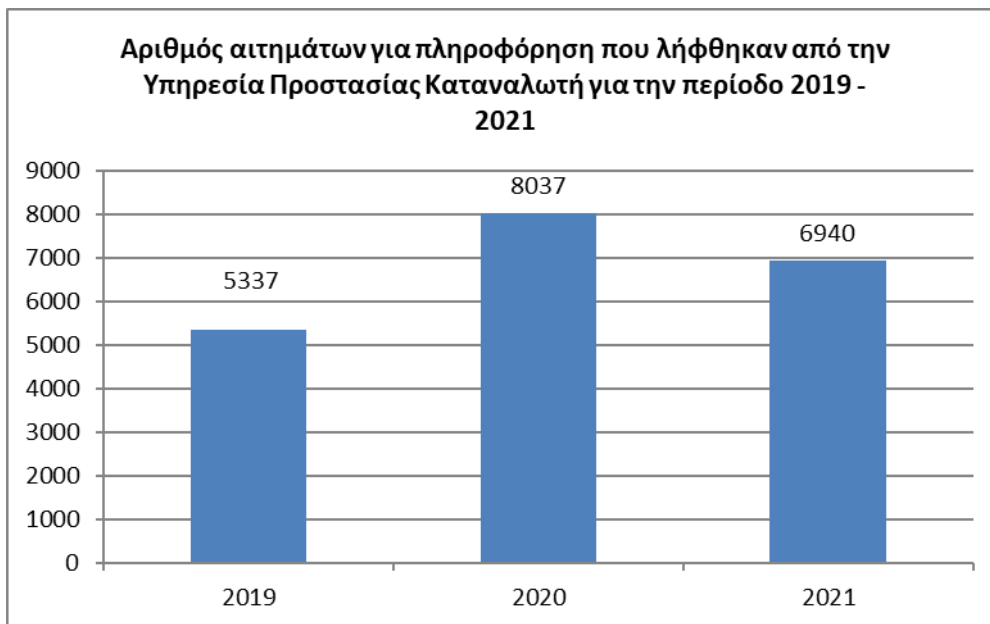

ενημέρωσης στους εμπόρους, η απαγόρευση ορισμένων παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών και η επιβολή της εφαρμογής των κανόνων προστασίας για τους καταναλωτές με την εισαγωγή περισσότερο αποτελεσματικών και εύκολα εφαρμόσιμων στην πράξη κυρώσεων, με την επιπλέον ανάπτυξη του ήδη υφιστάμενου κοινού ευρωπαϊκού μηχανισμού ενίσχυσης των δικαιωμάτων του καταναλωτή και του θεσπισμένου δικαίου. Οι νέοι κανόνες που θεσπίζονται μέσω της Οδηγίας αποσκοπούν στην κάλυψη κενών που διαπιστώθηκαν μετά από αξιολόγηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, πολλά από τα οποία συνδέονται με τις ψηφιακές συναλλαγές, και, γενικότερα με την ψηφιακή αγορά.

- ❖ Σύνταξη και προώθηση στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο του προσχεδίου νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί της Εποπτείας της Αγοράς Νόμος του 2021». Το προτεινόμενο νομοσχέδιο αποσκοπεί στη θέσπιση νέου νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με τον έλεγχο της αγοράς και τις βασικές ή ουσιώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν καθορισμένες κατηγορίες προϊόντων, οι οποίες μεταφέρονται με δευτερογενή νομοθεσία δυνάμει του προτεινόμενου Νόμου καθώς επίσης στην εφαρμογή της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς.

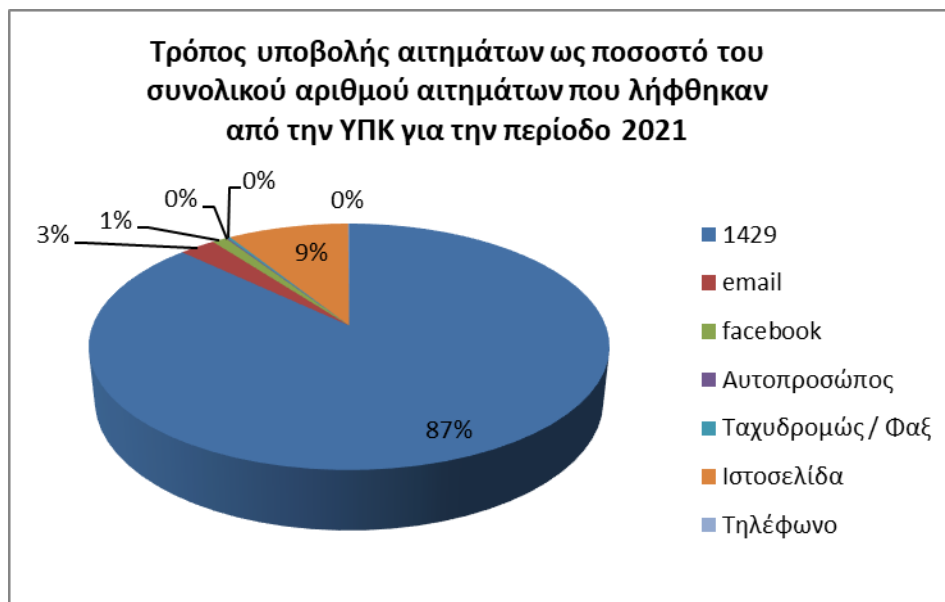
Ενημέρωση Καταναλωτών

Κατά το 2021 η Υπηρεσία χειρίστηκε 6.940 αιτήματα καταναλωτών για καθοδήγηση και πληροφόρηση για τα νόμιμα δικαιώματά τους. Στο γράφημα που ακολουθεί, παρουσιάζονται συνοπτικά τα αιτήματα πληροφόρησης που έχει λάβει η Υπηρεσία κατά τα τρία τελευταία έτη.

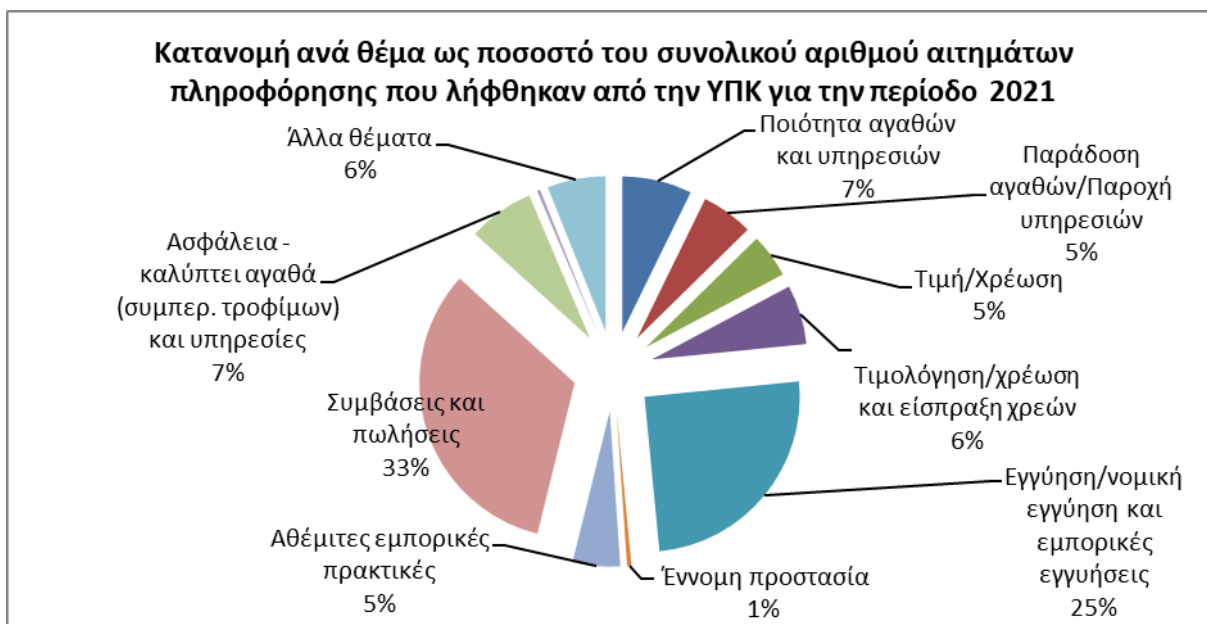

Τηλεφωνική Γραμμή Καταναλωτή (1429): Βασικό εργαλείο πληροφόρησης των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους, αποτελεί η τηλεφωνική Γραμμή Καταναλωτή 1429. Μέσω της Γραμμής Καταναλωτή 1429, οι καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ερωτήσεις και να λαμβάνουν άμεσα συμβουλές και ενημέρωση για διάφορα θέματα που τους αφορούν.

Το 2021, η Υπηρεσία έλαβε μέσω της Γραμμής του Καταναλωτή 6.039 αιτήματα πληροφόρησης τα οποία αποτελούσαν το 87% των συνολικών αιτημάτων πληροφόρησης που έλαβε η Υπηρεσία για την ίδια περίοδο.

Στο πιο κάτω γράφημα, παρουσιάζεται η κατανομή ανά θέμα, των αιτημάτων πληροφόρησης που λήφθηκαν από καταναλωτές για το έτος 2021.

Παρατηρητήρια Τιμών: Με στόχο τη βελτίωση της πληροφόρησης των καταναλωτών, η Υπηρεσία έχει καθιερώσει τη διεξαγωγή Παρατηρητηρίων Λιανικών Τιμών. Τα Παρατηρητήρια Τιμών υποβοηθούν τους καταναλωτές και τους παρέχουν γενική πληροφόρηση, ενδυναμώνοντας ταυτόχρονα την ικανότητα τους να πραγματοποιούν έρευνα αγοράς και να προβαίνουν στις πιο συμφέρουσες γι' αυτούς αγορές. Αυτά περιλαμβάνουν τη συγκέντρωση συγκρίσιμων

παρατηρήσεων στην αγορά και στη συγκριτική αξιολόγηση τιμών βασικών καταναλωτικών προϊόντων, τα οποία πωλούνται σε μεγάλο αριθμό υποστατικών σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου.

Τα Παρατηρητήρια Τιμών δημοσιεύονται στον τύπο και στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας (www.consumer.gov.cy).

Το 2021 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 7 Παρατηρητήρια, ως ακολούθως:

3. 4 Παρατηρητήρια Βασικών Καταναλωτικών Αγαθών.
4. 1 Παρατηρητήριο Τιμών για την Καθαρά Δευτέρα.
5. 1 Παρατηρητήριο Τιμών για το Πάσχα.
6. 1 Παρατηρητήριο Τιμών για τα Χριστούγεννα.

Επιμόρφωση και Εκπαίδευση Καταναλωτών και Εμπόρων: Η Υπηρεσία αναγνωρίζει ότι η κατάλληλη εκπαίδευση των καταναλωτών και η ανάπτυξη ορθής καταναλωτικής κουλτούρας, αποτελεί βασικό έργο που πρέπει να επιτελέσει η Υπηρεσία. Αντίστοιχα σημαντική είναι και η επιμόρφωση των εμπόρων για τις νομικές υποχρεώσεις που υπέχουν έναντι των καταναλωτών. Μέσα στο πλαίσιο των προσπαθειών για συνεχή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών, πραγματοποίησε το 2021 –μεταξύ άλλων– τις ακόλουθες δραστηριότητες:

1. Υλοποίηση της ενημερωτικής δράσης με τίτλο «ο σωστός καταναλωτής» που περιλάμβανε παράδοση ενημερωτικού εντύπου, προωθητικών δώρων και ηλεκτρονικής παρουσίασης και άλλου ενημερωτικού υλικού σε εκπαιδευτικούς και παιδιά Γ' τάξης δημοτικών σχολείων. Η δράση αποσκοπεί στην ενημέρωση των παιδιών για τα δικαιώματα που έχουν ως καταναλωτές και την ανάπτυξη ορθολογικών προτύπων και σωστής καταναλωτικής συμπεριφοράς. Παράλληλα παρέχεται στους εκπαιδευτικούς, ενημερωτικό υλικό για να μπορέσουν να υποστηρίξουν το σκοπό αυτό.
2. Διαλέξεις σε φοιτητές Νομικής, στα πλαίσια πανεπιστημιακού μαθήματος Νομικής Σχολής με θέμα Δίκαιο του Καταναλωτή.
3. Υλοποίηση εκστρατείας επιμόρφωσης των καταναλωτών για τις εγγυήσεις προϊόντων, μέσω ενημερωτικής εκστρατείας που περιελάμβανε καταχωρήσεις στον τύπο, σε ιστοσελίδες, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ραδιοφωνικά σποτ.
4. Υλοποίηση διαδικτυακής εκστρατείας επιμόρφωσης των καταναλωτών σχετικά με τους κινδύνους που ενέχουν οι φουσκωτές πισίνες.
5. Έκδοση και δημοσίευση εντύπων, ανακοινώσεων και λοιπού διαφωτιστικού υλικού. Σημειώνεται η έκδοση του ενημερωτικού εντύπου με τίτλο «Λογαριασμοί Πληρωμών με

Βασικά Χαρακτηριστικά» το οποίο αποσκοπεί στην ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με το δικαίωμά τους να ανοίξουν ένα τέτοιο λογαριασμό και να τεθούν υπό την προστασία ετήσιου πλαφόν συνολικών χρεώσεων ύψους €36 ανά έτος, για βασικές υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω του λογαριασμού αυτού οι οποίες καλύπτουν όλες τις συνήθεις τραπεζικές ανάγκες ενός μέσου καταναλωτή.

Επιπρόσθετα, κατά το 2021, η Υπηρεσία ενίσχυσε την επικοινωνία της με τους καταναλωτές, μέσω της αξιοποίησης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης της Υπηρεσίας καθώς και γενικότερα των μέσω μαζικής επικοινωνίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το έτος 2021, πραγματοποιήθηκαν 125 συνολικά παρεμβάσεις από τον Αν. Διευθυντή και λειτουργούς της Υπηρεσίας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Οι πλείστες των παρεμβάσεων έγιναν κατά τη διάρκεια ζωντανών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και αφορούσαν θέματα άμεσου ενδιαφέροντος για τους καταναλωτές, όπως για τις αγορές μέσω διαδικτύου, για την ασφάλεια προϊόντων και την ενημέρωση για τα οικονομικά τους συμφέροντα.

Ευρωπαϊκά / Διεθνή δίκτυα

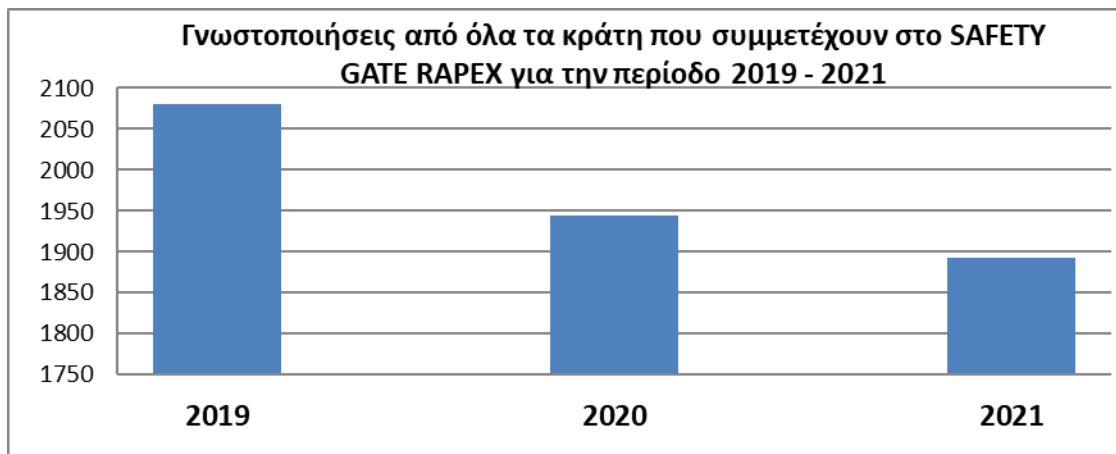
Η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή συμμετέχει στα Δίκτυα CPN, SAFETY GATE RAPEX, CPC, ECC και ICPEN.

Δίκτυο Πολιτικής Καταναλωτών (Consumer Policy Network–CPN): Το Δίκτυο Πολιτικής Καταναλωτών (Consumer Policy Network - CPN) είναι το Ευρωπαϊκό Δίκτυο των αρμοδίων για την προστασία των καταναλωτών αρχών των κρατών μελών της ΕΕ, μέσω του οποίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβουλεύεται όλα τα θέματα σχετικά με την προστασία καταναλωτών.

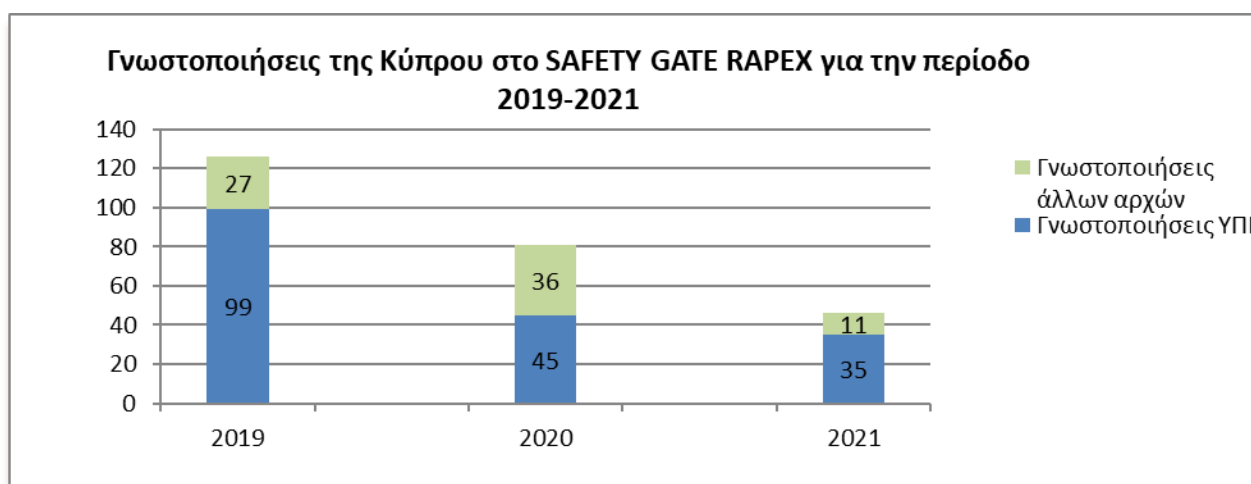
Safety Gate Rapex: Το SAFETY GATE RAPEX είναι το ευρωπαϊκό διαδικτυακό Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για προϊόντα που ενέχουν σοβαρό και άμεσο κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών και τα οποία κυκλοφορούν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και της Νορβηγίας, Ισλανδίας του Λιχτενστάιν και του Ηνωμένου Βασιλείου. Στο Σύστημα SAFETY GATE RAPEX δεν κοινοποιούνται πληροφορίες για τρόφιμα, φάρμακα και ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό. Σκοπός του Συστήματος SAFETY GATE RAPEX είναι η άμεση ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αρμοδίων εποπτικών αρχών όλων των κρατών-μελών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και του Ηνωμένου Βασιλείου που συμμετέχουν στο Σύστημα για την κυκλοφορία μη ασφαλών προϊόντων στην ευρωπαϊκή αγορά. Με τον τρόπο αυτό, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών λαμβάνουν άμεσα μέτρα για την απόσυρση μη

ασφαλών προϊόντων που δυνατό να κυκλοφορούν στην αγορά ή για την επιβολή ειδικών συνθηκών πώλησης ή χρήσης των προϊόντων, ανάλογα με τους κινδύνους που ενέχουν για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών.

Το 2021, κοινοποιήθηκαν στο Σύστημα SAFETY GATE RAPEX 1.893 γνωστοποιήσεις για προϊόντα που ενέχουν σοβαρό κίνδυνο. Ειδικότερα, οι γνωστοποιήσεις για επικίνδυνα προϊόντα που καταχωρήθηκαν στο SAFETY GATE RAPEX από τις 31 χώρες που συμμετέχουν στο Σύστημα (κράτη μέλη της ΕΕ συν Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Ηνωμένο Βασίλειο) τα τρία τελευταία χρόνια παρουσιάζονται στο πιο κάτω γράφημα:

Το 2021, η Κύπρος κατέλαβε την δέκατη τρίτη θέση στις γνωστοποιήσεις σοβαρού κινδύνου, που καταχωρήθηκαν συνολικά στο Σύστημα SAFETY GATE RAPEX. Συγκεκριμένα, η Κύπρος καταχώρησε 46 γνωστοποιήσεις που αφορούσαν προϊόντα σοβαρού κινδύνου.

Από τις 46 γνωστοποιήσεις σοβαρού κινδύνου που καταχωρήθηκαν στο Σύστημα, οι 35 αφορούσαν προϊόντα που εντοπίστηκαν στην αγορά από την Υπηρεσία, 2 προϊόντα που εντοπίστηκαν από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, 6 προϊόντα που εντοπίστηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και 3 προϊόντα που εντοπίστηκαν από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες. Τα προϊόντα σοβαρού κινδύνου που εντοπίστηκαν στην αγορά ήταν κυρίως παιχνίδια, παιδικά ενδύματα, ηλεκτρικές συσκευές και καλλυντικά.

Consumer Protection Cooperation (CPC): Ο νέος Κανονισμός CPC (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2017 σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών τέθηκε σε ισχύ στις 17 Ιανουαρίου 2020. Με το νέο Κανονισμό καταργείται ο Κανονισμός 2006/2004/ΕΚ.

Στόχος του νέου Κανονισμού είναι η συνεργασία των εθνικών αρμοδίων αρχών των κρατών - μελών (ΚΜ), ώστε από κοινού να επιλαμβάνονται παραβάσεων του κεκτημένου για την προστασία των καταναλωτών όταν το πρόβλημα αφορά σε εμπόρους και καταναλωτές από διαφορετικά ΚΜ. Ο Κανονισμός εφαρμόζεται σε αριθμό Οδηγιών και Κανονισμών της ΕΕ που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα του Κανονισμού και έχει οριστεί αριθμός εθνικών αρχών για την εφαρμογή τους αναλόγως αρμοδιότητας. Σημειώνεται ότι η ΥΠΚ έχει οριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση υπ' αριθμό 73.952 ημερομηνίας 13/08/2012, ως το Ενιαίο Γραφείο Σύνδεσης CPC για το συντονισμό των θεμάτων CPC μεταξύ όλων των αρμοδίων αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Με το νέο Κανονισμό έχουν προστεθεί περαιτέρω πρόνοιες με στόχο την επέκταση των εξουσιών των αρμοδίων αρχών των ΚΜ και την ενίσχυση των συντονισμένων κοινών δράσεων για παρακολούθηση της αγοράς. Συγκεκριμένα στο άρθρο 9 του νέου Κανονισμού περιλαμβάνονται οι ελάχιστες εξουσίες για τη διεξαγωγή ερευνών και την επιβολή νομοθεσίας για όλες τις αρμόδιες αρχές. Στις εξουσίες αυτές περιλαμβάνονται η εξουσία για αγορές με συγκαλυμμένη ταυτότητα, η εξουσία να απαιτεί από κάθε δημόσια αρχή στοιχεία περιλαμβανομένων και στοιχείων για εντοπισμό χρηματοοικονομικών ροών, η εξουσία να αφαιρούν περιεχόμενο ή να περιορίζουν την πρόσβαση σε επιγραμμική διεπαφή, η εξουσία για επιβολή κυρώσεων όπως πρόστιμα ή περιοδικές χρηματικές ποινές και πολλές άλλες.

Με το Νέο Κανονισμό, το CPC χρησιμοποιεί το Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά ("IMI"-Σύστημα). Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του IMI χρησιμοποιείται για λειτουργίες που αφορούν τον μηχανισμό αμοιβαίας συνδρομής (άρθρα 11,13,14), τον μηχανισμό προειδοποιήσεων (άρθρα

26,27,28) καθώς και τους συντονισμένους μηχανισμούς διερεύνησης και εφαρμογής της Νομοθεσίας για εκτεταμένες παραβάσεις με ενωσιακή διάσταση (άρθρα 15-22).

Η Υπηρεσία ετοίμασε νομοθεσία που ενσωματώνει τις πρόνοιες του Νέου Κανονισμού στο Εθνικό Δίκαιο. Στις 30 Οκτωβρίου του 2020, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε το εναρμονιστικό νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί της Συνεργασίας Μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών για την Επιβολή της Νομοθεσίας για την Προστασία των Καταναλωτών Νόμος του 2020», Ν.154(I)/2020. Ο Νόμος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 13 Νοεμβρίου 2020 (Ε.ΕΠαρ.Ι(Ι), Αρ.4785).

Σκοπός του εναρμονιστικού νόμου είναι η επέκταση των εξουσιών των αρμόδιων αρχών και η αποτελεσματική συνεργασία τους. Με την εναρμόνιση βελτιώνεται σημαντικά το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και ενισχύεται το επίπεδο προστασίας του Κύπριου καταναλωτή.

Κατά το 2021, η Υπηρεσία συμμετείχε από κοινού με άλλα κράτη μέλη στη διαδικτυακή έρευνα "EU Sweep 2021", η οποία πραγματοποιήθηκε ταυτόχρονα σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ υπό τον συντονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η πανευρωπαϊκή έρευνα EU Sweep 2021 επικεντρώθηκε στο ζήτημα των παραπλανητικών διαδικτυακών κριτικών και στον εντοπισμό παραπλανητικών πρακτικών στη συλλογή και παρουσίαση κριτικών από καταναλωτές.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή Κύπρου (European Consumer Center – ECC Cyprus):

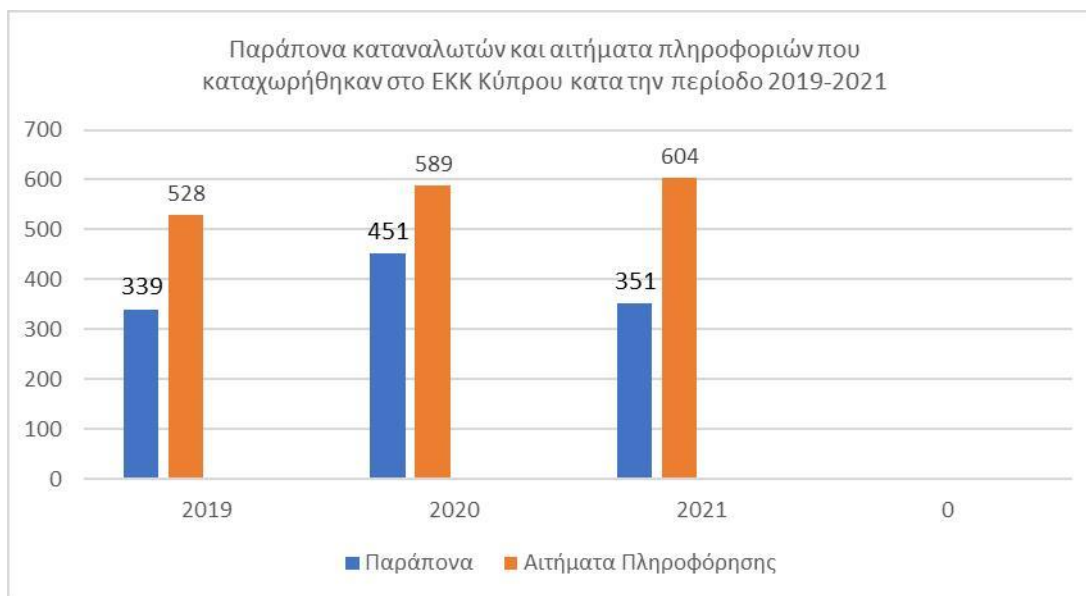
Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλοντας να προστατεύσει τα δικαιώματα των καταναλωτών δημιούργησε το Δίκτυο των Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτή (ΕΚΚ), τα οποία εδρεύουν σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς επίσης στη Νορβηγία και την Ισλανδία και συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και τις εθνικές κυβερνήσεις.

Το ΕΚΚ Κύπρου λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2005 και σκοπό έχει την πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με τα δικαιώματά τους στις διασυνοριακές τους συναλλαγές εντός της ΕΕ, της Ισλανδίας και της Νορβηγίας καθώς και την παροχή βοήθειας σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή, η οποία έχει προκύψει κατά τη συναλλαγή την οποία πραγματοποίησε ο καταναλωτής εντός της ΕΕ, της Ισλανδίας και της Νορβηγίας. Ο ρόλος του ΕΚΚ Κύπρου είναι διαμεσολαβητικός και στόχο έχει τη φιλική διευθέτηση μιας υπόθεσης ή διαφωνίας μεταξύ ενός προμηθευτή και καταναλωτή.

Το ΕΚΚ Κύπρου έχει χειριστεί, εντός του 2021, 351 διασυνοριακά παράπονα και ανταποκρίθηκε

σε 604 αιτήματα πληροφόρησης (βλ. γράφημα 6). Περαιτέρω, το ΕΚΚ Κύπρου ανταποκρίθηκε σε όλες τις έρευνες και ερωτήσεις από άλλα ΕΚΚ και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Κέντρο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του με στόχο την πληροφόρηση των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους εξέδωσε την Ετήσια Έκθεση για το 2020, δημοσίευσε στον ημερήσιο και ηλεκτρονικό τύπο αλλά και σε δημοσιεύσεις των αρμόδιων φορέων, άρθρα για θέματα προστασίας των καταναλωτών και συμμετείχε σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές για καταναλωτικά θέματα π.χ. αεροπορικά δικαιώματα, ηλεκτρονικό εμπόριο κτλ.

Γράφημα 6

International Consumer Protection and Enforcement Network (ICPEN): Το Διεθνές Δίκτυο Προστασίας των Καταναλωτών και Επιβολής της Νομοθεσίας ICPEN (International Consumer Protection and Enforcement Network) είναι ένα διεθνές δίκτυο το οποίο ιδρύθηκε το έτος 1992, και απαρτίζεται από τις εθνικές αρχές προστασίας των καταναλωτών πέραν των 60 χωρών, περιλαμβανομένης και της Κύπρου. Το δίκτυο ICPEN έχει ως κύριο σκοπό την πρόληψη των διασυννοριακών παραβάσεων του καταναλωτικού δικαίου πέραν της Ευρώπης και τη δημιουργία δίκαιων συνθηκών στις αγορές για τους καταναλωτές. Η διοργάνωση διασκέψεων, ομάδων εργασίας, τηλεδιασκέψεων και άλλων κοινών δράσεων επιτρέπουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρμοδίων αρχών των συμμετεχουσών χωρών. Η Υπηρεσία συμμετέχει ενεργά σε κοινές δράσεις του δικτύου ICPEN από το έτος 2005.

Εποπτεία αγοράς

Η Υπηρεσία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική εφαρμογή των διαφόρων νομοθεσιών που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά της. Οι επιθεωρητές τόσο των Κεντρικών όσο και των Επαρχιακών Γραφείων, διεξάγουν καθημερινά επιθεωρήσεις στις διάφορες επιχειρήσεις πώλησης καταναλωτικών αγαθών (όπως υπεραγορές, φρουταρίες, αρτοποιεία, περίπτερα, κρεοπωλεία, καταστήματα σουβενίρ, καταστήματα ειδών ένδυσης και υπόδησης και οικιακού εξοπλισμού, λαϊκές αγορές και πρατήρια πετρελαιοειδών) για επιτήρηση και έλεγχο της αγοράς. Συγκεκριμένα, οι έλεγχοι που γίνονται από τους επιθεωρητές αφορούν στα ακόλουθα:

- Σήμανση προϊόντων.
- Ανάρτηση τιμών / Μοναδιαία τιμή σε καταναλωτικά αγαθά.
- Ταμειακές μηχανές.
- Δειγματοληψίες (χαλούμια, κατεψυγμένα είδη, κλπ).
- Ειδικές προσφορές καταστημάτων.
- Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές.

Κατά το 2021, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 31.441 επιθεωρήσεις παγκύπρια, εκ των οποίων οι 1246 αφορούσαν σε έλεγχο ταμειακών μηχανών. Ο αριθμός των επιθεωρήσεων, καθώς και άλλα στοιχεία που αφορούν στην εφαρμογή και επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία του καταναλωτή κατά τα τρία τελευταία χρόνια, φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα.

Λόγω της πανδημίας η Υπηρεσία πραγματοποίησε και το 2021, σημαντικό αριθμό ελέγχων για την εφαρμογή των μέτρων προστασίας που πρέπει να λαμβάνουν μικρές επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.

Στοιχεία αναφορικά με την εφαρμογή και επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία του καταναλωτή την περίοδο 2019 – 2021			
	2019	2020	2021
Επιθεωρήσεις	33397	30651	31441
Διερευνήσεις Παραπόνων/Καταγγελιών	191	242	224
Δειγματοληψίες	716	420	441
Έρευνες - Εκστρατείες	112	89	33
Προειδοποιητικές επιστολές	32	29	17

Όσον αφορά ειδικά στον τομέα της ασφάλειας των προϊόντων και των παιχνιδιών, η Υπηρεσία πραγματοποίησε συνολικά 9.358 επιθεωρήσεις. Στο πίνακα 2 που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά οι επιθεωρήσεις για έλεγχο της ασφάλειας των προϊόντων και των παιχνιδιών που πραγματοποίησε η Υπηρεσία κατά την περίοδο 2019-2021. Πραγματοποιήθηκαν επίσης 39 έλεγχοι σε ηλεκτρονικά καταστήματα πώλησης παιχνιδιών.

Επιθεωρήσεις για έλεγχο της ασφάλειας των προϊόντων και των παιχνιδιών την περίοδο 2019– 2021			
Είδος Καταστήματος	2019	2020	2021
Πολυκαταστήματα	841	639	624
Υπεραγορές	730	794	1084
Παιχνίδια	451	360	481
Σουβενίρ/Δώρα	935	706	397
Βιβλιοπωλεία	207	180	210
Περίπτερα	2722	3274	4366
Βρεφικά Είδη	442	342	366
Είδη Ένδυσης /Υπόδησης	1356	771	979
Ηλεκτρικά Είδη	97	118	47
Φαρμακεία	237	538	479
Χόμπυ/Ποδήλατα	49	59	24
Άλλα	581	346	301
ΣΥΝΟΛΟ	8.648	8.127	9.358

Άλλα στοιχεία που αφορούν στην εφαρμογή και επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη Γενική Ασφάλεια Προϊόντων και την Ασφάλεια των Παιχνιδιών είναι τα ακόλουθα:

	2019	2020	2021
Επιθεωρήσεις	8.648	8.127	9.358
Διερευνήσεις καταγγελιών	5	11	8
Δειγματοληψίες	108	89	78
Εκστρατείες	7	7	7

Ειδοποιήσεις Απόσυρσης	91	51	58
Ειδοποιήσεις Συμμόρφωσης	17	99	15

Κατά το έτος 2021, διεξήχθησαν επίσης πέντε (5) δειγματοληψίες για παιδικά παιχνίδια (φυσικές και **Οικονομικά συμφέροντα καταναλωτών**

μηχανικές ιδιότητες παιχνιδιών [2], ανακλινόμενες και βρεφικές κούνιες, ηλεκτρικά παιχνίδια, γραφική ύλη). Δύο από αυτές πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της συμμετοχής της Υπηρεσίας στο κοινό ευρωπαϊκό πρόγραμμα εποπτείας της αγοράς με την ονομασία CASP 2021 και αφορούσε ηλεκτρικά παιχνίδια και ανακλινόμενες και βρεφικές κούνιες. Οι υπόλοιπες δειγματοληψίες πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους και κατά κύριο λόγο λήφθηκαν παιχνίδια, τα οποία ελέγχθηκαν για τις φυσικές, τις μηχανικές και τις χημικές τους ιδιότητες. Συνολικά, κατά το 2021, λήφθηκαν 78 δείγματα προϊόντων εκ των οποίων τα 26 δεν συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις ασφάλειας. Κατά το 2021, η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή διερεύνησε 341 καταγγελίες καταναλωτών μεβάση τις νομοθεσίες που διέπουν τα οικονομικά συμφέροντα και την ασφάλεια των καταναλωτών.

Αριθμός παραπόνων και καταγγελιών που διερευνήθηκαν από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή κατά το 2021	
Νομοθεσία	Καταγγελίες
Οικονομικά συμφέροντα	341
Ασφάλεια	8
ΣΥΝΟΛΟ	348

Σημειώνεται ότι για την ίδια περίοδο το μεγαλύτερο μέρος του αριθμού των καταγγελιών που έλαβε η Υπηρεσία αφορούσε κυρίως τις κατηγορίες: αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (29%), συμβάσεις και πωλήσεις (38%), εγγύηση/νομική και εμπορικές εγγυήσεις (19%) και τιμή/χρέωση (11%).

Συνολικός αριθμός Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας την περίοδο 2019-2021			
	2019	2020	2021
Σύνολο αποφάσεων	5	5	6
Συνολικό ποσό προστίμων	€101.000	€127.000	€112.000

Επιπλέον, η Υπηρεσία στο πλαίσιο της εφαρμογής του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε Σχέση με Ακίνητα που Προορίζονται για Κατοικία Νόμου (Ν. 41(Ι)/2017) και του περί των Συμβάσεων Καταναλωτικής Πίστης Νόμου (Ν. 106(Ι)/2010) και σύμφωνα με τις διατάξεις των Οδηγιών 2018/01/ΥΠΚ, 2018/02/ΥΠΚ και 2020/02/ΥΠΚ που έκδωσε δυνάμει των άρθρων 10, 11 και 54 του Νόμου Ν. 41(Ι)/2017, ολοκλήρωσε την έρευνα που διεξήγαγε για τις διαφημίσεις, που χρησιμοποιούν οι πιστωτές για σκοπούς προώθησης των πιστώσεων που παρέχουν στους καταναλωτές. Η έρευνα διεξήχθη σε μεγάλο αριθμό πιστωτικών φορέων και κάλυπτε όλα τα είδη διαφημίσεων (τηλεοπτικές, ραδιοφωνικές, έντυπες, διαδικτυακές και διαφημιστικές πινακίδες). Συγκεκριμένα, η έρευνα άρχισε το Σεπτέμβριο του 2018 και ο πρώτος έλεγχος των υπό αναφορά

διαφημίσεων ολοκληρώθηκε το 2019. Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου ελέγχου και την ανάλογη ενημέρωση των επηρεαζόμενων πιστωτικών ιδρυμάτων, η Υπηρεσία διενήργησε το 2020 επανέλεγχο με σκοπό να διαπιστώσει κατά πόσο τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα συμμορφώθηκαν με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Η Υπηρεσία, προχώρησε (εντός του 2021) στην έκδοση τεσσάρων διοικητικών αποφάσεων εναντίον των πιστωτικών ιδρυμάτων που δεν κατάφεραν να συμμορφωθούν πλήρως με το προαναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα, η Υπηρεσία, στη βάση του περί της εξ Αποστάσεως Εμπορίας Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών προς τους Καταναλωτές Νόμου του 2004 (242(Ι)/2004), ξεκίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα με σκοπό τον έλεγχο της προσυμβατικής πληροφόρησης που οφείλουν να παρέχουν οι προμηθευτές χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (π.χ. τραπεζικών υπηρεσιών και ασφαλειών) στους καταναλωτές δυνάμει του άρθρου 4 του Νόμου, στις περιπτώσεις σύναψης συμβάσεων εξ αποστάσεως. Η έρευνα πραγματοποιείται σε διάφορες ιστοσελίδες προμηθευτών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και αναμένεται να ολοκληρωθεί τέλος του 2022.

Αναφορικά με τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών, η Υπηρεσία διεξήγαγε αυτεπάγγελτη έρευνα δυνάμει των προνοιών του περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών Νόμου του 2013 (Ν.133(Ι)/2013) σε εξ αποστάσεως και εκτός εμπορικού καταστήματος συμβάσεις. Στην έρευνα συμμετείχαν:

- ✓ τέσσερις εταιρείες τηλεπικοινωνιών αναφορικά με τις υπηρεσίες, τα ηλεκτρονικά προϊόντα (π.χ. ηλεκτρονικοί υπολογιστές, κινητά τηλέφωνα, tablets), αλλά και άλλου είδους προϊόντα (π.χ. αναλώσιμα όπως χαρτί και μελάνια, κάρτες χρόνου ομιλίας κινητής τηλεφωνίας, κάρτες μνήμης, θήκες κινητών τηλεφώνων, προστατευτικά οθόνης κινητού τηλεφώνου, φορτιστές, κτλ), τα οποία προσφέρονται στους καταναλωτές είτε εξ αποστάσεως (π.χ. μέσω ηλεκτρονικού καταστήματος, μέσω τηλεφώνου) είτε εκτός εμπορικού καταστήματος.
- ✓ τέσσερα μεγάλα ηλεκτρονικά καταστήματα που πωλούν (διαδικτυακά) αντίστοιχα προϊόντα, όπως αναφέρονται πιο πάνω.

Η έρευνα έχει ολοκληρωθεί για τις δύο εταιρείες τηλεπικοινωνιών και τα τέσσερα ηλεκτρονικά καταστήματα, με τη συμμόρφωση και των έξι εταιρειών με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας σχετικά με το προαναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο. Για τις άλλες δύο εταιρείες τηλεπικοινωνιών, η έρευνα αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2022.

Επιπρόσθετα, στην ενότητα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών σε σχέση με τα

οργανωμένα ταξίδια, η Υπηρεσία κατά την εφαρμογή του περί των Οργανωμένων Ταξιδιών και Συνδεδεμένων Ταξιδιωτικών Διακανονισμών Νόμο του 2017 έκδωσε μία Απόφαση με την οποία επέβαλε διοικητικό πρόστιμο ύψους 50.000 ευρώ σε διοργανωτή οργανωμένων ταξιδιών.

Συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους

Σύνδεσμοι - οργανώσεις καταναλωτών: Στο πλαίσιο συνεργασίας της ΥΠΚ με όλους τους κοινωνικούς εταίρους, συνεχίστηκε η στενή συνεργασία με τις οργανώσεις καταναλωτών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, οι οποίοι είναι ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, και τα Σωματεία / Τμήματα Καταναλωτών τα οποία λειτουργούν οι Συνδικαλιστικές Οργανώσεις ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ. Η ΥΠΚ υποστηρίζει τις δραστηριότητες των πιο πάνω οργανώσεων, οι οποίες εστιάζονται στην επιμόρφωση/πληροφόρηση και προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, με διάφορους τρόπους. Μεταξύ αυτών είναι η έμπρακτη οικονομική βοήθεια μέσω ετήσιας χορηγίας η οποία είναι ανάλογη των δραστηριοτήτων τους, με βάση το Σχέδιο Χορηγιών που εκπονεί κάθε έτος η Υπηρεσία στη βάση των στρατηγικών της στόχων. Κατά το υπό αναφορά έτος, η εν λόγω χορηγία ανήλθε στο συνολικό ποσό των €16.650.

Συμβουλευτική Επιτροπή για Θέματα Καταναλωτών: Λόγω των περιορισμών που επέβαλε η πανδημία Covid19, πραγματοποιήθηκε το έτος 2021 μία συνεδρίαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής για Θέματα Καταναλωτών, η οποία λειτουργεί από το 1995. Η Επιτροπή θεσμοθετήθηκε επίσημα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2017, με κύριο σκοπό να συμβουλεύει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας σε θέματα που αφορούν στην προστασία των καταναλωτών και επηρεάζουν την ασφάλεια και τα οικονομικά τους συμφέροντα. Τα θέματα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν όλο το φάσμα ενεργειών και πολιτικών προστασίας των καταναλωτών, λαμβάνοντας υπόψη και τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην Επιτροπή συμμετέχουν εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, των ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΟΒΕΚ και εκπρόσωποι των επιχειρηματικών οργανώσεων ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Υπεραγορών.

Σύνδεσμοι - οργανώσεις επιχειρηματιών: Παράλληλα, η Υπηρεσία συνεργάζεται με το Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου με στόχο τη δημιουργία καναλιών επικοινωνίας με τα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα που είναι μέλη του Συνδέσμου και κατ' επέκταση τη βελτίωση της

προστασίας που παρέχεται στους καταναλωτές.

Παρακολούθηση τιμών πετρελαιοειδών

Οι τιμές των πετρελαιοειδών στην Κύπρο, από το Μάιο του 2004, είναι ελεύθερες και δεν καθορίζονται από το Κράτος. Η απελευθέρωση της αγοράς των πετρελαιοειδών έλαβε χώρα με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο εποπτικός ρόλος του ΥΕΕΒ αναφορικά με τις τιμές πετρελαιοειδών συνίσταται στην παρακολούθηση τους και προκύπτει από τις πρόνοιες του Νόμου 115(Ι)/2004 όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Νόμο 57(Ι)/2010. Δεδομένου του ότι το θέμα των τιμών των καυσίμων είναι πολύ σημαντικό, η Υπηρεσία καταβάλλει συνεχώς προσπάθειες ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού του τρόπου παρακολούθησης των τιμών στο πλαίσιο πάντοτε της σχετικής νομοθεσίας.

Η Υπηρεσία το 2021 συνέχισε την παρακολούθηση των τιμών των πετρελαιοειδών με βάση το Πλαίσιο Παρακολούθησης Τιμών Καυσίμων, το οποίο αναπτύχθηκε από Συμβουλευτικό Οίκο το 2015. Για υλοποίηση των τελευταίων αλλαγών που έχουν σημειωθεί στο περιβάλλον εμπορίας πετρελαιοειδών όπως η μετακίνηση των δραστηριοτήτων των εταιρειών εισαγωγής πετρελαιοειδών από Λάρνακα στο Βασιλικό κλπ, το ΥΕΕΒ προκήρυξε διαγωνισμό με τίτλο "Αγορά υπηρεσιών για την ετοιμασία Μελέτης για τον τρόπο Αξιολόγησης των Τιμών Πετρελαιοειδών μαζί με Μηχανογραφημένο Πλαίσιο Αξιολόγησης Τιμών Πετρελαιοειδών". Σκοπός του διαγωνισμού ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Πλαισίου Αξιολόγησης Τιμών Πετρελαιοειδών (Πλαισίου), το οποίο να συνάδει με τις σημερινές συνθήκες εμπορίας και πρακτικές των εταιρειών εισαγωγής πετρελαιοειδών. Η ετοιμασία του νέου Πλαισίου ανατέθηκε σε εξωτερικό σύμβουλο, και αναμένεται να τεθεί σε πλήρη λειτουργία εντός του 2022.

Επιπρόσθετα, ολοκληρώθηκαν οι τροποποιήσεις στο Σύστημα Καταγραφής Τιμών Πετρελαιοειδών, ένα σύστημα με το οποίο επιτυγχάνεται η αυτοματοποίηση της διαδικασίας λήψης των στοιχείων των φορτίων εισαγωγής καυσίμων από το Τμήμα Τελωνείων.

Επίσης, κατά το 2021, η Υπηρεσία συνέχισε με επιτυχία την λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, μέσω της οποίας δημοσιοποιούνται σε πραγματικό χρόνο οι λιανικές τιμές καυσίμων. Η εν λόγω πλατφόρμα περιλαμβάνει περίπου 300 πρατήρια λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων σε παγκύπρια βάση. Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας μπορούν οι καταναλωτές να ενημερώνονται ανά πάσα στιγμή για τις τιμές των καυσίμων στην επαρχία τους, ενώ τους δίδεται

η δυνατότητα εντοπισμού του φθηνότερου πρατηρίου στην περιοχή τους. Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην προώθηση της διαφάνειας των τιμών και στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά.

Θέματα ανταγωνισμού

Κοινοποίηση συγκεντρώσεων: Κατά τη διάρκεια του 2021 κοινοποιήθηκαν στην Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας από την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, 75 συνολικά πράξεις συγκεντρώσεων (εξαγορών και συγχωνεύσεων) επιχειρήσεων βάσει του περιελέγχου των Συγκεντρώσεων Νόμου του 2014. Για όλες τις εν λόγω κοινοποιηθείσες συγκεντρώσεις υποβλήθηκαν από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή σχετικές εκθέσεις προς την Υπουργό.

Εκπαίδευση και επιμόρφωση προσωπικού

Πυρήνας Μάθησης: Ο Πυρήνας Μάθησης (ΠΜ) ο οποίος λειτουργεί στην Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή (ΠΚ) όπως και στις άλλες Υπηρεσίες του Υπουργείου ΕΕΒ αντίστοιχα, αποτελεί πλέον θεσμό, κι έχει την ευθύνη συντονισμού της εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού της Υπηρεσίας ΠΚ σε σχέση με τις ανάγκες που προκύπτουν σε θέματα μάθησης. Το 2021 έγινε επικαιροποίηση στελέχωσης του ΠΜ της Υπηρεσίας ΠΚ. Παράλληλα, το τελευταίο τρίμηνο του 2021, υλοποιήθηκε πρόγραμμα επιμόρφωσης σχεδόν όλων των μελών του Πυρήνα Μάθησης τα οποία θα είναι επιφορτισμένα με την υλοποίηση της διάγνωσης αναγκών μάθησης, η οποία θα διεξάγεται πάνω σε νέα, σύγχρονη βάση. Η διάγνωση θα περιλαμβάνει, Διάγνωση Αναγκών Μάθησης, Σχέδιο Υλοποίησης και Αξιολόγηση και θα είναι ενιαία σε όλη τη δημόσια υπηρεσία. Η εκπαίδευση διοργανώθηκε από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ), και υλοποιήθηκε από το Διεθνές Ινστιτούτο Διοίκησης Κύπρου (CIIM) . Στην εν λόγω εκπαίδευση /κατάρτιση έλαβαν μέρος, εκτός των μελών των ΠΜ και άλλοι λειτουργοί σχετικοί με την εποπτεία μάθησης.

Επιπρόσθετα, εντός του 2022 θα πραγματοποιηθεί η πρώτη υλοποίηση διάγνωσης των αναγκών μάθησης του Υπουργείου με βάση την εκπαίδευση που έχει προηγηθεί με την υποστήριξη και καθοδήγηση Λειτουργών της Κυπριακής Ακαδημίας.

Πρόσθετα, στο πλαίσιο εκπαίδευσης ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων του προσωπικού του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ολοκληρώθηκε η σύνταξη των ονομαστικών καταλόγων με τους λειτουργούς που θα λάβουν μέρος στην εν λόγω εκπαίδευση. Η υλοποίηση της θα γίνει από εξωτερικούς συνεργάτες της ΚΑΔΔ, και αναμένεται να αρχίσει το πρώτο τρίμηνο του έτους 2022.

12. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ

Η Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών (ΥΜΣ) είναι η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της περί Μέτρων και Σταθμών Νομοθεσίας. Βασική επιδίωξή της είναι η διασφάλιση της ακρίβειας των μετρήσεων, τόσο στο επίπεδο των εμπορικών μετρήσεων, όσο και σε επίπεδο επιστημονικών μετρήσεων. Οι κυριότερες αρμοδιότητες της Υπηρεσίας, όπως αυτές καθορίζονται μέσα από τις πρόνοιες των περί Μέτρων και Σταθμών Νόμων του 1974 μέχρι 2020 και των σχετικών Κανονισμών είναι:

- ο Διασφάλιση ότι στην Κυπριακή Δημοκρατία χρησιμοποιούνται οι νόμιμες μονάδες μέτρησης,
- ο Φύλαξη και διατήρηση των πρότυπων μέτρων και σταθμών και διασφάλιση της ακρίβειάς τους,
- ο Μεταφορά της σχετικής Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας στο Εθνικό Δίκαιο, ετοιμασία της αναγκαίας νομοθεσίας για θέματα που αφορούν μέτρα και σταθμά ή προσσκευασμένα προϊόντα καθώς και εποπτεία για αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής,
- ο Παροχή μετρολογικών υπηρεσιών στη Βιομηχανία.

Οι βασικοί στόχοι της Υπηρεσίας είναι:

- ο Παρακολούθηση και εφαρμογή της ισχύουσας ευρωπαϊκής νομοθεσίας και διεθνούς πρακτικής σε θέματα μετρολογίας
- ο Ανάπτυξη της μετρολογίας στην Κύπρο και η αξιοποίηση του ιδιωτικού τομέα
- ο Διατήρηση των εθνικών προτύπων μέτρων και σταθμών στο Νέο Εργαστήριο Μετρολογίας
- ο Διασφάλιση της ακρίβειας των μετρήσεων και των οργάνων μέτρησης στην Κύπρο.

Δραστηριότητες

Έλεγχος Μέτρων και Σταθμών: Με βάση την περί Μέτρων και Σταθμών Νομοθεσία, η Υπηρεσία προέβη εντός του 2021 στην επαλήθευση και σήμανση αριθμού οργάνων μέτρησης. Συγκεκριμένα, διενεργήθηκαν έλεγχοι Ροομετρητών στα Πρατήρια Υγρών Καυσίμων, Ροομετρητών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε Οχήματα Διανομής Καυσίμων καθώς και έλεγχοι Γεφυροπλάστιγγων (≥ 3 t) και ζυγαριών (< 3 t) που χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς. Τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων κρίνονται ως θετικά αφού τα όργανα μέτρησης στην πλειοψηφία τους βρέθηκαν να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Για μεμονωμένες περιπτώσεις στις οποίες βρέθηκαν σφάλματα πέραν των μέγιστων επιτρεπτών σύμφωνα με τη νομοθεσία, κλήθηκαν επί τόπου αδειοδοτημένοι επιδιορθωτές μέτρων και σταθμών οι οποίοι προέβησαν στις δέουσες επιδιορθώσεις.

Επίσης, με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία που αφορά στα συσκευασμένα αγαθά που διατίθενται στο εμπόριο, διενεργήθηκαν έλεγχοι - "Δοκιμές Αναφοράς" ως προς το καθαρό περιεχόμενο καθώς και ως προς τη σχετική σήμανσή τους. Στις πλείστες των περιπτώσεων, τα συσκευασμένα αγαθά που ελέγχθηκαν πληρούσαν τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις όπου δεν υπήρχε συμμόρφωση, οι συσκευαστές υποχρεώθηκαν να επανασυσκευάσουν τα προϊόντα τους με βάση την ονομαστική δεδηλωμένη ποσότητα και να προβούν σε διορθωτικές ενέργειες κατά το στάδιο της συσκευασίας ώστε να υπάρχει συμμόρφωση με τις ποσοτικές απαιτήσεις της νομοθεσίας. Για τα εν λόγω προϊόντα ακολούθησαν επανέλεγχοι από Επιθεωρητές της Υπηρεσίας με σκοπό τη διαπίστωση της λήψης των απαραίτητων μέτρων εκ μέρους των συσκευαστών. Πρόσθετα, σημειώνεται ότι πέραν από τον έλεγχο της καθαρής ποσότητας του περιεχομένου των συσκευασμένων αγαθών στις υπεραγορές, διενεργείτο και έλεγχος της ορθής αναγραφής των μονάδων μέτρησης στα συσκευάσματα και στα ράφια των σημείων πώλησης σύμφωνα με το Διεθνές Σύστημα Μονάδων Μέτρησης (SI).

Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν εντός του 2021 φαίνονται στον πιο κάτω Πίνακα:

Είδος ελέγχων	Αριθμός ελέγχων
Επαλήθευση Ροομετρητών Πρατηρίων Υγρών Καυσίμων	317 (αριθμός πρατηρίων για τα οποία επαληθεύτηκαν οι ροομετρητές τους)
Επαλήθευση Ροομετρητών Εγκατεστημένων σε Βυτιοφόρα Διανομής Καυσίμων (πετρέλαιο θέρμανσης)	267 (αριθμός βυτιοφόρων για τα οποία επαληθεύτηκαν οι ροομετρητές τους)
Επαλήθευση Γεφυροπλάστιγγων (≥ 3 t)	179
Επαλήθευση Ζυγαριών (< 3 t)	1035
Έλεγχος Συσκευασμένων Αγαθών	114

Αγορά Μετρολογικού Εξοπλισμού: Με σκοπό τόσο την αποτελεσματικότερη διενέργεια των ελέγχων των συσκευασμένων αγαθών όσο και την αποδοτικότερη επιτήρηση της αγοράς γενικότερα, η ΥΜΣ προέβη στην αγορά μιας πρόσθετης φορητής ζυγαριάς.

Διεθνείς Σχέσεις / Εκπροσώπηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό: Η Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών κατά το 2021 είχε ενεργό συμμετοχή στις εργασίες των πιο κάτω Ομάδων Εργασίας:

- Ομάδα Εργασίας για τα Όργανα Μέτρησης και της Επιτροπής για τα Όργανα Μέτρησης (της ΕΕ) (Επιτροπολογία)
- Ομάδα Εργασίας 2 (WG2) της WELMEC
- Ομάδα Εργασίας 6 (WG6) της WELMEC
- Ομάδα Εργασίας 8 (WG8) της WELMEC.

13. ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ

Η προώθηση της Ποιότητας αποτελεί βασική πτυχή της εξέλιξης και της ανάπτυξης. Βάσει Νομοθεσίας, ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ) είναι ορισμένος ως ο μοναδικός Εθνικός Φορέας Διαπίστευσης (εφαρμόζοντας τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕC) 765/2008) και η αρμόδια αρχή για την προώθηση των ποιοτικών ζητημάτων στην Κύπρο. Όντας ο μοναδικός Φορέας Διαπίστευσης στην Κύπρο, ο ΚΟΠΠ παρέχει υπηρεσίες σε Εργαστήρια Δοκιμών και Διακρίβωσης, Ιατρικά Εργαστήρια και Φορείς Ελέγχου και Πιστοποίησης. Επιπλέον, είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της αρχής της «ορθής εργαστηριακής πρακτικής» (GLP) και του εθνικού συστήματος Τεχνικής Πληροφόρησης (διαδικασία που διασφαλίζει την πρόληψη της δημιουργίας τεχνικών δυσκολιών στο εμπόριο) και διαδραματίζει επίσης βασικό ρόλο στη διαδικασία Κοινοποίησης Οργανισμών Τεχνικής Αξιολόγησης, βάσει των Οδηγιών Νέας Προσέγγισης. Ως εκ τούτου, ο ΚΟΠΠ στοχεύει και διασφαλίζει την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την προστασία των ανησυχιών των πολιτών, την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία τους, σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον.

Μέσω των δράσεων αυτών, ο ΚΟΠΠ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη ρύθμιση της εσωτερικής αγοράς και στην προστασία των καταναλωτών και του περιβάλλοντος. Συμβάλλει επίσης, ουσιαστικά στην γενική προσπάθεια του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας να στηρίξει την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσω της διασφάλισης της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρουν.

Ο ΚΟΠΠ έχει προσχωρήσει στην Πολυμερή Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας Διαπίστευσης (EA MLA) στους τομείς των Δοκιμών, των Ιατρικών Δοκιμών, της Διακρίβωσης και του Ελέγχου. Επίσης, έχει προσχωρήσει στη Συμφωνία Αμοιβαίας Αναγνώρισης της Διεθνούς Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (ILAC MRA) σε αυτούς τους τομείς. Το 2020 έχει προσχωρήσει στην EA MLA στον τομέα Πιστοποίησης Προϊόντων, Διεργασιών και Υπηρεσιών. Αυτό εξασφαλίζει την αναγνώριση και την ισοδυναμία των πιστοποιητικών του με άλλους Εθνικούς Φορείς Διαπίστευσης. Το 2021, χορηγήθηκαν έξι (6) νέα πιστοποιητικά διαπίστευσης διαμορφώνοντας τον συνολικό αριθμό των τρέχων διαπιστευμένων οργανισμών σε 110. Επίσης το 2021, μέσα από μια σειρά σεμιναρίων και άλλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συνεχίστηκε η εκπαίδευση υπαλλήλων και των

εξωτερικών συνεργατών του Οργανισμού σε καινούρια αλλά και σε αναθεωρημένα Διεθνείς Πρότυπα.

Ο ΚΟΠΠ εκπροσωπεί την Κύπρο σε Ευρωπαϊκό και ευρύτερο διεθνές επίπεδο στους τομείς των αρμοδιοτήτων του. Συμμετέχει ενεργά στη Γενική Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (ΕΑ) και σε άλλες Τομεακές Επιτροπές της ΕΑ και παρακολουθεί τις δραστηριότητες της Διεθνούς Συνεργασίας που αφορούν τη Διαπίστευση Εργαστηρίων (ILAC). Συμμετέχει επίσης σε διάφορες επιτροπές των αρχών των κρατών μελών οι οποίες διοργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

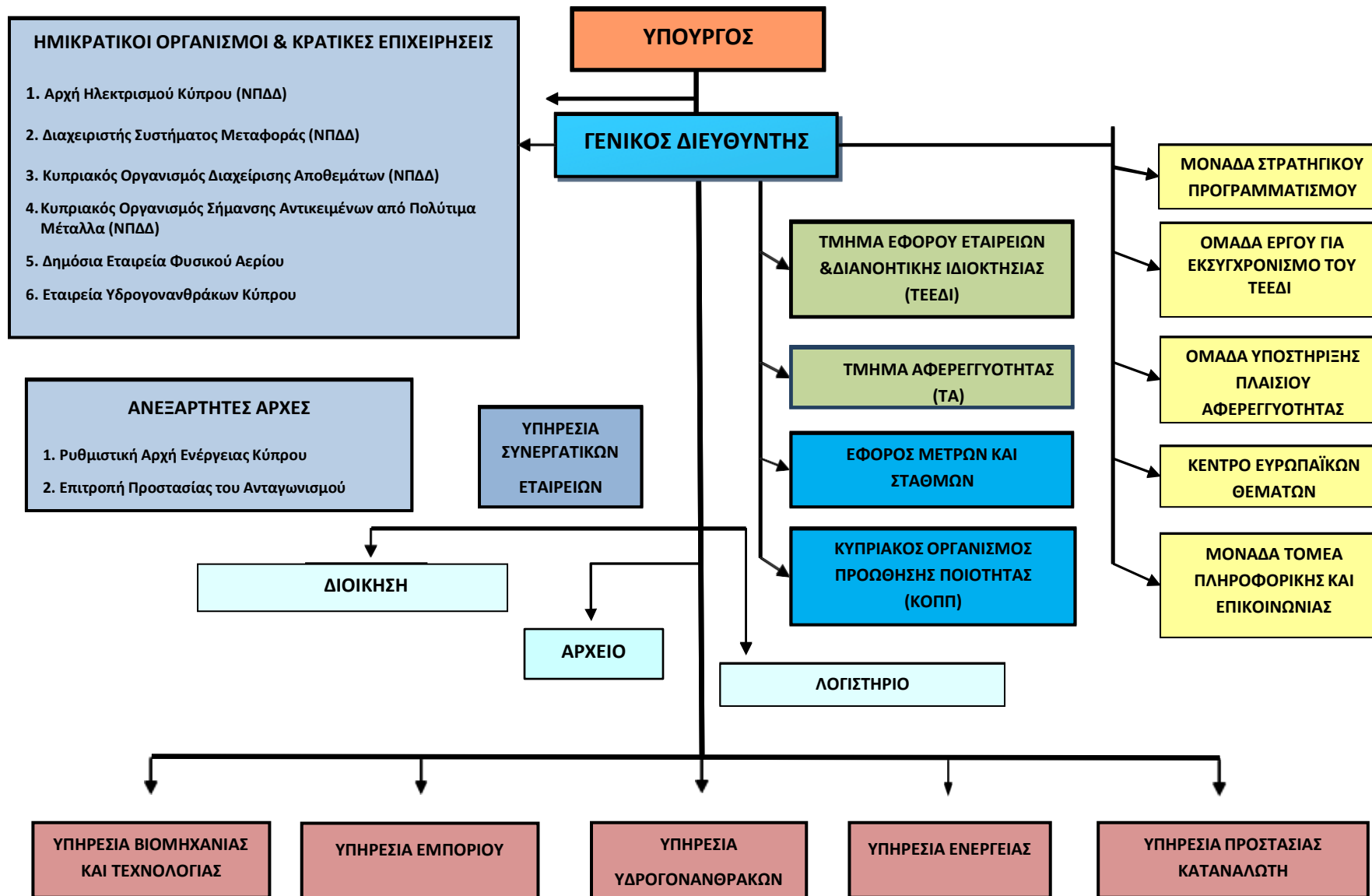
Ο ΚΟΠΠ διοικείται από 13μελές Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από έξι μέλη που εκπροσωπούν τον κυβερνητικό τομέα, ενώ τα άλλα επτά προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα για την εκπροσώπηση ενδιαφερομένων οργανώσεων και μερών.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	
Νατάσα Πηλείδου	Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
Μάριος Παναγίδης	Γενικός Διευθυντής
Στέλιος Νικολαΐδης	Διευθυντής Υπηρεσίας Υδρογονανθράκων
Χρίστος Φωτιάδης	Διευθυντής Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας
Χαράλαμπος Ρούσος	Διευθυντής Υπηρεσίας Ενέργειας
Παναγιώτα Πατσαλή	Διευθύντρια Υπηρεσίας Εμπορίου (από 15/9/2020)
Αντώνης Ιωάννου	Αν. Διευθυντής Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή
ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ	
Στάλλω Παπαϊωάννου	Αν. Έφορος Εταιρειών
ΤΜΗΜΑ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	
Τούλα Παναγιώτου	Υπεύθυνη Λειτουργός
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	
Κύπρος Πρωτοπαπάς	Αν. Έφορος Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	
ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ	
Μιχάλης Κωμοδρόμος	Πρόεδρος ΔΣ (μέχρι 22/7/2021)
Δέσποινα Π. Θεοδοσίου	Πρόεδρος ΔΣ (από 23/7/2021)

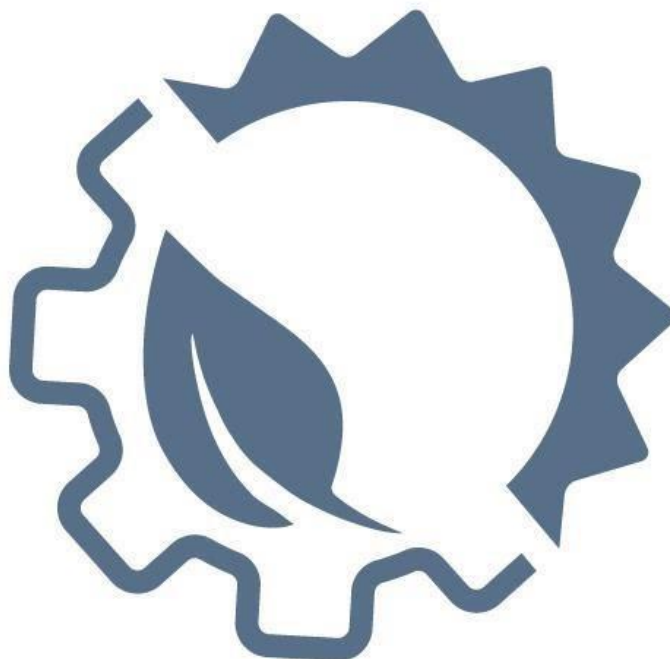
Παναγιώτης Ολύμπιος	Γεν. Διευθυντής
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	
Σταύρος Σταυρινός	Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	
Παναγιώτης Μαλέκος	Πρόεδρος ΔΣ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ	
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ	
Δρ. Ανδρέας Πουλλικκάς	Πρόεδρος ΔΣ
Φίλιππος (Άλκης) Φιλίππου	Αντιπρόεδρος
Νεόφυτος Χατζηγεωργίου	Μέλος
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	
Λουκία Χριστοδούλου	Πρόεδρος
Χριστιάνα Σιδέρη	Διευθύντρια
ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	
ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	
Γιώργος Χατζήπαπας	Πρόεδρος ΔΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	
Σταύρος Σπανός	Πρόεδρος ΔΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ANNUAL REPORT 2021
MINISTRY OF ENERGY, COMMERCE AND
INDUSTRY

1. STRATEGIC PLANNING UNIT

Based the provisions on Financial Responsibility and Financial Framework Law (L.20 (I) 2014), in August 2021, the Ministry of Energy, Trade and Industry submitted to the Ministry of Finance a comprehensive Strategic Plan for the three years 2022 - 2024 for the purpose of its submission to the Council of Ministers and then to the House of Representatives.

The Strategic Plan includes the mission, the vision and the strategic goals of the Ministry. At the same time, it analyzes the objectives and activities of the Services of the Ministry, which focus on the optimal utilization of indigenous energy resources, the implementation of energy policy, the improvement and development of the business environment, the support of industry, the promotion of exports, the protection consumer and competition.

For the implementation of the Strategic Plan, each Service prepares a specific Action Plan for which it includes detailed actions with relevant schedules. On the basis of the Action Plans, the progress or any implementation problems are monitored and relevant corrective actions are promoted.

In addition, the Services of the Ministry have adopted quantitative Performance Indicators on the Objectives and Performance Indicators on the Activities which contribute to the evaluation of the annual implementation.

Input and Output performance indicators through the required data collection and analysis, in conjunction with the monitoring of action plans, constitute a comprehensive system for monitoring and evaluating the implementation of the annual Strategic Planning.

All the above procedures contribute to the improvement of the services provided, to the upgrading of the work of the Ministry as well as to the efficient utilization of the available resources.

STRATEGIC GOALS

The mission of the Ministry of Energy, Trade and Industry is to design and implement policies in the fields of hydrocarbons, energy, trade, industry and consumer protection in order to make the best use of domestic energy resources, to ensure its energy supply of Cyprus, the promotion of renewable sources and energy savings, the strengthening of business competitiveness and extroversion, the improvement of the business environment, the stimulation of investments and the effective protection of consumers.

The strategic goals of the Ministry are:

- Optimal utilization of hydrocarbons.

- Ensuring the energy supply of Cyprus and optimal operation of the internal electricity market.
- Improving the competitiveness of businesses and promoting economic growth and consumer protection.
- Improving the services provided by the Department of the Registrar of Companies and Intellectual Property and the Department of Insolvency Department.
- Enhancing the effectiveness and improving the efficiency of the services of the Ministry.

The Strategic Objectives of the Ministry are detailed below:

1. Optimal utilization of Hydrocarbons.
2. Creating a sustainable and competitive energy market.
3. Improving the Energy Efficiency of the economy and utilization of domestic renewable energy sources.
4. Promotion of exports of Cypriot companies
5. Defending national interests in the context of the implementation of the common commercial policy and the implementation of EU legislation for sensitive products.
6. Strengthening the business activity.
7. Enhancing protection and empowering consumers.
8. Supporting the achievement of the Strategic aspirations of the Ministry
9. The increase of exports of products and services and the promotion of Cyprus as a business center through the Trade Centers abroad.
10. The Management of an updated Register of Companies, Brands, Cooperatives and Foreign Companies.
11. The protection of Intellectual and Industrial Property.
12. The effective and efficient implementation of the procedures arising from the legislation of the Insolvency Framework.

Our vision is for Cyprus to become a protagonist and pioneer in energy issues in the Eastern Mediterranean basin and at the same time to strengthen the sectors of trade, industry and entrepreneurship, in order to become the support pillars of sustainable development of the economy and the well-being of all citizens.

2. ADMINISTRATION

The Administration undertakes the coordination of the issues of the Ministry but also its representation in the parliamentary committees of the House of Representatives, the preparation of circulars regarding instructions and regulations as well as the monitoring of issues submitted to the Offices of the Minister and the Permanent Secretary.

Administrative issues include the preparation of minutes from meetings of the Minister and the Permanent Secretary and the monitoring of the progress in the implementation of relevant decisions, the submission of Reports to the Council of Ministers on the developments regarding the government work and development projects, the monitoring of the Law Commissioner's Report, the submission of proposals to the Council of Ministers, and legislation to the House of Representatives and the coordination of the answers of the Ministry to questions of Members of Parliament.

The Administrative Department also follows and takes the appropriate actions for the implementation of the decisions of the Council of Ministers. At the same time, it handles special issues submitted to the Minister as well as issues concerning the Council of Ministers. It is also responsible for the general coordination of the Minister's office.

General Responsibilities in relation to the Departments and Services of the Ministry

The Administrative Department has a guiding and coordinating role in terms of general issues arising from the Department of Companies and Intellectual Property, the Insolvency Department and the Services of the Ministry.

Administrative support to the Departments and Services of the Ministry is also provided in matters concerning the Committee for overtime work, the Departmental Committee for Tender Amendments, the Tenders Board, while at the same time it provides advisory support on issues related to public procurement.

It also coordinates the implementation of issues concerning the Legislation for Personal Data while from the second half of 2021 the Administration has undertaken the coordination of education and training needs of staff of the Services of the Ministry.

Supervision of Legal Entities under Public Law and State Companies

The Administration handles general policy issues for public law organizations and state-owned enterprises / companies whose supervision falls within the remit of the Ministry.

Specifically, it is responsible for the coordination and planning of administrative issues related to Legal Entities under Public Law or Organizations, such as the Cyprus Electricity Authority (EAC), the Transmission System Operator (TSO), the Cyprus Reserve Management Organization (Petroleum) Cyprus Energy Regulatory Authority (CERA) and the Cyprus Precious Metals Marking Organization as well as the state-owned companies Public Gas Company (DEFA) and Cyprus Hydrocarbon Company (EYK).

These issues include the formulation and promotion of law drafts and regulations, staffing, budgeting, project development and the implementation of relevant legislation, as well as the implementation of Government policy in relation to these organizations.

Personnel Issues

The Administration handles the personnel issues that concern the Ministry. These issues include procedures for filling positions and staffing of both the Ministry and the Trade Centers abroad, transfers, secondments, evaluations, disciplinary code, as well as issues of indefinite employment.

In 2021 the following positions were filled:

Ministry of Energy, Trade and Industry: Three (3) positions of Senior Trade and Industry Officer, one (1) position of Trade and Industry Officer A', one (1) position of Trade and Industry Officer A', fifteen (15) positions of Trade Officer and Industry, one (1) position of Senior Officer of Industrial Applications, one (1) position of First Inspector of Trade and Industry, one (1) position of Senior Inspector of Trade and Industry.

Department of Registrar of Companies and Intellectual Property (until 11/10/2021 Company of Registrar of Companies and Official Receiver): One (1) position of Senior Officer of Registrar of Companies and Intellectual Property.

At the same time, procedures for a number of vacancies (First Appointment and Promotion, Promotion and First Appointment) of the Ministry of Energy, Trade, and Industry and the Department of Registrar of Companies and Intellectual Property and the Insolvency Department, were promoted. Procedures for expanding the organizational structure of the Insolvency Department were also promoted.

Participation in Boards and Committees

The Administration participates in various Committees that fall under the jurisdiction of other Ministries, such as the Immigration Control Committee. In addition, it represents the Ministry in the Board of Registration of Hairdressers and Barbers and handles issues concerning the Office of Commissioner for Volunteering.

The Administration participates with its representative in the Political Emergency Planning (PSEA), which concerns the planning of the public defense sector, the defense effort of the state in a period when the country is in a state of emergency as well as in «Zenon» plan for handling risks or crises in peacetime. It is also responsible in cooperation with the National Security Authority for the implementation in the Ministry, of the Regulations for the security of classified Information, Documents and Material.

According to the "Law on Certain Gambling of 2018", the Management also participates in the committee for the selection of a suitable provider regarding the granting of an exclusive license for the organization, operation and provision of certain gambling.

In the year 2021, the Administration also participated in the Coordinating Committee for the organization of the official participation of the Republic of Cyprus in the "International Expo 2020" in Dubai.

Recovery and Resilience Plan

Since 2020, the Administration has undertaken the monitoring and coordination of the projects with which the Ministry participates in the Cyprus Recovery and Resilience Plan, whose Coordinating Authority is the General Directorate of Development of the Ministry of Finance. The Ministry participates with projects that will contribute to the "Policy Axes" that concern:

The rapid transition to a green economy:

- Climate neutrality, energy efficiency and penetration of renewable energy sources (RES)
- Sustainable transport

Strengthening the resilience and competitiveness of the economy:

- Diversification of the Economy
- Strengthening the competitiveness of companies
- Ensuring fiscal and financial stability

Other General Duties

Based on the Decision of the Council of Ministers (no.69.782 dated 23.12.2009), with the aim of protecting the Scheme Plans of the Ministry and the effort to prevent exploitation by applicants, the Administration of the Ministry is responsible for maintaining a Registry of sponsors, natural or legal persons who have been convicted by a court of fraud, deception, or financial offense for any Ministry Scheme Plan.

In the context of the reform of the public service, the Administration of the Ministry coordinates the horizontal issue of the improvement of the regulatory framework which is a Regulation of the European Commission under the name "Smart Regulation". The aim of "Smart Regulation" is to reduce the administrative burden and bureaucracy, as well as the simplification and updating of administrative procedures concerning the responsibilities of the Ministry which are expected to benefit consumers, small and medium enterprises and investments in our country.

In addition, the Administration coordinates the Ministry's contribution to the state policy for the disabled and vulnerable groups, handles issues arising from the Law on Cooperatives, such as complaints, promotion of laws and hierarchical appeals and promotes the necessary actions for the preparation and publication of the Annual Report, and the preparation of the Strategic Plan of the Ministry.

Support is also provided to the Deputy Ministry of Tourism through the coordination of procedures related to the submission of issues to the Council of Ministers, the House of Representatives and the Attorney General.

In relation to the building needs, the Administration promotes the necessary actions for the maintenance and renovation of the building facilities of the Ministry as well as for the fulfillment of the needs in office spaces.

3. REFORM AND REORGANISATION OF THE DEPARTMENT OF REGISTRAR OF COMPANIES & INTELLECTUAL PROPERTY

During the year under review, the Department of Registrar of Companies and Official Receiver (DRCOR) officially changes its name to “**Department of Registrar of Companies and Intellectual Property**” (DRCIP), and likewise the Intellectual and Industrial Property Section **became Intellectual Property Section**, via the implementation of a relevant Law (N 133(I)/2021) published in the Official Gazette of the Republic on 12/10/2021. The change in the Department’s name, became possible following the establishment of the Department of Insolvency in 2020 which inevitably took over the competencies of the Official Receiver from the Department of Registrar of Companies, giving at the same time the opportunity to rebrand the Department’s corporate identity by bringing in the forefront its competencies as the national authority for legal entities and intellectual property rights.

The reform and reorganization of the Department of Registrar of Companies and in particular of the Companies Section (CS) and the Intellectual Property Section (IPS), is based on the following strategic goals:

- Increase efficiency and provide fast and high quality service to users.
- Simplify procedures based on best practices.
- Promotion of Paperless Office environment.
- Automate procedures using contemporary methods and technologies

The effort for continuous improvement of the two sections of the DRCIP continued during the year underreview and a number of reformative measures were implemented in relation to the following pillars of reform:

- Updating Register of business entities/ Monitoring of compliance
- Strengthening of the legislative and regulatory framework
- Digitalisation and e-governance
- Rehousing

Establishment of a Beneficial Owners Register for companies and other legal entities:

Following the transposition into national law (N13(I)/2021) of the 5th Anti Money Laundering Directive (EU 2018/843), on the basis of which the Registrar of Companies becomes the competent national authority for establishing and maintaining a Beneficial Owner's Register for companies and other legal entities, the Registrar of Companies issued on 12.3.2021 a Directive (ΚΔΠ 112/2021 as amended) regarding the updating of the register by the legal entities, giving them 1 year to fulfil their obligation by recording the details on the register.

On the basis of the above developments the Project Team (PT) for the Reform and Reorganisation of the DRCIP was assigned the task of setting up the register. During the year under review the following were implemented:

- On 16.3.2021 the submission of the beneficial owner's details onto an online system designed by the PT and identified as an interim system solution, began.
- A guidance/manual providing information aiming to assist the user in filing the relevant BO information onto the interim system solution was created and uploaded on the Companies' Section website. The manual is the result of a relevant contract assigned to Abacus Ltd and is being reviewed and updated on a regular basis depending on the legal or technical changes introduced.
- A series of targeted online workshops were organized addressed to the general public and to organized professionals (e.g. BAR, ICPAC, CIFA, CIBA, CYFA) to present the interim solution.
- The Companies' section website has been enriched with FAQs and all relevant informative material, including presentations of the online system, to assist users in fulfilling their obligation (<https://www.companies.gov.cy/en/knowledgebase/faq-s-ubo-s>).
- The technical specifications for the evolution of the interim system solution into the final solution to support the maintaining of the register, were reviewed and finalized by the PT. The Department of Information Technology Services was assigned the task of developing the system. The project was included in the Recovery and Resilience Plan of the Republic approved by the Council of Europe on 20.7.2021 (sequ.nr. 145, Component 4.2).

Updating Register of business entities/ Monitoring of compliance:

In the context of updating the Register of business entities and monitoring the compliance of all registered organizations:

Updating Companies Register:

- In the context of implementing the 4th compliance campaign regarding companies' statutory obligation to submit to the Registrar of Companies an Annual Return with accounts a total of 77.769 companies were published in the Official Gazette of the Republic giving them a 3-month notice before strike off. Of this number, 16.504 companies were struck off the Register.
- In the context of implementing the 2nd compliance campaign regarding partnership's (with a general partner) statutory obligation to submit an Annual Return with accounts, a total of 449 partnerships were struck off the register on 17.12.2021 for not complying with the obligation.

Global Forum Committee on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes:

During the year under review, the Project Team submitted the 1st progress report on the measures implemented by the DRCIP to address the following recommendations included in the GF report 2020 in relation to the Department:

- Setting up of the beneficial owners register
- Availability of ownership information and timeliness of filling of annual returns
- Strike off of non-complying companies

Strengthening of the legislative and regulatory framework: During the year under review:

- Six online training workshops (webinars) were organized regarding the understanding and completing of the 1st Bundle of the new statutory forms (27 in total) of the Companies Section, to be implemented in the beginning of 2021. Of the 6 webinars, 2 targeted the DRCIP staff and the remaining 4 addressed the needs of the professional users (e.g. lawyers, accountants etc.)
- More than 600 people participated in total
- An FAQs document was published on the Companies Section website, on the basis of the questions submitted during the workshops

Digitalisation and e-governance: During the year under review:

- **Processing of work via remote access:** the measure continued during 2021 in an effort to maintain the following timeline targets for the processing of documents:
 - On line: 24 hours (expedited procedure) and 48 hours (normal fees)
 - Cashiers: 3 days (expedited procedure) and 7 days (normal fees)

Development of a new IT solution for the DRCIP: The Tenders Review Authority (TRA) reviewed

the recourses filed against the Contracting Authority's decision and on the basis of a relevant decision issued on 9.6.2021, the Competent Body re-evaluated the offers submitted. A relevant evaluation report was reviewed by the Tender Board of the Deputy Ministry of Research, Innovation and Digital Policy on the 23/9/2021 and the economic operators concerned were informed of the Board's decision on 7.10.2021.

Following the above, two new recourses were filed and examined by the TRA on 8.12.2021. The TRA's decision was published on 25.1.2022.

Development of new websites: The english version of the Department's new websites was launched on 25.1.2021.

- **Other digital changes:** During the year under review and in cooperation with the Deputy Ministry of Research, Innovation and Digital Policy the following were promoted:
 - Implementation of the Registrar of Companies e-seal on certificates issued by the system
 - Implementation of e-signature on documents (excluding statutory documents) submitted via the e-filing system of the DRCIP
 - Development of an online platform for the search of a legal entity's proposed name
- **Office relocation:** On the basis of a Decision issued by the Council of Ministers on 22.7.2021, the offices of a number of governmental bodies will be relocated to the building Nicosia City Centre, including the Department of Registrar of Companies. During the year under review, the PT in collaboration with the Department of Public Works finalized the organisational plan of the Departments' Sections into the building.

4. PROJECT MANAGEMENT UNIT FOR THE IMPLEMENTATION OF INSOLVENCY FRAMEWORK

When the legal framework for Insolvency entered into force in 2015, the Minister of Energy, Commerce and Industry, assigned to the Official Receiver of the Department of Registrar of Companies and Official Receiver (DRCOR), the duties and responsibilities of the Insolvency Service, as they pursue from the law. The Ministry, proceeded with the assessment of the operational model of the Insolvency Service, aiming to identify any deficiencies and to take corrective measures, in order to empower the Insolvency Service. The particular project was funded by the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). As a result of this Project, was the setup of an Action Plan, which aims to ensure the full implementation of insolvency proceedings. The said Action Plan, has been approved by the Council of Ministers in 2018 and the Ministry assigned to the Unit for the Project Management for the Implementation of Insolvency Framework to implement this Action Plan.

The implementation of the Action Plan led to significant reforms. Specifically:

- Having approved the establishment of the Department of Insolvency through the budget of 2020, to act as the competent authority for insolvency matters, within 2021 has been initiated the appointment of staff, that will staff the organizational structure of the department
- The regulatory framework for the Insolvency Practitioners has been formed aiming to harmonize the licensing and training procedures between the competent licensing authorities of Insolvency Practitioners, the Department of Insolvency, thus the Bar Association and the Cyprus Association of Chartered Accountants.
- The website of the Insolvency Department website has been redesigned, whilst the development of the Web Portal for the Department was launched, following the specifications mapped through the 'Support to Increase Awareness about the Insolvency Framework' Project.
- Moreover, within the framework of the above Project, an Action Plan has been formed, aiming to the development of a service line within the department, which, will be responsible for the Customer Service and the Promotion of the Department and Insolvency proceedings. In order to implement this reform, new positions for staffing this service line have been approved through the budget for 2022.

- The project regarding the digitalization of insolvency proceedings is currently in progress. The Project aims to map the specifications for the appropriate system software for the Department. Within this project will also be assessed the possibility of connecting the system with a judicial authority in order to expedite the assessment of insolvency schemes.

The implementation of all the reforms mentioned above, resulted the Action Plan for Insolvency, have been included in the Recovery and Resilience Plan, with a milestone of implementation in December 2022, except for the software system which has a milestone of implementation in December 2025.

Department of Insolvency (DoI)

The establishment, of the Department of Insolvency, was initiated with the ministerial decision, **numbered** 87.517, dated 22/05/2019, which defines that the new department will be under the Ministry of Energy, Commerce and Industry, and it will take over all the matters regarding the Insolvency Framework and of the Insolvency Practitioners, including the appointment of Examiner, as well as the Receiver and Management.

The approval of the Budget for the year 2020 enabled the commence of the operations of the Department of Insolvency, since it has been included within it, a new article that corresponds to the newly established department. The Budget of the DoI, reflects on one hand the organizational structure and on the other hand the strategic goals of the Department.

As of January 1st, 2020, the new Department is the competent authority for the duties and responsibilities of the Official Receiver and of the Insolvency Service for which up to December 2019, the competent authority was the DRCOR.

Therefore, in June 2020 the House of Parliament voted the Department of Insolvency and Related Matters Law (N. 68 (I)/2020), aiming to clarify the matters handled by the Department of Insolvency and to define its role, comparing to the duties and responsibilities of the DRCOR.

Due to pandemic, were delays that impeded the full operation of the DoI, such as the recruitment of the appropriate personnel for the department. However, within 2020, the discussions regarding the schemes of service with the involved stakeholders were concluded and the schemes of service were submitted to the House of Parliament for approval.

Insolvency Practitioners

Due to the special circumstances that were caused by the pandemic was not feasible to have the meetings of creditors with physical presence. As a result of that it was of paramount importance to amend the Law on Insolvency for Natural Persons so as to legalise the meetings via teleconference and to extend the period of validity for the protective decree, for a period that does not exceed the 40 days when special circumstances impede the procedure for the Personal Insolvency Arrangements.

The amendment of the law simplified the procedure for the Insolvency Practitioners and **Improving the Awareness for Insolvency Framework** ensured the seamless implementation of the law.

As of December 2019, another Project with the support of the SRSS has commenced. The Project aims to the development of a Customer Service Line as well as to the development of a Web Portal, so as to facilitate the online delivery of services, provided by the DoI. In addition to that, within the project will be designed and be implemented promotional campaigns for the tools of the Insolvency Framework.

Moving forward with the implementation of the Project within 2020, the policy and the Action Plan for the Customer Service have been formed.

Moreover, the gradual development of the web portal that will enable the provision of online service has begun within the fourth quarter of 2020. The first phase of the development of the web portal is expected to be concluded within the first quarter of 2021.

Automation and Digitalization of the Insolvency Procedures

Within the framework of the implementation of the Action Plan for Insolvency and the alignment with the European Directive 2019/1023, for the preventive restructuring and the second chance for companies, the Ministry and the Supreme Court jointly submitted a proposal to DG Reform for technical assistance for:

- Optimise the handling of insolvency proceedings throughout the automation and digitalisation of the Operations of the Department and its interactions with the competent courts and the citizens

- Specialisation of certain courts/judges to handle insolvency cases

The proposal went through a very competitive procedure since they were submitted 700 requirements to the DG Reform from all the member states. They have been approved only 226 proposals from which only 15 proposals were from Cyprus. The Project is expected to begin within 2021 and the duration of the project will be 16 to 18 months.

Recovery and Resilience Plan

The Unit for the Project Management of the Implementation of Insolvency Framework, included under the Recovery and Resilience Plan a set of reforms in the field of insolvency which aim to retain the financial stability and the decrease of non-performing loans.

The suggested reforms are subject to approval.

5. DEPARTMENT OF REGISTRAR OF COMPANIES AND INTELLECTUAL PROPERTY

On the 12/10/2021 on the basis of the Department of Registrar of Companies and Intellectual Property Law of 2021 (N133(I)/2021) the Department of Registrar of Companies and Official Receiver (DRCOR) was renamed the Department of Registrar of Companies and Intellectual Property (DRCIP), and the Intellectual and Industrial Property Section was renamed, Intellectual Property Section.

The mission of the Department of Registrar of Companies and Intellectual Property is the implementation of government policy, on matters facilitating the daily functioning and development of business activity and also the creation and maintenance of suitable conditions for the further activation of the commercial and industrial world in Cyprus and abroad.

The Department constitutes a crucial factor for the development and competitiveness of the Cyprus economy. A fundamental reform of the Department is ongoing for the last few years on the basis of an Action Plan approved by the Council of Ministers and implemented by a Project Team assigned to this task under the directions of the Ministry's Permanent Secretary. The aim is the creation of an efficient, fast and modern Department that will be functioning with simplified procedures based on best practices supported by modern information technology systems. In this context, significant administrative changes have been implemented. For instance the way of processing applications has been simplified and the time required to serve the public has been reduced.

For the Department the main developments for 2021 were the following:

Companies Section

- The update of the Companies Register is on-going in order to provide accurate and up to date information regarding the organisations registered in the Department's Register.
- Monitoring of compliance of all legal entities according to the legislation that have been registered/incorporated. In 2021, 770 companies were struck off the register on the basis of a relevant application for strike off submitted by them.
- In the context of implementing the fourth compliance campaign for companies with the obligation to submit an Annual Return and their financial statements to the Registrar of

Companies, the 3-month notice before strike off for 77.769 companies was published in the Official Gazette. Of this number, 16.501 companies were struck off the register.

- During the year under review, a **total of 37.217 companies were struck off** the register for a number of reasons including that of non-compliance (e.g. companies with an application for strike off, companies with no Director/secretary etc.).
- In accordance with the second compliance campaign for partnerships with the obligation to submit an Annual ReturnS5 and the financial statements to the Registrar of Companies that was launched in 2020, 449 partnerships were struck off the register as non-compliant.
- Participation in the European Commission's Committee "Prevention of money laundering and terrorist financing" as regards the interconnection of the Beneficial Ownership Register to the European Central Platform.
- The drafting of binding Directives for the operation of the Register of Beneficial Owners (R.A.A. 112/2021, amending directive R.A.A. 317/2021) has been finalized through the purchase of services. The Directive (R.A.A. 112/2021) for the Prevention and Suppression of Money Laundering and Terrorist Financing (Register of Beneficial Owners) of 2021, enacts the operation of the Register of Beneficial Owners of corporate and other legal entities.
- A contract was signed with an external associate regarding the conduct of an advertising campaign aiming to inform the public of the Register of Beneficial Owners. The advertising campaign invited all companies or other legal entities registered in the Registrar of Companies to proceed with the submission of the details of beneficial owners in the Register of Beneficial Owners of Companies and other Legal Entities, within the set time frame. The ad was shown on radio stations, specialized financial magazines, newspapers and on the internet.

In addition to the media campaign, the Department of Registrar of Companies and Intellectual Property had sent, by November 2021, an information letter to all companies or other legal entities with an obligation to register the details of the beneficial Owners in the Register. The purpose of the letter was to inform them about the procedure to be followed and, in general, about the obligations arising under the legislation.

- An offer has been awarded to a private company, for the digitalization of the pending annual reports and financial statements of companies with the aim to provide easy access to the public and the officers to this data. The project is expected to be completed in the first half of 2022.

- On 5th of November 2021 the Companies (Amendment) (No.3) Act of 2021 (N. 150(I)/2021) was published in the Official Gazette. This Amendment Legislation introduces specific provisions regarding Variable Capital Investment companies.
- Participation in the European Commission’s Committee “Company Law Experts Group” discussing possible initiatives in the area of Company Law and the implementation of adopted legislative acts.
- Participation in the European Commission’s Committee “Accounting Regulatory Committee” discussing issues relevant to the International Financial Reporting Standards (IFRS) and International Accounting Standards (IAS). It also approves proposals from the European Commission for the adoption of IFRS and IAS in the EU.
- Participation in the “Company Law” Working Group of the Council of the EU which examines, discusses and approves legislative proposals submitted by the European Commission in the area of Company Law.

Intellectual Property section

- The Trademark (amending) Law 107/(I)/2021 was published in the Official Gazette on 12th May 2021. This legislation amended the Trademark Law (CHA.268) definitions of “representative” and “special power of attorney” and the addition of paragraph 3 article 62 of the basic law.
- The scanning and uploading of the Trade Marks registry and registered users of the second phase of the program of the European Union Intellectual Property Office (EUIPO) called “Capture and Store Historical Files” was completed.
- The Trademarks e-filing service was updated according to the new amended Trademark law (CHA.268).
- During 2021, 50 Patent files were computerized through overtime work as well as correction and computerization of registered data of 200 European Patent files.
- During 2021, Cyprus participated in the two CoCoNet virtual Meetings organized during the year. The Communication Correspondents Network is a Network jointly established by the European Patent Office (EPO) and the

European Union Intellectual Property Office (EUIPO), aiming to provide training and practical advice to the communication experts of National Offices.

- In addition to its continuous participation in the institutional bodies of European and International Organizations (Administrative Councils, Budget Committees etc), the I.P. Section participates in additional meetings of the European Patent Office (EPO), the World Intellectual Property Organization (WIPO) and the European Union Intellectual Property Office (EUIPO), which are organized within the Cooperation framework with those organizations. In addition, during 2021 the I.P. section participated virtually in the meetings of the “Technical and Operational Support Committee (TOSC)”, the Committee on Patent Law of the EPO, the Annual Meeting on Cooperation with Member States of the European Patent Office (EPO), and in the Liaison Meeting for Trade Marks and Industrial Designs. We physically participated in the Annual Meeting of the General Assemblies of the World Intellectual Property Organization (WIPO) that took place in Geneva, Switzerland, as well as the European Union Intellectual Property Office’s (EUIPO) Managerial Board and Budget Committee Meeting held in Alicante, Spain.
- Cyprus participated in the grant scheme “Ideas Powered for Business – SME Fund” through which Cypriot SME’s could apply a 50% reimbursement of the application basic application fee of Trademarks and Industrial Designs. The grant scheme was completed in 2021 with the subsidiary of a total of €76.587 to 346 companies in Cyprus in terms of 50% reimbursement of basic Trademark and Industrial Designs application fees.
- Radio and Social Media advertising campaign took place to promote the “Ideas Powered for Business – SME Fund” grant scheme. The campaign was 90% co-financed by EUIPO. In addition, the Intellectual Property Section promoted the grant scheme through television and radio interviews. The interviews also raised awareness about the importance and the benefits for companies registering and protecting their Trademarks, Industrial Designs and Patents through the National Office.
- In the framework of the Cooperation Programme with European Union Intellectual Property Office (EUIPO) we have organized virtual webinars regarding harmonization of the Trademarks Law (CHA.268) with the

European Directive 2015/2436. The webinars were addressed to Trademark Users as well as to all interested parties. We also virtually co-organized with the EUIPO the “IPforYOU” seminar which presented the benefits of protecting Intellectual Property on a national and European level and the “Ideas Powered for Business” seminar through which the “Ideas Powered for Business” grant scheme was communicated.

- The Intellectual Property section has been participating in the “Convergence of Practices” program of the European Union Intellectual Property Office (EUIPO) which entails the identification, documentation and convergence of the practices of the IP Offices of member states. Specifically, the Intellectual Section participates in the following projects:
 - ECP8 - Collaborative Services (PEER Coordination) Working Group
 - ECP6 - Supporting SMEs Working Group
 - ECP6 – Outreach and Information Sub Working Group
- Publication of Common Practice 11 and 12: The Intellectual Property Section published the Common Practice 11 “New Types of Marks: Examination of Formal Requirements and Grounds for Refusal” and the Common Practice 12 “Evidence in Trade Mark Appeal Proceedings: Filing, Structure and Presentation of Evidence, and the Treatment of Confidential Evidence” in the context of EUIPO’s converging trade mark and industrial design practices. Implementation date for Common Practices 11 and 12 in Cyprus were set for 14/07/2021 and 30/06/2021 respectively.
- Marketing campaign: In collaboration and under the 90% sponsorship of the European Union Intellectual Property Office (EUIPO), a marketing campaign promoting intellectual property took place. The campaign included a television commercial, radio advertisement, digital display signs at malls, advertisements in monthly magazines, Google Ads and banner advertisements on Social Media platforms.
- The Intellectual Property Section participated in the Junior Achievement Cyprus presentation where participating students were informed about Intellectual Property matters.

Information Society

Computerization

During the year under review, the digital transformation of the Trademarks Registry was continued with the completion of the 2nd phase of EUIPO's "Capture and Store Historical files (Digitalisation)" project. The project started in January 2020 and was sponsored by EUIPO.

Use of the internet

The public may apply to the Sections websites

(<https://www.intellectualproperty.gov.cy/gr/>),

(<https://www.intellectualproperty.gov.cy/en/>),

(<https://www.companies.gov.cy/gr/>) and (<https://www.companies.gov.cy/en/>)

for direct and complete service and informing. The following information is presented in the websites:

- The services offered.
- Statistical data in relation to the registration of organizations, trade mark applications, patent applications, winding ups and bankruptcies.
- Documents and announcements regarding the Trademarks, Industrial Designs, Patents and business entities as well as practices the Sections apply.
- Information and guidance on the establishment and functioning of the Beneficial Ownership Register.
- The fees for each service and application forms.
- Search functionality in the Trademarks Registry, as well as links to the various European and World Intellectual Property Organisations.
- Updated list/register of organizations (is updated at regular intervals in the same day) which are registered or for names for which an application was filed.
- Information on the registration, operation and termination of the business entities and web filling demos.

- A tool for calculating the reporting date of the Annual Return has been introduced.
- Searching the list of registered organizations/search the file (e-search) and payment of the Companies annual fee online.

Revenues

For the period 2019 - 21 the Department's revenues were as follows:

	2019	2020	2021
Companies	71.926.716	65.819.856	74.209.712
Patents	2.719.952	2.689.345	2.619.902

	2019	2020	2021
Fees for the Copyright Authority	0.00	0.00	0.00
Trade Marks	568.530	705.038	687.860
Sale of Publications	26.054	14.211	10.345
Fees for Filing Industrial Designs and Traditional Products	5.826	4.596	4.391
Other fees, dues (OHIM)	328.436	653.771	619.730
TOTAL	€78.212.430	€69.886.817	€78.151.940

Companies Section

The Companies Section, deals with the registration, follow up, control and striking off, of local and overseas companies, partnerships and business names. The aim is to ensure adequate and accurate information of the data kept for the organisations registered in the Department's Register. A complete electronic file for each active organization registered in the Companies' Register was completed in 2015 the update of which is successfully continuing. The Section advances, supports and facilitates the commercial transactions in all fields/sectors of the

economy.

Section's statistics for the past three years

	2019	2020	2021
New Registrations of companies	12.781	11.053	12.604
Overseas Companies	110	100	73
Business Names & Partnerships	1.902	2.070	2.162

Intellectual Property section

The Intellectual Property Section deals with the registration and protection of Trademarks (national, international and community), Patents (national, international, translations of European patents), Industrial Designs and Models, Intellectual Property Rights, Geographical Designations and Appellations of Origin of Agricultural Products and Foodstuff and finally Semiconductor Topographies. Following the provisions of the relative legislation in force, the Section offers registration and protection for all of the above. Copyright, is automatically protected and therefore no registration is needed in Cyprus.

The Department keeps the Register of Geographical Indications and Appellations of Origin, whilst applications are filed with the Ministry Agriculture.

In addition to the above, the I.P Section is a receiving office for European (EP) and international applications for patents (PCT), as well as of applications for international registration of trademarks which, following their examination, are eventually forwarded to the World Intellectual Property Organisation (WIPO). Cyprus is a member state of the European Patent Organization (EPO), the

World Intellectual Property Organization (WIPO) and the European Union Intellectual Property Office (EUIPO) The Ip section represents Cyprus in all bodies of the abovementioned organizations.

In the framework of the Cooperation program between, the European Union Intellectual Property Office (EUIPO) and the Intellectual Property Section of the Registrar several activities have already been completed. These activities aim at providing information to users as to the

contents of National trademarks and industrial designs Registers of Members States or through a common platform of the European Union They provide also information about convergence of practices followed during the process of registration and trademark protection in Member States. The Trade Marks Law (Cap. 268) together with the Paris Convention for the Protection of Industrial Property (Laws 63/65 and 66/83 Paris Union), offer equal protection to Cypriot and foreign trademark proprietors. In compliance with the above legislation, the Registrar applies identical procedures and principles to domestic and foreign trademarks.

Trade Mark and Service Mark Applications for the years 2019 – 2021

Year	Total
2019	1.396
2020	1.132
2021	1.028

International Trade Mark Applications Based on the Madrid System with Cyprus as Designated Country for the years 2019 - 2021

Year	Number of Applications
2019	953
2020	733
2021	701

Industrial Design and Model Applications for the years 2019 - 2021

Year	Total number of Applications
2019	17
2020	13
2021	8

Patents Applications for the years 2019 – 2021

National	Translation of European	Translation	Renewal	European	Intern.
----------	-------------------------	-------------	---------	----------	---------

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Year	Applications	Patents	of Patents Claims	of Patents	Applications	Applications
2019	5	1.353	1	8.708	0	2
2020	1	1.233	1	8.544	2	2
2021	3	1.100	1	7.967	0	2

Copyright protection in Cyprus is automatic and no registration is required. The Copyright Law (L.59/76) protects the works of Cypriot nationals, published anywhere in the world, but also the works of foreign nationals published in Cyprus. Copyright owners have the right to recollect, translate and offer their work to the public. Any infringement of such rights may result to the payment of damages or other penalties.

6. DEPARTMENT OF INSOLVENCY

The Department of Insolvency (DoI) was established on January 1st 2020. The responsibilities and operation of the Department were defined by the Law that provides for the Responsibilities and Operation of the Department of Insolvency and for Related Issues (Law 68(I)/2020). DoI is responsible for performing the duties, the responsibilities and powers which are conferred by any relevant Law and/or Regulation to the Insolvency Service, the Official Receiver, and the Department of Registrar of Companies and Official Receiver, in relation to a) Voluntary Liquidations, b) The appointment of Receiver or Administrator, and c) The mechanism for corporate debt restructuring. The aim of the Department is to successfully respond to the performance of its duties, thus contributing in resolving financial difficulties faced by citizens and businesses. The ultimate aim is reducing non-performing loans, sustaining employment, encouraging economic activity and maintaining social cohesion.

By the Legal and Regulatory Insolvency Regime the following are accomplished:

- The effective administration of Bankruptcy and Liquidation assets.
- The survival and second chance culture, as opposed to bankruptcy and liquidation.
- The restoration and rescue of business activity along with the restructuring and sustaining viable businesses through the corporate debt restructuring mechanism enactment.
- The viability of natural and legal persons through the provision of appropriate tools and a loans restructuring framework.
- A more favorable treatment of guarantors.

The Department's main activities during 2021 were the following:

- Preparation of the EU Directive 2019/1023 draft harmonising legislation.
- Interconnection of the Department's website with the EU Single Digital Gateway, in accordance with the provisions of the EU Regulation 2018/1724, regarding the national Insolvency and Liquidation Proceedings public information.
- Effective administration of obligations arising from the EU Regulation 2015/848 on Insolvency Procedures.
- Participation in working groups of the European Commission on Insolvency Procedures.
- Participation in consultations and conferences of the European Commission and the International Monetary Fund.

- Interconnection of the Department's data with the Government Data Warehouse, in order to enable more effective data investigation conducted during the execution of insolvency cases.
- Maintenance of statistical data which are published on the Department's website.
- Maintenance of the "Cooperation Protocol" with stakeholders' contact details.
- Redesign of the Department's website.

Bankruptcies and Liquidations Section

- Execution of Bankruptcy Orders, Liquidation of Companies, Confiscation, Liquidation of Semi-Governmental Organizations and dividends payment.
- Checking and registering Voluntary Liquidations documents.
- Checking and registering Receiver-Administrator Appointment documents.
- Maintaining Bankruptcies and Liquidations Public Registers.
- Maintaining Receiver-Administrator Appointment Public Register.
- Discharge of citizens who were in bankruptcy.

Insolvency Section

- Licensing of Insolvency Practitioners.
- Renewal of the Insolvency Practitioners' license of practice.
- Maintaining Public Registers for Insolvency Practitioners.
- Providing administrative and secretarial support to the Insolvency Practitioners Examination Committee.
- Alignment of administrative procedures on Personal Repayment Plans and Debt Relief Orders.
- Maintaining Public Registers for Personal Repayment Plans and Debt Relief Orders.

Revenues

Department of Insolvency Revenues	2021
Bankruptcies and Liquidations Section	2.774.846
Insolvency Section	20.334
TOTAL	€2.795.180

Bankruptcies and Liquidations Section

The Bankruptcies and Liquidation Section is responsible for managing insolvency proceedings involving Bankruptcies and Liquidations Cases. The main activities of the Bankruptcies and Liquidations Section includes:

- The timely completion of the Bankruptcies and Liquidations process and the payment of dividends.
- The effective implementation of the reorganization of Bankruptcies and Liquidations Section as it results from the Action Plan.
- The effective administration of the accumulated workload.
- Ensuring the smooth implementation of the Laws of Bankruptcy and Liquidation proceedings and their harmonization with the Department's internal and external operating environment.

Section's Statistics

Year	Bankruptcy Receiving/ Orders	Liquidation Orders	Voluntary Liquidations	Confiscation Orders	Liquidation of Semi-Governmental Organisations	Total
2017	37	92	2497	0	0	2626
2018	34	97	2378	0	0	2509
2019	38	67	2097	1	1	2204
2020	31	77	2235	0	0	2343
2021	31	74	2161	0	0	2266

Year	Issuance of Certificates and Copies	Reinstatement of Bankrupts	Annulment of Bankruptcy Orders	Annulment of Liquidation Orders	Company Dissolution Applications	Creditors/ Shareholders Meetings	Payment of Dividends
2017	14206	81	57	6	571	0	9
2018	13240	61	21	9	310	7	16
2019	14335	36	26	7	51	0	23
2020	14245	42	11	2	78	0	11
2021	14932	22	22	0	112	2	24

Section's other activities for the past three years	2019	2020	2021
Real estate sales	25	19	28

Insolvency Section

The Insolvency Section is responsible for managing insolvency proceedings involving the Settlement Plans along with the Insolvency Practitioners procedures. The main activities of the Insolvency Section include:

- The timely completion of the Personal Repayment Plan and Debt Relief Orders processes.
- The effective implementation of the Insolvency Practitioners Licensing, Supervision and Training Procedures.
- The effective implementation of the Insolvency Section reorganization, as it results from the Action Plan.
- The effective administration of the accumulated workload.
- Ensuring the smooth implementation of the Insolvency Regime Legislation and its harmonization with the Department's internal and external operating environment.

Section's Statistics

Debt Relief Orders Applications						
Year	Applications Received	Applications Rejected by the ISC	Applications Withdrawn by the Debtor	Applications Filed at the Court	Applications Approved by the Court	Applications Rejected by the Court
2017	262	163	35	374	345	5
2018	163	124	19	195	189	23
2019	107	123	13	132	127	9
2020	51	38	10	107	116	3
2021	50	06	04	65	70	0

Personal Repayment Plan Applications											
Year	Applications Filed	Applications Rejected by the ISC	Applications Withdrawn	Protection Certificate Applications Filed to the Court	Protection Certificates Issued by the Court	Protection Certificate Applications Rejected by the Court	Restructuring Plans Approved by the Creditors	Restructuring Plans Rejected by the Creditors	Restructuring Plans Confirmed by the Court	Non Consensual Personal Repayment Plans	Applications with Pending Documents
2017	60	1	0	53	49	1	15	11	3	7	17
2018	64	0	5	65	67	0	27	9	24	12	12
2019	63	0	1	51	51	0	18	8	22	8	4
2020	103	1	10	73	73	0	14	33	19	27	6
2021	195	2	5	157	163	0	19	65	19	63	31

7. INDUSTRY AND TECHNOLOGY SERVICE

The aim of the Industry and Technology Service is the upgrading of the competitiveness of enterprises mainly improving the business environment, through innovation, simplification of procedures, access to finance for SMEs, the creation of appropriate infrastructure and information networks and the promotion of technology and digital actions. The policies and actions are in line with the EU policies for enterprises and industry and the corresponding EU guidelines.

Small and medium size enterprises (SMEs)

The development of small and medium size enterprises (SMEs) is considered one of the main drivers for job creation and economic growth. At the same time the development of entrepreneurial activity based on knowledge and innovation, strengthens the competitiveness of the economy. Within this framework enterprises need to be innovative and effective in order to be able to seize the opportunities derived in the global markets.

The Ministry of Energy, Commerce and Industry, recognizing the importance and the role of SMEs in the development of the economy has set SME policy among its key priorities. In this context and based on the guidelines of the European Union, Ministry operates various schemes for the enhancement of SMEs

New Industrial Strategy Policy for Cyprus

The Ministry of Energy, Commerce and Industry (MECI) prepared a New Industrial Strategy Policy of Cyprus that has been adopted by the Council of Ministers on the 6th of May 2019.

The New Industrial Strategy Policy of Cyprus is a horizontal policy aiming to enhance the industrial sector to develop high added value, unique and innovative products and services that will contribute to the sustainability and competitiveness of the Cypriot industry.

Its main objective is to gradually increase industrial productivity by facilitating the operation of the industrial ecosystem and investing appropriately in sustainability, innovation, digitalization,

infrastructure, and industry and business skills.

In the context of the implementation of the actions of the New National Industrial Policy a study about Circular Economy in Cyprus has been completed in November 2020.

The study includes a mapping of the current situation, as well as the obstacles and opportunities arising from the adoption of circular economy principles for Cypriot companies. Based on the findings of the survey, an Action Plan was prepared, which was adopted by the Council of Ministers on the 16th of June 2021 that includes, among others, incentives for companies to become circular. In September 2021, the Ministry organized for the second year the industrial week which actually included a series of events aiming to the enhancement of the Industrial Sector. More specifically, the week included workshops regarding the financing opportunities for the industrial sectors as well as the transformation to a circular operation model.

Financing of SMEs

The Ministry in pursuing its objectives pertaining to SMEs, entrepreneurship and innovation operated a number of financial tools funded either from national sources or co-financed from the EU Structural and other Funds. The Industry and Technology Service promoted the following financial tools:

Scheme to Support/Improve competitiveness of manufacturing SMEs: The “Scheme for the Enhancement of SMEs competitiveness in the Manufacturing Sector and other specific Economic Activities” was prepared and announced in 2015.. 260 enterprises have been approved, for investments amounting to €52.7 mil corresponding to a grant of €23 mil. and 249 enterprises have signed the Public Financing Agreement for a grant of €21.3 mil. By the end of 2021 a total grant of €15.3 was paid to 210 companies (final and/or interim payment). In 2021 a grant of €0.8 was paid to 8 enterprises (final and/or interim payment).

Concerning the programming period 2021-2027, the Scheme has been announced in February 2021 and the total amount to be disbursed through this scheme is € 50 mil. During the call 653 enterprises were submitted electronically for a total investment of €138.7 mil corresponding to a grant of € 71.8 mil. By the end of 2021, 48 enterprises have been rejected because they did not meet the standard requirements or withdrew their proposals.

Scheme to Support/Improve competitiveness of manufacturing SMEs in the areas of

British Sovereign Base: The Ministry announced on March 2021 the “Scheme for the Enhancement of SMEs competitiveness in the Manufacturing Sector and other Specific Economic Activities in the areas of British Sovereign Bases” which is funded by the Republic of Cyprus. The Scheme’s main objective is to support, develop and promote the SMEs in the manufacturing sector and other specific economic activities that are established or to be established in areas of the British Bases in Cyprus. During the call 13 applications were submitted electronically for a total investment of €2.77 mil corresponding to a grant of €1.59 mil.

By the end of 2021, 12 enterprises have been approved, for investments amounting to €2.4 mil corresponding to a grant of €1.4 mil while 1 company has been rejected because it did not meet the standard requirements and 10 enterprises have signed the Public Financing Agreement for a grant of €1.04 mil.

Scheme for the Digital Upgrade of Enterprises: The Ministry announced on December 2019 the “Scheme for the Digital Upgrade of Enterprises” which is included in the Operational Programme 2014-2020 “Competitiveness & Sustainable Development” and is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and the Republic of Cyprus. The Scheme’s main objective is to enhance the integration of digital technology in SMEs that are established or to be established in areas controlled by the Cyprus Government..

By the end of 2021 371 enterprises have been approved, for investments amounting to €11.9 mil corresponding to a grant of €5 mil. while 358 enterprises have been signed the Public Financing Agreement for a grant of €5.1 mil., while 157 enterprises have been rejected or withdrew their proposals. A total grant of € 1.1 mil was paid to 79 companies (prepayment and/or final payment).

Creation and Upgrading of Manufacturing and Trading Units of Agricultural Products: For the programming period (2014-2021) the total amount to be disbursed through this scheme is €15m. The first call was announced in March 2016. By the end of 2021, 132 applications have been approved in total, for a grant amount of €19,1m.

The total amount of grants allocated in 2021 was €3,4m for the benefit of 31 successful applicants. Total payments have reached the amount of €10.8m and 101 enterprises were benefited.

Scheme to Support Investments and Enhance the Competitiveness of Wineries: The measure aims to encourage investments in regional wineries. The measure is included in the National Support Program for the Wine Sector and is 100% financed by European funds. During the period 2014-2021, a total of six announcements have been completed (2014, 2015, 2017, 2018, 2019

and 2021). A total amount of €12.3m was paid until 15th October 2020, €735k of which was paid in 2021 for the benefit of 16 wineries.

Women's and Youth Entrepreneurship: The promotion of entrepreneurship is a key priority for the government's policy. Women and young people are two important target groups which the government supports through these Schemes specially designed to encourage them to capitalize their talents. Concerning the programming period 2014-2020, the 1st call for both schemes has been announced in February 2015. A total of 150 women have been successful applicants for the Scheme of Female Entrepreneurship, whereas 350 young people in the Youth Entrepreneurship, and today are continuing in the Schemes 67 applicants for the Female Entrepreneurship and 205 for the Youth Entrepreneurship for an amount of €2.25m and €7.5m respectively. In 2021 6 applicants have been paid an amount of €107.014 for Female Entrepreneurship, while 4 applicants have been paid an amount of €46.465 for Youth Entrepreneurship.

By the end of 2021, 202 applicants have been paid for a total grant of €5.9mil for Youth Entrepreneurship (final and/or interim payment), while 65 applicants have been paid for a total grant of €1.8mil for Female Entrepreneurship.

In December 2017, the Ministry proceeded to a second call for the two Schemes and applications were submitted from 20th of December 2017 up until 2nd April 2018 electronically in a new platform that has been created. The grant amount that will be available for this call is €6m for Youth Entrepreneurship and €2m for Female Entrepreneurship, together with additional savings from the 1st Call for Proposals. A total of 282 applicants have applied for the Female Entrepreneurship Scheme and 538 applications have been submitted for the Youth Entrepreneurship Scheme. By the end of 2021, 114 applicants have been successful in the Scheme of Female Entrepreneurship and 296 in the Scheme of Youth Entrepreneurship for a grant amount of €3.7m and €9m respectively.

In 2021, 71 applicants have been paid an amount of €1.8mil for Youth Entrepreneurship Scheme and 20 for an amount of €598.110 for Female Entrepreneurship. By the end of 2021, 78 applicants have been paid for a total grant of €2.3mil for Youth Entrepreneurship (final and/or interim payment) and 29 applicants for an amount of €957.645,84 for Female Entrepreneurship.

New Entrepreneurship: For the new programming period 2021-2027, the Ministry decided to integrate the two schemes of Entrepreneurship due to the covid pandemic but also to ease the bureaucracy. The aim of the scheme is the development of new, small and viable businesses

from three groups of people, young between the age of 18-29, men between the age of 30-50 and women between the ages of 30-55.

The first call of the scheme was announced in May 2021 and ended by the end of December 2021. A total of 820 applications were received for a budget of €30 million.

Innovative Entrepreneurship: The Ministry, in 2017, continued the implementation of the Support Scheme for Business Innovation which was designed to promote the development of innovative products and services and their introduction in the international market. The first call of the Scheme for the period 2014-2020 was in December 2014. An amount of €10.6m was allocated to successful applicants (of which €8.6m for projects in the category of mature enterprises and €2m for projects in the newly established business category). The scheme received 266 business applications for 220 projects, of which 15% were from collaborations of research- enterprises and 40% from start-ups. After the evaluation 47 projects in the category of mature enterprises and 37 in the category of start-up enterprises were enrolled. By the end of 2021, €8.2 million have been paid out; 64 projects have been successfully completed and fully paid for and 3 other projects have been completed. The remaining 16 projects have completed their work and are expected to complete final reports and payment requests in 2022. In 2021 a total of €2 million has been paid to 37 companies of which 29 have completed in 2021

Saving Energy– Upgrading of SMEs buildings: The Scheme “Saving – Upgrading for Enterprises” was announced in December 2014 for a total budget of €8,7m. “. The Scheme was designed to promote energy efficiency measures for SMEs.. By the end of 2021, 127 applications were approved for a grant amount of €8.7m, from which €7,06m of grant amount was paid to the 102 applicants who finished the works at their buildings.

Saving Energy– Upgrading of Households: The Scheme “Saving – Upgrading of Households” was announced in 2016. The Scheme was designed to promote energy efficiency measures on existing households. The 2nd call of the same Support Scheme was announced in 2018. The total budget was €20.4m. By the end of 2021, 2,072 applications were approved for a grant amount of €20.4m, from which €16.5m of grant amount was paid to the 1,753 applicants who finished the works at their households.

On February 2021, the Ministry announced a new call of the Scheme, for the programming period 2021-2027. The submission period started on March 9, 2021 and finished on June 22, 2021. During this period the Ministry received 2,152 new applications for a total budget of €35m. By the end of 2021, 261 of these applications were approved for a total budget of €4.33m.

Industrial Estates and Zones

The Ministry within the framework of the government policy to create the necessary industrial infrastructure to assist and promote industrial development, has undertaken during 2021, several projects in the Industrial Estates for improving and facilitating their operation. During the year under review the Government spent around €1563.800 for improving the infrastructure in the Industrial Estates and Zones and around €342.000 for other running expenses.

The new Industrial Area in Vassilikos will host the oil and gas companies. During 2021, the construction of the road network continued, under the supervision of the Public Works Department. The Ministry covered the cost, which amounted in total around €10.5 million. The gas companies nearly completed the construction of their own facility.

During the year the Ministry reviewed and handled all the requests relating to the 900 lease holders in the Industrial Estates. Rents collected from tenants of the Industrial Estates amounted to €4,2 million.

Furthermore, the Ministry in cooperation with the local authorities spent around €57.600 for the development of the infrastructure within the Industrial Zones of Monagroylli and Geri.

Promotion of Electronic Commerce

The Industry and Technology Service has the responsibility for supervising and implementing the legislation (N.156(I)/2004) and directive (L178/2000) on e-commerce in Cyprus. For a better implementation of the legislation, at the current time the legislation is under amendment. In cooperation with the Law Office of the Attorney General, which will undertake the legislative review, the amendment of the legislation will be resubmitted to the House of Representatives for approval.

One - Stop Shop

The 'One-Stop Shop for Setting-up a Business' is an important institution aiming at better and faster service of the business world and the further promotion of entrepreneurship in the island. The services offered relate mainly to the initial basic registrations when commencing business activity in Cyprus such as the registration of a new business entity at the Registrar of Companies. Among the main services available, is the provision of Information to interested entrepreneurs on

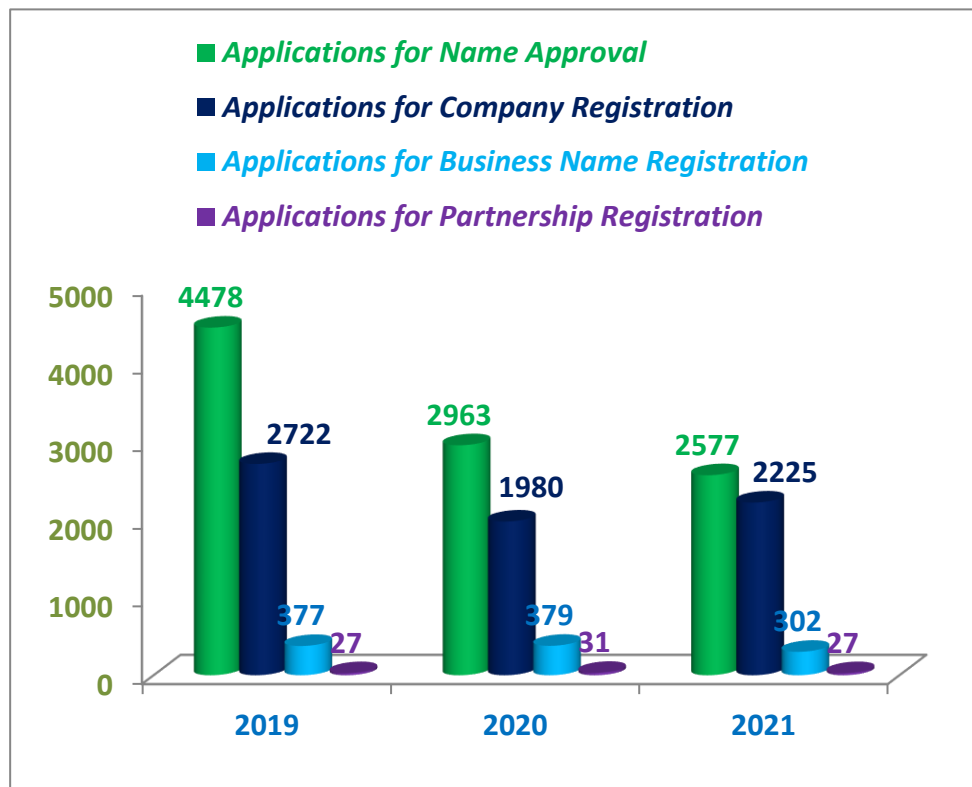

the procedures and formalities relating to business establishment in the Republic, a large number of services of the Companies Section of the Department of Registrar of Companies and the Registration of New Taxpayers (Natural person, Legal person, Partnership) of the Tax Department (Direct and Indirect taxation), which is performed in-house.

The following essential services are amongst the most common and frequently requested by both individuals and businesses:

- Registration of a new Company, Partnership, Business name (and many other forms of legal entities).
- Provision of information for registration with the Social Insurance Services (employee, self-employed and employer).
- Registration with the Tax Department (direct and indirect taxation).
- Provision of information regarding the Cyprus tax regime.
- Information on the licensing of professional premises.
- provision of information on available grant schemes for businesses.

During 2021, there was a small percentage decrease in the number of most popular applications received by the service, with the physical presence of the applicants, with the exception of the submission of applications for registration of a new Company which recorded an increase. This fact is due to the ever-increasing choice of electronic submission of applications via the internet, at the Government's Secure Online Portal "Ariadni", and, in part, to the lock-down restrictions and working-from-home conditions imposed by the global pandemic. Specifically, 2,225 applications for company registration were submitted (an increase of 12% compared to 2020), 2,577 applications for name approval (a decrease of 13% compared to 2020), 302 applications for registration of a Business Name (a decrease of 20%) and 27 applications for registration of Partnership (a decrease of 13%).

Graph: Submission of Applications through the One-Stop Shop for the three-year period 2019-2021

Point of Single Contact (PSC) Cyprus

The Ministry of Energy, Commerce, Industry and Tourism, in the effort to achieve the goal of the Services Directive, 2006/123/EC, established the law N. 76(I)/2010, 'For the Freedom of Establishment of Service Providers and the Free Movement of Services Law of 2010', and founded the Point of Single Contact (PSC) Cyprus. Its aim is to facilitate the establishment of service providers, as well as the facilitation of temporary and cross-border provision of services in Cyprus by providers established in other Member States and countries of the European Economic Area (EEA).

The PSC Cyprus Web portal (<https://www.businessincyprus.gov.cy>), is a reference point for access to information with regard to the various procedures and formalities required for access to regulated service activities and the exercise of regulated professions in the Republic of Cyprus; as defined by the Services Directive and the Professional Qualifications Directive, respectively.

The portal also includes basic establishment procedures and guidance on essential business-related matters for entrepreneurs who aim to commence and run a business in the Republic of Cyprus.

The PSC in cooperation with the Deputy Ministry of Research, Innovation and Digital Policy (DMRID) is preparing the ground for full electronic completion of the regulated licensing procedures, in accordance with the provisions of Regulation (EU) 2018/1724 on the Single Digital Gateway. Specifically, in 2020, the collection of information from the various competent, licensing, authorities was completed, based on the instructions of the DMRID, for the preparation of the specifications of the electronic applications.

Fast Track Business Activation Mechanism

The new and modern website of the PSC continues to receive several queries consistently and on a daily basis. For 2021, 373 business-related queries were answered by email alone (an increase of 71% from 218 in 2020), with queries answered, on average, on the same day.

The Government decided on 3rd of September 2020 to adopt the Fast Track Business Activation Mechanism, in the context to further attract foreign companies, as well as for fast and efficient service of requests received from foreign companies for establishment in Cyprus. The companies interested in joining the Mechanism, must meet specific criteria and their activity must have a positive impact on the economic development of the country. By December 2021, 27 companies joined the Mechanism. On October 15, 2021, the Council of Ministers approved the " Strategy for Attracting Businesses for Activities or/and Expansion of their Activities in Cyprus"" and based on this Decision, the Fast Track Mechanism will be upgraded into a "Business Facilitation Unit". The Unit will be the single point of contact for foreign companies. The purpose of the new Unit will be the fast and efficient processing of requests received from foreign companies for the establishment and operation of a company in Cyprus or the expansion of the activities of existing companies.

Internal Market Information (IMI) System

The Industry and Technology Service is the National IMI Coordinator.

The Internal Market Information system (IMI) is a secure, multilingual tool that facilitates the exchange of information between public authorities of the member states to implement their obligations under the EU law.

IMI helps authorities to fulfil their obligations for the administrative cooperation in a number of Single Market policy areas.

IMI supports 67 administrative cooperation procedures in 17 different Policy areas. It can be easily adapted with no special development effort, to support new policy areas.

157 Cyprus competent authorities are registered in the IMI under different policy areas.

According to the Single Market Scoreboard , Cyprus maintained its excellent performance.

- All indicators were among the top 5 results in the EEA
- Cyprus had the best performance for requests replied to within deadline (99%)
- The answering speed was excellent, being the second fastest in all countries

In the establishments of the Ministry of Energy, Commerce and Industry the National IMI Helpdesk is in operation for supporting the users of the Competent authorities. More than 550 users have been trained up to date.

Single Digital Gateway – « Your Europe »

The Ministry of Energy, Commerce and Industry is the National Coordinator of the Single Digital Gateway.

The Regulation (EU) 2018/1724 establishes a single digital gateway aims at facilitating online access to the information, administrative procedures and assistance services that citizens and businesses to allow citizens and businesses to exercise their rights and obligations derived from Union and national law, including information about how to handle administrative procedures.

Cyprus met the deadline set out by the Regulation by submitting on time (12 December 2020) to the Repository of Links of the Single Digital Gateway 861 URLs (links to webpages). The URLs

cover almost all the areas that are provided in the Regulation.

Regulation also requires member states to digitalize procedures listed in a specific Annex, fully on line until December 2023. The additional Coordinator which was appointed to coordinate this work at national level is the Deputy Ministry for Research, Innovation and Digital Policy.

Solvit

The SOLVIT is a service provided by the national administration in each EU country and in Iceland, Liechtenstein and Norway. SOLVIT is free of charge. SOLVIT aims to find solutions within 10 weeks – starting on the day your case is taken on by the SOLVIT center in the country where the problem occurred.

Participation in European Programs

The project "Social and Creative" of the Mediterranean program (InterregMed) in which the Ministry participates aims support development through more sustainable methods such as those that characterize social innovation. Social innovation describes the entire process by which new responses (products, services and models) to social needs are developed in order to deliver better social outcomes, creating new social relations or modes of cooperation.

Social and Creative aims to promote trans-local innovation clusters for creative and social innovation by providing instruments that allow trans-national MED modular projects to connect with local innovation communities, starting from the regions of participating partners.

In 2021, the Ministry completed three studies within the framework of the "Social and Creative" project, which concerned the exploration of ways to support businesses operating in the "Creative Industry", "Mediterranean Food" and "Co-Create cooperation between creative businesses and manufacturing businesses". The conclusions of the studies have shown that a project for the creation of Clusters could help these activities, provided that the project is designed on the basis of the results of the studies and the contributions of the partners in the 'Social and Creative' project. The Ministry had meetings with the partners in the project "Social and Creative" and especially with the coordinator of the SMATH project in the framework of which an instruction manual for the creation of Clusters for the creative industries has been prepared. The Ministry will continue the study on the Grant Scheme for the support of Clusters using Oriented Bayesian Networks (OBN) method which will be used for research to test policy tools. The project continues

into 2022 where policy tools and stakeholder training in the development of sustainable Clusters will be completed

Cyprus Handicraft Service

The Cyprus Handicrafts Service is the Governmental sector focusing on the development policy for the registration, preservation, development and promotion of Craftsmen/ Artisans and Designers in Cyprus.

In 2021 the Cyprus Handicraft Service new Strategic Plan was prepared by a specialized consultant. The new policy plan aims to develop a road map of action for the institution for the next five years (2021- 2026).

The road map will set out the framework to modernize the structures and procedures applied by the Cyprus Handicraft Service regarding:

- The recording, securing and development of Cypriot Craft and Design.
- The promotion and improvement of the competitiveness of Cypriot handicraft products both in local and international markets.
- The development of knowledge and skills for the local Craftsmen/ Artisans and Designers.
- Raise awareness around craftsmanship and design on the island.
- The reorganization of the structure of the Cyprus Handicraft Service.

Cyprus Handicraft Service activities

- Support Craft makers and designers through training, mentoring, advice and by presenting their work at our shops in Nicosia, Limassol, Paphos and in other museum stores.
- Run, promote, seminars and educational programs in different disciplines of crafts, such as weaving, tapestry weaving, pottery, silversmithing, wood curving, basketry and embroidering.
- Sponsor publications for the Crafts.

Within, the co-funded Development Programme for Akamas we organized the 5th Experimental Ceramic Workshop for adults in Androlykou by ceramic artist Vassos Demetriou. In cooperation with the Municipal Council of Droushia the results of the workshop were hosted in an exhibition at the Regional Museum/ Information Center of Akamas Rural Life tradition, Crafts and training center.

8. TRADE SERVICE

During 2021 the Trade Service of the Ministry carried out a series of activities aiming to increase the exports of goods and services, as well as the promotion of Cyprus as an international business centre.

Promotion of Trade

The main objective of the Trade Promotion Section is the enhancement of the export orientation of domestic industries and the growth of Cyprus's domestic exports, through targeted marketing activities and incentives towards domestic companies.

During 2021, the effects of Coronavirus pandemic continued to be present, posing limitations to the organization and participation to promotional activities and events that required physical presence. In an effort to mitigate the consequences of COVID-19, the Trade Promotion Section applied, a flexible action plan which included the use of a wide spectrum of trade promotional tools including the use of digital and on-line platforms, for participating or hosting targeted marketing events, participation in exhibitions and hosting tastings in important markets.

The main activities of the Section during 2021 were the following:

- The implementation of four (4) “De Minimis” schemes for the promotion of exports of agricultural and industrial goods as well as the promotion of exports services, through which 92 Cypriot companies benefited for participating at international fairs with a total amount of €811.092.
- The participation in 3 international trade fairs with a national pavilion.
- The participation in 10 international trade fairs with a national information booth.
- The placement of articles and advertisements in specialized publications and the use of social media for the promotion of Cyprus Products.
- The hosting of seminars and testing events in targeted markets.
- The establishment of a National Visual Identity for Cyprus Products (Products of Cyprus Branding).
- The establishment and implementation of a national strategic plan for the promotion of Cyprus Wine.
- The establishment of a National Visual Identity for Cyprus Wines (Cyprus Wine Branding).

Promotion of Services

During 2021 the Trade Service of the Ministry carried out a series of activities aiming to increase the exports of goods and services, as well as the promotion of Cyprus as an international business centre.

The main activities were the following:

- The participation in two international trade fairs for services with an information pavilion.
- The organization of two business forum with physical presence in cooperation with the Cyprus Chamber of Commerce and Industry and
- The organization of two webinars aiming at promoting Cyprus as an international business center as well as one webinar aiming at promoting Cypriot higher education services.
- The placement of six articles and advertisements in specialized publications

Management of the Cyprus State Fairs Authority Exhibition Centre

The Council of Ministers decided (2014) that the Management of the CSFA will be carried out by the Ministry of Energy, Commerce and Industry. Since then and for as long as it takes, the Ministry of Energy, Commerce & Industry took over the management of the premises and fair grounds. This activity includes hosting specialised exhibitions and events and providing all necessary logistics and support for their successful conclusion. In 2021 very few Exhibitions were organized due to the Covid-19 pandemic.

In September 2019 the Council of Ministers (Decision 1561/2019), appointed a Professionals Working Group in order to carry out Master Plan and feasibility study for the exploitation of the premises/grounds of the State Fairs. The decision limits the operation of the States Fair to contracts related only to the organization and hosting of Exhibitions and Events. In December 2020 two competitions were announced: One for the provision of services for the preparation of a Master Plan and the other for the preparation of a feasibility study for the area of the Cyprus Fairs premises.

The total revenue for the management of the premises in 2021 reached the amount of €352.803 while the total expenses reached the amount of €247.835.

Trade Centres, Strategic Planning and Public Relations

In 2021 the Ministry operated 14 Trade Centres in Athens, Beijing, Beirut, Berlin, Cairo, Dubai, London, Moscow, New York, Paris, Tel Aviv, Tehran, Vienna and Warsaw covering 42 countries. The main responsibility of the Trade Centres is the promotion of exports of Cyprus products and services in overseas markets as well as the attraction of foreign investments to Cyprus. The section is mainly responsible for the operational aspects of the activities of the Trade Centres.

The Export Helpdesk service which was created in 2015 and is operating under the section ever since has as a main objective the provision of information to exporters about foreign markets and the mediation and coordination of the efforts of the promotion of the Cypriot products and services by the Trade Centres of the Ministry abroad aiming to find importers for the Cypriot companies. The Export Helpdesk procedure involves the submission to the Ministry of a simple application, online meetings between the Officers of the Export Helpdesk, the exporters and the Trade Centres and the continuous monitoring of the communication between the Cypriot companies and the Trade Centres as regards the progression of the applications of the exporters. This process has proved to be helpful in increasing the possibilities to identifying potential partners abroad. In 2021, the Export Helpdesk provided information via the Trade Centres and through the use of various databases for countries not covered by the Trade Centres to 96 companies in relation to 72 companies in 2020.

Under its public relations umbrella, the Section helped towards the organizational aspects of a series of events organized by the Ministry and the office of the Minister such as the Export Award Ceremony. Furthermore, the Section represented the Ministry in various Committees and prepared reports regarding the economic and trade relations of Cyprus with a number of countries.

Trademarks Management Unit

The Trademarks Management Unit is responsible for the protection, promotion and management

of the traditional cheese of Cyprus named Halloumi through the Certification Marks scheme (registration, protection etc.) in Cyprus and abroad. The Trademarks Management Unit is also responsible, among others, for the daily case handling of potential infringement of registered trademarks.

Both, the Foundation and the Ministry of Energy, Commerce and Industry are closely cooperating with the Law Office of the Republic, thus taking all appropriate action against products bearing the name Halloumi and that are produced by unauthorized users, both at EU Level and in third countries. In 2021, more than 50 such cases were in progress, for which measures were taken both by the Foundation and by the Republic of Cyprus.

The Ministry of Energy, Commerce and Industry is now at the stage of designing a comprehensive action plan and a communication strategy for the promotion of the traditional Cypriot cheese named Halloumi. This initiative is funded by the EU through the Sustainability and Recovery Plan and its aim is to develop and implement an integrated electronic strategy in order to increase the recognition of halloumi as an authentic Cypriot product.

In particular, the Action Plan should include, inter alia, specific promotions for the next three (3) years (period 2022-2024), in the target markets of the USA, China, Japan, Australia, and the Gulf countries (Saudi Arabia, United Arab Emirates, Qatar, Kuwait, Bahrain). The aim of the proposed communication strategy is to highlight the uniqueness of the quality and authenticity of Halloumi, taking into account, among other things, its peculiarities and quality characteristics.

Trade Policy and Bilateral Relations

The Trade Policy and Bilateral Relations Section deals with External Trade Policy issues, which include the monitoring of developments in international trade, the strengthening of Cyprus' bilateral trade relations with other countries and the coordination of the country's External Trade and Investment Policy, including Bilateral Investment Treaties.

The responsibilities of the Sector include the following:

- Bilateral Investment Agreements between the Cyprus Republic and third countries.
- Following up and participation in the workings of the WTO (World Trade Organization) with regard to Multilateral Trade Agreements and other matters concerning international trade.
- The Sector also follows developments concerning trade in International Organizations such as

UNCTAD (United Nations Conference on Trade and development), ITC (International Trade Centre), as well as the Commonwealth.

- EU relations with the World Trade Organization.
- EU Trade Agreements with third countries or groups of third countries.
- The Generalized Preferences System.
- Trade Defense Instruments

Systematic monitoring of these issues and, in particular, commitments undertaken by Cyprus in the framework of trade agreements concluded by the EU with third countries, is crucial for safeguarding the competitiveness of the Cypriot economy. Specifically, it is important for enhancing the ability of Cypriot enterprises to export products and services; for obtaining public procurement contracts abroad; attracting foreign investments and at the same time protecting the Cypriot economy from intense and unfair competition. In this manner competitiveness is strengthened and opportunities for the internationalisation of Cypriot enterprises are increased.

Imports/Exports Licensing Section

The Licensing Section is responsible for the implementation of the legislation that regulates the exportation of dual use goods, arms and military equipment.

Furthermore, the Section is responsible together with other Ministries/ Departments/ Authorities, for the implementation of the legislation related to the control of the marketing and use of explosives precursors.

During 2021 the Section issued the following licenses:

- 110 export licences for dual use goods
- 307 export licences for firearms for civil use
- 3 export licences for military equipment
- 3 licences for intra-union transfer of military equipment

ENERGY SERVICE

The mission of the Energy Service is to formulate and implement the Government's policy in the energy sector. Its main strategic goals for 2021 were the development of sustainable and competitive energy, the exploitation of the national energy savings potential and the promotion of domestic renewable energy sources. The above strategic goals were included in the Service's Strategic Plan 2021 – 2023 and under each one of them a number of activities were planned, the major ones being the following:

- Development of the necessary energy infrastructure.
- Strengthen the legal framework for regulating the electricity and gas market
- Ensuring the quality of petroleum products and fuels
- Achieving the National Targets for Energy Efficiency
- Achieving the National Targets for Renewable Sources

Renewable Energy Sources

In 2021, additional measures and policies were launched for the further development of RES, support schemes and the certification of small-scale RES installers were also continued. A draft law was prepared for transposing the new European Directive (2001/ 2018 / EC) for the promotion of RES into national law. Studies have been carried out and programs have been developed regarding the further penetration of RES in the sectors of Electricity Generation, Heating-Cooling and Transport.

Share of RES in total energy consumption

In 2021, the share of RES in the total final energy consumption reached about 17%, exceeding the mandatory national target of 13% RES in 2020, under the RES Directive 2009/28/EC.

Also, the share of the RES in the electricity generation reached 12,04%, in the heating-cooling sector 37,12 % and 7,31% in the transport sector.

Based on data provided by the Electricity Authority of Cyprus, the total installed power capacity

from various RES Systems in the power generation was as follows:

- 314,22 MW of photovoltaic systems :
- 100,92 MW PV net-metering
- 19,6 MW PV net-billing
- 2,8 MW self-consumption
- 77,6 MW PV in Feed-in-tariff scheme
- 113,3 MW PV for the introduction to the Competitive Electricity Market
- 157,5 MW of wind farms (6 units).
- 12,62 MW biomass plants (14 units).

Based on the NECP, the quantitative targets for 2030 for increasing the share of RES in energy consumption are:

- Share of RES in gross final energy consumption to reach 23% .
- 1,1% annual increase in heating-cooling from RES, from 2021-2030 (Indicative target).
- Share of RES in the transport sector to reach 14%

The above targets are under re-assessment according to the legislative package Fit for 55% and the European Green Deal. The revision of the RES Directive will introduce higher RES share and sub-targets for RES in industry, building, heating and cooling sector.

Support schemes for RES systems

The following actions were implemented for the promotion of the RES systems in the sector of heating and cooling, electricity and transport:

A. Support scheme for the production of electricity from renewable energy sources for self-consumption.

This Scheme covered for the following installations:

- Net-metering photovoltaic systems with capacity up to 10KW for all consumers (residential and non-residential).

- Net-billing photovoltaics systems as well as other RES systems with capacity up to 10MW for commercial and industrial consumers.
- Off-grid RES systems for unlimited total capacity.

In Dec. 2021 a new category was introduced to the Scheme for virtual net-metering for installation of PVs for household and agriculture consumers

The above support scheme has been in operation, with some modifications, since 2013. The table below shows the total capacity of PV systems for net-metering and net-billing (including systems with self-consumption). Additionally, one biomass system with capacity 2,406MW is in operation in the net- billing category

YEAR	Net-metering PV systems		Net-Billing PV systems	
	Number of installations	Total installed capacity (kW)	Number of Installations	Total installed capacity (kW)
2014	5.973	17.925	0	0
2015	8.045	24.160	39	1.792
2016	9.135	28.250	81	3.653
2017	10.360	33.213	94	4.276
2018	11.613	38.602	117	5.994
2019	14.780	54.000	147	14.500
2020	19.768	77.403	221	14.653
2021	24,262	100.92	273	21.687

Table 1: Total capacity of PV systems for net-metering and net-billing until November 2021

B. Support scheme for Electricity Generation from Renewable Energy Sources(RES) within the Competitive Electricity Market Framework (2017).

Until the end of 2021, 73 systems of total capacity 96,6MW have been connected to the grid. The projects within the Scheme are shown in the table below:

RES Technology	Number of Projects	Total Capacity (MW)
Photovoltaics	76	101,3
Wind Farm	1	12,5
Biomass Utilization Plant	1	2,3
Total	78	116,1

Table 2: RES Technologies approved

C. Support scheme for Electricity Generation from Renewable Energy Sources(RES) within the context of the transitional regulation of the electricity market to be included eventually in the competitive electricity market.

146 projects of total capacity of 236MW have been entered in the Scheme. 17 PV parks of total capacity 16,3 MW are in operation.

Certification schemes for installers of small-scale renewable energy systems

The Energy Service as the competent authority, has approved Training Institutions and Examination Organizations for offering educational programs and examinations for the certification of small-scale RES systems installers.

By the end of 2021, 153 qualified PV- system installers and 29 solar thermal system installers have been certified and registered in the Registry of Small-Scale Installers and solar thermal system installers following the provisions of the RES directive.

Programs and Studies

The Energy Service participates in the following RESTART programs: EMPOWER, SREC, BUS2FUELS and ELECTRA regarding the promotion of research, technological development and innovation in the sector of renewable energies in the topics of energy storage systems, green hydrogen

and upgrade of national electric grid.

In addition, the Energy Service prepared a Strategic Environmental Impact Assessment Study regarding the new integrated Spatial Policy for projects that utilize energy from renewable sources in the field of Electricity Generation.

Moreover, a number of meetings were held with stakeholders regarding the implementation of online One-Stop-Shop to facilitate information, services and licensing of Renewable Energy projects and the implementation of energy upgrades in buildings.

In 2021, Cyprus was elected as an alternate member of the Council of the International Renewable Energy Agency (IRENA). In addition, the Ministry of Energy, Commerce and Industry of the Republic of Cyprus participated in the meetings of the 21st and 22nd Council of the International Renewable Energy Agency (IRENA), held in virtual format.

With reference to energy efficiency, based on preliminary energy saving calculations for the measures implemented during the period 2014-2020, the mandatory cumulative energy saving target of 241,588 toe for 2020 is expected to be met. More specifically, the contribution of the measures for 2014 - 2020 it is expected to amount to about 120% of the target. Moreover, based on official statistics, the national indicative targets for primary energy consumption and final energy consumption in 2020 have been achieved, with achievement rates of 100% and 120% respectively.

The main measures contributing to its achievement are: excise taxes on motor fuels, green levy of electricity, motor vehicle taxes based on CO₂ emissions, financial incentives for energy efficiency investments in households and business (SMEs), consumer information actions, measures in the public and wider public sector, replacement of street lamps, incentives for buildings with higher energy efficiency than the minimum legislative requirements, etc.

According to the NECP, the quantitative targets for energy efficiency by 2030 are:

- Obligatory target for achieving cumulative energy saving of 243,04 ktoe during 2021-2030, by taking measures above those set by EU legislation

- Final Energy Consumption of 2,0 Mtoe in 2030, representing 13% reduction in final energy consumption⁷ (indicative)
- Primary Energy Consumption of 2,4 Mtoe in 2030, representing 17% reduction in primary energy consumption¹ (indicative)

In order to transpose the Directive 2018/2002/EU into national legislation, the Law that regulates the Promotion of Energy Efficiency in Heating and Cooling and the Cogeneration of Electricity and Heat as well as the Law on Energy Efficiency have been amended and published in May 2021.

Moreover, in December of 2021 the Regulations for setting up an Energy Efficiency Obligation Scheme (KDP488/2021) came into force. The Regulations regulate the obligation of the energy distributors (obligated parties) to achieve part of the cumulative end-use energy saving target of the period 2021-2030.

In July 2021 the update of the Comprehensive Assessment of the potential for efficient heating and cooling was completed and submitted to the European Commission, in line with Directive 2021/27/EE. The study shows that for the residential and commercial sectors, heat pumps driven by PV have the highest economic potential, while for the industrial sector the LPG and oil-fired high efficiency cogeneration. The study and an online accessible heat map are posted on the webpage of the Energy Service.

As part of the 'fit for 55' package, a recast of the Energy Efficiency Directive 2012/27/EU has been proposed aiming to further improve energy efficiency by 2030. The revision is expected to increase the EU-wide binding target for the reduction of primary and final energy consumption by 2030 and the corresponding national indicative contributions, to increase the national mandatory target for energy end-use savings and to introduce new obligations and new sectoral energy saving targets.

A scheme based on net-billing principle has been announced since 2018 for the installation of high efficiency cogeneration units with capacity up to 5 MW in the commercial and public sector. The total available capacity of high efficiency cogeneration units to be installed under this scheme is 20 MW.

Progress has been made on implementing the two projects SYNERGEIN and STRATENERGY under the Interregional European Program Cyprus – Greece 2014-2020. Through these projects, resources of € 3,1 million will be utilized mainly for energy upgrade projects in 11 buildings of wider public sector.

Legislation has been implemented for licensing of Energy Auditors for buildings, industrial processes and transport, as well as for the licensing of Energy Service Providers. Within 2021, educational programs and examinations for energy auditors were carried out by organizations approved by the Energy Service while incentives remained in place in order to increase the number of licensed energy auditors in transport.

By the end of 2021 a total of 72 individuals were registered as Energy Auditors and 10 legal entities on the respective Energy Services Providers registry.

The audits of the Competent Authority (Energy Service) have been intensified as regards the compliance of large enterprises (non-SMEs) to carry out an Energy Audits.

Energy Performance of Buildings

The aim is to improve the energy efficiency of the building sector by implementing primarily appropriate energy saving measures and the integration of RES systems. In 2021, the implementation of measures and incentives continued towards constructing new buildings as Nearly Zero Energy Buildings (NZEB) and to upgrading the energy efficiency of the existing building stock. Current minimum energy performance requirements require the construction of NZEB and the upgrade of existing residential buildings to energy class A, B+ for all other types of buildings when they undergo major renovation.

Energy Performance Certificates (EPC) have to be issued for new buildings and buildings that are for sale or rent. So far 67.198 buildings or building units have an EPC, of those 8.581 EPCs have been issued in 2021. Buildings that apply for building permit after 10th of March 2021 have to integrate electromobility infrastructure. This applies to non-residential buildings with more than ten parking spaces and to residential buildings with more than two parking spaces. The same obligation is for buildings that undergo major renovation.

Heating and air-conditioning systems with rated power bigger than 70kW have to be inspected every five years. The ventilation system has also to be inspected if it is an integrated part of the heating or air-conditioning system.

In 2021, appointed Inspectors of the Energy Service inspected 1.198 buildings and building units for the purpose of verifying the EPC data and for compliance with the minimum energy efficiency requirements. Also, a check was made on 675 commercial advertisements of buildings sold or rented to check compliance with displaying the energy category. From this control and the violations that were found, administrative fines were imposed on 9 companies.

The upgrade of existing buildings has been materialized in 2020 mainly through the subsidy schemes of “Save Upgrade” and Renewable and Energy Conservation Fund.

Furthermore, in 2020 the Minister of Interior issued a new Order where new buildings and renovated buildings which are classified as energy class A and their annual primary energy consumption doesn't exceed 50 kWh/m² can benefit of an increase of the building factor by 5%. These criteria are more stringent than NZEB requirements, and have been set with the contribution of Energy Service. In 2021 for 465 cases of buildings submitted to the Energy Service, it was confirmed that they meet the criteria of the Order. This conformation is a prerequisite for the planning authority to grant the incentive to the applicant. Furthermore, appointed Inspectors of the Energy Service inspected 753 such buildings.

In 2021, the tender documents for software development have been completed, which will simulate the new methodology for calculating the energy performance of buildings. The goal is for the new software to be functional, easy to use and user friendly. Also, the new software should cover gaps that have been observed by the application of the existing methodology. It is noted that the new methodology for calculating the energy efficiency of a building was developed based on the requirements of Directive 2018/844/EU and to incorporate the new standards for the energy efficiency of buildings issued by CEN.

In addition, in 2021 the training of heating system inspectors and air conditioning system inspectors began on the method of heating and air conditioning system inspections and the part of the requirements of technical systems related to heating and air conditioning. Attendance of the training program is required for Heating System Inspectors and Air Conditioning Inspectors, as in 2020 a new heating and air conditioning inspection guide has been issued, as well as a new requirement guide for technical systems installed in existing buildings.

Energy related products

The European legal framework for eco-design and energy labeling has a dual purpose: on the one hand, to ensure that more energy-efficient products enter the market (through Eco-design) and, on the other hand, to encourage and support consumers to buy most efficient products based on useful information (via energy labeling). The Energy Service, on an annual basis, monitors and coordinates controls for market surveillance regarding the obligations for energy labeling of products and tires and Eco-design.

The Energy Service is the competent authority responsible for the implementation of Directive 2009/125/EC (establishing a framework setting the Eco-design requirements for energy-related products), the implementation of the Regulation 2017/1369 (setting a framework for energy labelling and repealing Directive 2010/30/EU) and the Regulation (EC) No 2020/740 (on the labelling of tyres with respect to fuel efficiency and other essential parameters).

In 2021, 265 inspections for the eco-design requirements for energy related products have been conducted.

For the implementation of the Law of 2021 (N44 (I) / 2021) on the labelling of Energy Efficiency, Energy Consumption and Other Resources from Energy-Related Products during their Use, 1236 inspections have been carried out.

For the implementation of EU Regulation (EC) No 2020/740 on the labelling of tyres with respect to fuel efficiency and other essential parameters, 228 inspections were carried out.

Furthermore, during 2021:

- For the better implementation of the Regulation 1369/2017, the Law of 2021 (N44 (I) / 2021) on the labelling of Energy Efficiency, Energy Consumption and Other Resources from Energy-Related Products during their Use has been issued, abolishing the Indication of Energy Consumption and Other Resources from the Energy Related Products Laws of

2001 to 2012.

- For an even more effective implementation of certain provisions of the European Union Act entitled "Regulation (EU) 2020/740 of the European Parliament and of the Council of 25 May 2019 on the labeling of tires with regard to fuel economy and other parameters, amending Regulation (EU) 2017/1369 and repealing Regulation (EC) No 1222/2009 ", a bill entitled " the Law of 2021 on the Marking of Fuel Saving and other Parameters of Tires" has been prepared and undergone public consultation. The bill was sent to the Legal Service for legal audit and is expected to be submitted to the House of Representatives sometime within 2022.
- The Inspection Guidelines for eco-design, energy labelling and tyre labelling which include standard procedures for conducting inspections, as well as templates of electronic monthly reports with standard inspection data, for ensuring better monitoring are under revision.
- Training of all the Authorized Inspectors for the market surveillance of energy labelling of products and tyre labeling took place with regards to the new labeling of products implemented since March 2021.
- The suppliers were further informed about the implementation of a new energy label from March 1st 2021 for a group of products and their obligations regarding the replacement of the existing energy labels
- The suppliers and distributors of tires were informed about their obligations deriving from Regulation (EU) 2020/740 and all the transitional provisions.
- Participation in the Concerted Action for the European Project Energy efficiency compliant product 3 (EEPLIANT 3 2019-2022). The project aims to support joint surveillance actions for market surveillance by the Member States, share best practices, exploit synergies in product testing and improve compliance with legislation, under Horizon 2020. Cyprus participates in the work package for water heaters and hot water stores.

INTERNAL ENERGY MARKET

Electricity Market

The main objective is to design and promote energy policies with a view to the functioning of a competitive, transparent and non-discriminatory electricity market in Cyprus, involving generators using conventional fuels and/or RES, energy storage facilities, suppliers, smaller generation units and storage systems, as well as active customers, ensuring the competitiveness of the country's economy and the empowerment of consumers.

Legislative work: On October 7, 2021, the legislative package consisting of the 'Law for the Regulation of the Electricity Market of 2021', the 'Law for the Establishment and Operation of the Cyprus Energy Regulatory Authority of 2021' and the 'Law for the Regulation of the Gas Market (Amending) of 2021' entered into force. These three laws achieve the following:

Competitive Electricity Market: TSOC, which also serves as the operator of the electricity market, has made significant progress in installing and configuring the market management system (MMS) supplied by Grid Solutions SAS. During 2021, TSOC completed the design, development of individual software applications, Factory Acceptance Tests (FATs), and a portion of the system integration phase. The MMS is expected to enter commercial operation in late 2022.

In 2021, electricity generation under the transitional arrangements amounted to 3.5% of total electricity generation. In addition, three new CERA licenses were issued, bringing the total number of suppliers to 20. In terms of electricity generation, 135.8MW of capacity was licensed in 2021, of which uses renewable energy sources. Another 168MW of installed generation capacity was exempted from the CERA generation license in 2021, 88% of which is from renewable energy sources.

Protection of Vulnerable Consumers of Electricity: Based on the provisions of the new Electricity Law, the Minister of Energy, Commerce and Industry, after consultation with CERA and the Minister of Labour, Welfare and Social Insurance, has issued a relevant Order (no. K.D.P. 289/2015) and a Decision (K.D.P 286/2016) regarding the energy poverty, the categories of vulnerable customers of electricity and the measures to be taken to protect such customers.

The measures for the protection of vulnerable consumers of electricity continued during 2021 and include:

- Reduced prices on electricity tariffs.
- Measure to safeguard the continuous supply of electricity, during critical periods, to those vulnerable consumers that uninterrupted power supply is essential for reasons related to their health.
- Financial incentives for participating in a Plan for setting up a Photovoltaic system at their house with the net-metering method.

- Financial incentives for upgrading the energy efficiency of their houses.

Natural Gas Market

The long-term supply of Liquefied Natural Gas (LNG) will be achieved through the development of the necessary infrastructure and the supply of natural gas (NG) to the domestic market. The NG will be initially used for electricity generation purposes and subsequently for other uses, aiming to lift the energy isolation of Cyprus and to establish a functional and competitive natural gas market.

Liquefied Natural Gas Import terminal infrastructure: As per the relevant Council of Ministers Decisions and through the appointed Project Steering Committee and a Project Manager acting on behalf of the Republic of Cyprus, Energy Service coordinates and supports the project's activities in collaboration with ETYFA/DEFA, especially with respect to the licensing procedure.

On 28th September 2020, ETYFA approved the revised work program for the project. This is also the official commencement date of the construction works. The project consists of the following parts:

- i. Floating Storage and Regasification Unit (FSRU),
- ii. A Jetty where the FSRU will be permanently berthed,
- iii. Natural gas pipeline positioned on the jetty and loading arms,
- iv. Onshore natural gas pipeline up to the boundary of Vasilikos power station,
- v. Natural gas storage system for security of supply purposes (buffer) and
- vi. Ground installations (Pressure Reduction and Metering Station) positioned next to the point of delivery of the natural gas.

In 2021, the works carried out with respect to the project consisted mainly the completion of a large

number of studies related to the design of the project as well as works related to the licensing process, including the town planning permit for the preliminary works.

Legislative works: In 2019, CERA submitted to MECI recommendations for a review of the Natural Gas Market Law of 2004 until 2018, aiming on improving the existing legislative framework. The suggestions were reviewed by the Ministry in 2019 and comments were submitted to CERA. For further promotion of the Bill, technocratic meetings were held between MECI and CERA representatives within 2020 and 2021 in order to review CERA's suggestions and MECI's comments and the review of the Law is expected to be completed within 2022.

In addition, a draft of Regulations for the operation of the Natural Gas Market for the period of validity of the emergent market as well as a draft bill for the conversion of DEFA into a Legal Entity under Public Law, have been submitted to the Legal Service for legal vetting in 2020. Discussions followed in 2021 with the Legal Service and the relevant stakeholders for the further promotion of these draft laws.

Petroleum Products

Regarding the market of petroleum products, the Energy Service is the competent authority to ensure the quality of the fuels placed in the market, the security of the energy supply and the maintenance of minimum oil stocks in Cyprus. The Energy Service coordinates the procedures for the relocation of the liquid fuels and the Liquefied Petroleum Gas (LPG) facilities from the seafront of Larnaca area to Vasilikos area.

Relocation of the oil and liquefied petroleum gas facilities: The coordination of the procedures regarding the relocation of the oil and liquefied petroleum gas (LPG) facilities from the seafront of Larnaca area, according to the Government's decision, was one of the main priorities of the Energy Service in 2021.

In the context of the provisions of Memorandum of Understanding and Cooperation between the Government and the oil and liquefied petroleum gas companies for the relocation of their facilities from the Larnaca seafront area, signed in June 2018, the Energy Service coordinated the necessary meetings of the Steering and Ministerial Committees for monitoring the progress of the relocation of the oil and

LPG facilities. At those meetings participants discussed and solved any problems and pending issues that delay the relocation. On a quarterly basis, the Energy Service prepared Progress Reports which the Minister submitted to the Council of Ministers.

As a result of the above actions:

- New oil terminals in the Vasilikos area were operated in 2021, while those facilities in Larnaca area were dismantled.
- The transfer of bitumen products from Larnaca to other area was also completed. Bitumen companies will soon operate new terminal in Energy and Industrial Area of Vasilikos (EIAV)
- LPG companies were in the process of building their new terminal that will operate on April 2022.
- The Cyprus Organization for Storage and Management of Oil Stocks (KODAP) has proceeded with the tenders for the construction of privately owned terminal for the storage of petroleum products in EIAV for the storage of national oil stocks. This project has already secured funding of € 35m. from the European Investment Bank.

Inspection on the quality of petroleum products: In order to ensure the quality of the petroleum products placed in the market and/or consumed in Cyprus, the Energy Service applies Fuel Quality Monitoring Systems for the road transport fuels as well as for the industrial, the heating and the marine fuels. In the context of the implementation of “The specifications of petroleum products and fuels law of 2003” N.148(I)/2003 as amended, the Inspectors of the Ministry carry out inspections and take fuel samples from retail sites /sale points of petroleum products and oil terminals. Also, samples are taken from land-based combustion plants, ships of all flags at berth in Cyprus Ports, marine fuels of local suppliers, LPG cylinders, trucks and other vehicles. The quality of the samples was tested with the use of the Ministry’s Mobile Laboratory Unit and at the laboratory of the Cyprus Petroleum Storage Company Ltd. In addition, tests were performed for samples of petroleum products for which consumers have submitted complaints concerning their quality.

In 2021, a total of 939 samples were analyzed, of which 875 samples were taken from 244 retail sites of all the oil companies, 19 samples from enterprises/ land-based combustion units, 37 samples from vessels that were at berth in Cyprus Ports and 2 samples from local marine fuel suppliers. Furthermore, 6 samples of LPG cylinders were taken and analyzed according to the requirements of the Law. According to the results of the above laboratory analysis, the fuels available in the Cyprus market were

in compliance with the legislative specifications, since only 5 samples were not in compliance with the specifications. Additionally, all samples taken from vessels at berth in Cyprus' ports were in compliance with the requirements of the legislation.

Legislative work: A new Bill entitled “The Specifications, the Sustainability Criteria and Emissions Reduction of Fuels Law of 2021” was prepared and submitted to Legal Service for legal vetting.

Maintenance of oil stocks: KODAP maintains the national oil stocks, equivalent to 90 days of average daily net imports, according to “the Maintenance of Oil Stocks Law of 2003” N.149(I)/2003 as amended. The amount of national oil stocks for 2021 was 508.770 tons and stocks were held in Cyprus, Greece and Belgium.

Targets of the transport sector

Biofuels -Transport Sector Targets: The obligatory percentage of blending biofuels with the conventional transport fuels (petrol and diesel) was 7,3% based on energy content, contributing to the achievement of transport sector targets:

The share of energy from renewable sources in all forms of transport in 2030 is at least 14 of the final consumption of energy in transport, and 6% annually reduction of life cycle greenhouse gas emissions per unit of energy from fuel and energy supplied in road transport sector, compared with the fuel baseline standard.

According to the data submitted by fuel suppliers, 26.400 tons of oil equivalent of biofuels were consumed in 2020 and the annual percentage of blending biofuels with the conventional transport fuels was 7,31%. Furthermore, the fuel suppliers proceeded with the purchase of Upstream Emissions Reduction claims in order to achieve the target of 6% reduction of life cycle greenhouse gas emissions per unit of energy from fuel and energy supplied, compared with the fuel baseline standard.

Fuel Price Comparison (FPC): The article 7.3 of the European Directive 2014/94/EC on the deployment of alternative fuels infrastructure, introduces the obligation to the member states to display comparison unit prices for information purposes. This information aims to inform consumers about the cost of the use of fuels and to increase consumer's awareness and to provide transparency regarding the

fuel cost. In order to define the methodology to display the cost in a consistent way across the Union, the Commission has issued the Commission Implementing Regulation (EU) 2018/732 on a common methodology for alternative fuels unit price comparison. According to this Regulation, the prices are displayed in €/100km.

The fuel price comparison information is calculated by Energy Service and forwarded in petrol stations and the webpage of Energy Service every three months.

Cyprus Energy Balance

According to the statistical energy data for Cyprus, the consumption of energy for 2020 was decreased compared to the energy consumption of 2019, and the contribution of renewable energy sources was increased at about 17%. The following table shows the main Cyprus energy data for 2018, 2019 and 2020.

	2018	2019	2020
Primary Energy Consumption (toe)	2.563.674	2.565.364	2.217.400
Final Energy Consumption (toe)	1.887.182	1.909.265	1.599729
Oil products	1.205.709	1.221.637	90.8702
Electricity	398.406	404.524	373.989
Coal and Pet-coke	69.434	58.841	60.588
Renewable Energy Sources	231.233	239.237	276.032
% RES in the final energy consumption	12,25	12,53	17,25

Table 3: Main energy data for the years 2018, 2019 and 2020

Applied Energy Laboratory

The Applied Energy Laboratory provides test services to the solar thermal systems industry. The laboratory's goal is to assist the Cypriot solar thermal industry in product improvement. The aim is to contribute to the necessary continuous improvement of product quality and performance as a means of retaining and improving the industry's competitive advantage. The Laboratory is accredited by the Cyprus Accreditation Body, the Cyprus Organization for the Promotion of Quality (CYS-CYSAB), according to EN ISO/IEC 17025:2017. The tests performed by the Laboratory can be also used for Solar Keymark certification which is applied to more than 1200 solar thermal products and underlines that those products fulfil European standards for thermal collectors EN 12975 and EN 12976 for solar systems. Solar thermal products with Solar Keymark certification can penetrate European and other markets and are especially preferable for funding purposes.

The Laboratory is equipped with high quality instruments, adequate to carry out tests in the following categories:

- Solar thermal collectors (ISO9806).
- Solar thermal systems (EN12976).
- Hot water storage tanks (EN12977-3).
- Electrical storage water heaters (prEN50440).

The number of tests performed by the Laboratory in the period 2019-2021 is shown in the table below.

Test	2019	2020	2021
Solar thermal collectors	5	3	2
Solar Keymark (collectors)	1	0	1
Solar thermal systems	0	0	0
Energy labelling hot water storage tanks & Electrical storage water heaters	17	9	23
Total	23	12	26

Table 4: Number of tests performed for 2019 - 2021

Foreseeing the necessity for further improvement of the provided services of the Laboratory to the local market, the management of the Laboratory agreed to transfer the Laboratory to a university institution. To this end, in 2020 a memorandum of understanding was signed between the Ministry and the Cyprus University of Technology.

The Renewable Energy and Energy Conservation Fund

The Renewable Energy Sources and Energy Conservation Fund (the Fund) is the main financial tool of the Republic of Cyprus to promote Renewable Energy Sources (RES) and Energy Conservation (EC), with a view to achieving the binding national targets, as defined by the legislation and the relevant European Directives. The Support Schemes operated by the Renewable Energy Sources and Energy Conservation Fund are prepared by the Energy Service and issued by the Council of Ministers. In 2021, the Fund provided financial incentives in the form of state grants under the following support schemes:

- installation of thermal insulation on roofs of existing houses and/or installation of photovoltaicsystem (PV) with the net metering method (increased subsidy for vulnerable energy consumers).
- replacement of energy-intensive electrical appliances in home of vulnerable consumers of electricityinstallation/replacement of solar water production systems of water use in houses.
- installation/expansion of photovoltaic systems and the installation of smart meters in homesfor the plugging-in and charging of electric or hybrid vehicles.
- promotion of energy audits in small and medium-sized enterprises (SMEs)

Projects of Common Interest

The Republic of Cyprus, as a member state of the European Union, has been promoting since 2013 three Projects of Common Interest (PCIs), the "EuroAsia Interconnector", the "EastMed Pipeline" and the "CyprusGas2EU" as referred in section 3.2.1, based on the guidelines for trans-European energy infrastructure under EU Regulation 347/2013. The MECI has been appointed by a Decision of the Council of Ministers as the National Competent Authority (NCA) to coordinate the licensing procedure

of PCIs PCIs and more specifically the Energy Service (since 2019). During 2021 the Energy Service was supporting the aforementioned PCIs for their inclusion in the 5th PCI List. Following its approval by the EU Commission in November 2021, the delegated act for the 5th PCI List was submitted to the EU Parliament and the Council and it is expected to be adopted in 2022.

Revision of Regulation 347/2013: In December 2020, the E. Commission submitted in December 2020 the proposal for the regulation of the European Parliament and of the Council on guidelines for trans-European energy infrastructure and repealing Regulation. The Council adopted in June 2021 a general approach on the above-mentioned proposal and four trilogues, based on the Council general approach, took place in Q4 2021. The E. Parliament voted on its report for the proposal in September 2021. During the on-going procedure in 2021, Cyprus achieved a derogation for natural gas projects inclusion (preserved with specific safeguards) in the forthcoming PCI Lists until 2029.

EastMed Pipeline promoted by IGI Poseidon S.A. is a system of offshore/onshore natural gas pipeline, directly connecting East Mediterranean resources to Greece via Cyprus and Crete. The project promoter completed the PRE-FEED studies and proceeded to FEED studies which are expected to be completed by Q2 2023.

«EuroAsia Interconnector» promoted by EuroAsia Interconnector Ltd is an electricity subway interconnection which aims to connect the Israel-Cyprus-Crete electrical systems. The project entered the second phase of the licensing procedure in November 2019 and is expected to be completed by the end of 2022. The Project Promoter submitted in October 2021 under Connecting Europe Facility call (CEF call) a request for works funding. The project was approved for funding of €657 million, securing the lion's share of the «Connecting Europe Facility» budget. In addition to that, it has been included in Cyprus' Recovery and Resilience Plan for a grant of €100 million related to construction works in Cyprus.

The PCIs have been awarded with European grants through the Connecting Europe Facility (CEF) program, € 36,5 million for the EastMed Pipeline and €13.5 million for the EuroAsia Interconnector.

10. HYDROCARBONS SERVICE

The vision of the Hydrocarbons Service is fully aligned with the hydrocarbons policy of the Ministry of Energy, Commerce and Industry (MECI), which is focused on making Cyprus a leader on energy issues in the Eastern Mediterranean region, which will contribute to the sustainable economic development and the prosperity of all the citizens of Cyprus.

The strategic objective of the Hydrocarbons Service is the discovery and the optimum and sustainable development of the hydrocarbon resources of Cyprus, in order to contribute towards maximizing the State's revenues and boost the country's economy for the benefit of the Cypriot society and the future generations. This objective is fulfilled through the promotion of hydrocarbon exploration and authorisation of exploration blocks within the EEZ of Cyprus, to operators with expertise of exploration in deep seas. The continued monitoring of the implementation of the contractual obligations of the Licensees will result in the achievement of the said goal.

It is acknowledged that the development of the oil and gas industry in Cyprus is going to help attract investment, the creation of new jobs through the entire industry chain, thereby further strengthening the country's economic recovery and helping transform the Cypriot economy into a knowledge-based economy. In this context, on the basis of a contractual obligation of licensed companies, training programmes are financed for specialisation in the hydrocarbon sector and the improvement of professional skills, both for public officials and for citizens who meet the required criteria.

Natural gas is the key fuel for the energy transition to green energy and the circular economy in the next 20-30 years. Therefore, the promotion of natural gas exploration, along with the development of renewable energy sources, is essential for Cyprus.

Cyprus, as a full Member State of the European Union, focuses on the exploitation of its hydrocarbon resources and the construction of the necessary energy infrastructures, contributing to the strengthening of the security of the European Union's energy supply. Cyprus has the potential to contribute to the transformation of the Eastern Mediterranean region into a region of sustainable and balanced economic development, strengthening political stability and improving bilateral relations, taking advantage of the synergies resulting from the exploitation of hydrocarbons in the region. One of the objectives of the Hydrocarbons Service, moreover, is the transformation of Cyprus into an energy centre in the Eastern Mediterranean.

Exploration and exploitation of hydrocarbon resources

As a result of the Licensing Rounds and processes for granting of Hydrocarbon Exploration Licences for exploration blocks within the Exclusive Economic Zone (EEZ) of the Republic of Cyprus, which were carried out in 2007, 2012, 2016 and 2018, ten Exploration and Production Sharing Contracts (the "Contracts") are in force in 2021 for an equal number of exploration blocks with the following companies/consortia:

- Eni Cyprus Limited³ / KOGAS Cyprus Limited / TotalEnergies EP Cyprus B.V. for Exploration Blocks 2, 3 and 9 (the Contracts were signed in 2013).
- ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited* / Qatar Petroleum International Upstream LLC for Exploration Block 5 (the Contract was signed in 2021).
- Eni Cyprus Limited* / TotalEnergies EP Cyprus B.V. for Exploration Block 6 (the Contract was signed in 2017).
- TotalEnergies EP Cyprus B.V.* / Eni Cyprus Limited for Exploration Block 7 (the Contract was signed in 2019).
- Eni Cyprus Limited* / TotalEnergies EP Cyprus B.V. for Exploration Block 8 (the Contract was signed in 2017).
- ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited* / Qatar Petroleum International Upstream LLC for Exploration Block 10 (the Contract was signed in 2017).
- TotalEnergies EP Cyprus B.V.* / Eni Cyprus Limited for Exploration Block 11 (the Contract was signed in 2013).
- Noble Energy International Ltd* (Chevron) / Delek Drilling Limited Partnership / BG Cyprus Limited (Shell) for Exploration Block 12 (the Contract was signed in 2008).

In 2021 the Council of Ministers approved:

- (a) A one-year extension of the initial period of the Exploration Licence for Exploration Blocks 2 and 3, to the Eni Cyprus Limited / KOGAS Cyprus Limited / TotalEnergies EP Cyprus B.V. consortium.
- (b) A one-year extension of the initial period of the Exploration Licence for Exploration Block 8, to the Eni Cyprus Limited / TotalEnergies EP Cyprus B.V. consortium.

³ With * are the companies that act as "Operator".

- (c) A one-year extension of the first renewal period of the Exploration Licence for Exploration Block 9, to the Eni Cyprus Limited / KOGAS Cyprus Limited / TotalEnergies EP Cyprus B.V. consortium.
- (d) A one-year extension of the initial period of the Exploration Licence for Exploration Block 10, to the ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited / Qatar Petroleum International Upstream LLC consortium.
- (e) A one-year extension of the second renewal period of the Exploration Licence for Exploration Block 11, to the TotalEnergies EP Cyprus B.V. / Eni Cyprus Limited consortium.
- (f) Awarding of an Exploration License for Hydrocarbons for Exploration Block 5 to the ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited / Qatar Petroleum International Upstream LLC consortium.

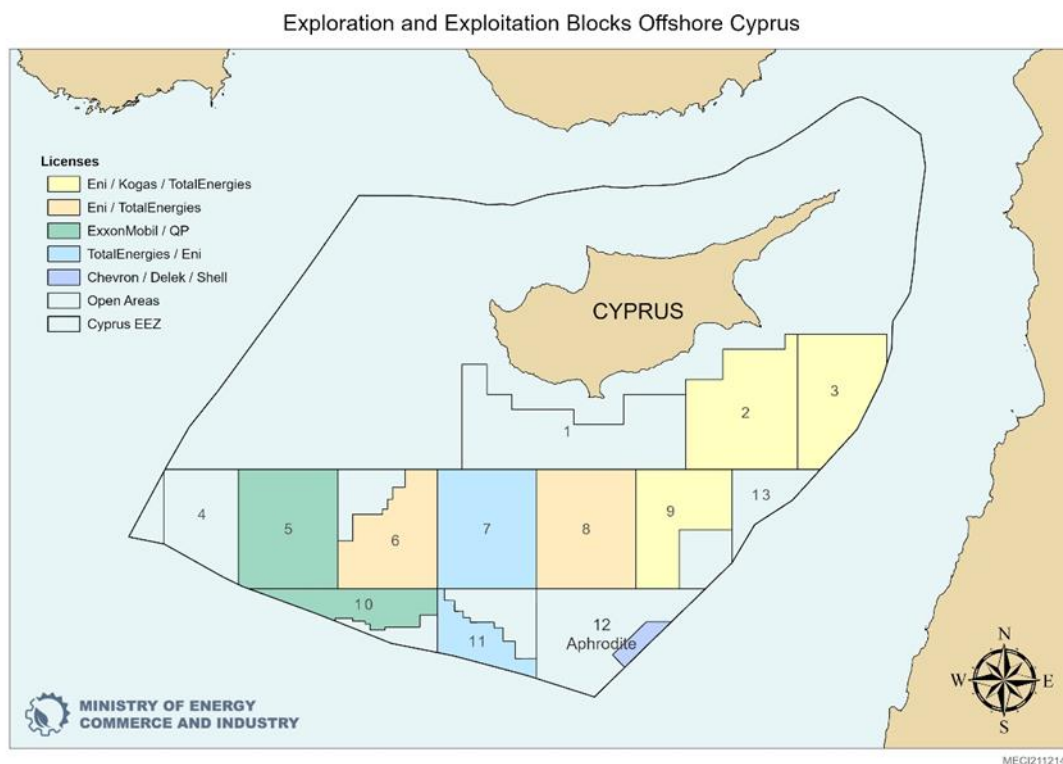

Figure: Awarded exploration blocks in the Exclusive Economic Zone (EEZ) of the Republic of Cyprus.

Exploration activities by the Licensees

Within the fourth quarter of 2021 the drilling of an appraisal well of the discovery “Glaucus” in Exploration Block 10 was spudded. Additionally, three exploration wells in Exploration Blocks 6, 8 and 11 were

planned for 2021, however, the consequences of measures taken to tackle the COVID-19 pandemic have led to a delay in drilling, which are now anticipated to take place within 2022.

Monetization of the «Aphrodite» gas field

Historical: June 2015 was a milestone month where Noble Energy International Ltd and their partners at that time (Delek Drilling Limited Partnership / Avner Oil Exploration Limited Partnership), declared the “Aphrodite” discovery as commercial (Declaration of Commerciality) and subsequently submitted the Development and Production Plan (DPP) of the Aphrodite Field to the Minister of Energy, Commerce and Industry. This announcement is the first to be made for an endogenous gas field for Cyprus.

The Exploration Block 12 Licensee conducted studies to evaluate the various monetization options of “Aphrodite” and in cooperation with the MECI concluded that, under the current economic and business / commercial environment in the oil and gas sector and the available gas quantities, the best option for the sale of the Cypriot gas are the regional markets, and especially the market of Egypt. More specifically, natural gas from “Aphrodite” will be transferred to Egypt via a subsea pipeline; it will be liquefied in Egypt’s LNG Plant at Idku and exported to Europe and other available markets, while part of it may be sold to the domestic markets. Thus, the Governments of Cyprus and Egypt agreed on the content of an intergovernmental agreement that provides for the construction of a pipeline for the transportation of natural gas from the “Aphrodite” field to the LNG plant in Idku, Egypt, which was signed in September 2018 in Nicosia and ratified by the Parliaments of the two countries in 2019.

At the request of the consortium, negotiations began in November 2018 between the Republic of Cyprus and the consortium to change the terms of the Production Sharing Contract in order to allow the development of the “Aphrodite” field as soon as possible, in a way that benefits both parties. The negotiations concluded in November 2019 and the amended PSC was executed then. In 2019 the consortium submitted the Development and Production Plan (DPP) for the “Aphrodite” gas field, which was approved in November 2019 and the first ever Hydrocarbons Exploitation Licence was issued. According to the DPP, the production of natural gas is expected to start four years after the final investment decision.

Current planning: In 2020 Chevron Corporation acquired Noble Energy, Inc. and thus acquired Noble Energy International Ltd as well as its interests in “Aphrodite” field. Consequently, Chevron, utilizing its vast experience and know-how, proceeded in 2021 with the evaluation of the Development and Production Plan for the Aphrodite Field, investigating potential synergies with other infrastructures in the region for taking the gas to Egypt, in order to optimize the Development and Production Plan. This work is expected to be completed in early 2022.

The interest in buying natural gas from Jordan and especially from the EU highlights the prospects for the exploitation of natural gas within the EEZ of the Republic of Cyprus. The EU has recognised the advantages that Eastern Mediterranean natural gas can offer (security of energy supply, diversification of sources of supply) and is particularly interested in developments in the region

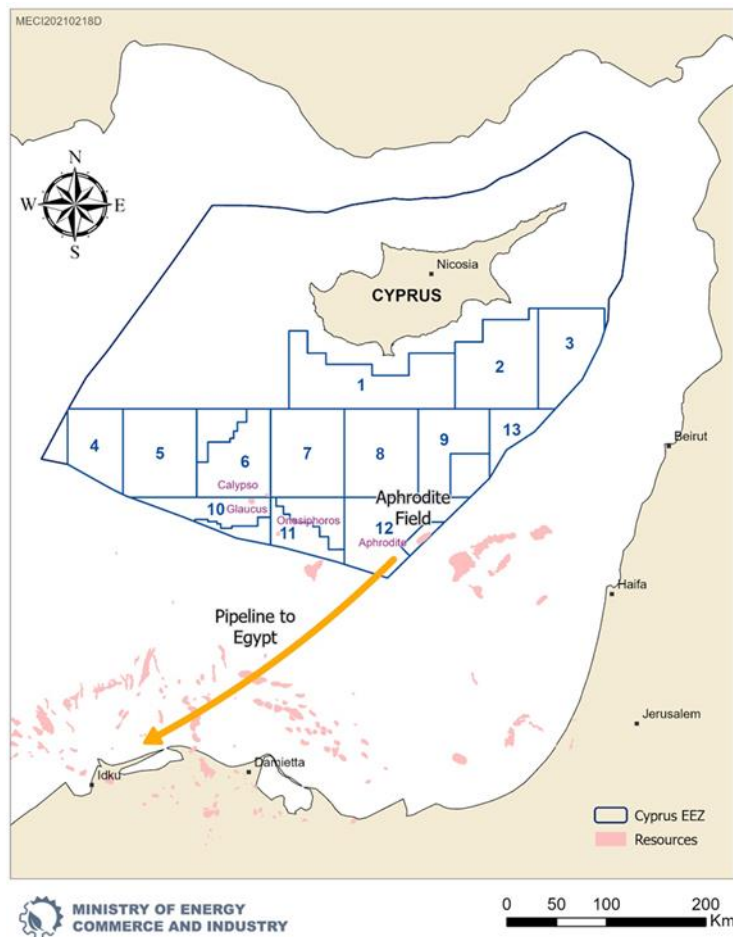

Figure: Proposed monetisation option for the «Aphrodite» gas field.

Vasilikos Area Master Plan

As part of the studies on the Natural Gas Liquefaction Plant in Vasilikos (performed back in 2013), it was agreed between Noble Energy International Ltd, its partners and the MECI to revise the Master Plan for the Vasilikos area that was prepared in 2009, taking into account the new developments and

the prospect of new gas discoveries within the EEZ of the Republic of Cyprus. The final draft of the Master Plan was completed in April 2015.

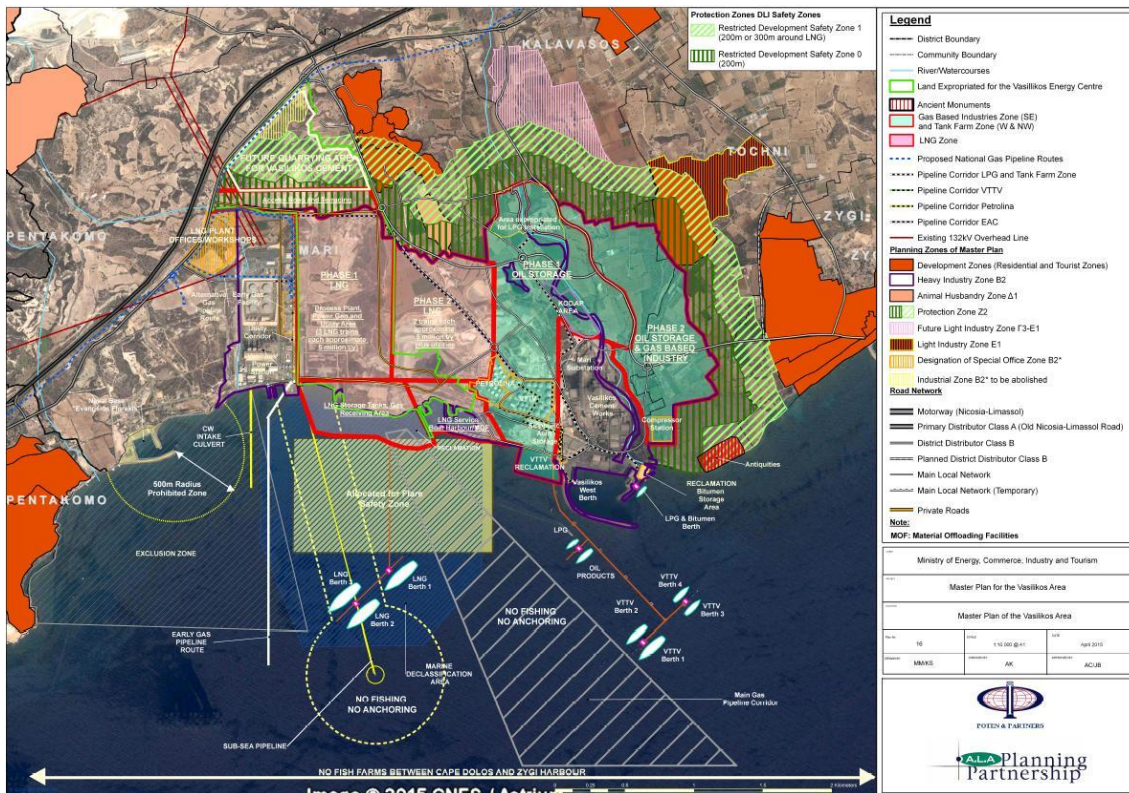

Figure: Master Plan of the Vasilikos Area.

Subsequently, a Strategic Environmental Assessment (SEA) regarding the Vasilikos Master Plan was prepared, which was completed in November 2015 and placed under Public Consultation. As a result of the Public Consultation and the evaluation of the SEA by the relevant Environmental Committee, the Environmental Opinion issued on the 26 January 2017. In 2017, the extension of Vasilikos Port was decided, hence a revision of the Master Plan and its relevant SEA was deemed necessary. Apart from the extension of the Vasilikos Port, the above studies will also include projects and activities that are planned to take place in the Vasilikos area, which either were not taken into account in the previous Master Plan or there are changes in their design or location. The preparation of the above studies began in June 2019 and in November 2020 the first draft of the revision of the Master Plan was completed. The completion of this process enables the State to proceed in the best way to its plans in the Vasilikos area for the creation and operation of the Energy Centre, taking seriously issues relating to safety, health, the environment, as well as the social dimension.

Cyprus relations with neighbouring countries

In recent years, the Republic of Cyprus has, in the context of its external energy policy, promoted bilateral, tripartite and quadripartite agreements, including cooperation in the field of hydrocarbons, with countries such as Greece, Israel, Italy, Egypt, Lebanon, Jordan, Palestine and the USA.

In particular, within 2021, the following Tripartite and Quadripartite Agreements / Summits were realized:

- o In April 2021, the 2nd Tripartite Meeting of Foreign Ministers of Cyprus, Greece and Lebanon was held in Athens, where, amongst other issues, the regional cooperation in the field of energy was discussed, respect for international law in relation to hydrocarbons activities, delimitation of the EEZ and the Framework Agreement Concerning the Development and Exploitation of Cross-Median Line Hydrocarbon Reservoirs between Cyprus and Lebanon, were discussed.
- o In July 2021, the 3rd Tripartite Summit between Cyprus-Greece-Jordan was held in Athens, where, the positive attitude, of the countries involved, for regional security and cooperation was confirmed.
- o In October 2021, the 9th Cyprus-Greece-Egypt Tripartite Summit was held in Athens, where they discussed, among others matters, energy security, the importance of natural gas in the coming years, the drilling program of the Republic of Cyprus and the EMGF organization.
- o In November 2021, a Quadripartite Meeting of Foreign Ministers was held in Athens between Cyprus - Greece - Egypt and France, during which, energy issues such as energy security, LNG transport, electricity interconnection and the EMGF organization were discussed.
- o In December 2021, a Tripartite Summit was held in Jerusalem, where the latest developments in the Eastern Mediterranean, the EMGF, regional challenges and the 3 + 1 Cooperation Framework (with the US) were discussed.

Regarding the 3+1 Cooperation Framework (Cyprus-Greece-Israel+USA), as mentioned in previous years the following very important milestones were achieved:

- o the high-level meeting between the Governments of the United States, the State of Israel, the Hellenic Republic and the Republic of Cyprus in March 2019 in Jerusalem, reaffirming their common commitment to promoting peace, stability, security and prosperity in the Eastern Mediterranean region. The former US Secretary of State, Mike Pompeo, underlined the US

support for the tripartite mechanism established by Israel, Greece and Cyprus, stressing the importance of increased cooperation.

o the 3+1 Meeting in Athens, in August 2019, during which it was agreed to create a joint structure of technical cooperation between the countries involved.

o the first meeting of the 3 + 1 technical groups that took place in Nicosia, in February 2020 on emergency preparedness and response mechanisms for offshore oil and gas operations, that was attended by the Minister of Energy, Commerce and Industry, Mr. Georgios Lakkotrypis, and the Assistant Secretary for the Bureau of Energy Resources at the U.S. Department of State, Mr. Francis R. Fannon.

o the second meeting of the 3+1 technical groups that took place virtually on renewable energy sources.

Within the context of regional cooperation, which Cyprus is actively promoting and supporting, it is very important to mention that Cyprus is one of the seven founding members (Egypt, Cyprus, Greece, Italy, Israel, Jordan and Palestine) of the international organization Eastern Mediterranean Gas Forum (EMGF), whose statute was signed on 22nd of September, 2020, during an online ceremony. The international organization EMGF, aims to focus on technical and commercial cooperation between producers, buyers and transit countries of the Eastern Mediterranean region. The ultimate goal of EMGF is to create a sustainable gas market within the region, which as a result will allow the commercialization of existing and future discoveries as soon as possible, utilizing existing infrastructure as well as developing new ones.

The first EMGF Ministerial Meeting, after the statute's entry into force, took place in Egypt on 9 March 2021, where it was decided that France would join as a full Member and the United States as an Observer. On 6 July 2021, within the framework of the 5th Ministerial Session, the expansion of the EMGF was approved, with the integration of the European Union and the World Bank, as Observers.

During the 6th Ministerial Meeting, on 25 November 2021, in Cairo, the Ministers unanimously agreed on the appointment of Mr. Osama Mobarez (Egyptian Ministry of Petroleum and Mineral Resources) as the first Secretary General of the EMGF for the following three years, beginning from January 2022. It was also decided that Cyprus will assume the chairmanship of the EMGF for 2022. For this purpose, during the 6th Summit, the Ministers appointed the Minister of Energy, Commerce and Industry of the Republic of Cyprus, Ms. Natasa Pilides, as President of the EMGF for 2022, while the Minister of Petroleum and Mineral Resources of the Arab Republic of Egypt, Mr. Tarek El Molla, was appointed as Vice President of the EMGF for the same year.

Also, Mr. Marios Panayides, Permanent Secretary, of the Ministry of Energy, Commerce, and Industry of the Republic of Cyprus, was appointed Chairman of the Executive Board for the same year.

Training and improvement of professional skills of civil employees

In 2021, training programmes were funded by the MECI to specialize and improve the professional skills and capacities of public officials, under a relevant contractual obligation of the Licensees. These were attended by state employees of various departments that are involved with hydrocarbon issues, such as *inter alia* the Ministry of Foreign Affairs, the Ministry of Finance, the Ministry of Justice and Public Order, the Ministry of Defence, the MECI, the Department of Labour Inspection, the Department of Fisheries and Marine Research, the of Geological Survey Department, the Department of the Environment, the Law Office of the Republic, the Cyprus Joint Rescue Coordination Centre (JRCC) and the Cyprus Organisation for Standardization (CYS).

Additionally, the MECI announced in 2021 the granting of scholarships to undergraduate and postgraduate students, including PhDs, for studies related to hydrocarbons, with a total amount of €400,000. The evaluation of all the applications was based on academic, social and economic criteria.

Waste management of marinas and recreational crafts/yachts

The implementation in marinas of the Reception Facilities and Prohibition of Discharge into the Sea of Ship-Generated Waste and Cargo Residues Regulations of 2003 remained in 2021 under the responsibility of the MECI and was carried out by the Hydrocarbons Service.

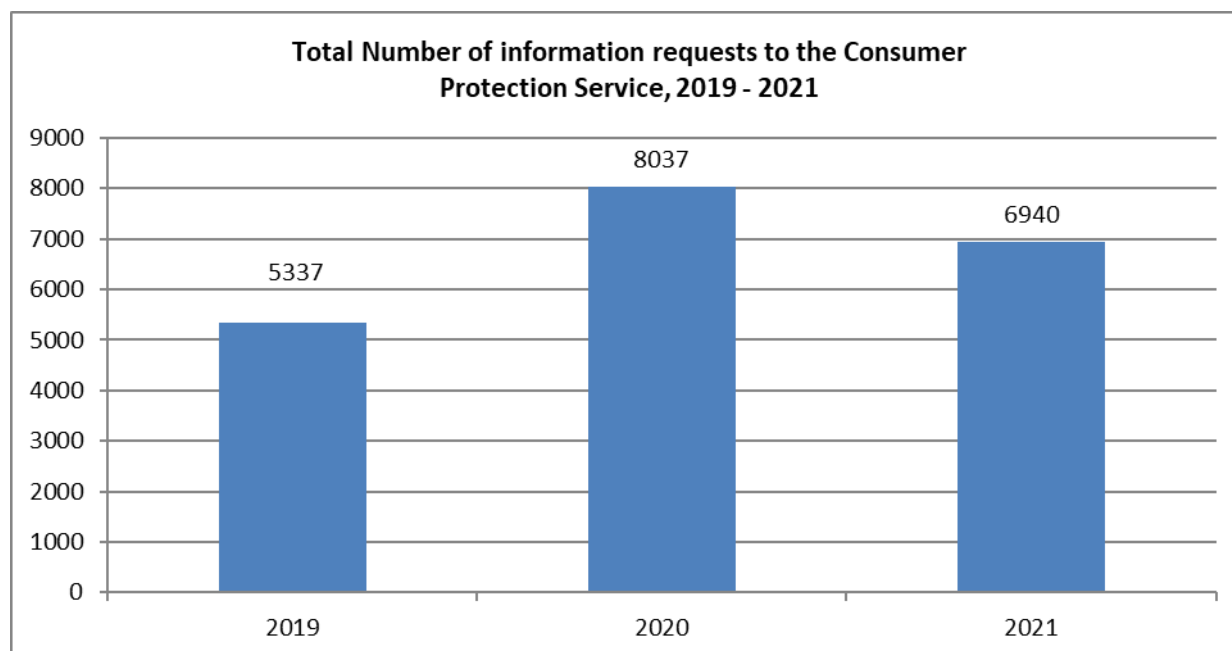
In this context, the Hydrocarbons Service carried out inspections during the year on the four operating Marinas of Cyprus (Larnaca Marina, St. Raphael Marina, Limassol Marina and Ayia Napa Marina). These marinas have fully complied with the provisions of these Regulations and in accordance with their Waste Management Plans.

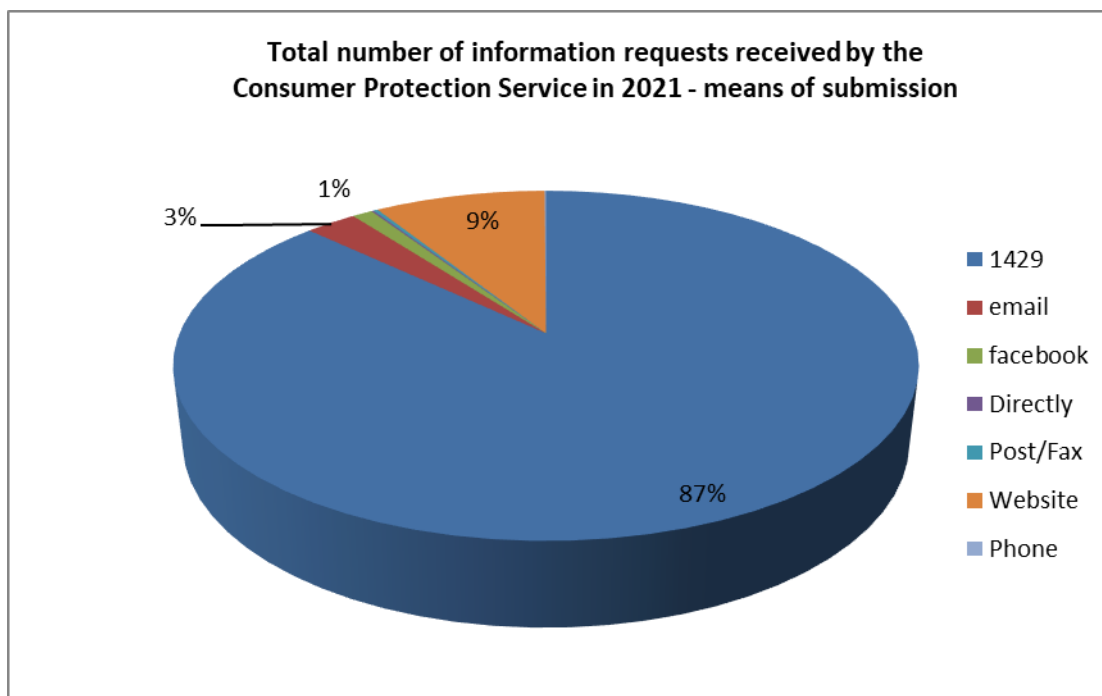
11. CONSUMER PROTECTION SERVICE

The main objective of the Consumer Protection Service (CPS) is to strengthen the protection and empowerment of consumers. This is achieved through a number of actions aimed at (a) ensuring enforcement of legislation, (b) enhancing consumer safety and (c) improving information and education for consumers and businesses.

In 2021, the CPS handled **6.940** consumer requests for guidance and information with regard to their legal rights. Figure below, summarizes the Information Requests received by the CPS over the last three years.

Consumers Helpline 1429: The Consumer Protection Service operates a telephone helpline (1429), through which consumers have the opportunity to receive information regarding their rights and obtain advice on various consumer issues. During 2021, the Helpline has received **6.039** information requests, which accounted for **87%** of the total information requests received by the Agency for the same period (see figure below).

Price Observatories: In an effort to safeguard conditions of healthy, effective and efficient competition between retailers and to protect consumer rights through price transparency, the retail price level of various products is being monitored on a constant basis through Price Observatories.

These are published in the press and uploaded on the Service's website (www.consumer.gov.cy). Consumers can be informed on the retail prices of everyday use products. The publication of the Price Observatories provides assistance to consumers, enabling them to make better purchasing choices.

"Price observatories" enhance competition by increasing consumer-awareness, enabling consumers to compare prices more selectively and adopt rational consumer behaviour through informed choices.

In 2021, three (3) seasonal Price observatories took place, for Green Monday, Easter and Christmas and four (4) observatories of Basic Consumer Goods.

Awareness Campaigns/Activities: The CPS recognizes that the proper education of consumers and the development of a proper consumer culture is a key task to be performed. Equally important

is the training of traders on the legal obligations they have against consumers. In the context of providing continuous information and awareness to consumers, the CPS carried out in 2021, among other things, the following activities:

- Implementation of the informative action named "the proper consumer" which included the delivery of information leaflets, promotional gifts and electronic presentation and other information material to teachers and children of the third grade of primary schools. The above action aimed to inform children about their rights as consumers and to develop correct standards and proper consumer behavior. At the same time, information materials were provided to teachers so that they can support this purpose.
- Provided lectures to law students, within the framework of a university's legal course in relation to Consumer Law.
- Consumer education campaigns in relation to product guarantees, through an information campaign that included press releases, websites, social media and radio spots.
- Online consumer education campaign on the dangers of inflatable pools.
- Publishing leaflets, announcements and other educational material.

An example is the publication of the information leaflet named "Payment Accounts with Basic Features", which aimed to inform consumers about their right to open such an account and to be protected by an annual maximum of total charges in the amount of € 36 per year, for basic services offered through this account that cover all the usual banking needs of an average consumer.

In addition, within 2021 the CPS strengthened the communication with consumers, through the use of the social media. It is worth noting that in the year 2021, a total of 125 interventions were made by the Deputy Director and officials of the Service in the media. Most of the interventions took place during live broadcasts and covered issues of direct interests of consumers, such as online shopping, product safety and information on their financial interests.

European/International Networks

With a view to ensuring the highest level of protection of the safety and of the economic interests of consumers, the Consumer Protection Service participates in and/or hosts the following networks: CPN, SAFETY GATE RAPEX, CPC, ECC and ICPEN.

Consumer Policy Network – CPN: The Consumer Policy Network (CPN) is a network of senior

officials in the field of consumer policy. CPN is considered to be a high-level forum where the European Commission consults Member States' consumer protection authorities on issues relevant to the promotion and protection of the interests of the consumers.

SAFETY GATE RAPEX: SAFETY GATE RAPEX is a European network system that deals with the rapid exchange of information between EU Member States (plus Norway, Iceland, Liechtenstein and the UK) and the European Commission, with regard to dangerous consumer products being placed on the market. In 2021, the total number of notifications on unsafe products notified via the SAFETY GATE RAPEX System was 1.893. Cyprus submitted 46 notifications to the System regarding unsafe products being placed in the local market.

The most serious risks identified in the Cyprus market mainly concerned toys, children clothing, electrical appliances and cosmetics products.

Consumer Protection Cooperation (CPC): The new CPC Regulation (EU) 2017/2394 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 on cooperation between national authorities responsible for the enforcement of consumer protection laws is repealing Regulation (EC) No 2006/2004. The new CPC Regulation was published in the Official Journal of the European Union on 27/12/2017 and entered into force on 17/01/2020.

The aim of the new Regulation is to work with the competent authorities of the Member States to jointly address violations of consumer protection when the problem concerns traders and consumers from different Member States. The Regulation applies to a number of EU Directives and Regulations included in the Annex to the Regulation and a number of competent authorities have been designated for their application accordingly.

Under the new CPC Regulation competent authorities have a minimum set of investigation and enforcement powers in order to apply this Regulation, cooperate with each other more quickly and more efficiently and to deter traders from committing infringements covered by this Regulation. Those powers are sufficient to tackle the enforcement challenges of e-commerce and of the digital environment effectively and prevent non-compliant traders from exploiting gaps in the enforcement system by relocating to Member States whose competent authorities are not equipped to tackle unlawful practices. Those powers enable Member States to ensure that necessary information and evidence can be validly exchanged among competent authorities to achieve an equal level of effective enforcement in all Member States.

Under the New Regulation, the CPC uses the Internal Market Information System ("IMI"). The IMI

Electronic Platform is used for functions related to the Mutual Assistance Mechanism (Articles 11, 13, 14), the Alert Mechanism (Articles 26, 27, 28) as well as the coordinated investigation and enforcement mechanisms for EU-wide infringements dimension (Articles 15-22).

On the 30th of October, 2020, the House of Representatives passed the law "The Cooperation between the Competent Authorities for the Enforcement of Consumer Protection Law, 2020", which transpose certain provisions of the Regulation for their effective implementation in the national law. The Law was published in the Official Gazette of the Republic of Cyprus on 13th of November, 2020 (EU Par. I (I), No. 4785).

The purpose of the Law is to provide consumers with more effective cross-border protection, strengthen cooperation and coordination between competent authorities in the field of consumer protection, and strengthen the legislative framework and powers of the competent authorities.

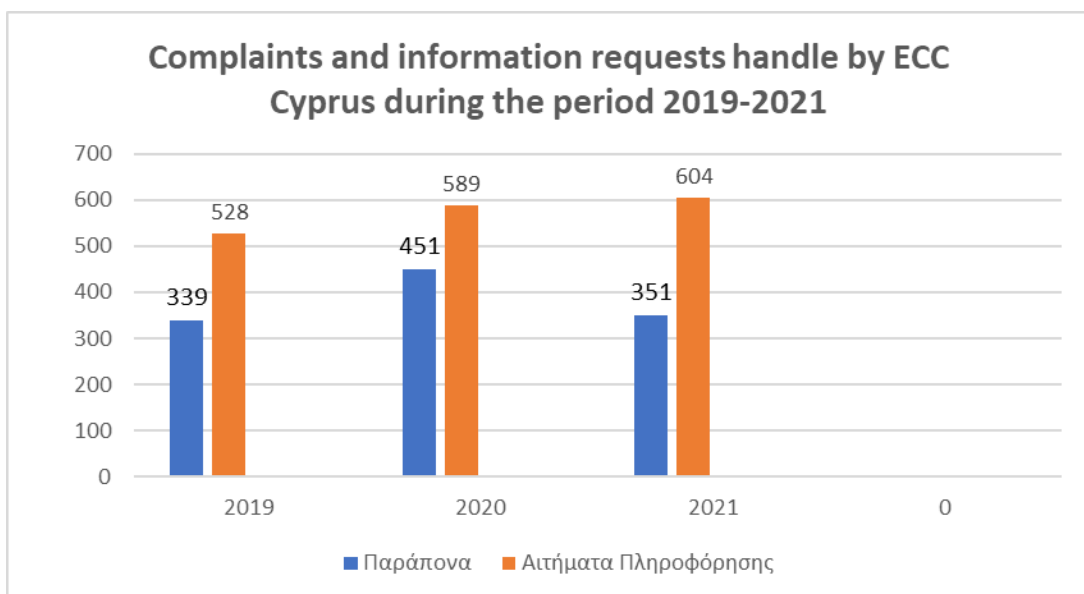
Moreover, in 2021 the Consumer Protection Service participated in the online survey called "2021 Internet Sweep" which was focused on misleading online reviews. The primary objective of the 2021 Sweep was to identify misleading practices in the collection and presentation of consumer reviews. For this sweep the competent authorities have been asked to select websites such as webstores, online marketplaces, search engines, specialized travel review sites, comparison tools that use consumer reviews to create aggregate scores for ranking of products and services.

European Consumer Centre (ECC Cyprus): The European Union (EU), in an effort to further protect consumers' rights, has created the European Consumer Centers Network consisting of all the Member States of the EU, as well as Iceland and Norway. The Network provides information and advice to European consumers on matters relating to the protection of their economic interests. The European Consumer Centre of Cyprus (ECC Cyprus) has been a member of the European Consumers Centers Network since April 2005 and is co-funded by the European Commission and the Republic of Cyprus. ECC Cyprus provides information and advice to consumers when conducting cross border

transactions and supports them in seeking redress through alternative means of dispute resolution. ECC Cyprus acts as a mediator towards an amicable settlement of a dispute between the trader and the consumer. During 2021, the ECC Cyprus investigated 351 cross-border complaints and responded to 604 information requests (see also figure 3). Also, ECC Cyprus responded to all surveys and queries from other ECCs and from the Commission and participated in one joint project: Subscription Traps. Furthermore, ECC Cyprus issued the ECC Cyprus Annual Report 2020 and published a number of articles on current consumers' issues in daily newspapers, online press and in stakeholders' publications. Moreover, officers of the Centre participated in TV and radio broadcasts to discuss

consumer issues, i.e. air passengers' rights, e-commerce etc.

International Consumer Protection and Enforcement Network (ICPEN): The International Consumer Protection and Enforcement Network (ICPEN) is an international organization founded in 1992, composed of consumer protection authorities from over 60 countries, including Cyprus. The main aim of ICPEN is to prevent cross-border transgressions of consumer law beyond Europe and to create fair market conditions for consumers. The organisation of conferences, working groups, audio conferences and other joint activities contribute in an essential way to the exchange of best practices between the competent authorities of the participating countries. The Consumer Protection Service is actively involved in ICPEN's joint actions since 2005.

Market Surveillance

Within the context of protecting the safety and economic interests of consumers, inspectors from the Central and District Offices of the CPS conduct market surveillance activities, on a daily basis, covering a broad spectrum of retailers such as supermarkets, bakeries, petrol stations, fruit and vegetables outlets. The surveillance activities focus mainly on the pricing/unit price of consumer goods, checking retail prices at point of sales, prices of petroleum products and special offers. During

the year under review, the Consumer Protection Service conducted 31.441 market inspections in the area of consumer protection (see table below).

Moreover, due to the COVID-19 pandemic, the Service carried out a significant number of market inspections for the implementation of protection measures to be taken by small retail businesses.

Data on the implementation and enforcement of existing consumer protection legislation during the period 2019-2021			
	2019	2020	2021
Inspections	33.397	30651	31441
Investigations of claims/complaints	191	242	224
Sampling	716	420	441
Surveys - Campaigns	112	89	33
Warning letters	32	29	17

In the policy area of the product and toys safety, the Consumer Protection Service carried out **9.358** inspections in supermarkets, bookshops, kiosks, souvenir shops, toyshops, etc (see table below). Moreover, 39 inspections were also carried out in online toy stores.

Total number of Inspections to check the safety of products and toys during the period 2019-2021			
Type of shop	2019	2020	2021
Department store	841	639	624
Hypermarkets	730	794	1084
Toy stores	451	360	481
Souvenir/gifts	935	706	397
Bookstores	207	180	210
Kiosks	2722	3274	4366
Baby items	442	342	366
Clothing/Footwear	1356	771	979
Electric Appliances	97	118	47

Pharmacies	237	538	479
Hobbies/bicycles	49	59	24
Other	581	346	301
TOTAL	8.648	8.127	9.358

Other data related to the implementation and enforcement of the current legislation on General Product and Toys Safety are the following:

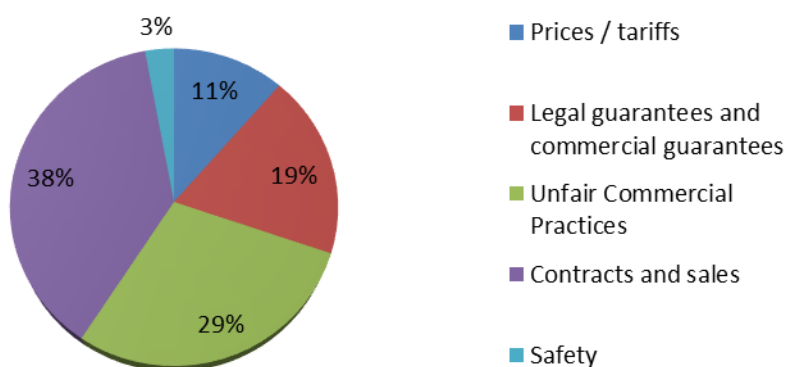
	2019	2020	2021
Inspections	8.648	8.127	9.358
Investigations of claims/complaints	5	11	8
Sampling of Products	108	89	78
Campaigns	7	7	7
Withdrawal Notifications	91	51	58
Compliance notices	17	99	15

Economic Interests of the consumers

During 2021, the Consumer Protection Service has received 341 consumer complaints based on the laws governing the financial interests and safety of consumers (see Table below).

Type of complaints as percentage of the total number of complaints received by the Consumer Protection Service for the period 2021

Total number of claims/complaints investigated by the Consumer Protection Service in 2021

Legislation	Claims/Complaints
Financial interests	341
Safety	8
TOTAL	348

It is worth mentioning that, most of the complaints received by CPS mainly concerned Guarantees / legal guarantee and commercial guarantees (19%), contracts and sales (38%), prices / tariffs (11%) and Unfair Commercial Practices (29%).

Total number of Administrative Decisions issued by the CPS in the context of the application of the Consumer Law during the period 2019-2021

	2019	2020	2021
Total number of Decisions	5	5	6
Total amount of fines	€101.000	€127.000	€112.000

Furthermore, an examination was carried out by the CPS during 2018, 2019 and 2020 pursuant to the Law N.41(I)/2017 in regards to credit agreements for consumers relating to residential immovable property and pursuant to Law N.106 (I)/2010 in regards to consumer credit agreements and in accordance with the Regulatory Administrative Acts 2018/01/CPS, 2018/02/CPS and 2020/02/CPS which were issued pursuant to Articles 10,11 and 54 of the Law N.41(I)/2017, in order to examine whether the advertisements of various financial institutions on consumer and mortgage credit complied with the provisions of the relevant laws. Warning letters were sent to the creditors. A follow up was also launched in 2020, in order to ensure compliance and concluded within 2021. In 2021, the CPS proceeded to issue of four administrative decisions against the financial institutions who failed to comply with the provisions of the law.

In addition, the CPS has started an ex-officio investigation in relation to the Law for the distance marketing of consumer financial services, and in particular whether the financial institutions comply with the information requirements that arise out of Article 4 of the Law 242 (I) / 2004. The investigation is carried out on several websites of financial institutions and its scheduled to be completed within 2022. Regarding the economic interests of the consumers, the CPS conducted an ex-officio investigation under the provisions of the Law on Consumer Rights of 2013 (Law 133 (I) / 2013) on distance and off-premises contracts. Four telecommunications companies participated in the investigation as well as four on line stores. The investigation has been completed and indicated the compliance of the six companies with the CPS's recommendations regarding the aforementioned legal framework. For the other two companies, the investigation is expected to be completed within 2022.

In addition, regarding the economic interests of the consumers, in relation with the packaged travel sector, CPS during 2021 have adopted 1 administrative decision according the Packaged Travel and Linked Travel Arrangements law of 2017, imposing fine of 50.000 euro to a packaged travel organizer.

Cooperation with stakeholders

Advisory Committee for Consumer Issues: The Minister of Energy, Commerce and Industry chairs the Advisory Committee for Consumer Issues, which was institutionalised by a Decision of the Council of Ministers dated 5 January 2017. The Advisory Committee held its annual meeting on the 2^{0st} December 2021, where several topics related to consumer protection and empowerment were discussed with Consumer and Trade & Industry Organizations.

Cooperation with consumer associations and organizations: In seeking the most fruitful possible involvement of social partners with regard to consumer issues, the Consumer Protection Service (CPS) further enhanced its close cooperation with all national consumer organizations, i.e. the Cyprus Consumers Association, the Pancyprian Consumers Union and Quality of Life and the consumer organizations of SEK, PEO and DEOK trade unions, in order to support their activities including dissemination campaigns regarding consumer interests. The activities of consumer organizations are supported by the CPS in various ways, including the provision of an annual financial assistance based on a “Consumer Organisation’s Support Scheme”, prepared and announced yearly by the CPS on the basis of its strategic objectives. During 2021, the CPS allocated to the national consumer organizations, a total amount of €16.650 in order to cover part of their expenditure for activities relating to information dissemination, training and campaigns regarding consumers interests.

Prices of Petroleum Products

The prices of petroleum products are liberalized since May 2004. The price liberalization took place when Cyprus acceded in the European Union. As petroleum prices affect consumers and the economy as a whole, the Consumer Protection Service, based on the provisions of the relevant legislation is constantly striving to strengthen and modernize the way that the fuel prices observation procedure takes place, having always in mind the provisions of the relevant legislation.

The Service continues in 2021 the monitoring of oil prices based on the Fuel Price Monitoring Framework, developed by a consulting agency in 2015. Due to the recent changes in the petroleum trading environment such as the relocation from Larnaca to Vasiliko of the activities of the companies importing petroleum products etc, the Ministry proceeded to a tender for acquiring services for the preparation of a study on the evaluation of petroleum prices together with a computerized framework of evaluation. The purpose was to develop a new Petroleum Price Evaluation Framework (Framework), in line with the current trading conditions and practices of petroleum import companies. The Ministry assigned to an external consulting agency the preparation of the Framework and is expected to be completed until February 15, 2022.

Also, in 2021, the Service successfully continued the operation of the electronic platform, through which the retail fuel prices are published in real time. The platform includes approximately 300 liquid fuel retail outlets on a nationwide basis and consumers may be informed at any time about the fuel prices in their province. This measure aims to promote price transparency and strengthen market competition.

Finally, a series of amendments to the Petroleum Price Registration System (digitalization of the process

of receiving the data of fuel import loads from the Customs Department) was completed.

Competition

During the year 2021, 75 mergers and acquisitions between companies have been notified to the Minister of Energy, Commerce and Industry by the Commission for the Protection of Competition under the Merger Control Law of 2014 and relevant reports were submitted to the Minister by the Consumer Protection Service.

Education and training of staff

The Training Core Team is responsible for coordinating the education and training of the personnel of the CPS, in order to ensure the high quality and efficiency of personnel performance. During the year 2021, despite the covid-19 pandemic, various training courses were organized for the Ministry's Core Team and employees, aiming at enhancing their skills and knowledge.

12. WEIGHTS AND MEASURES SERVICE

The Weights and Measures Service (WMS) is the competent authority for the enforcement of the Weights and Measures Legislation. Its principal aim is to ensure that accuracy of measurements is maintained, both at trade level as well as at scientific level.

In accordance with the Weights and Measures Law (N. 19/74), as amended later, the responsibilities of the Weights and Measures Service are:

- Ensuring that only the legal units of measurements are used in the Republic of Cyprus.
- The custody and preservation of the national standards of units of measurement.
- The transposition of the relevant EU Legislation into National Legislation, the drafting of primary as well as subsidiary legislation relating to weights and measures and pre-packaged commodities and the implementation and enforcement of such legislation.
- The rendering of metrological services to the industry.

During 2021, the Weights and Measures Service verified and stamped a number of instruments of various types. Specifically, the following verifications / inspections were carried out:

Type of verification / inspection	Number of verifications / inspections carried out
Verification of Flowmeters at petrol stations	317 (number of petrol stations inspected)
Verification of high flow rate Flowmeters installed on fuel tankers (heating diesel)	267 (number of fuel tankers inspected)
Verification of Weighbridges (≥ 3 t)	179
Verification of Scales (< 3 t)	1035
Inspections concerning the Nominal Quantity of Pre-packaged Goods	114

Finally, during the year under review, WMS continued its participation in the workings of the International Organization of Legal Metrology (OIML), the European Legal Metrology Cooperation (WELMEC) (Working Groups WG2, WG6 and WG8), the European Association of National Metrology Institutes (EURAMET) and the European Commission's Measuring Instruments Committee and the Working Group on Measuring Instruments.

13. CYPRUS ORGANISATION FOR THE PROMOTION OF QUALITY – NATIONAL ACCREDITATION SYSTEM

The promotion of Quality is a basic aspect of development and growth. By Law, the Cyprus Organization for the Promotion of Quality (CYS-CYSAB) is designated as the sole National Accreditation Body (implementing the European Regulation (EC) 765/2008) and the prominent authority for the promotion of quality issues in Cyprus. Being the single Accreditation Body in Cyprus, it provides services to Testing and Calibration Laboratories, Medical Laboratories and Inspection and Certification Bodies. Moreover, it is responsible for the implementation of the principles of Good Laboratory Practice (GLP) and for the national system for Technical Notification (procedure which ensures the prevention of creating technical barriers to trade) and also has a key role in the Notification process of Technical Approval Bodies, under the New Approach Directives. As such CYS-CYSAB aims and ensures the strengthening of the competitiveness of products and services, as well as protecting citizens concerns, their health, safety and welfare, in a protected environment.

Through these actions, CYS-CYSAB plays an important role in the regulation of the internal market and the protection of consumers and the environment. It also contributes substantially to a global effort by the Ministry of Energy, Commerce and Industry to support the strengthening of the competitiveness of Cypriot enterprises through the quality assurance of the products and services they offer.

CYS-CYSAB is a signatory to the Multilateral Agreement of the European Cooperation for Accreditation (EA MLA) in the fields of Testing, Medical testing, Calibration and Inspection. It is also a signatory to the Mutual Recognition Arrangement of the International Cooperation for Laboratory Accreditation (ILAC MRA) in these fields. During 2020, CYS-CYSAB became an EA-MLA signatory in the field of Certification of Products, Processes and Services. This ensures the recognition and equivalence of its certificates with other National Accreditation Bodies. In 2021, six (6) new accreditation certificates were granted, totaling the number of accredited bodies to 110. Also, in 2021, through a series of seminars and other educational programs, the training of officers and external collaborators of the Organization continued on new and updated International Standards.

CYS-CYSAB represents Cyprus in the European and wider international level in the fields of its competence. It actively participates in the General Assembly of the European Cooperation for Accreditation (EA) and other Sectoral Committees of EA and monitors the activities of the International Cooperation for Laboratory Accreditation (ILAC). It also participates in a number of committees for member state authorities organized by the European Commission.

CYS-CYSAB is governed by a 13-member Board of Governors made up of six members representing the government sector while the other seven come from the private sector to represent stakeholder organizations.